

**SAKSDOKUMENT
TIL
REGULERINGSMØTET
9. og 10. NOVEMBER
2021**

DEL 1

Fiskeridirektoratet

Reguleringsmøtet 9. og 10. november 2021
Saksliste

Sak 1/2021

Regulering av fisket etter torsk nord for 62° N i 2022

Sak 2/2021

Regulering av fisket etter hyse nord for 62° N i 2022

Sak 3/2021

Regulering av fisket etter sei nord for 62° N i 2022

Sak 4/2021

Regulering av fisket etter blåkveite nord for 62° N i 2022

Sak 5/2021

Regulering av fisket etter uer i 2022

- a) Snabeluer
- b) Vanlig uer
- c) I Irmingerhavet

Sak 6/2021

Regulering av fisket etter rognkjeks i 2022

Sak 7/2021

Regulering av fisket etter sei sør for 62 N° i 2022

Sak 8/2021

Regulering av fisket etter torsk sør for 62°N i Nordsjøen og Skagerrak i 2022

Sak 9/2021

Regulering av fisket etter

- a) bunnfisk ved Grønland i 2022
- b) torsk i NAFO-området i 2022

Sak 10/2021

Regulering av dyphavsarter i internasjonale farvann i 2022

Sak 11/2021

Regulering av fisket etter vassild i 2022

Sak 12/2021

Regulering av fisket etter reker i 2022

- a) Ved Grønland
- b) I Nordsjøen og Skagerrak
- c) Nord for 62°N

Sak 13/2021

Regulering av fisket etter leppefisk i 2022

Sak 14/2021

Regulering av fisket etter makrellstørje i 2022

Sak 15/2021

Regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2022

Sak 16/2021

Regulering av fisket etter makrell i 2022

Sak 17/2021

Regulering av fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2022

Sak 18/2021

Regulering av fisket etter hestmakrell i 2022

Sak 19/2021

Orientering om fisket etter brisling i 2020/2021

Sak 20/2021

Regulering av fisket etter kolmule i 2022

Sak 21/2021

Regulering av fisket etter lodde i Barentshavet i 2022

Sak 22/2021

Regulering av fisket etter lodde ved Island, Grønland og Jan Mayen sesongen 2021/2022

Sak 23/2021

Regulering av fisket etter tobis i 2022

Sak 24/2021

Regulering av fisket etter øyepål i 2022

Sak 25/2021

Orientering om fisket etter raudåte.

Sak 26/2021

Rekrutteringskvotebonusordningen

Sak 27/2021

Eventuelt

Sak 1/2021

Regulering av fisket etter torsk nord for 62° N i 2022

Saksnr: 20/18635

Dato: 26.09.2021

Fra: **Synnøve Liabø**

Adm.enhet: **Reguleringsseksjonen**

Telefon: **468 02 971**

Kvotefleksibilitetsordningen i fisket etter torsk og hyse - kvoteoverføringer fra 2020 til 2021

Det vises til ordningen med kvotefleksibilitet som ble innført på total- og gruppekvotenivå i fisket etter torsk og hyse nord for 62°N fra og med 2015. Ved fastsettelse av kvoter på fartøynivå i gjeldene regulering ble det tatt høyde for usikkerhet rundt kvoteutnyttelse i 2020, og ingen fartøy får lavere kvoter som følge av endelig avregning av kvoteoverføringer fra 2020 til 2021.

I forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2021 er kvotefleksibiliteten formulert som følger:

§ 6 Kvotefleksibilitet over årsskiftet på gruppenivå

Dersom en gruppekvote overfiskes, kan Fiskeridirektoratet belaste gruppekvoten det påfølgende kvoteåret med et tilsvarende kvantum. Dersom overfisket skyldes Fiskeridirektoratets refordeling av kvoter mellom fartøygrupper etter tredje ledd, skal belastningen av gruppekvoten det påfølgende kvoteåret ikke overstige 10 % av den gruppekvoten som er overfisket. Denne begrensningen gjelder bare så langt det for øvrig er dekning innenfor totalkvoten.

Dersom en gruppekvote ikke er oppfisket ved kvoteårets slutt, kan Fiskeridirektoratet godskrive inntil 10 % av denne gruppekvoten til det påfølgende kvoteåret.

Dersom det beregnes at det vil gjenstå mer enn 10 % av en gruppekvote ved kvoteårets slutt, kan Fiskeridirektoratet innenfor samme kvoteår refordele overskytende kvantum til andre fartøygrupper.

Gruppekvotene angitt i forskriften er ikke justert for eventuelle overføringer av kvantum mellom kvoteår som beskrevet i første og andre ledd.

Dette betyr at total- og gruppekvoter gitt i forskriften ikke blir justert for overføringer mellom kvoteår. Kvoter på fartøynivå blir derimot justert for overføringer mellom kvoteår i forskriften.

Totalkvoter og gruppekvoter som ikke er justert for overføringer mellom kvoteår benevnes i det videre *forskriftskvoter*, mens begrepet *justerte kvoter* beskriver totalkvoter og gruppekvoter som er justert for overføringer mellom foregående år og inneværende år. Justerte kvoter fremgår av ukestatistikken, altså hva som er de reelle total- og gruppekvoteene (justerte total- og gruppekvoter), samt restkvoter til enhver tid.

Fiskeridirektoratet legger til grunn at grupper defineres som følgende i fisket etter torsk og hyse nord for 62°N i 2020 og 2021:

- Torsketrål
- Seitrål
- Konvensjonelle havfiskefartøy
- Lukket gruppe under 11 meter hjemmelslengde
- Lukket gruppe mellom 11 og 15 meter hjemmelslengde
- Lukket gruppe mellom 15 og 21 meter hjemmelslengde
- Lukket gruppe mellom 21 og 27,9 meter hjemmelslengde
- Ferskfiskordning; felles for hele lukket gruppe (torsk)
- Åpen gruppe (inklusive ferskfiskordning torsk)

Avsetninger som tas fra «toppen» (jf. § 2 i reguleringsforskriften) omfattes ikke av ordningen med kvotefleksibilitet mellom kvoteår, og eventuelt overfiske eller restkvoter på de ulike avsetningene avregnes neste års totalkvote.

Dagens praksis innebærer følgende avregning på gruppenivå:

- I. Dersom en gruppekvote ikke er oppfisket ved kvoteårets slutt, godskrives inntil 10 % av denne gruppeknoten til det påfølgende kvoteåret. Det overskytende kvantumet overføres til alle fartøygrupper etter etablerte fordelingsnøkler det påfølgende år, hvilket er i henhold til hva som ble besluttet etter reguleringsmøtet våren 2015, sak 4.
- II. Dersom en gruppekvote overfiskes, belastes gruppeknoten det påfølgende kvoteåret med et tilsvarende kvantum. Hvis overfisket skyldes refordeling av kvoter mellom fartøygrupper for å legge til rette for at norsk totalkvote kan utnyttes best mulig, skal belastningen av gruppeknoten som blir overfisket, ikke overstige 10 % det påfølgende kvoteåret. Denne begrensningen gjelder bare så langt det for øvrig er dekning innenfor totalkvoten.

Etter at avregningen er gjennomført på gruppenivå i henhold til punkt I og II, avregnes det mot totalkvoten og avsetninger som tas fra «toppen». Restkvote eller overfiske som gjenstår på totalkvoten fordeles på fartøygruppene etter etablerte fordelingsnøkler det påfølgende kvoteåret med mindre det er politiske beslutninger som tilsier noe annet.

Fiskeridirektoratet mener at dagens praksis med avstemming av totalkvote etter justering av gruppekvoter i henhold til punkt I og II best ivaretar den vedtatte og etablerte fordelingen mellom fartøygruppene og er i tråd med det som ble besluttet etter reguleringsmøtet våren 2015.

I. Kvoteoverføringer på fartøynivå - torsk

Nærings- og fiskeridepartementet besluttet i juli 2020 å innføre en midlertidig ordning med overføring av torskekvote på fartøynivå fra 2020 til 2021, for å bidra til å redusere problemer i markedene etter koronautbruddet. I forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2021 er bestemmelsen om adgangen til å overføre kvoter på fartøynivå formulert som følgende:

§ 6a Kvoteoverføring på fartøynivå fra 2020 til 2021

Fartøy som ved utgangen av 2020 har gjenstående kvote av torsk etter §§ 7, 9, 13 eller 16, kan fiske og lande den gjenstående kvoten i 2021. Det kan ikke overføres mer enn 10 % av fartøyets ordinære kvote fra 2020.

Adgangen etter første ledd til å overføre kvote gjelder for fartøy med torsketråltilatelse, seitråltilatelse, konvensjonelle havfiskefartøy og følgende fartøy i lukket gruppe:

- a. Fartøy med hjemmelslengde over 11 meter.
- b. Fartøy hjemmelslengde under 11 meter og største lengde over 15 meter.
- c. Fartøy som har deltatt i et samfiskelag hvor det aktive fartøyet har største lengde over 15 meter.

Det er et vilkår at det i 2020 er kvotebelastet fangst av torsk på fartøyet.

Dersom det passive fartøyet i et samfiskelag har fått redusert kvoten etter § 29 bokstav f legges denne til grunn ved beregning av gjenstående kvote.

Fangst i 2021 vil først bli avregnet fartøyets overførte kvote fra 2020 frem til denne er oppfisket.

Den overførte kvoten må fiskes med samme eier, fartøy og kvotegrunnlag som ved utgangen av 2020, og den faller bort ved enhver endring av disse etter 31. desember 2020. Dette gjelder også ved utskiftning, salg av fartøy for fortsatt drift og bruk av ordningene for leiefartøy og nybygg.

Fangst landet på overført kvote fra 2020 skal ikke regnes med ved vurderingen av om vilkårene for overføring av kvote i 2021 mellom fartøy i medhold av slumpfiskeordningen eller lignende ordninger er oppfylt.

For mer informasjon om denne ordningen henvises til nyhetssak på Fiskeridirektoratets hjemmesider 21. januar 2021:

<https://www.fiskeridir.no/Yrkesfiske/Nyheter/2020/1220/kvoteoverforing-av-torsk-fra-2020-til-2021>

Fiskesalgslagene har nå utarbeidet lister over fartøy som er kvalifisert for å overføre kvote, og kvoteoverføringene kan oppsummeres slik for de ulike fartøygruppene, jf. tabell 1:

Tabell 1: Kvantum torsk og antall fartøy som overfører kvote på fartøynivå
fra 2020 til 2021 fordelt på de ulike fartøygruppene (tonn)

Fartøygruppe	Overført kvantum	Antall fartøy
Torsketrål	2 636	20
Seitrål	20	1
Konvensjonelle havfiskefartøy	442	8
Lukket gruppe under 11 meter hjemmelslengde	16	11
Lukket gruppe 11 - 14,9 meter hjemmelslengde	721	208
Lukket gruppe 15 - 20,9 meter hjemmelslengde	461	72
Lukket gruppe 21 - 27,9 meter hjemmelslengde	258	31
Totalt	4 554	351

Totalt 351 fartøy omfattes av ordningen og ca. 4 500 tonn overføres til 2021 på fartøynivå (1,37 % av norsk justert totalkvote for 2020). Det overførte kvantumet på fartøynivå vil ikke fremgå av forskriften eller kvoteregisteret til Fiskeridirektoratet. For å få informasjon vedrørende overført kvantum må fartøyeier henvende seg til aktuelt fiskesalgslag.

II. Kvoteoverføringer på total- og gruppekvotenivå torsk

Avtalen med Russland gir Norge adgang til å overføre maksimalt 10 % av torskekvoten angitt i vedlegg 3 i protokollen fra Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon. Det vil si at det ikke er overføringsadgang for kvoter avsatt til forskning og tredjeland, men kvotefleksibiliteten gjelder kysttorsk og murmanskorsk. Dette innebærer at Norge har adgang til å overføre inntil 32 728 tonn av 2020-kvoten.

Tabell 2 gir en oversikt over Norges overføringer mellom kvoteår og kvoteutnyttelse på totalkvotenivå siden kvotefleksibilitet mellom kvoteår ble innført i 2015. Norge har utnyttet kvoten fullt ut hvert eneste år. For mer detaljer rundt kvoteoverføringene vises til vedlegg 2.

Tabell 2: Overførte kvanta, utnyttelsesgrad og ubenyttet kvote mellom kvoteår i fisket etter torsk i perioden 2015 til 2021 (tonn)

År	Overført mellom år	Utnyttelsesgrad kvote (%)	Ubenyttet torsk kvote (tonn)
2015	5 270	100 %	-
2016*	-7 366	100 %	-
2017*	2 308	100 %	-
2018*	17 432	100 %	-
2019*	-7 543	100 %	-
2020*	-12 374	100 %	-
2021	2 273	?	?
Totalt	-		

* Kvoter justert for overføringer fra foregående og påfølgende år

Tabell 3 viser forskriftskvoter, justerte kvoter og fangst i 2020. Det gjenstod 2 273 tonn av justert totalkvote i 2020. Kvantumet legges til norsk totalkvote for 2021. Førstehåndsverdien i fisket etter torsk i 2020 utgjorde ca. 7,6 milliarder kroner.

Norge utnyttet justert totalkvote med 101,5 % i 2015, 99,5 % i 2016, i 100,1 % i 2017, 105,0 % i 2018, 103,2 % i 2019 og 99,3 % i 2020. Disse prosentstørrelsene måler kvoteutnyttelse opp mot de enkelte års justerte kvote, og det vil si at de bare er justert opp mot foregående års overfiske eller restkvoter. Hvis vi måler kvoteutnyttelse opp mot tre kvoteår slik som i tabell 2 (foregående, inneværende og påfølgende kvoteår) ser vi at kvoteutnyttelsen ligger på 100 % i alle år. Norge utnytter med andre ord torsk kvoten fullt ut.

Tabell 3: Forskriftskvoter, justerte kvoter og fangst torsk år 2020 (tonn)

Fartøygrupper	Forskrifts-kvoter	Justerte kvoter ¹	Fangst	Rest	Utnyttelse (%)	Verdi (1.000 kr)
Trål totalt:	106 710	106 011	103 944	2 067	98,0 %	2 425 017
Gruppekvote torskestrål	105 960	105 253	103 167	2 086	98,0 %	2 408 206
Gruppekvote seitrål	750	758	776	-18	102,4 %	16 811
Konvensjonelle fartøygrupper totalt:	223 234	213 832	214 377	-545	100,3 %	5 066 184
Lukket gruppe:	174 605	165 401	164 850	551	99,7 %	3 800 502
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	<i>41 189</i>	<i>39 102</i>	<i>38 553</i>	<i>549</i>	<i>98,6 %</i>	<i>974 644</i>
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>45 257</i>	<i>41 932</i>	<i>39 961</i>	<i>1 971</i>	<i>95,3 %</i>	<i>1 046 316</i>
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>42 190</i>	<i>42 330</i>	<i>41 700</i>	<i>630</i>	<i>98,5 %</i>	<i>1 082 297</i>
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>30 699</i>	<i>28 451</i>	<i>27 578</i>	<i>873</i>	<i>96,9 %</i>	<i>697 246</i>
<i>Ferskfiskordning lukket gruppe²</i>	<i>15 270</i>	<i>13 586</i>	<i>17 058</i>	<i>-3 472</i>	<i>125,6 %</i>	
Konvensjonelle havfiskefartøy	27 917	28 157	27 982	175	99,4 %	725 400
Åpen gruppe:	20 712	20 274	21 545	-1 271	106,3 %	540 282
<i>Fartøy åpen gruppe</i>	<i>18 842</i>	<i>18 404</i>	<i>19 443</i>	<i>-1 039</i>	<i>105,6 %</i>	<i>540 282</i>
<i>Ferskfiskordning åpen gruppe²</i>	<i>1 870</i>	<i>1 870</i>	<i>2 102</i>	<i>-232</i>	<i>112,4 %</i>	
Bonus levendelagring	2 500	2 500	1 364	1 136	54,6 %	26 035
Forskning og undervisning	933	933	639	294	68,5 %	14 781
Rekreasjons- og ungdomsfiske³	7 000	7 000	7 000		100,0 %	50 429
Kystfiskeordningen²	3 000	3 000	3 510	-510	117,0 %	
Annet⁴			169	-169		3 759
Totalt	343 377	333 276	331 003	2 273	99,3 %	7 586 206

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret og konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet og fangststatistikk fra Norges Råfisklag pr. 26. september 2021

¹ Kvoter justert for kvotefleksibilitet, dvs. kvoteoverføringer fra 2019

² Ved fiske innenfor ferskfiskordningen og kystfiskeordningen spesifiseres ikke verditall på de ulike ordningene, verdien oppgis som aggregerte tallstørrelser innenfor åpen og lukket gruppe totalt for alle kvoteordninger

³ Registrert ungdoms- og rekreasjonsfiske utgjør 2 282 tonn, men det legges til grunn at hele avsetningen ble tatt

⁴ Fangst som ikke kan plasseres på gyldige fiskeritillatelser

Kvoteoverføringer på gruppenivå - torsk

1. Torskestrål

Totalt disponibelt kvantum (justert kvote) utgjorde 105 253 tonn for torskestrålerne i 2020, og det gjenstod 2 086 tonn ved årsskiftet som overføres til 2021. Overføringen utgjør 2,0 % av forskriftskvoten. Av dette utgjør kvoteoverføringene på fartøynivå 2 636 tonn, og 550 tonn går dermed til fratrekk på gruppenivå.

2. Seitrål

Totalt disponibelt kvantum (justert kvote) utgjorde 758 tonn for seitrålerne i 2020, og kvoten var overfisket med 18 tonn ved årsskiftet (2,4 % av forskriftskvoten).

Kvoteoverføringene på fartøynivå utgjør 20 tonn, og 38 tonn går dermed til fratrekk på gruppenivå.

3. Konvensjonelle havfiskefartøy

Totalt disponibelt kvantum (justert kvote) utgjorde 28 157 tonn for konvensjonelle havfiskefartøy i 2020, og det gjenstod 175 tonn ved årsskiftet som overføres til 2021 (0,6 % av forskriftskvoten). Kvoteoverføringene på fartøynivå utgjør 442 tonn, og 267 tonn går dermed til fratrekk på gruppenivå.

4. Lukket gruppe

Lukket gruppe hadde tre kvoteelement i 2020: gruppekvoter, ferskfiskordning og bonusordning levendelagring. Tabell 4 angir kvoter og fangst eksklusive ferskfiskordning og levendelagring, samt kvanta som overføres fra 2020 til 2021.

Det overføres netto 4 023 tonn samlet i lukket gruppe fra 2020 til 2021, og det vil si 2,5 % av forskriftskvoten. Kvoteoverføringene på fartøynivå utgjør 1 456 tonn, og kvoteoverføringene på gruppenivå 2 567 tonn. Fordelingen på de ulike lengdegruppene fremgår av tabell 4.

Tabell 4: Kvoter, fangst, restkvoter 2020 og overføringer til 2021 lukket gruppe (tonn)

Lengdegruppe	Forskrifts- kvote 2020	Justerte gruppe- kvoter 2020	Fangst 2020	Rest 2020	Rest i prosent av forskrifts- kvote	Over- føringer på fartøynivå	Over- føringer på gruppenivå
Under 11 m. hj.l.	41 189	39 102	38 553	549	1,3 %	16	533
11 - 14,9 m. hj.l.	45 257	41 932	39 961	1 971	4,4 %	721	1 250
15 - 20,9 m. hj.l.	42 190	42 330	41 700	630	1,5 %	461	169
21 - 27,9 m. hj.l.	30 699	28 451	27 578	873	2,8 %	258	615
Totalt	159 335	151 815	147 792	4 023	2,5 %	1 456	2 567

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret og konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet og fangststatistikk fra Norges Råfisklag pr. 26. september 2021

5. Åpen gruppe

Åpen gruppe overfisket gruppekvoten inklusive ferskfiskordningen med 1 271 tonn i 2020, og kvantumet utgjør 6,1 % av forskriftskvoten. Nærings- og fiskeridepartementet har besluttet at overfiske skal salderes mot «toppen» av norsk totalkvote i 2021.

6. Avsetninger

Avsetninger til bonus levendelagring, forskning og undervisning, rekreasjon- og ungdomsfisket, kystfiskeordningen og annet er tatt fra «toppen» og eventuelle restkvoter eller overfiske av avsetninger går til påplussing eller fratrekk på neste års totalkvote. Restkvantumet her utgjør 751 tonn.

Kvoteoverføringer på totalkvotenivå – torsk

Restkvantumet på de ulike avsetningene utgjør 751 tonn, mens overfiske i åpen gruppe og lukket gruppe (ferskfiskordningen) utgjør 4 744 tonn. 3 993 tonn går således til fradrag på fartøygruppene i henhold til den fordelingen som ble benyttet da totalkvoten for 2021 ble fordelt, jf. tabell 5.

Tabell 5: Kvoteoverføringer totalkvotenivå torsk i 2021 (tonn)

Fartøygrupper	Overføringer på totalkvotenivå
Trålgruppen (32 %)	-1 278
Konvensjonelle fartøy (68 %)	-2 715
Konvensjonelle havfiskefartøy (12,81 %):	-352
Lukket gruppe (rest):	-2 119
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde (25,79 %)</i>	-546
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde (26,91 %)</i>	-570
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde (27,34 %)</i>	-579
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde (19,96 %)</i>	-423
Åpen gruppe (6,12 % av total)	-244
Totalt	-3 993

Oppsummering kvotefleksibilitet torsk fra 2020 til 2021

Tabell 6 angir justert totalkvote og gruppekvoter i fisket etter torsk i 2021 etter overføringer på totalkvote- og gruppekvote-nivå.

Tabell 6: Forskriftskvoter og justerte kvoter torsk i 2021 (tonn)

Fartøygrupper	Nye forskriftskvoter 2021	Overføringer på fartøynivå	Overføringer på gruppenivå	Overføringer på totalkvote-nivå	Justerte kvoter 2021
Trål totalt	129 649	2 656	-588	-1 278	130 439
Gruppekvote torsketrål	128 899	2 636	-550	-1 278	129 707
Gruppekvote seitrål	750	20	-38		732
Konvensjonelle fartøygrupper totalt	280 430	1 898	2 300	-2 715	281 913
Lukket gruppe:	218 782	1 456	2 567	-2 119	220 686
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	<i>52 672</i>	<i>16</i>	<i>533</i>	<i>-547</i>	<i>52 674</i>
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>56 909</i>	<i>721</i>	<i>1 250</i>	<i>-570</i>	<i>58 310</i>
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>54 293</i>	<i>461</i>	<i>169</i>	<i>-579</i>	<i>54 344</i>
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>39 638</i>	<i>258</i>	<i>615</i>	<i>-423</i>	<i>40 088</i>
<i>Ferskfiskordning lukket gruppe</i>	<i>15 270</i>				<i>15 270</i>
Konvensjonelle havfiskefartøy	35 291	442	-267	-352	35 114
Åpen gruppe:	26 357			-244	26 113
<i>Fartøy åpen gruppe</i>	<i>24 487</i>			<i>-244</i>	<i>24 243</i>
<i>Ferskfiskordning åpen gruppe</i>	<i>1 870</i>				<i>1 870</i>
Bonus levendelagring	2 500				2 500
Forskning og undervisning	969				969
Rekreasjons- og ungdomsfiske	7 000				7 000
Kystfiskeordningen	3 876				3 876
Kompensasjonskvoter	6 250				6 250
Totalt	430 674	4 554	1 712	-3 993	432 947

III. Kvoteoverføringer på total- og gruppekvote-nivå hyse

Avtalen med Russland gir Norge adgang til å overføre maksimalt 10 % av hysekvoten angitt i vedlegg 3 i protokollen fra Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon. Det vil si at det ikke er overføringsadgang for kvoter avsatt til forskning og tredjeland. Dette innebærer at Norge har adgang til å overføre 10 116 tonn hyse av 2020-kvoten.

Tabell 7 gir en oversikt over overføringer, utnyttelsesgrad og ubenyttet kvote av hyse mellom kvoteår siden kvotefleksibilitet ble innført i 2015. Norge utnyttet justert totalkvote med 84,9 % i 2015, 82,0 % i 2016, 88,4 % i 2017, 83,6 % i 2018, 97,7 % i 2019

og 80,2 % i 2020. Disse prosentstørrelsene måler kvoteutnyttelse opp mot de enkelte års justerte kvote, og det vil si at de bare er justert opp mot foregående års overfiske eller restkvoter. Hvis vi måler kvoteutnyttelse opp mot tre kvoteår som i tabell 7 (foregående, inneværende og påfølgende kvoteår), ser vi at kvoteutnyttelsen ligger på mellom 88 % og 100 %. Norge utnyttet med andre ord ikke hysekvoten fullt ut i årene 2016 til 2018 og 2020, mens kvoten ble fullt utnyttet i 2019. For mer detaljer rundt kvoteoverføringene vises til vedlegg 2.

Tabell 7: Overførte kvanta, utnyttelsesgrad og ubenyttet kvote mellom kvoteår i fisket etter hyse i perioden 2015 til 2021 (tonn)

År	Overført mellom år	Utnyttelsesgrad kvote (%)	Ubenyttet hysekvote (tonn)
2015	-10 489	94 %	6 383
2016*	-981	90 %	12 515
2017*	514	97 %	3 916
2018*	1 433	91 %	8 966
2019*	7 419	100 %	-
2020*	-8 012	88 %	11 609
2021	10 116	?	?
Totalt	-		43 389

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret og konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 26. september 2021

* Kvote justert for overføringer fra foregående og påfølgende år

I perioden 2015 til 2020 er ca. 43 000 tonn av de norske totalkvotene på hyse ubenyttet, og med en gjennomsnittlig førstehåndsverdi på kr. 15 pr. kg utgjør dette 653 mill. kr.

Tabell 8 viser forskriftskvoter, justerte kvoter og fangst i 2020. Vi ser at det ved årsskiftet gjenstod 21 790 tonn hyse av den justerte kvoten, og av dette kvantumet kan 10 116 tonn overføres til inneværende år. Førstehåndsverdien i fisket etter hyse utgjorde ca. 1,3 milliarder kroner i 2020.

Tabell 8: Forskriftskvoter, justerte kvoter og fangst hyse år 2020 (tonn)

Fartøygrupper	Forskrifts- kvoter	Justerte kvoter ¹	Fangst	Rest	Utnyttelse (%)	Verdi (1.000 kr)
Trål totalt	40 215	38 720	32 748	5 972	84,6 %	586 034
Gruppekvote torsketrål	39 465	37 895	32 439	5 456	85,6 %	581 085
Gruppekvote seitrål	750	825	309	516	37,4 %	4 949
Konvensjonelle fartøygrupper totalt	67 105	70 704	55 023	15 681	77,8 %	738 506
Lukket gruppe:	50 046	54 283	40 736	13 547	75,0 %	430 041
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	<i>13 337</i>	<i>14 871</i>	<i>7 452</i>	<i>7 419</i>	<i>50,1 %</i>	<i>80 284</i>
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>13 743</i>	<i>15 246</i>	<i>12 415</i>	<i>2 831</i>	<i>81,4 %</i>	<i>133 995</i>
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>14 275</i>	<i>15 845</i>	<i>12 466</i>	<i>3 379</i>	<i>78,7 %</i>	<i>132 965</i>
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>8 691</i>	<i>8 321</i>	<i>8 403</i>	<i>-82</i>	<i>101,0 %</i>	<i>82 797</i>
Konvensjonelle havfiskefartøy	11 810	11 123	12 027	-904	108,1 %	286 970
Åpen gruppe	5 249	5 298	2 261	3 037	42,7 %	21 495
Forskning og undervisning	351	351	31	320	8,9 %	392
Rekreasjons- og ungdomsfiske²	300	300	300		100,0 %	525
Annet³			183	-183		1 234
Totalt	107 971	110 075	88 285	21 790	80,2 %	1 326 692

Kilde: Landings- og slutseddelsregisteret og konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet
pr. 26. september 2021

¹ Kvoter justert for kvotefleksibilitet, dvs. kvoteoverføringer fra 2019

² Registrert ungdoms- og rekreasjonsfiske utgjorde 62 tonn, men det legges til grunn at hele avsetningen ble tatt

³ Fangst som ikke kan plasseres på gyldige fiskeritillatelser

Vi viser til § 6 første og tredje ledd i reguleringsforskriften om kvotefleksibilitet på gruppenivå, som tilsier at det bare skal gjøres fratrekk for maksimalt 10 % av gruppekvote når overfisket skyldes refordeling mellom fartøygrupper for å legge til rette for at norsk totalkvote tas. Dette forutsetter imidlertid at det er kvotemessig dekning innenfor totalkvoten. I tillegg må de fartøygruppene som ikke har utnyttet sine kvoter få sine resterende gruppekvoter overført neste kvoteår, men likevel begrenset oppad til 10 % av gruppekvote (forskriftskvote) for innværende år.

Fiskeflåtens interesse for å fiske hyse, dårlig tilgjengelighet i kystnære strøk og den vanskelige mottaks- og markedssituasjon som følge av Covid-19 pandemien med prisfall for de fleste hvitfiskarter, har gitt lav kvoteutnyttelse i 2020. Det ble fra årets begynnelse refordelt fra små til større fartøy i lukket gruppe og deretter til konvensjonelle havfiskefartøy og torsketrålerne. Fartøy i lukket gruppe hadde kvoter med høy overregulering gjennom hele året, og alle lengdegrupper hadde fritt fiske fra og med 6. juli. Konvensjonelle havfiskefartøy og torsketrålerne ble tildelt flere maksimalkvotetillegg ut over året for å legge rette for at norsk totalkvote kunne utnyttes fullt ut. Dette resulterte i at konvensjonelle havfiskefartøy fisket ca. 900 tonn utover sine andeler, mens torsketrålerne til tross for dette bare utnyttet ca. 86 % av sin tildelte gruppekvote.

Kvoteoverføringer på gruppenivå - hyse

1. Torsketrål

Totalt disponibelt kvantum (justert kvote) utgjorde 37 895 tonn for torsketrålerne i 2020. Det gjenstod 5 456 tonn ved årsskiftet (13,8 % av forskriftskvoten. Det overføres 3 947 tonn (10,0 %) til 2021.

2. Seitrål

Seitrålerne hadde en disponibel gruppekvote på 825 tonn i 2020, og det gjenstod 516 tonn ved årsskiftet (68,8 % av forskriftskvoten). Det overføres 75 tonn (10,0 %) til 2021.

3. Konvensjonelle havfiskefartøy

Konvensjonelle havfiskefartøy ble tildelt en justert gruppekvote på 11 123 tonn i 2020. Den justerte gruppekvoten var «overfisket» med 904 tonn (7,9 % av forskriftskvoten) ved årsskiftet som følge av refordelinger fra kystfiskeflåten for å legge til rette for at norsk totalkvote kunne utnyttes best mulig. 904 tonn går til fratrekk fra 2021-kvoten på gruppenivå.

4. Lukket gruppe

Tabell 9 angir gruppekvoter og fangst i 2020, samt kvanta som overføres fra 2020 til 2021:

Tabell 9: Kvoter, fangst, restkvoter og overføringer til 2020 hyse lukket gruppe (tonn)

Lengdegruppe	Forskrifts- kvoter 2020	Justerte gruppe- kvoter 2020	Fangst 2020	Rest 2020	Rest i prosent av forskrifts- kvote	Overføring til 2021
Under 11 meter hj.l.	13 337	14 871	7 452	7 419	55,6 %	1 334
Mellom 11 - 14,9 meter hj.l.	13 743	15 246	12 415	2 831	20,6 %	1 374
Mellom 15 - 20,9 meter hj.l.	14 275	15 845	12 466	3 379	23,7 %	1 428
Mellom 21 - 27,9 meter hj.l.	8 691	8 321	8 403	-82	-0,9 %	-82
Totalt	50 046	54 283	40 736	13 547	27,1 %	4 054

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret og konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 26. september 2021

Det gjensto totalt ca. 13 600 tonn hyse i lukket gruppe i 2020, og det overføres samlet 4 054 tonn fra 2020 til 2021. Dette som følge av at andre og tredje ledd kommer til anvendelse i § 6 i bestemmelsen om kvotefleksibilitet over årsskiftet på gruppenivå. Fartøy under 21 meter hjemmelslengde får overført inntil 10 % av sine ubenyttede kvoter, mens fartøy på og over 21 meter hjemmelslengde trekkes for sitt «overfiske» på 82 tonn for 2020. Fordelingen på de ulike lengdegruppene fremgår av tabell 9.

5. Åpen gruppe

Åpen gruppe fisket innenfor en felles justert gruppekvote på 5 298 tonn i 2020. Kvoteutnyttelsen var lav (ca. 43 %), og 10 % av forskriftskvoten (525 tonn) overføres til 2021.

6. Avsetninger

Avsetninger til forskning og undervisning, ungdoms- og rekreasjonsfisket og annet er tatt fra «toppen» og eventuell restkvote eller overfiske av avsetninger går til påplussing eller fratrekk på neste års totalkvote. Restkvotene her utgjør totalt 137 tonn netto.

Kvoteoverføringer på totalkvotenivå - hyse

Av de 10 116 tonnene som kan overføres fra 2020 til 2021, blir 7 697 tonn (netto) overført innenfor de enkelte reguleringsgruppene, mens 2 419 tonn fordeles på gruppene i henhold til den fordelingen som ble benyttet da totalkvoten for 2021 ble fordelt:

Tabell 10: Kvoteoverføringer totalkvotenivå hyse i 2021 (tonn)

Fartøygrupper	Overføringer på totalkvotenivå
Trålgruppen (38 %)	919
Konvensjonelle fartøy (62 %)	1 500
Konvensjonelle havfiskefartøy (18 %):	270
Lukket gruppe (74 %):	1 110
Fartøy under 11 meter hjemmelslengde (26,7 %)	296
Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde (25,9 %)	287
Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde (28,9 %)	321
Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde (18,5 %)	206
Åpen gruppe (8 %):	120
Totalt	2 419

Oppsummering kvotefleksibilitet hyse fra 2020 til 2021

Tabell 11 angir justert totalkvote og gruppekvote i fisket etter hyse i 2021 etter overføringer på total- og gruppekvotenivå.

Tabell 11: Forskriftskvoter og justerte kvoter hyse i 2021 (tonn)

Fartøygrupper	Forskriftskvoter 2021	Overføringer på gruppenivå	Overføringer på totalkvotenivå	Justerte kvoter 2021
Trål totalt	42 495	4 022	919	47 436
Gruppekvote torsketrål	41 745	3 947	919	46 611
Gruppekvote seitrål	750	75		825
Konvensjonelle	71 087	3 675	1 500	76 262
Lukket gruppe:	53 060	4 054	1 110	58 224
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	<i>14 200</i>	<i>1 334</i>	<i>296</i>	<i>15 830</i>
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>14 540</i>	<i>1 374</i>	<i>287</i>	<i>16 201</i>
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>14 828</i>	<i>1 428</i>	<i>321</i>	<i>16 577</i>
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>9 492</i>	<i>-82</i>	<i>206</i>	<i>9 616</i>
Konvensjonelle havfiskefartøy	12 480	-904	270	11 846
Åpen gruppe	5 547	525	120	6 192
Forskning og undervisning	379			379
Rekreasjons- og ungdomsfiske	300			300
Kompensasjonskvoter	3 000			3 000
Totalt	117 261	7 697	2 419	127 377

Vedlegg 1:

Justerte totalkvoter, forskriftskvoter, totalfangst og overføringer mellom kvoteår i fisket etter torsk i perioden 2015 til 2021 (tonn)

TORSK	Kvote (tonn)
2015	
Norsk kvote (inkl. kysttorsk)	394 240
Maksimalt tillatt kvotefleks	39 424
Avsatt forskning	7 000
Tilbakeføring av ubenyttet tredjelandskvote	13 680
Norsk totalkvote (forskriftskvote)	414 920
Fangst 2015	420 190
Overført fra 2016 (dvs. forskuttet fra 2016)	5 270
Norsk disponibel totalkvote (justert kvote)	420 190
Utnyttelsesgrad av justert kvote	100 %
2016	
Norsk kvote (inkl. kysttorsk)	394 240
Maksimalt tillatt kvotefleks	39 424
Avsatt forskning	7 000
Tilbakeføring av ubenyttet tredjelandskvote	16 278
Norsk totalkvote (forskriftskvote)	417 518
Fangst 2016	410 152
Overført til 2015	-5 270
Overført til 2017	-2 096
Norsk disponibel totalkvote (justert kvote)*	410 152
Utnyttelsesgrad av justert kvote	100 %
2017	
Norsk kvote (inkl. kysttorsk)	392 523
Maksimalt tillatt kvotefleks	39 252
Avsatt forskning	7 000
Tilbakeføring av ubenyttet tredjelandskvote	12 488
Norsk totalkvote (forskriftskvote)	412 011
Fangst 2017	414 319
Overført fra 2016	2 096
Overført fra 2018 (dvs. forskuttet fra 2018)	212
Norsk disponibel totalkvote (justert kvote)*	414 319
Utnyttelsesgrad av justert kvote	100 %
2018	
Norsk kvote (inkl. kysttorsk)	343 159
Maksimalt tillatt kvotefleks	34 316
Avsatt forskning	7 000
Tilbakeføring av ubenyttet tredjelandskvote	6 259
Norsk totalkvote (forskriftskvote)	356 418
Fangst 2018	373 850
Overført til 2017	-212
Overført fra 2019 (dvs. forskuttet fra 2019)	17 644
Norsk disponibel totalkvote (justert kvote)*	373 850
Utnyttelsesgrad av justert kvote	100 %

Vedlegg 1 forts.

TORSK	Kvote (tonn)
2019	
Norsk kvote (inkl. kysttorsk)	321 697
Maksimalt tillatt kvotefleks	32 170
Avsatt forskning	7 000
Tilbakeføring av ubenyttet tredjelandskvote	5 259
Norsk totalkvote (forskriftskvote)	333 956
Fangst 2019	326 413
Overført til 2018	-17 644
Overført fra 2020 (dvs. forskuttert fra 2020)	10 101
Norsk disponibel totalkvote (justert kvote)*	326 413
Utnyttelsesgrad av justert kvote	100 %
2020	
Norsk kvote (inkl. kysttorsk)	327 277
Maksimalt tillatt kvotefleks	32 728
Avsatt forskning	7 000
Tilbakeføring av ubenyttet tredjelandskvote	9 100
Norsk totalkvote (forskriftskvote)	343 377
Fangst 2020	331 003
Overført til 2019	-10 101
Overført til 2021	-2 273
Norsk disponibel totalkvote (justert kvote)*	331 003
Utnyttelsesgrad av justert kvote	100 %
2021	
Norsk kvote (inkl. kysttorsk)	390 635
Maksimalt tillatt kvotefleks	39 064
Avsatt forskning	7 000
Tilbakeføring av ubenyttet tredjelandskvote	33 039
Norsk totalkvote (forskriftskvote)	430 674
Fangst 2020	
Overført fra 2020	2 273
Overført til/fra 2022	
Norsk disponibel totalkvote (justert kvote)	432 947
Utnyttelsesgrad av justert kvote	

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret og konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet og fangststatistikk fra Norges Råfisklag pr. 26. september 2021

* Kvote justert for overføringer fra foregående og påfølgende år

Vedlegg 2:

Justerte totalkvoter, forskriftskvoter, totalfangst og overføringer mellom kvoteår i fisket etter hyse i perioden 2015 til 2021 (tonn)

HYSE	Kvote (tonn)
2015	
Norsk kvote	104 894
Maksimalt tillatt kvotefleksibilitet	10 489
Avsatt forskning	4 000
Tilbakeføring av ubenyttet tredjelandskvote	3 053
Norsk totalkvote (forskriftskvote)	111 947
Fangst 2015	95 075
Overført til 2016	-10 489
Norsk disponibel totalkvote (justert kvote)	101 458
Utnyttelsesgrad av justert kvote	94 %
2016	
Norsk kvote	114 700
Maksimalt tillatt kvotefleksibilitet	11 470
Avsatt forskning	4 000
Tilbakeføring av ubenyttet tredjelandskvote	3 694
Norsk totalkvote (forskriftskvote)	122 394
Fangst 2016	108 898
Overført fra 2015	10 489
Overført til 2017	-11 470
Norsk disponibel totalkvote (justert kvote)*	121 413
Utnyttelsesgrad av justert kvote	90 %
2017	
Norsk kvote	109 564
Maksimalt tillatt kvotefleksibilitet	10 956
Avsatt forskning	4 000
Tilbakeføring av ubenyttet tredjelandskvote	3 301
Norsk totalkvote (forskriftskvote)	116 865
Fangst 2017	113 463
Overført fra 2016	11 470
Overført til 2018	-10 956
Norsk disponibel totalkvote (justert kvote)*	117 379
Utnyttelsesgrad av justert kvote	97 %
2018	
Norsk kvote	95 230
Maksimalt tillatt kvotefleksibilitet	9 523
Avsatt forskning	4 000
Tilbakeføring av ubenyttet tredjelandskvote	2 375
Norsk totalkvote (forskriftskvote)	101 605
Fangst 2018	94 072
Overført fra 2017	10 956
Overført til 2019	-9 523
Norsk disponibel totalkvote (justert kvote)*	103 038

Vedlegg 2 forts:

HYSE	Kvote (tonn)
2019	
Norsk kvote	81 080
Maksimalt tillatt kvotefleksibilitet	8 108
Avsatt forskning	4 000
Tilbakeføring av ubenyttet tredjelandskvote	1 609
Norsk totalkvote (forskriftskvote)	86 689
Fangst 2019	94 108
Overført fra 2018	9 523
Overført til 2020	-2 104
Norsk disponibel totalkvote (justert kvote)*	94 108
Utnyttelsesgrad av justert kvote	100 %
2020	
Norsk kvote	101 159
Maksimalt tillatt kvotefleksibilitet	10 116
Avsatt forskning	4 000
Tilbakeføring av ubenyttet tredjelandskvote	2 812
Norsk totalkvote (forskriftskvote)	107 971
Fangst 2020	88 350
Overført fra 2019	2 104
Overført til 2021	-10 116
Norsk disponibel totalkvote (justert kvote)*	99 959
Utnyttelsesgrad av justert kvote	88 %
2021	
Norsk kvote	109 348
Maksimalt tillatt kvotefleksibilitet	10 935
Avsatt forskning	4 000
Tilbakeføring av ubenyttet tredjelandskvote	3 913
Norsk totalkvote (forskriftskvote)	117 261
Fangst 2021	
Overført fra 2020	10 116
Overført til/fra 2021	
Norsk disponibel totalkvote (justert kvote)	127 377
Utnyttelsesgrad av justert kvote	

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret og konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 26. september 2021

* Kvote justert for overføringer fra foregående og påfølgende år

Fiskeridirektoratet
Postboks 185 Sentrum
5804 BERGEN

ÁŠŠI/SAK
21/235 - 44

MIN ČUJ./VÁR REF.
21/33320

DIN ČUJ./DERES REF.

BEAIVI/DATO
29.10.2021

Reguleringsmøtet sak 1/2021 - Sametingets innspill til fisket etter torsk nord for 62° i 2022

Med forbehold i muligheten for å fremme tilleggsforslag og justeringer i forbindelse med konsultasjonen, jf. konsultasjonsavtalen av 01.05.05, har Sametinget følgende forslag til regulering av torsk for 2022:

TAC for torsk, reduseres med ca. 20 % i 2022 i forhold til 2021. Dette medfører et redusert grunnlag for kvote og vil ramme de mindre flåtegruppene som har lavest netto driftsmargin. Store deler av kvotene er ikke oppfisket, blant annet antas det at omkring 20 % vil gjenstå for fartøy under 15 meter som fisker med konvensjonelle redskap. Kvotefleks for torsk ble vedtatt til 15 %, etter vedtak i norsk-russisk kommisjon i år, hvor 10 % fordeles etter en fast fordelingsnøkkel til alle fartøygrupper og de ytterlige 5 prosentene er foreslått tildelt etter to ulike modeller. Fiskeridirektoratet etterspør tilbakemelding på de alternative modellene for fordeling.

- Sametinget mener alternativ 2 er bedre enn alternativ 1, som Fiskeridirektoratet også anbefaler, hvor fartøysgruppe under 15 meter som fisker med konvensjonelle redskap oppnår et langt bedre utbytte enn i første alternativ. Samtidig legger alternativ 2 til rette for at øvrige grupper også mottar en fordeling som gjenspeiler øvrig kvotefordeling. Hvis det skulle komme andre forslag til fordeling så vil Sametinget be om at de mindre fartøygruppene sikres minst en like høy fordeling som alternativ 2 viser til.

Oppfølging av Kystfiskeutvalget:

- Sametinget ber om at det avsettes 10 tonn kvote per fartøy for 2022 fra årets start på kystfiskeordninga, og at kvoten ikke settes under 8 tonn per fartøy. Kvoten startet med 8 tonn i 2021, den ble senere utvidet til 10.5 tonn. Dette begrunnes i behov for forutsigbarhet i næringa, at kvota stort er oppfisket tidlig og utvidet i løpet av året i tidligere normalår, og at det gjenstående kvote i år som følge av utfordringer knyttet til korona-epidemien.

- Sametinget legger til grunn at inntektsmulighetene i fiske for fartøy under 11 meter i åpen og lukket gruppe, skal være like i SFR-området, ettersom retten til fiske etter deltakerlovens § 21 siste ledd, gjelder uavhengig om personen fisker i lukket eller åpen gruppe.

- Det skal være forbudt å fiske med fartøy over 15 meter og/eller over 25 bruttoregister tonn/20m³ lasteromsvolum, innenfor gjeldende fjordlinje.

Torsk (NAC):

- Trålkvoter som ikke leveres i henhold til leveringsforpliktelsene, overføres til kyst- og fjordflåten.

- Fordelingsnøkler som nyttes i forvaltning av torsk, hyse, sei og lignende revideres, slik at driftsgrunnlaget for kyst- og fjordfisket styrkes.

- Reguleringene i fisket må baseres på fartøyets faktiske lengde, og ikke hjemmelslengde.

- Sametinget støtter innføring av kvotefleksibilitet på fartøysnivå.

- De minste flåtegruppene må få sikret sin rett til fiske, gjennom en levelig fiske- og båtkvote med en tilpasset kvotefleksibilitet.

- Kvotefordeling og ordninger skal ivareta mulighet for inngang og opprettholdelse av fiske for ungdom.

- Kvotefordeling og ordninger skal ivareta mulighet for inngang og opprettholdelse for fiskere på blad A. De utgjør gjerne et fåtall, men deres kvotemulighet er viktig å ivareta og styrke for

oppretholdelse av kombinasjonsnæringer som har stor betydning for utøvere og samfunn i samisk tradisjonelt område.

- Sametinget støtter ikke ordninger som fører til at kvoterettigheter flyttes fra nord til sør i Norge.
- Sametinget støtter ikke kjøp av kvoter fra mindre til større fartøygrupper. Dette gir tap av kvantum i fartøysgruppen og historiske rettigheter og vil føre til mindre inntektsmuligheter for allerede utsatte fjord og kystsamfunn.

Norsk kysttorsk

- Sametinget går inn for at kvoten på kysttorsk i sin helhet skal tildeles og fiskes av den konvensjonelle flåten.
- For å bygge opp bestanden av kysttorsk, samt legge forholdene bedre til rette for fjord- og kystfiske for de miste båtene, går Sametinget inn for at forbud mot fiske innenfor fjordlinjene med fartøy over 15 meter (14 meter i 2021), større enn 25 brutto registertonn/20m³ lasteromsvolum opprettholdes.

Ferskfiskordningen (2022)

Ferskfiskordningen er en god ordning som gjør at fiskeindustrien og fiskere har arbeid også på høsten, når torsk kvotene vanligvis er oppfisket og landligge er eneste alternativ. Selv om dette er en god ordning, bør det gjøres noen endringer. Ferskfiskordningen bør tildeles på gruppenivå. På denne måten slipper små sjarker å konkurrere med store kystbåter om kvantumet i ferskfiskordningen.

Ferskfiskordningen må avsettes, og fiskes på, innenfor gjeldende gruppenivå:

- o 0-11 meter
- o 11-15 meter
- o 15-21 meter
- o Over 21 meter

Kystfiskeordningen – begrunnelse for økning

Kystfiskeordningen, en tillegg i kvoter for fartøy i åpen gruppe ble innført i 2011 for SFR-området (1.Tidligere STN) som følge av kystfiskeutvalget sin innstilling. Sametinget mener at mindre konvensjonelle fartøy langs kysten, i hovedsak fartøy under 15 meter, ikke skal lastet for reduserte kvoter. Dette er en gruppe som har sin levevei i fjorder og nært kysten og som er viktig for opprettholdelse av lokalsamfunn og tradisjonskunnskap. Torsk er en avgjørende inntektskilde for disse utøverne og vi vil oppleve frafall i en allerede utsatt fartøysgruppe om kvotene og inntektgrunnlaget blir redusert. Dette er dessuten fartøysgrupper som fisker med skånsomme redskap, har lave utslipp, og utgjør en liten andel av den totale kvotefordelingen.

Med henvisning til oppfølging av kystfiskeutvalget og betingelser for å sikre tradisjonelt fiske i samiske områder slik at utøverne og samfunn kan ha fiske som levevei så har Sametinget lagt vekt på at avsetningen for kystfiskekvoten ikke går under 3000 tonn og legger seg på minimum 1,2 % av totalkvoten. Tallet på 3000 tonn ble vedtatt i 2012 og utgjorde da 0,9 % av totalkvoten. Vi anser at Fiskeridirektoratet ikke tar hensyn til lønns og pris vekst i samfunnet når de enda opererer med 0,9 % av totalkvoten som gir en totalkvote på 2939 tonn og bidrar derfor ikke tilstrekkelig med å sikre hensikten med kystfiskekvoten. Kystfiskekvoten har vist seg dette året og en rekke år tidligere å bli fisket på, godt i overkant av 3000 tonn. Ifølge Fiskeridirektoratets statistikk har vært en markant økning fra 2011 hvor 127 fartøy fisket på i kystfiskeordninga og frem til 2020 hvor 728 fartøy fisket på i kystfiskeordninga. Dermed har det blitt langt flere fartøy å dele kvotene på. Sett ut i fra det så er behovet for en økning av kystfiskekvoten til stede. Torskeprisene har vært variable siden 2012 og utgiftene med å drive og ha godkjent båt har økt betraktelig siden den tid. Sametinget mener at den totale beregningen for kystfiskekvoten ikke skal inkludere prosenter for overføring av kvoter fra foregående år (kvotefleks). Ikke minst med begrunnelse i at totalkvotene er gått ned og det er viktig å sikre en levelig inntekt av fiskeriene for en utsatt gruppe dette vil berøre. Fiskeridirektoratet viser til at de vil ha dialog med Sametinget angående økning av kystfiskekvoten etter hvert når en ser hva som blir oppfisket innen fartøysgruppen. Erfaring viser at kvoteøkninger tar tid og kommer gjerne for sent i gang i forhold til sesongen og da kan også kvoteøkningen bli lavt eller skjevt utnyttet. For å gi utøverne forutsigbare forhold bør kvotefordelingen avklares i forkant av sesongen.

Sametinget ber om at fiskerimyndighetene vurderer størrelsen på totalkvoten for kystfiskeordninga sett i lys av antall fartøy har økt betraktelig siden starten i 2011, samt andre forhold som vist til ovenfor,. Sametinget ber om at det gjennomføres konsultasjoner med Fiskerimyndigheten der dette forholdet tas opp.

Bakgrunn og forventninger for å sikre samisk nærings og kulturutøvelse

Sametinget arbeider for å sikre kyst- og fjordbefolkningens historiske rettigheter til fiske og bevaring av det materielle grunnlaget for det samiske folk, gjennom å tilrettelegge og styrke næringsgrunnlaget for fiskerne og mottaksanleggene i samisk fiskerirettighetsområdet (SFR- området). Området har tidligere blitt betegnet som STN-området (1).

I sjøsamiske områder består mesteparten av fiskeflåten i dag av mindre fartøy. Sametinget vil ivareta og sikre driftsgrunnlaget i fiske i 2022 gjennom å legge til rette for å oppnå levelige økonomi og gode forvaltningsordninger som er bærekraftig, forutsigbar og langsiktig.

Sametinget minner om FNs konvensjon om sivile og politiske retter, artikkel 27, pålegger staten en resultatplikt til å sikre det materielle grunnlaget for sjøsamisk kultur. Staten må etter denne plikten sette inn de tiltak som er nødvendige for å sikre dette grunnlaget. Vi ber om at fiskeridirektoratet synliggjør i gjennom prosess og vedtak hvordan reguleringen skal sikre det materielle grunnlaget for samisk nærings og kulturutøvelse.

1. Det geografiske virkeområdet for Sametingets tilskuddsordninger til næringsutvikling, nå SFR- område: Finnmark: Alle kommunene Troms: Karlsøy, Kåfjord, Nordreisa, Kvænangen, Lyngen, Skjervøy, Storfjord, Balsfjord, Sørreisa, Salangen, Gratangen, Lavangen, Skånland og deler av Tromsø kommune. Nordland: Narvik, Hamarøy, Tysfjord og Evenes

Dearvvuodaiguin/Med hilsen

Magne Svineng
ossodatdirektevra/avdelingsdirektør

Silje Hovdenak
seniorráðdeaddi/seniorrådgiver

*Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláičállaga haga./
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Reivve vuostáiváldi / Hovedmottaker:
Fiskeridirektoratet Postboks 185 Sentrum 5804 BERGEN

Kopijja / Kopi til:
Elin Winsents

SAK 1/2021

REGULERING AV FISKET ETTER TORSK NORD FOR 62°N I 2022

Fiskeridirektøren har forelagt Sametinget forslaget til regulering av fisket etter torsk nord for 62°N og kysttorsk i 2022 som ledd i gjennomføringen av konsultasjonsavtalen mellom Sametinget og statlige myndigheter. Sametingets innspill vil bli lagt ved i sin helhet. Reguleringsforslaget legger til rette for samiske interesser da det foreslås å fordele en stor gruppekvote til den minste kystfiskeflåten (åpen gruppe) på 19 998 tonn i 2022, dette utgjør 6,12 % av norsk totalkvote. I tillegg foreslår fiskeridirektøren å avsette 2 939 tonn til kystfiskeordningen i 2022, det vil si 0,90 % av norsk totalkvote. Videre vises det til at fiskeridirektøren anbefaler å justere reguleringen innværende år slik at den minste kystfiskeflåten taper minst mulig av sine kvoteandeler etter en vanskelig sesong som følge av koronaviruspandemien. En slik regulering bidrar til et godt utgangspunkt for driften til den minste kystfiskeflåten i 2022 og ivaretar dermed samiske interesser.

Det vises til forslag til ny forskrift om fiskeritillatelser og kvotefaktorer som er sendt på høring med frist 12. februar 2022. Det legges til grunn at høringen ikke får virkning for reguleringen for 2022.

1 SAMMENDRAG

De viktigste bestandene i nordområdene er i en viss tilbakegang, men torskebestanden nord for 62°N er fremdeles på et høyt historisk nivå. Fiskeridirektøren er opptatt av å utvikle fiskerinæringen fremover slik at vi til enhver tid utnytter disponible kvoter og får til en god ressursutnyttelse og verdiskaping i alle ledd, både på sjø- og landsiden.

De siste to årene har vært kjennetegnet av vanskelige mottaks- og markedsforhold som følge av koronaviruspandemien. Sjømatrådet varsler nå optimisme foran årets torskesesong der vi ser en tendens mot økning i prisene og markedene ser ut til å normalisere seg igjen. Prisene er i all hovedsak tilbake på samme nivå som i september 2019.

Fiskeridirektøren viser til at mest mulig stabilitet og forutsigbarhet i fiskerireguleringene er en vesentlig forutsetning for at næringsaktørene skal kunne tilpasse seg best mulig til de biologiske og markedsmessige endringene som til enhver tid må påregnes.

På 51. sesjon i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon fastsatte partene kvoten på nordøstarktisk torsk til 708 480 tonn for 2022. Dette innebærer en reduksjon på 20 % fra inneværende års nivå, det vil si en reduksjon på 177 120 tonn.

Det gjenstår store restkvanta av torsk i mange fartøygrupper i inneværende år, og flere fartøygrupper står i fare for å tape kvoteandeler utover de 10 % som kan overføres innenfor rammen av regelverket om 10 % kvotefleksibilitet. Derfor ble det i oktober, på 51. sesjon i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon, besluttet å øke overføringsadgangen til 15 % fra 2021 til 2022. Nærings- og fiskeridepartementet har bedt Fiskeridirektoratet legge frem

forslag til hvordan den økte overføringsadgangen skal håndteres i de nasjonale reguleringene til reguleringsmøtet. Fiskeridirektøren legger frem to alternativ til hvordan den økte overføringsadgangen kan implementeres i den nasjonale reguleringen for 2021, og anbefaler å følge det alternativet som i størst mulig grad ivaretar målsettingen om at fordeling mellom fartøygruppene skal ligge fast, det vil si at ingen grupper skal tape kvoteandeler.

Status i arbeidet med nytt kvoteregisteret gir ikke grunnlag for å åpne opp for en reguleringsmodell med kvotefleksibilitet på fartøynivå i torskefiskeriene slik vi kjenner fra de pelagiske fiskeriene med virkning fra 2022. Forslaget til regulering for 2022 innbefatter imidlertid å videreføre adgangen til å overføre inntil 10 % av kvotene på fartøynivå fra 2022 til 2023 på bestemte vilkår, slik vi kjenner fra årets regulering.

Fiskeridirektoratet viser til at det for inneværende år er tilbakeført hele 33 039 tonn av ubenyttede tredjelandskvoter til nasjonal kvote utover våren 2021. Reguleringsopplegget ga store fordelingsmessige effekter for den delen av fiskeflåten som tradisjonelt fisker store deler av torskekvote i første kvartal. Fiskeridirektøren mener at det er grunnlag for å tilbakeføre 5 000 tonn til norsk totalkvote i forventede ubenyttede tredjelandskvoter allerede ved årets start i 2022.

Fiskeridirektøren legger opp til en videreføring av avsetningen på 7 000 tonn torsk til ungdoms- og rekreasjonsfisket. Avsetningen skal dekke både registrert og uregistrert fangst i fritids- og turistfiske. Fiskeridirektøren legger til grunn at ordningen med kvotebonus for levendelagring av torsk skal følge planlagt nedtrappingsplan og foreslår å avsette 1 500 tonn til kvotebonus for levendelagring i 2022. Fiskeridirektøren foreslår videre å avsette 6 689 tonn til rekrutteringsordningen, og dette gjelder de allerede etablerte rekrutteringskvotene i lukket gruppe. Det foreslås å avsette 2 939 tonn til kystfiskeordningen. Videre tilrås å avsette 100 tonn til å dekke innblanding av torsk i fisket etter lodde. Behovet for avsetning til forsknings- og undervisningsformål i 2022 er ikke kjent, og fastsettes endelig rett før årsskiftet. Fiskeridirektøren anbefaler at avsetning til forskning og undervisning går til fradrag på totalkvoten når behandlingen av søknadene er avsluttet.

Fiskeridirektøren foreslår å fordele disponibel kvote mellom fartøygruppen slik fordelingen ble fastsatt for inneværende år. Det forventes en nedgang i de fleste fartøygruppers kvotenivå for 2022, men dette vil avhenge av hvordan det vedtas at økt overføringsadgang på 5 % skal implementeres i den nasjonale reguleringen for 2021. For alle fartøygrupper i de lukkede fiskeriene anbefales fartøykvoter uten overregulering. Fiskeridirektoratet fraråder at overregulering gis som fartøykvoter (garanterte kvoter) i en modell med kvotefleksibilitet/kvoteoverføring mellom kvoteår på fartøynivå. En slik tilnærming kan i verste fall være med på å svekke tilliten til fartøykvotebegrepet (garantibegrepet). Hvis det skulle oppstå behov for å øke fisketakten for å legge til rette for at 90 % av gruppeknoten tas, bør dette gis i form av maksimalkvotetillegg i tett dialog med fiskerinæringen.

For fartøy som fisker i åpen gruppe anbefales maksimalkvoter med garanterte kvoter i bunn, og det foreslås å videreføre ungdomstillegget på 4 tonn. Det foreslås å fastsette kvotetillegget til kystfiskekvoten til 6 tonn pr. fartøy som omfattes av ordningen.

Videre foreslår fiskeridirektøren å avsette 20 % mindre til en ferskfiskordning i kystfiskeflåten i 2022 sammenlignet med 2021, og med oppstart på fiske innenfor ordningen fra og med 16. mai.

Fiskeridirektøren anbefaler å videreføre gjeldende regulering når det gjelder kysttorskreguleringen i 2022 og viser til at Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet skal ha en større gjennomgang av kysttorskreguleringen første halvår 2022.

2 GENERELT OM TORSK

2.1 FISKET I 2020

Tabell 1 gir en oversikt over kvoter, kvoter justert for kvotefleksibilitet, oppfisket kvantum og førstehandsverdi fordelt på de ulike fartøygruppene i fisket etter torsk i 2020. Det stod igjen 2 273 tonn av justert kvote ved årsskiftet, og dette utgjør 0,7 %. 2 273 tonn er påpluset justert kvote i 2021. For mer detaljer om overføringer av kvoter fra 2020 til 2021 vises det til kapittel 2.2.2. Førstehandsverdien i fisket etter torsk utgjorde ca. 7,6 milliarder kroner.

Tabell 1: Kvoter, fangst og førstehandsverdi år 2020 (tonn)

Fartøygrupper	Forskrifts- kvoter	Justerte kvoter ¹	Fangst	Rest	Utnyttelse (%)	Verdi (1.000 kr)
Trål totalt:	106 710	106 011	103 944	2 067	98,0 %	2 425 017
Gruppekvote torskestrål	105 960	105 253	103 167	2 086	98,0 %	2 408 206
Gruppekvote seistrål	750	758	776	-18	102,4 %	16 811
Konvensjonelle fartøygrupper totalt:	223 234	213 832	214 377	-545	100,3 %	5 066 184
Lukket gruppe:	174 605	165 401	164 850	551	99,7 %	3 800 502
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	<i>41 189</i>	<i>39 102</i>	<i>38 553</i>	<i>549</i>	<i>98,6 %</i>	<i>974 644</i>
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>45 257</i>	<i>41 932</i>	<i>39 961</i>	<i>1 971</i>	<i>95,3 %</i>	<i>1 046 316</i>
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>42 190</i>	<i>42 330</i>	<i>41 700</i>	<i>630</i>	<i>98,5 %</i>	<i>1 082 297</i>
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>30 699</i>	<i>28 451</i>	<i>27 578</i>	<i>873</i>	<i>96,9 %</i>	<i>697 246</i>
<i>Ferskfiskordning lukket gruppe²</i>	<i>15 270</i>	<i>13 586</i>	<i>17 058</i>	<i>-3 472</i>	<i>125,6 %</i>	
Konvensjonelle havfiskefartøy	27 917	28 157	27 982	175	99,4 %	725 400
Åpen gruppe:	20 712	20 274	21 545	-1 271	106,3 %	540 282
<i>Fartøy åpen gruppe</i>	<i>18 842</i>	<i>18 404</i>	<i>19 443</i>	<i>-1 039</i>	<i>105,6 %</i>	<i>540 282</i>
<i>Ferskfiskordning åpen gruppe²</i>	<i>1 870</i>	<i>1 870</i>	<i>2 102</i>	<i>-232</i>	<i>112,4 %</i>	
Bonus levendelagring	2 500	2 500	1 364	1 136	54,6 %	26 035
Forskning og undervisning	933	933	639	294	68,5 %	14 781
Rekreasjons- og ungdomsfiske³	7 000	7 000	7 000		100,0 %	50 429
Kystfiskeordningen²	3 000	3 000	3 510	-510	117,0 %	
Annet⁴			169	-169		3 759
Totalt	343 377	333 276	331 003	2 273	99,3 %	7 586 206

Kilde: Landings- og sluttsseddelregisteret og konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet og tall fra Norges Råfisklag pr. 26. september 2021

¹ Kvoter justert for kvotefleksibilitet, dvs. kvoteoverføringer fra 2019

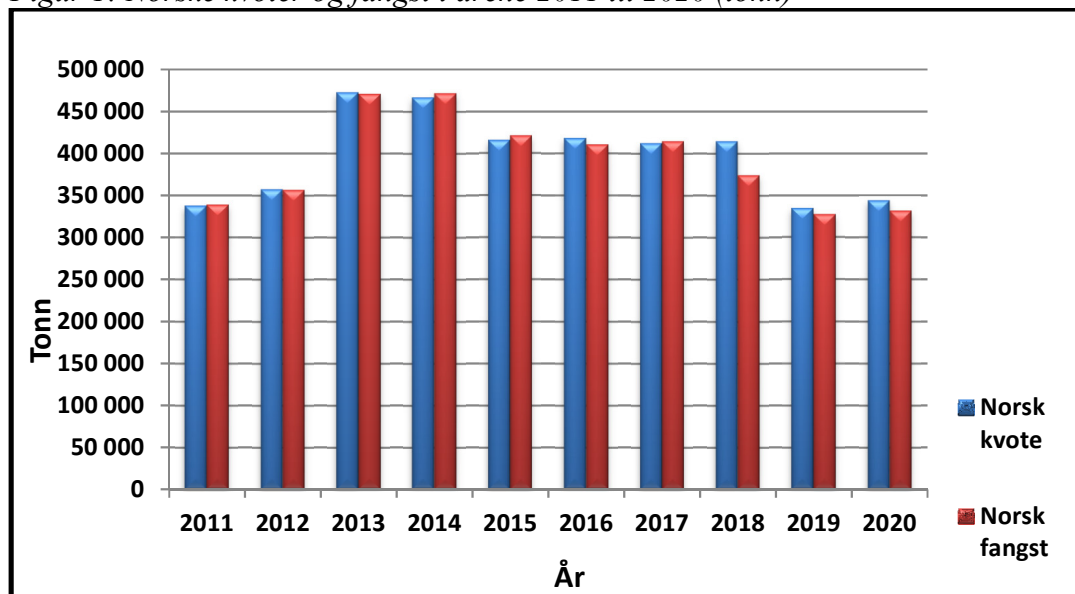
² Ved fiske innenfor ferskfiskordningen og kystfiskeordningen spesifiseres det ikke verditall på de ulike ordningene, men verdien oppgis som aggregerte tallstørrelser innenfor åpen og lukket gruppe totalt for alle kvoteordninger

³ Registrert ungdoms- og rekreasjonsfiske utgjør 2 282 tonn, men det legges til grunn at hele avsetningen ble tatt

⁴ Fangst som ikke kan plasseres på gyldige fiskeritillatelser

Figur 1 viser norsk totalkvote og fangst av torsk i årene 2011 til 2020. Kvotene er ikke justert for kvotefleksibilitet.

Figur 1: Norske kvoter og fangst i årene 2011 til 2020 (tonn)

Kilde: Landings- og sluttседdelregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 26. september 2021

2.2 KVOTER OG FANGST I 2021

2.2.1 Kvoter i 2021

Norge og Russland ble enige om en totalkvote på 906 600 tonn, inkludert 21 000 tonn «murmanskorsk» og 21 000 tonn kystorsk. Av totalkvoten er 123 330 tonn avsatt til tredjeland, og det resterende er delt likt mellom Norge og Russland. Etter en overføring på 6 000 tonn fra Russland til Norge er fordelingen som følger:

Tabell 2: Kvotesituasjonen for 2021 (tonn)

Land	Kvote i tonn
Norge	397 635
Russland	385 635
Tredjeland	123 330
Sum	885 600

Nærings- og fiskeridepartementet besluttet 5. mars å tilbakeføre 16 000 tonn, 31. mai 12 202 tonn og 21. juni 4 738 tonn torsk til nasjonal kvote fra ubenyttet tredjelandskvote. Den nasjonale kvoten på torsk utgjør nå 430 674 tonn.

Av den norske kvoten er 969 tonn disponert til forsknings- og undervisningsformål. Det er dessuten avsatt 7 000 tonn til ungdomsfiskeordningen og rekreasjonsfiske, 3 876 tonn til kystfiskeordningen, 2 500 tonn til kvotebonus for levendelagring av torsk, 4 927 tonn til rekrutteringsordningen og 6 250 til kompensasjonskvoter som følge av manglende kvoteavtale med Storbritannia. Den resterende kvoten på 405 152 tonn er fordelt på fartøygruppene som følger:

Tabell 3: Fordeling på norske fartøygrupper 2021 (tonn)

Fartøygrupper	Kvote
Torsketrål	128 899
Seitrål	750
Trålgruppen totalt	129 649
Konvensjonelle havfiskefartøy	35 291
Lukket gruppe	213 855
Åpen gruppe	26 357
Konvensjonelle fartøy totalt	275 503
Totalt	405 152

2.2.2 Kvotefleksibilitet

Avtalen med Russland gir Norge adgang til å overføre inntil 10 % av torskekvoten angitt i vedlegg 3 i protokollen fra Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon. Det vil si at det ikke er overføringsadgang for kvoter avsatt til forskning og tredjeland. Dette innebærer at Norge har adgang til å overføre maksimalt 32 728 tonn fra 2020. Det stod igjen 2 273 tonn av justert totalkvote for 2020, noe som tilsvarer 0,7 %. Kvantumet legges til norsk totalkvote for 2021, og totalkvote i 2021 justert for kvoteoverføringer utgjør dermed 432 947 tonn torsk.

For mer detaljer rundt overføringene fra 2020 på total- og gruppe- og fartøynivå se vedlagt notat *Kvotefleksibilitetsordningen i fisket etter torsk og hyse – kvoteoverføringer fra 2020 til 2021*. I reguleringen av fisket etter torsk er 2021-kvotene justert som følger:

Tabell 4: Forskriftskvoter, overføringer og justerte kvoter år 2021 (tonn)

Fartøygrupper	Forskrifts- kvoter 2021	Overføringer på fartøynivå	Over- føringer på gruppenivå	Over- føringer på totalkvote- nivå	Justerte kvoter 2021
Trål totalt	129 649	2 656	-588	-1 278	130 439
Gruppekvote torsketrål	128 899	2 636	-550	-1 278	129 707
Gruppekvote seitrål	750	20	-38		732
Konvensjonelle fartøygrupper totalt	280 430	1 898	2 300	-2 715	281 913
Lukket gruppe:	218 782	1 456	2 567	-2 119	220 686
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	<i>52 672</i>	<i>16</i>	<i>533</i>	<i>-547</i>	<i>52 674</i>
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>56 909</i>	<i>721</i>	<i>1 250</i>	<i>-570</i>	<i>58 310</i>
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>54 293</i>	<i>461</i>	<i>169</i>	<i>-579</i>	<i>54 344</i>
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>39 638</i>	<i>258</i>	<i>615</i>	<i>-423</i>	<i>40 088</i>
<i>Ferskfiskordning lukket gruppe</i>	<i>15 270</i>				<i>15 270</i>
Konvensjonelle havfiskefartøy	35 291	442	-267	-352	35 114
Åpen gruppe:	26 357			-244	26 113
<i>Fartøy åpen gruppe</i>	<i>24 487</i>			<i>-244</i>	<i>24 243</i>
<i>Ferskfiskordning åpen gruppe</i>	<i>1 870</i>				<i>1 870</i>
Bonus levendelagring	2 500				2 500
Forskning og undervisning	969				969
Rekreasjons- og ungdomsfiske	7 000				7 000
Kystfiskeordningen	3 876				3 876
Kompensasjonskvoter	6 250				6 250
Totalt	430 674	4 554	1 712	-3 993	432 947

2.2.3 Status i fisket i 2021

Tabell 5 gir en oversikt over forskriftskvoter, justerte kvoter, fangst og førstehandsverdi av torsk hittil i 2021. Førstehandsverdien i fisket etter torsk utgjør ca. 5,5 milliarder kroner så langt. Omtrent 73 % av den justerte kvoten er oppfisket hittil i år, og det betyr at det gjenstår ca. 116 000 tonn. På tilsvarende tidspunkt i fjor var omtrent 86 % av den justerte kvoten oppfisket, det vil si at det gjensto ca. 48 000 tonn.

Fiskeridirektoratet viser til at fisket etter torsk ligger betydelig bak fjoråret. Dette har flere årsaker, slik som problemer i markedene og utfordringer med å skaffe arbeidskraft på sjø- og landsiden som følge av koronaviruspandemien, i kombinasjon med at torsken har vært mindre tilgjengelig for fiskeflåten. Det meldes som større letestnader og lavere konsentrasjoner av torsk for havfiskeflåten, mens vi må gå over 20 år tilbake i tid for å finne et dårligere lofotfiske. Den minste og mest væravhengige kystfiskeflåten ble rammet av et svært dårlig innsig av torsk på innersiden av Lofoten, Vestfjorden. I tillegg ble et stort kvantum av ubenyttet tredjelandskvote, 33 039 tonn, refordelt til fiskeflåten sent på året, det vil si etter at hovedsesongen til store deler av fiskeflåten var over. 5. mars ble 16 000 tonn tilbakeført til nasjonal kvote, 31. mai 12 202 tonn og 21. juni 4 738 tonn.

Tabell 5: Kvoter, fangst og førstehandsverdi år 2021 (tonn)

Fartøygrupper	Forskrifts- kvoter	Justerte kvoter ¹	Fangst	Rest	Utnyttelse (%)	Verdi (1.000 kr)
Trål totalt:	129 649	130 439	75 537	54 902	57,9 %	1 442 496
Gruppekvote torskestrål	128 899	129 707	75 079	54 628	57,9 %	1 432 891
Gruppekvote seistrål	750	732	459	273	62,7 %	9 605
Konvensjonelle fartøygrupper totalt:	280 430	281 913	226 035	55 878	80,2 %	3 904 531
Lukket gruppe:	218 782	220 686	185 482	35 204	84,0 %	3 054 371
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	<i>52 672</i>	<i>52 674</i>	<i>42 850</i>	<i>9 824</i>	<i>81,4 %</i>	<i>709 542</i>
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>56 909</i>	<i>58 310</i>	<i>50 891</i>	<i>7 419</i>	<i>87,3 %</i>	<i>908 441</i>
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>54 293</i>	<i>54 344</i>	<i>44 311</i>	<i>10 033</i>	<i>81,5 %</i>	<i>800 889</i>
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>39 638</i>	<i>40 088</i>	<i>36 551</i>	<i>3 537</i>	<i>91,2 %</i>	<i>635 498</i>
<i>Ferskfiskordning lukket gruppe²</i>	<i>15 270</i>	<i>15 270</i>	<i>10 878</i>	<i>4 392</i>	<i>71,2 %</i>	
Konvensjonelle havfiskefartøy	35 291	35 114	22 060	13 054	62,8 %	519 294
Åpen gruppe:	26 357	26 113	18 492	7 621	70,8 %	330 866
<i>Fartøy åpen gruppe</i>	<i>24 487</i>	<i>24 243</i>	<i>17 363</i>	<i>6 880</i>	<i>71,6 %</i>	<i>330 866</i>
<i>Ferskfiskordning åpen gruppe²</i>	<i>1 870</i>	<i>1 870</i>	<i>1 129</i>	<i>741</i>	<i>60,4 %</i>	
Bonus levendelagring	2 500	2 500	1 612	888	64,5 %	23 572
Forskning og undervisning	969	969	499	470	51,5 %	8 571
Rekreasjons- og ungdomsfiske³	7 000	7 000	7 000	0	100,0 %	17 927
Kystfiskeordningen²	3 876	3 876	3 091	785	79,7 %	
Kompensasjonskvoter	6 250	6 250	3 139	3 111	50,2 %	69 824
Annet⁴			91	-91		1 155
Totalt	430 674	432 947	317 004	115 943	73,2 %	5 468 077

Kilde: Fiskeridirektoratet og tall fra Norges Råfisklag pr. 1. november 2021

¹ Kvoter justert for kvotefleksibilitet, dvs. kvoteoverføringer fra 2020

² Ved fiske innenfor ferskfiskordningen og kystfiskeordningen spesifiseres det ikke verditall på de ulike ordningene, men verdien oppgis som aggregerte tallstørrelser innenfor åpen og lukket gruppe totalt for alle kvoteordninger

³ Registrert ungdoms- og rekreasjonsfiske utgjør 958 tonn, men det legges til grunn at hele avsetningen tas

⁴ Fangst som ikke kan plasseres på gyldige fiskeritillatelser

For å bidra til å redusere utfordringene med å utnytte torskekvotene og motvirke omfordeling av kvoter mellom fartøy og fartøygrupper, innførte Nærings- og fiskeridepartementet i samråd med fiskerinæringen en ordning med overføring av torskekvote på fartøynivå fra 2021 til 2022. Det vil si en begrenset kvotefleksibilitetsordning på bestemte vilkår, og ikke tilsvarende reguleringsmodellen med kvotefleksibilitet som vi kjenner fra de pelagiske fiskeriene. Alle fartøy med tillatelse til å delta i lukkede fiskerier i fisket etter torsk omfattes av ordningen. Vilåårene for å overføre kvote på fartøynivå fremgår her:

<https://www.fiskeridir.no/Yrkesfiske/Nyheter/2021/overforing-av-torskekvoter-fra-2021-til-2022>

Det gjenstår, som tidligere skrevet, betydelig kvanta torsk i flere fartøygrupper, og det er tvilsomt om alle gruppene er i stand til å utnytte kvotene innenfor rammen av den opprinnelige avtalen om 10 % kvotefleksibilitet. Dette var bakgrunnen for at det under 51. sesjon i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon ble besluttet å øke

overføringsadgangen fra 10 % til 15 % fra 2021 til 2022 som et engangstilfelle. Dette innebærer at Norges overføringsadgang øker fra 39 064 tonn til 58 595 tonn fra 2021 til 2022.

Nærings- og fiskeridepartementet har bedt Fiskeridirektoratet vurdere hvordan den økte overføringsadgangen bør implementeres i den nasjonale reguleringen for 2021, slik at dette kan diskuteres på reguleringsmøtet. I kapittel 2.3 gjennomgår vi status i fisket i de ulike reguleringsgruppene hittil i år og lager prognoser på forventet fisketakt ut året. I kapittel 2.4 presenterer vi et forslag til hvordan den økte kvotefleksibiliteten på 5 % kan implementeres i reguleringen for 2021.

2.3 ERFARINGER FRA REGULERINGENE I 2021

2.3.1 Trålgruppen

Trålkvoten på 129 649 tonn er fordelt med 128 899 tonn til fartøy med torsketråltillatelse og 750 tonn til fartøy med seitråltillatelse.

Torsketrålerne er regulert med fartøykvoter uten overregulering med 1 445 tonn pr. kvotefaktor. Torsketrålerne har fisket ca. 75 000 tonn hittil i år, og det gjenstår ca. 55 000 tonn av den justerte kvoten, det vil si omtrent 42 %. På samme tid i fjor gjenstod ca. 32 000 tonn (30 %) av justert gruppekvote. Tidligere erfaring tilsier at torsketrålerne har høy fangstkapasitet, og at de er i stand til å ta kvotene ved hjelp av slumpfiskordningen og 10 % overføringsadgang på fartøynivå fra 2021 til 2022. Fiskesalgslagene melder om at ingen trålere til nå har utnyttet 100 % av årets kvote. Vi kan derfor ikke legge til grunn en overføring fra 2021 til 2022 som er lavere enn 10 % av justert gruppekvote. Det legges dermed til grunn at ca. 12 900 tonn utgjør garantert overføringsandel fra 2021 til 2022 på fartøynivå.

Seitrålerne er regulert med fartøykvoter på 183 tonn pr. fartøy. Fartøykvotene er ved en feil i forbindelse med avstemming av kvoteoverføringsordningen på fartøynivå blitt overregulert med 20 tonn til sammen. Denne feilen rettes opp ved avstemming av kvotefleksibilitet fra 2021 til 2022. Fartøy med seitråltillatelse har fisket 459 tonn hittil i år. På tilsvarende tidspunkt i 2020 hadde seitrålerne fisket 499 tonn. Det forventes at gruppekvote tas innenfor de 10 % av kvoteoverføringer på fartøynivå som seitrålerne kan benytte, og at ca. 75 tonn utgjør garantert overføringsandel fra 2021 til 2022 på fartøynivå.

2.3.2 Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap

Reguleringsopplegget for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap i 2021 har vært tredelt: Konvensjonelle havfiskefartøy, lukket og åpen gruppe. Kvoten til fartøy som fisker med konvensjonelle redskap er på totalt 280 430 tonn i 2021, inklusive 4 927 tonn avsatt til rekrutteringskvoter. Gruppekvote inkludert ferskfiskordningen justert for kvotefleksibilitet er på 281 913 tonn. I tillegg til fartøykvoter og maksimalkvoter har reguleringsgruppene fisket innenfor ulike ordninger som ferskfiskordning, kvotebonus levendelagring og kystfiskeordning. Nedenfor følger en gjennomgang av de enkelte reguleringsgruppene.

2.3.2.1 Konvensjonelle havfiskefartøy

Konvensjonelle havfiskefartøy er tildelt en gruppekvote på 35 291 tonn torsk i 2021, og gruppeknoten justert for kvoteoverføring er på 35 114 tonn. Fisket er regulert med fartøykvoter og eventuell bifangst må dekkles innenfor fartøykvotene. Kvoteenheten er satt til 375 tonn, noe som vil si at et fartøy med kvotefaktor 1,0 har fartøykvote på 375 tonn.

Hittil i år har konvensjonelle havfiskefartøy fisket ca. 22 000 tonn, og det gjenstår dermed om lag 13 000 tonn (37 %) av den justerte gruppeknoten. På samme tid i fjor gjensto ca. 7 400 tonn, det vil si 26 % av justert kvote. Erfaring tilsier at konvensjonelle havfiskefartøy har høy fangstkapasitet, og at de er i stand til å ta kvotene ved hjelp av slumpfiskordningen og 10 % overføringsadgang på fartøynivå fra 2021 til 2022. Fiskesalgslagene melder om at bare et par fartøy har utnyttet 100 % av årets kvote p.t., vi kan dermed legge til grunn at 10 % av justert gruppekvote med fratrekk av 600 tonn skal overføres fra 2021 til 2022. Det antas videre at ca. 2 900 tonn utgjør garantert overføringsandel fra 2021 til 2022 på fartøynivå.

2.3.2.2 Lukket gruppe

Fartøy i lukket gruppe har i 2021 en samlet gruppekvote på 218 782 tonn (inklusive 4 927 tonn avsatt til rekrutteringsordningen). Gruppeknotene justert for kvoteoverføringer er på til sammen 220 686 tonn. Av gruppeknoten er det avsatt 15 270 tonn torsk for fartøy i lukket gruppe til ferskfiskordningen. Fra og med 18. mai har kvotetillegget ved fiske innenfor ferskfiskordningen vært 20 % av fangsten på ukebasis, kvotetillegget økte til 30 % den 28. juni og til 50 % den 1. november.

Tabell 6 viser estimert fangst av torsk innenfor ferskfiskordningen så langt i 2021 fordelt på fartøygrupper (inkluderer åpen gruppe som har en avsetning på 1 870 tonn). Fartøy i lukket gruppe har fisket ca. 10 900 tonn hittil i år, og det gjenstår således ca. 4 400 tonn (29 %) av inneværende års avsetning til ferskfiskordningen. På tilsvarende tidspunkt i fjor gjenstod ca. 1 200 tonn (9 %) i lukket gruppe.

Tabell 6: Estimert fangst innenfor ferskfiskordningen i 2021 (tonn)

Fartøygrupper	Fangst ferskfiskordning
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	1 849
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	3 251
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	3 915
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	1 863
Lukket gruppe:	10 878
Åpen gruppe:	1 129
Totalt	12 007

Kilde: Norges Råfisklag pr. 1. november 2021

Tabell 7 viser antall deltakeradganger (aktive og passive) for fartøy i lukket gruppe i fisket etter torsk pr. 27. oktober 2021, fordelt etter fartøyenes hjemmelslengde og største lengde.

Tabell 7: Antall deltakeradganger (aktive og passive) i lukket gruppe fordelt på hjemmelslengde og største lengde

Antall deltakeradganger	Største lengde				
Hjemmelslengde	0 - 10,9 m	11 - 14,9 m	15 - 20,9 m	Over 21 m	Totalt
0 - 10,9 m	891	269	9	4	1 173
11 - 14,9 m	19	260	39	22	340
15 - 20,9 m		17	46	59	122
21 - 27,9 m			1	60	61
Totalt	910	546	95	145	1 696

Kilde: Konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 27. oktober 2021

Tabell 8 gir en oversikt over overreguleringen for fartøy i lukket gruppe i 2021. Alle fartøygruppene ble regulert med fartøykvoter (garantert kvantum) fra årets begynnelse for å skape ro og forutsigbarhet i fisket og for å unngå kappfiske.

Tabell 8: Overregulering i lukket gruppe i 2021

Hjemmelslengde	Største lengde	Overregulering 1. jan – 4. mars	Overregulering 5. mars – 5. mai	Overregulering 6. mai – 30. mai	Overregulering 31. mai – d.d.
Under 11 m	Under 11 m	12 %	7,5 %	12 %	20 % / 12 %*
	11 – 12,9 m	6 %	3,8 %	6 %	10 % / 6 %*
	13 – 14,9 m	3 %	1,9 %	3 %	5 % / 3 %*
	Over 15 m	0 %	0 %	0 %	0 %
11 - 14,9 m	Alle lengder	<i>Fartøykvoter uten overregulering</i>	<i>Fartøykvoter uten overregulering</i>	<i>Fartøykvoter uten overregulering</i>	<i>Fartøykvoter uten overregulering</i>
15 - 20,9 m	Alle lengder				
21 - 27,9 m	Alle lengder				

*Overreguleringen som skal benyttes ved beregning av hvilke kvanta fartøyene eventuelt kan overføre fra 2021 til 2022

Da det ble besluttet å innføre overføringsadgang på inntil 10 % på fartøynivå for fartøy i lukket gruppe under 11 meter hjemmelslengde, anbefalte Fiskeridirektoratet å redusere overreguleringen ved refordeling av tredjelandskvoter 5. mars fra 12 % til 7,5 %. Ingen fartøy fikk redusert fartøykvote som følge av endringen. Nærings- og fiskeridepartementet besluttet i etterkant å øke overreguleringen med virkning fra og med 6. mai og videre at overreguleringen på 12 % skulle tildeles som fartøykvoter som nå utgjør beregningsgrunnlaget for eventuell kvoteoverføring fra 2021 til 2022. Det ble videre besluttet å øke overreguleringen ytterligere til 20 % den 31. mai for fartøy med hjemmelslengde og største lengde under 11 meter. Nærings- og fiskeridepartementet besluttet at denne overreguleringen skulle tildeles som fartøykvote, men at den ikke skulle utgjøre beregningsgrunnlaget for eventuell kvoteoverføring fra 2021 til 2022. Fartøygruppen under 11 meter hjemmelslengde har nå to fartøykvoter:

- En fartøykvote med 20 % overregulering som er garantert innenfor kvoteåret.
- En fartøykvote med 12 % overregulering som danner grunnlag for eventuelle kvoter som kan overføres fra 2021 til 2022.

Gruppekvoteene i lukket gruppe er beregnet på grunnlag av fartøysammensetningen ved årsskiftet. Utskiftninger som skjer i løpet av året vil derfor ikke medføre at gruppekvoteene endres, men vil kunne påvirke graden av overregulering i de enkelte reguleringsgruppene.

Lukket gruppe har hittil i år fisket ca. 185 000 tonn torsk totalt, og av dette utgjør fiske innenfor ferskfiskordningen omtrent 11 000 tonn. Til sammenligning var det fisket ca. 157 000 tonn i lukket gruppe i fjor på tilsvarende tidspunkt, hvor av ca. 12 000 tonn på ferskfiskordningen. Det gjenstår ca. 35 000 tonn av kvoten (16 %) inneværende år, mot ca. 8 000 tonn av kvoten (5 %) på tilsvarende tidspunkt i fjor.

Som det fremgår av tabell 5, er det i fartøygruppen under 11 meter hjemmelslengde det gjenstår mest av kvoten, ca. 9 900 tonn (19 %). Det forventes ikke at det fiskes betydelige kvanta i denne fartøygruppen før årsskiftet. Fiskesalgslagene melder om at ca. 60 fartøy har utnyttet over 95 % av årets kvote p.t. I denne fartøygruppen legger vi derfor til grunn at 10 % av justert gruppekvote inklusive 12 % overregulering, med fratrekk av 300 tonn, utgjør garantert overføringsandel fra 2021 til 2022. Det antas dermed videre at ca. 5 600 tonn potensielt kan overføres fra 2021 til 2022 på fartøynivå innenfor gjeldende regulering med 10 % kvotefleksibilitet/overføringsadgang.

For fartøy mellom 11 og 15 meter hjemmelslengde gjenstår ca. 7 400 av kvoten (13 %), og det forventes heller ikke stor aktivitet i denne fartøygruppen ut året. Fiskesalgslagene melder om at ca. 120 fartøy har utnyttet over 95 % av årets kvote p.t. I denne fartøygruppen legger vi derfor til grunn at 10 % av justert gruppekvote med fratrekk av 1 200 tonn utgjør garantert overføringsandel fra 2021 til 2022. Det antas dermed videre at ca. 4 600 tonn potensielt kan overføres fra 2021 til 2022 på fartøynivå.

For fartøy mellom 15 og 21 meter hjemmelslengde gjenstår ca. 10 000 av kvoten (19 %), og det kan forventes noe aktivitet i denne fartøygruppen ut året. Fiskesalgslagene melder om at ca. 60 fartøy har utnyttet over 95 % av årets kvote p.t, så her kan vi legge til grunn at 10 % av justert gruppekvote med fratrekk av 1 200 tonn utgjør garantert overføringsandel fra 2021 til 2022. Det antas dermed videre at ca. 4 300 tonn potensielt kan overføres fra 2021 til 2022 på fartøynivå.

For fartøy mellom 21 og 27,9 meter hjemmelslengde gjenstår ca. 3 500 av kvoten (9 %), og det kan forventes noe aktivitet i denne fartøygruppen ut året. Fiskesalgslagene melder om at ca. 30 fartøy har utnyttet over 95 % av årets kvote p.t, vi kan således legge til grunn at 10 % av gruppekvote med fratrekk av 800 tonn utgjør garantert overføringsandel fra 2021 til 2022. Det antas dermed videre at ca. 3 200 tonn potensielt kan overføres fra 2021 til 2022 på fartøynivå.

2.3.2.3 Lukket gruppe – samfiske

Samfiske innebærer at et fartøy kan fiske hele eller deler av kvoten av torsk, hyse og sei som er tildelt et annet fartøy. Det andre fartøyet har ikke adgang til å drive fiske så lenge samfisket pågår.

Pr. 27. oktober 2021 er 308 samfiskelag påmeldt. Noen av samfiskelagene melder seg av og på flere ganger i løpet av året.

2.3.2.4 Åpen gruppe

Åpen gruppe er tildelt en gruppekvote på 26 357 tonn torsk i 2021. Justert for kvoteoverføringer fra 2020 er gruppeknoten på 26 113 tonn. Fra dette er det avsatt 1 870 tonn til fiske innenfor ferskfiskordningen, jf. beskrivelse av ferskfiskordning i lukket gruppe kapittel 2.3.2.2.

Fartøy i åpen gruppe har hittil i år fisket ca. 18 500 tonn, og det gjenstår således ca. 7 600 tonn av den justerte gruppeknoten (inklusive ferskfiskordningen). Restkvantumet utgjør nesten 29 %, og bestemmelsen om kvotefleksibilitet på gruppenivå tilsier at Fiskeridirektoratet kan godskrive inntil 10 % av denne gruppeknoten til det påfølgende kvoteåret, 10 % utgjør her 2 636 tonn. Det forventes ikke at det fiskes noe særlig mer i åpen gruppe før årsskiftet, og åpen gruppe står i fare for å tape betydelige kvoteandeler dersom vi ikke velger å justere bestemmelsen om kvotefleksibilitet for inneværende år.

Fartøy i åpen gruppe ble fra årets start regulert med maksimalkvoter med garantert kvantum i bunn. Fartøyeiere på eller under 30 år er også tildelt en garantert tilleggskvote på 4 tonn (ungdomstillegg). Kvotetillegget kommer i tillegg til garanterte kvoter og maksimalkvoter i åpen gruppe, og kan fiskes i kombinasjon med ferskfiskordningen.

Maksimalkvotene i åpen gruppe ble økt med tre tonn for alle fartøy 6. mai for å stimulere til at gruppeknoten kan tas. Maksimalkvotene ble ytterligere økt med ett tonn pr. fartøy 31. mai. Det ble åpnet for fritt fiske for fartøy i åpen gruppen fra og med 27. september.

2.3.2.5 Kystfiskeordningen

Kystfiskeordningen innebærer et kvotetillegg til fartøy i åpen gruppe i fisket etter torsk nord for 62°N med eier bosatt i Finnmark, Nord-Troms og i enkelte kommuner i det øvrige Troms og Nordland. Som en oppfølging av kvotemeldingen ble det besluttet at avsetningen til ordningen skal variere med størrelsen på norsk totalkvote. Den skal nå utgjøre 0,9 % av norsk totalkvote. Det er dermed satt av 3 876 tonn til ordningen i inneværende år.

Reguleringen er en videreføring fra tidligere års regulering. I 2021 er kvotetillegget satt til åtte tonn torsk pr. fartøy (garantert kvote) som omfattes av ordningen. For å legge til rette for at avsetningen kan tas, ble det tildelt et maksimalkvotetillegg på 10,5 tonn pr. fartøy med virkning fra og med 5. mai. Hittil i år er det registrert fisket 3 091 tonn innenfor kystfiskeordningen, og dette innebærer at det gjenstår 785 tonn (20 %). Det forventes ikke at det fiskes noe særlig mer på ordningen før årsskiftet. Myndighetene har ikke tatt stilling til om kystfiskeordningen skal omfattes av kvotefleksibilitet på gruppenivå. I de årene der

avsetningen var på 3 000 tonn og uavhengig av størrelsen på norsk totalkvote, var kystfiskeordningen ikke omfattet av kvotefleksibilitet på gruppenivå. Fiskeridirektoratet mener det er et rettferdig og rimelig prinsipp at fartøygrupper får mulighet til å ta sine kvoteandeler og samtidig tar ansvar for sitt eventuelle overfiske i det enkelte år innenfor rammen av 10 % kvotefleksibilitet. Det legges derfor til grunn i det videre at kystfiskeordningen skal omfattes av ordningen med kvotefleksibilitet på gruppenivå. Fiskeridirektoratet tar denne diskusjonen videre i kapittel 3.2.3.

For lesere som er interessert i mer detaljert statistikk vedrørende fangst, deltakelse pr. år og fylkesvis fordeling m.m. i fisket i åpen gruppe og innenfor kystfiskeordningen, finner man følgende rapport på Fiskeridirektoratets hjemmesider:

<https://www.fiskeridir.no/Yrkesfiske/Tall-og-analyse/Fangst-og-kvoter/AApen-gruppes-fiske-etter-torsk-nord-for-62-N>

2.3.2.6 Bonus levendelagring

Det er i år avsatt 2 500 tonn til en ordning med kvotebonus for fartøy som leverer levendelagret torsk, og levendelagret torsk kvoteavregnes med 70 % på fartøyets kvote. Det ble åpnet for fiske innenfor ordningen 1. mars. Nærings- og fiskeridepartementet endret reguleringen i vår ved å øke bonusen fra 30 % til 50 %. Dette innebærer at for torsk som er fisket fra og med 30. april, og som har vært eller skal settes i mellomlagringsmerd, skal endelig kvotebelastning utgjøre 50 % av kvantumet på sluttseddelen.

Hittil er det fisket 3 436 tonn torsk gjennom denne ordningen (fartøy i lukket gruppe). 12 fartøy har deltatt, 3 140 tonn er ført på sluttsedler og 296 tonn er ført på landingssedler hittil. Bonusavsetningen belastes med 1 612 tonn.

2.3.2.7 Kompensasjonskvoter

Det er avsatt 6 250 tonn torsk fra «toppen» av norsk totalkvote til kompensasjonskvoter for enkelte fartøygrupper for manglende kvoteavtale med Storbritannia i inneværende år. Konvensjonelle havfiskefartøy og fartøy som har adgang til å delta i lukket gruppe i kystfartøygruppen i fisket etter lange og brosme ble tildelt en garantert tilleggskvote på 208 tonn torsk pr. fartøy med virkning fra og med 31. mai i år. Det er hittil i år registrert fangst på 3 139 tonn innenfor denne ordningen.

2.4 KVOTEUTNYTTELSE OG PROGNOSE FOR KVOTEOVERFØRINGER I 2021

Vi viser til bestilling fra Nærings- og fiskeridepartementet i brev av 3. september der de ber Fiskeridirektoratet vurdere kvoteutnyttelsen og hvorvidt det er dekning for å overføre resterende kvoter til neste år innenfor kvotefleksibiliteten på 10 %. Innledningsvis vil Fiskeridirektoratet bemerke at det er vanskelig å utarbeide en god prognose på forventet fisketakt i de ulike fartøygruppene de neste to månedene. Dette vil avhenge av flere forhold

som vær, tilgjengelighet på fisk, marked, deltakelse i andre fiskerier, individuelle tilpasninger etc.

I gjennomgangen av de ulike fartøygruppene i kapittel 2.3 så vi hvordan gruppene ligger an i forhold til å komme i mål med årets kvoter. I gjeldende regulering er nesten hele norsk totalkvote delt ut som garanterte kvoter til fartøygruppene, og bestemmelsen om kvoteoverføringer på fartøynivå er også slik at overføringene fra 2021 til 2022 på 10 % knytter seg til garanterte kvoter.

Tabell 9 oppsummerer diskusjonen i kapittel 2.3 og viser hvilke kvanta som potensielt kan overføres i henhold til gjeldende regulering med 10 % kvotefleksibilitet på gruppe- og/eller fartøynivå. Vi forutsetter videre i de lukkede fiskeriene at det overføres 10 % på fartøy- og/eller gruppenivå. Unntak er i fartøygruppen mellom 21 og 29 meter hjemmelslengde som allerede har fisket 91,2 % av årets gruppekvote. Kvotene i fartøygruppen under 11 meter hjemmelslengde er overregulert med 12 %, og det er besluttet at disse fartøykvotene danner grunnlaget for overføringene. Det forutsettes videre at åpen gruppe overfører 10 % på gruppenivå, og at det overføres 10 % av avsatt kvantum til kystfiskeordningen på gruppenivå. Vi ser da at potensielle overføringer summerer seg opp til ca. 40 074 tonn.

Dersom vi forutsetter at havfiskeflåten er i stand til å fiske 90 % av sine tildelte kvoter og gitt at det ikke fiskes mer i den minste kystfiskeflåten utover det som fiskes på ferskfiskordningen i tiden fram mot årsskiftet, så vil tapte kvoteandeler for enkelte fartøygrupper utgjøre til sammen ca. 15 600 tonn. Potensielle tapte kvoteandeler fordelt på de enkelte fartøygruppene går frem av tabell 9.

Tabell 9: Prognose på kvoteoverføringer og potensielt tapte kvoteandeler fra 2021 til 2022 (tonn)

Fartøygrupper	10% overføring på fartøy- og/eller gruppenivå	Potensielle tapte kvoteandeler
Trål totalt:	12 965	
Gruppekvote torsketral	12 890	
Gruppekvote seitrål	75	
Konvensjonelle fartøygrupper totalt:	26 721	15 242
Lukket gruppe:	20 556	10 257
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde*</i>	5 899	3 925
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	5 691	1 728
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	5 429	4 604
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	3 537	
Konvensjonelle havfiskefartøy	3 529	
Åpen gruppe	2 636	4 985
Kystfiskeordningen	388	397
Totalt	40 074	15 639

* 12 % overregulering som kan overføres

2.5 FORSLAG TIL ENDRET BESTEMMELSE OM KVOTEFLEKSIBILITET I 2021

Som tidligere skrevet, ble det på 51. sesjon i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon besluttet å øke overføringsadgangen til 15 % fra 2021 til 2022. Dette innebærer at Norges overføringsadgang øker fra 39 064 tonn til 58 595 tonn fra 2021 til 2022. Det vises til pressemeldingen fra Nærings- og fiskeridepartementet 15. oktober der det ble besluttet at Fiskeridirektoratet vil legge frem et forslag til hvordan den økte overføringsadgangen skal håndteres i de nasjonale reguleringene til reguleringsmøtet i november, og at departementet tar den endelige beslutningen i saken.

<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/enighet-om-norsk-russisk-fiskeriavtale-for-2022/id2877748/>

Fiskeridirektoratet vil i det videre legge frem to alternativ for å implementere den økte overføringsadgangen i den nasjonale reguleringen og diskutere fordelingsmessige konsekvenser av de ulike alternativene:

- Alternativ 1: Alle fartøygrupper gis mulighet til å overføre inntil 15 % av sine tildelte kvoter på fartøy- og/eller gruppenivå, og eventuelle ubenyttede overføringsandeler tilføres «toppen» av norsk totalkvote for 2022.
- Alternativ 2: Den økte overføringsadgangen sikrer at den minste kystfiskeflåten får overført sine restkvoter slik at de ikke taper kvoteandeler. Det åpnes også for økt overføringsadgang for havfiskeflåten på inntil 13 % på fartøy- og/eller gruppenivå. Eventuelle ubenyttede overføringsandeler tilføres «toppen» av norsk totalkvote for 2022.

Alternativ 1

Vi forutsetter i dette alternativet at alle fartøygruppene gis adgang til å overføre inntil 15 % på fartøy- og/eller gruppenivå. I de fartøygruppene som har fisket mer enn 85 % av tildelt kvote, tas det bare høyde for å overføre restkvantum p.t., og hvilke kvanta som da kan overføres fra 2021 til 2022 framgår av tabell 10. Vi forutsetter videre at havfiskeflåten er i stand til å fiske 85 % av sine tildelte kvoter. Gitt at det ikke fiskes mer i den minste kystfiskeflåten utover det som fiskes på ferskfiskordningen i tiden fram mot årsskiftet, så vil tapte kvoteandeler for enkelte fartøygrupper utgjøre til sammen ca. 6 700 tonn, jf. tabell 10. En slik modell er innenfor avtalen med Russland, og gir en potensiell samlet overføring på ca. 57 000 tonn.

Tabell 10: Alternativ 1 for fordeling av utvidet overføringsadgang på 5 % fra 2021 til 2022 (tonn)

Fartøygrupper	15 % overføring på fartøy- og/eller gruppenivå	Potensielle tapte kvoteandeler
Trål totalt:	19 448	
Gruppekvote torsketral	19 335	
Gruppekvote seitrål	113	
Konvensjonelle fartøygrupper totalt:	37 197	6 531
Lukket gruppe:	27 949	2 864
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde*</i>	8 849	975
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	7 419	
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	8 144	1 889
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	3 537	
Konvensjonelle havfiskefartøy	5 294	
Åpen gruppe	3 954	3 667
Kystfiskeordningen	581	204
Totalt	57 226	6 735

* 12 % overregulering som kan overføres

Alternativ 2

Dette alternativet legger til grunn at den utvidede overføringsadgangen på 5 % i størst mulig grad skal sikre at de fartøygruppene som av ulike årsaker er hardest rammet av en vanskelig torskesesong skal tilgodesees slik at intensjonene i årets fordeling i best mulig grad ivaretas. Vi legger til grunn at det ikke fiskes mer i den minste kystfiskeflåten utover det som fiskes på ferskfiskordningen i tiden fram mot årsskiftet, og havfiskeflåten tildeles en utvidet kvotefleksibilitetsadgang på 13 % på fartøy- og/eller gruppenivå.

Dersom vi tillater utvidede overføringsadganger for fartøygruppene som skissert ovenfor, vil vi «binde opp» kvantum på vel 60 000 tonn, jf. tabell 11. Det vil fiskes noe mer i kystfiskeflåten enn forutsatt ovenfor, og Fiskeridirektoratet mener derfor at en slik regulering er trygt innenfor en avtalen som tillater å overføre 58 595 tonn med Russland. Dersom det mot formodning skulle oppstå behov for å overføre mer enn 58 595 tonn, forslås det at dette kvantumet salderes mot «toppen» av norsk totalkvote for 2022.

Tabell 11: Alternativ 2 for fordeling av utvidet overføringsadgang på 5 % fra 2021 til 2022 (tonn)

Fartøygrupper	Overføring på fartøy- og/eller gruppenivå
Trål totalt:	16 854
Gruppekvote torsketral	16 757
Gruppekvote seitrål	98
Konvensjonelle fartøygrupper totalt:	43 022
Lukket gruppe:	30 813
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde*</i>	9 824
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	7 419
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	10 033
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	3 537
Konvensjonelle havfiskefartøy	4 588
Åpen gruppe	7 621
Kystfiskeordningen	785
Totalt	60 661

* 12 % overregulering

Fiskeridirektoratet anbefaler alternativ 2 da dette alternativet i størst mulig grad legger til rette for å realisere vedtatt fordeling for 2021. Vi viser også til myndighetenes kommunikasjon til fiskerinæringen våren 2021 der det fremgår at myndighetene ved ulike anledninger valgte å ikke refordle ved å gi maksimalkvotetillegg i de enkelte fartøygruppene for å motvirke at fartøy og fartøygrupper minster kvoteandeler. Man foretrakk å avvende situasjonen for å se om man skulle tillate større overføringsandel i den nasjonale reguleringen for en eller flere fartøygrupper.

https://www.regjeringen.no/no/dokumentarkiv/regjeringen-solberg/aktuelt-regjeringen-solberg/nfd/pressemeldinger/2021/innforer_tiltak_for_den_minste_fiskeflaten/id2845194/

Fiskeridirektoratet forslår å endre inneværende års regulering slik at kvotefleksibilitetsbestemmelsen økes til 13 % på fartøy- og/eller gruppenivå for havfiskeflåten, og at alt restkvantum ved årsskiftet overføres på gruppenivå for kystfiskeflåten. Dersom det ikke er kvotemessig dekning for en slik overføringsadgang innenfor avtalen med Russland, salderes overskytende kvantum mot totalkvoten for 2022.

Fiskeridirektoratet anbefaler at det fattes beslutning snarest i denne saken slik at fiskeflåten kan gis forutsigbare rammebetingelser og utnytte tildelte fiskemuligheter på en god måte resten av sesongen. Dersom alternativ 1 velges, bør det umiddelbart innføres maksimalkvotetillegg og eventuelt fritt fiske i flere fartøygrupper for å legge til rett for at 85 % av gruppekvoteene kan tas før årsskiftet.

3 RAMMEVILKÅR FOR REGULERING AV FISKET I 2022

3.1 BESTANDSITUASJONEN

ICES (*The International Council for the Exploration of the Sea*) anser bestanden for å høstes bærekraftig og å ha full reproduksjonsevne. Gytebestanden har vært over $MSYB_{trigger}$ (*Tiltaksgrense for maksimalt langtidsutbytte*) siden 2002. Gytebestanden nådde toppnivået i 2013 og har avtatt noe de siste årene. Fiskedødsraten (F) har blitt redusert fra godt over F_{lim} (*Kritisk fiskedødsrate*) i 1997 til under F_{MSY} (*Fiskedødsrate for maksimalt langtidsutbytte*) siden 2008, og etter 2018 har den vært på eller like over F_{MSY} . Det har ikke vært sterk rekruttering etter årsklassene 2004 og 2005.

Bestanden er betydelig nedjustert fra fjorårets bestandsvurdering. Årsaken til dette er at både de viktigste aldersgruppene i fiskeriet er nedjustert på grunn av sterkere nedgang i toktindekser enn forventet, og en nedjustering av gytebestanden som følge av metoderevisjonen som ble gjennomført i februar 2021.

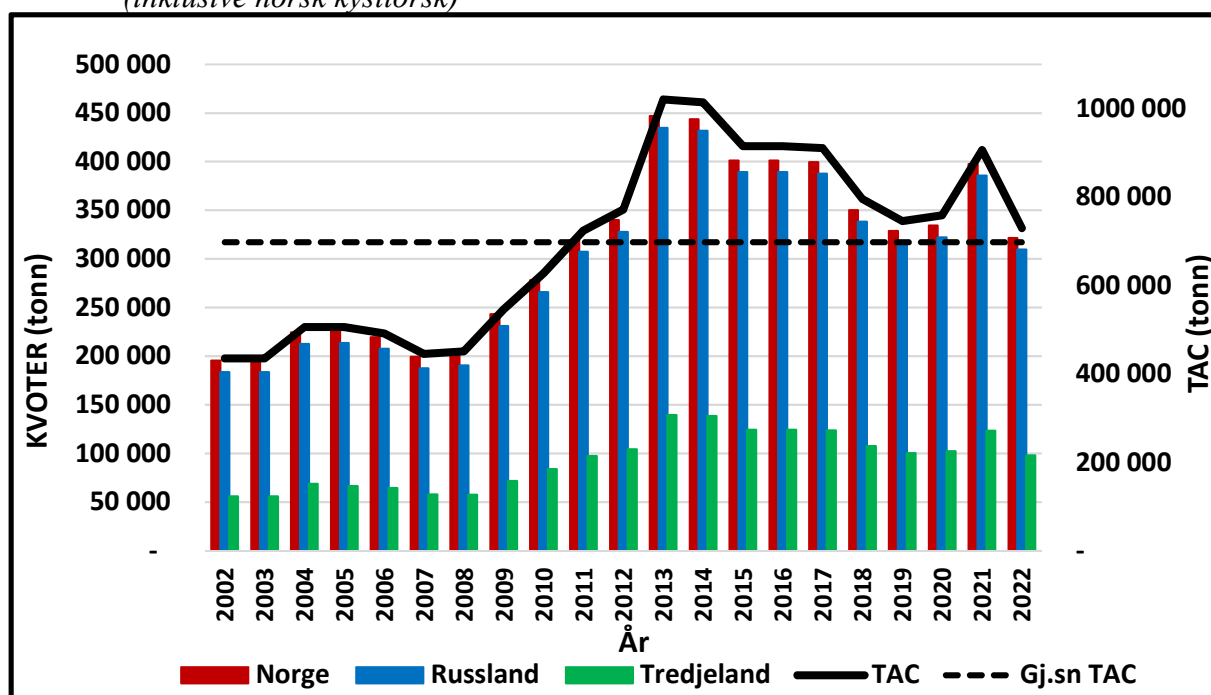
ICES anbefaler en totalkvote på 708 480 tonn i tråd med høstingsregelen i 2022.

3.2 KVOTESITUASJONEN I 2022 – FORDELING AV DEN NORSKE KVOTEN

På 51. sesjon i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon ble partene enige om å fastsette en totalkvote på 708 480 tonn i henhold til vedtatt høstingsregel og anbefalingen fra Det internasjonale havforskningsrådet (ICES). Dette innebærer en reduksjon på 20 % fra inneværende års nivå, noe som vil si at totalkvoten er 177 120 tonn lavere. I tillegg kommer 21 000 tonn norsk kysttorsk. Det er avsatt 98 270 tonn til tredjeland, og de resterende 631 210 tonn deles likt mellom Norge og Russland.

Figur 2 viser utviklingen i totalkvoten (TAC) inklusive norsk kysttorsk og kvoter i årene 2002 til 2022. TAC var på 435 000 tonn i 2002 (lavest) og på 1 021 000 tonn i 2013 (høyest). Dette tilsvarer en variasjon i TAC på 586 000 tonn, mens TAC i gjennomsnitt har utgjort ca. 698 000 tonn de siste 20 årene.

Figur 2: TAC og kvoter til Norge, Russland og tredjeland i årene 2002 til 2022 (inklusive norsk kysttorsk)

Etter en overføring på 6 000 tonn til Norge fra Russland blir fordelingen av torskekvote i 2022 som følger:

Tabell 13: Kvotesituasjonen for 2022 (tonn)

Land	Kvote i tonn
Norge	321 605
Russland	309 605
Tredjeland	98 270
Sum	729 480

Av dette kan inntil 14 000 tonn, 7 000 tonn til Russland og 7 000 tonn til Norge, disponeres til forsknings- og forvaltningsformål.

Fiskeridirektøren viser til pågående prosess med utlysning av forskningskvoter for 2022. Størrelsene på kvanta som avsettes til undervisningsordningen, forskningsformål og lærlingekvoter for 2022 er først kjent når endelig forskrift fastsettes rett før årsskiftet. En eventuell avsetning til forskning og undervisning vil gå til fradrag på totalkvoten. Avsetningenes størrelse utgjør en svært liten andel av totalkvotene i de enkelte fiskeriene og har derfor ingen betydning for forslaget til regulering.

3.2.1 Tilbakeføring av ubenyttet tredjelandskvote

Fiskeridirektoratet viser til at det for inneværende år er tilbakeført hele 33 039 tonn av ubenyttede tredjelandskvoter utover våren 2021. Reguleringsopplegget ga store fordelingsmessige effekter for den delen av fiskeflåten som tradisjonelt fisker torsk i første kvartal. Som følge av reduksjon i totalkvoten, og mulighet for en bilateral kvoteavtale med Storbritannia, forventes det ikke at det blir tilbakeført et like stort kvantum til norsk totalkvote i 2022. Fiskeridirektøren anbefaler at det allerede ved årets start tilbakeføres 5 000 tonn til norsk totalkvote i forventede ubenyttede tredjelandskvoter. Vi har da lagt til grunn antakelser om tradisjonell avsetning i fiskevernsonen ved Svalbard til tredjeland, og vi har satt av romslige, eventuelle kvoter til tredjeland i Norges økonomiske sone. Norsk totalkvote vil da utgjøre 326 605 tonn i 2022.

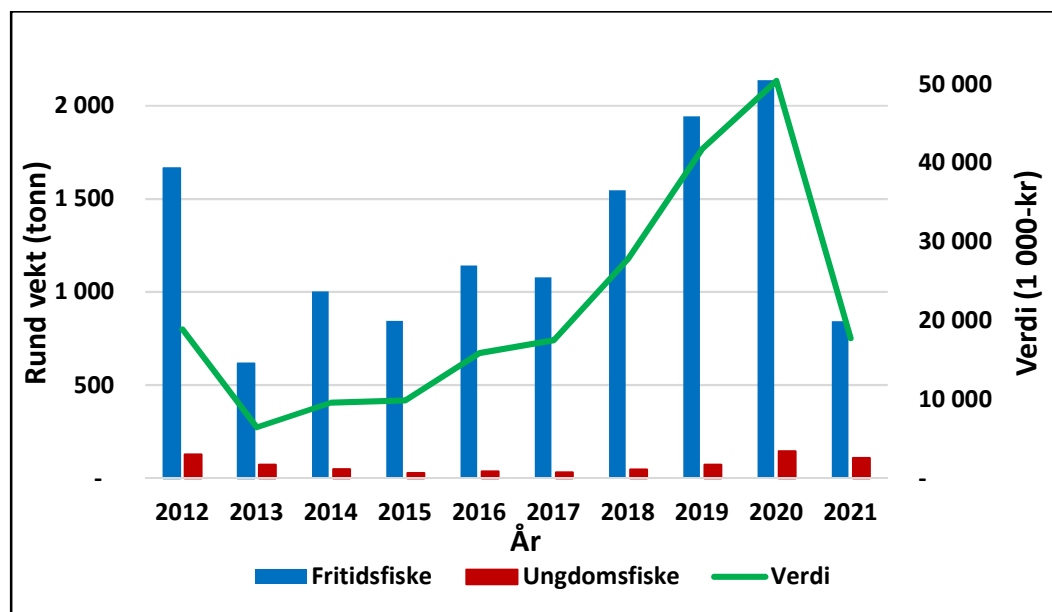
Fiskeridirektøren foreslår å tilbakeføre 5 000 tonn av ubenyttet tredjelandskvote til norsk totalkvote allerede ved årets begynnelse. Norsk totalkvote utgjør etter dette 326 605 tonn.

3.2.2 Avsetning til ungdoms- og rekreasjonsfisket (turist- og fritidsfiske)

I årene 2010 til 2021 ble det avsatt 7 000 tonn til dekning av både registrert og uregistrert fangst fra ungdoms- og rekreasjonsfisket. Avsetningene ble gjort før fordeling av den nasjonale kvoten på trål og konvensjonelle redskap.

Figur 3 viser omsatt fritidsfangst og fangst av torsk fra ungdomsfiskeordningen, samt total førstehandsverdi fra disse ordningene i årene 2012 til 2021. I gjennomsnitt har det blitt omsatt 1 281 tonn torsk innenfor fritidsfisket og 72 tonn innenfor ungdomsfiskeordningen pr. år i perioden. Gjennomsnittlig førstehandsverdi for begge ordningene samlet har utgjort om lag 22 millioner kr. pr. år. I tillegg kommer det uregistrerte uttaket av torsk fra turist- og fritidsfiske. Vi ser at omsatt kvantum og verdi er lavest i 2013 og 2021, og dette kommer av vanskelig markedssituasjon og tilgjengelighet på torsk disse årene.

Figur 3: Registrert omsatt fangst i fritids- og ungdomsfisket og førstehandsverdi i perioden 2012 til 2021

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 20. oktober 2021

Havforskningsinstituttet kartla i 2009 deler av det kommersielle turistfisket og beregnet et uttak av torsk på om lag 1 600 tonn. I tillegg kommer uregistrert fangst fra fritidsfiske og turistfiske som ikke gikk gjennom de 445 kommersielle turistfiskeanleggene som var identifisert i kartleggingen. I 2018 ble det innført en registreringsordning for turistfiskevirksomheter. Datakvaliteten er noe lav, og det er grunn til å tro at ikke alle torskefangster blir rapportert. Pr. dags dato er det for eksempel registrert 1 537 turistfiskebedrifter, mens kun 798 av disse har rapportert så langt i år. Fiskeridirektoratet viser til Havforskningsinstituttets status i arbeid med kartlegge turist- og fritidsfiske:

<https://www.hi.no/hi/nyheter/2021/juni/fritidsfiske--star-for-et-vesentlig-uttak-av-fisk-i-kystsonen>

Samlet sett er det derfor rimelig å legge til grunn at hele avsetningen på 7 000 tonn tas. Vi forventer at torsken blir like tilgjengelig for fangst i kystnære strøk i 2022 som inneværende år, og fiskeridirektøren ønsker å følge prinsippet om at *all* fangst skal avregnes totalkvote.

Fiskeridirektøren foreslår at det også i 2022 avsettes 7 000 tonn torsk fra norsk totalkvote til ungdoms- og rekreasjonsfiske, og at avsetningen blir gjort før fordeling av den nasjonale kvoten på trål og konvensjonelle redskap.

3.2.3 Avsetning til kvotebonus for levendelagring av torsk

I 2021 ble det avsatt 2 500 tonn til kvotemessig dekning av kvotebonus ved levendelagring.

Fiskeridirektøren varslet i forslaget til regulering for 2018 at størrelse på avsetning og bonuselement skal trappes ned gradvis i årene fremover. Kvotebonus for levendelagring ble i sin tid opprettet for å gi næringen et insentiv til å utvikle fiskeri for levendelagring. Det er nå besluttet at bonuselementet skal trappes ned over en periode med sikte på å fjernes helt. Nedtrappingsplanen går frem av tabell 14.

Tabell 14: Nedtrappingsplan kvotebonus levendelagring

År	Avsetning	Kvotebonus	Bonusperiode
2018	4 000	50 %	1. jan - 31. des
2019	3 000	40 %	6. mai - 31. des
2020	2 500	30 %	4. mai - 31. des
2021	2 500	30 %	3. mai - 31. des
2022	1 500	20 %	2. mai - 31. des
2023	1 500	20 %	1. mai - 31. des

Nærings- og fiskeridepartementet besluttet å fastsette bonusperioden med varighet fra 1. mars til 31. desember for inneværende år. Basert på erfaring fra inneværende års fiske, og ut ifra behovet for stabilitet og forutsigbarhet, mener fiskeridirektøren det er hensiktsmessig å sette neste års dato for oppstart til 7. mars 2022.

Fiskeridirektøren foreslår å avsette 1 500 tonn fra norsk totalkvote til dekning av kvotebonus ved levendelagring i 2022, og foreslår at dette avsettes før fordeling av den nasjonale kvoten på trål og konvensjonelle redskap. Endelig kvotebelastning skal utgjøre 80 % av kvantumet på sluttseddelen. Kvotebonus gjelder i perioden fra og med 7. mars og ut året så lenge det er dekning innenfor avsetningen.

3.2.4 Kystfiskeordningen

Kystfiskeordningen innebærer et garantert kvotetillegg til fartøy i åpen gruppe i fisket etter torsk nord for 62°N med eier bosatt i Finnmark, Nord-Troms og i enkelte kommuner i det øvrige Troms og Nordland. Det ble for inneværende år besluttet at avsetningen til kystfiskeordningen skal variere med størrelsen på norsk totalkvote ved å utgjøre en fast andel av denne, det vil si 0,90 %.

Dette innebærer en avsetning til kystfiskeordningen på 2 939 tonn siden norsk totalkvote i 2022 utgjør 326 605 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår å avsette 2 939 tonn fra norsk totalkvote til kystfiskeordningen i 2022, og foreslår at dette avsettes før fordeling av nasjonal kvote mellom trål og konvensjonelle redskap.

Fiskeridirektøren viser til diskusjonen i kapittel 2.3.2.5 vedrørende kvotefleksibilitet på gruppenivå på kystfiskeordningen. Det bør avklares hvorvidt fisket på avsetningen innenfor kystfiskeordningen skal omfattes av kvotefleksibilitet på gruppenivå nå som avsetningen varierer og har blitt en fast andel av norsk totalkvote. Fiskeridirektøren anbefaler at kystfiskeordningen skal omfattes av kvotefleksibilitet på gruppenivå da dette vil gi mer ro og forutsigbarhet i fisket, samtidig som det best ivaretar intensjonen om stabile kvoteandeler over år.

Fiskeridirektøren anbefaler at kystfiskeordningen skal omfattes av kvotefleksibilitet på gruppenivå.

3.2.5 Rekrutteringsordningen

Fiskeridirektøren viser til sak 26/2021 som omhandler ny rekrutteringskvotebonusordning. Det er besluttet at ny rekrutteringskvotebonusordning skal høres i forbindelse med reguleringsmøtet. Størrelsen på en eventuell avsetning til formålet er ikke kjent p.t. Avsetningen til rekrutteringskvotebonusordningen vil i 2022 utgjøre en liten andel av totalkvotene i de enkelte fiskeriene og har derfor ingen betydning for forslaget til regulering. I det videre er det derfor ikke lagt inn estimert kvantum i forbindelse med ny rekrutteringskvotebonusordning.

Fiskeridirektøren viser videre til at det fremdeles er behov for å avsette et kvantum for kvotemessig dekning til den gamle rekrutteringsordningen. Fiskeridirektoratet foreslår derfor å videreføre ordningen med at de gamle rekrutteringskvotene skal belaste alle fartøygrupper i det enkelte fiskeri. Kvantumet til de gamle rekrutteringskvotene tas fra «toppen» og korresponderer med fartøyenes garanterte kvoter inneværende år. Kvantumet overføres deretter til lukket gruppe før fordeling av kvoter på fartøynivå. Fartøy med rekrutteringskvote reguleres ellers helt likt med fartøy i lukket gruppe.

Tabell 15 viser sum kvotefaktorer for rekrutteringskvoter fordelt på hjemmelslengdegrupper i fisket etter torsk.

Tabell 15: Kvotefaktorer og garanterte kvoter (tonn) i tilknytning til rekrutteringskvotene fordelt på hjemmelslengdegruppe pr. 29. oktober 2021

Hjemmels- lengde	Sum kvotefaktorer rekrutterings- kvoter	Kvoteenhet	Garanterte kvoter (tonn)
Under 11 m	84,4127	23,8000	2 009
11 - 14,9 m	221,8559	21,0954	4 680
Totalt	306,2686		6 689

Kilde: Konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 29. oktober 2021

For å ta høyde for fiske på rekrutteringskvoter, foreslår fiskeridirektøren at det settes av 6 689 tonn før fordeling på fartøygrupper.

Fiskeridirektøren foreslår å avsette 6 689 tonn fra norsk totalkvote til dekning av fiske innenfor rekrutteringsordningen i 2022, og foreslår at dette avsettes før fordeling av nasjonal kvote på trål og konvensjonelle redskap.

3.2.6 Innblanding av torsk i loddefisket

For første gang siden 2018, besluttet Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon å åpne for et kommersielt loddefiske i 2022. Totalkvoten på lodde ble fastsatt til 70 000 tonn for 2022.

I 2018 ble det satt av 500 tonn torsk til innblanding av torsk i loddefisket, og estimert innblanding av torsk utgjorde 170 tonn. Totalkvoten i 2018 var på 205 000 tonn. Ettersom loddeknoten er betraktelig lavere i 2022, foreslår fiskeridirektøren å avsette 100 tonn til innblanding av torsk i loddefisket i 2022. Dersom det skulle vise seg at behovet for avsetning blir høyere eller lavere, vil ubenyttede andeler på avsetningene påplusses neste års totalkvote og motsatt gå til fratrekk dersom avsetningene er for lave.

Fiskeridirektøren foreslår å avsette 100 tonn til innblanding av torsk i loddefisket i 2022, og foreslår at dette avsettes før fordeling på trål og konvensjonelle redskap.

3.2.7 Avsetning til fartøy som fisker i åpen gruppe

Med virkning fra og med inneværende år ble det besluttet at åpen gruppe skal tildeles en fast andel av norsk totalkvote før fordeling mellom trål og konvensjonell. Fiskeridirektoratet legger til grunn at kvoten til åpen gruppe skal beregnes på samme måte i 2022. Det vil si at åpen gruppe tildeles en andel på 6,12 % av norsk totalkvote og dette innebærer en kvote på 19 988 tonn i 2022.

Fiskeridirektøren foreslår å tildele åpen gruppe 19 988 tonn fra norsk totalkvote i 2022, og foreslår at dette avsettes før fordeling av den nasjonale kvoten mellom trål og konvensjonelle redskap

Selv om kvoten til åpen gruppe tas fra «toppen» av norsk totalkvote, inngår kvoten i åpen gruppe i andelen som fordeles til konvensjonelle redskap (68 %). Det vil si at de 19 998 tonnene går til fratrekk før resten av kvoten til fartøy som fisker med konvensjonelle redskap fordeles til konvensjonelle havfiskefartøy og lukket gruppe.

3.2.8 Fordeling mellom trål og konvensjonelle redskap

For inneværende års regulering ble det besluttet at fordelingen skal følge en fast fordeling der 68 % tildeles fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper og 32 % tildeles trålgruppen. Det ble i tillegg innført at beregningsgrunnlaget for fordelingen mellom trål og konvensjonell skulle utgjøre norsk totalkvote minus avsetninger tatt fra «toppen», men inklusive gruppekvote til åpen gruppe. Beregningsgrunnlaget i 2022 utgjør dermed 308 377 tonn. Fiskeridirektøren legger til grunn at denne fordelingen og beregningsmåten skal videreføres i 2022.

Fiskeridirektoratet legger til grunn at kvoten av norsk kysttorsk skal inngå i beregningsgrunnlaget for fordelingen av nasjonal kvote mellom konvensjonelle fartøy og trål. Den nasjonale kvoten til fordeling blir 308 377 tonn etter avsetninger til ulike formål. Dette innebærer at konvensjonelle redskaper får 209 696 tonn og trål 98 681 tonn

Fiskeridirektøren foreslår at konvensjonelle redskaper får 68 % og trål 32 %. Dette betyr 209 696 tonn til konvensjonelle redskaper og 98 681 tonn til trål.

4 REGULERING AV DELTAKELSEN I FISKET I 2022

4.1 TRÅLGRUPPEN

Fiskeridirektøren legger til grunn at gjeldende vilkår for konsesjon videreføres i 2022, noe som innebærer at fartøyene må ha konsesjonspliktig torsketråltillatelse eller seitråltillatelse for å delta.

4.2 FARTØY SOM FISKER MED KONVENSJONELLE REDSKAP

Det forventes at deltakervilkår i fisket etter torsk, hyse og sei for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap nord for 62°N i all hovedsak videreføres i 2022.

5 REGULERINGSFORSLAG FOR 2022

5.1 KVOTEFLEKSIBILITET MELLOM KVOTEÅR I TORSKEFISKERIENE

Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon innførte ordningen med kvotefleksibilitet mellom kvoteår i fisket etter torsk fra og med 2015. Kvotefleksibiliteten gjelder norsk totalkvote. Fiskeridirektoratet viser til at kvotefleksibiliteten i fisket etter torsk samtidig ble innført på gruppekvote nivå i den nasjonale reguleringen.

Nærings- og fiskeridepartementet har i brev av 3. september bedt Fiskeridirektoratet om en orientering om status i arbeidet med nytt kvoteregister og hvorvidt registeret nå er egnet til å takle kvotefleksibilitet på fartøynivå i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62°N. Det vises til orienteringen om status i arbeidet med kvoteregisteret i eget vedlegg. På bakgrunn av dette, mener Fiskeridirektoratet at det ikke er grunnlag for å åpne opp for en reguleringsmodell med kvotefleksibilitet på fartøynivå i torskefiskeriene slik som vi har i de pelagiske fiskeriene.

Fiskeridirektøren anbefaler derfor å videreføre ordningen med kvotefleksibilitet på gruppenivå også i 2022, men mener at vi bør videreføre de siste to års regulering der fartøy på spesielle vilkår, gis mulighet for å overføre inntil 10 % av fartøyskvoten på fartøynivå.

Fiskeridirektøren foreslår at ethvert kvantum fisket ut over vedkommende fartøygruppes gruppekvote skal gå til fratrekk på fartøygruppens gruppekvote det påfølgende år. Dersom overfisket skyldes Fiskeridirektoratets refordeling av kvoter mellom fartøygrupper for å legge til rette for at norsk totalkvote kan tas, skal belastningen av gruppekvote det påfølgende kvoteåret ikke overstige 10 % av den gruppekvote som er overfisket. Denne begrensningen gjelder bare så langt det for øvrig er dekning innenfor totalkvoten.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøygruppene kan overføre inntil 10 % av gruppekvote til det påfølgende år. Dersom det gjenstår mer enn 10 % av en fartøygruppes kvote, skal den overskytende kvoten refordelles til alle fartøygrupper etter etablerte fordelingsnøkler det påfølgende år.

Fiskeridirektøren tilrår at fartøy i trålgruppen, konvensjonelle havfiskefartøy og fartøy i lukket gruppe gis mulighet til å overføre inntil 10 % av fartøyskvote fra 2022 til 2023 på samme vilkår som i innværende års regulering.

Siden kvoteutnyttelsen for enkeltfartøy og fartøygrupper er usikker fram mot årsskiftet, anbefales det at fiskeflåten fra 1. januar tildeles 85 % av kvotene på fartøynivå i de lukkede fiskeriene. Kvotene justeres så snart fangststatistikken anses for komplett nok og fiskesalgslagene har oversikt over hvilke kvanta som skal overføres på fartøynivå fra 2021 til 2022. Fiskeridirektoratet mener at vi også må avvente Nærings- og fiskeridepartementets beslutning om hvordan den økte overføringsadgangen på 5 % skal implementeres i reguleringen for innværende år før vi kan lage prognoser på hvilke kvanta som skal overføres til neste år. I det videre regneeksempelet legges derfor størrelsen på neste års kvote

til grunn når vi foreslår reguleringsopplegget i de ulike fartøygruppene i de lukkede fiskeriene.

5.2 FERSKFISKORDNING

Ferskfiskordningen har som politisk målsetting å stimulere fiskeflåten til ferske leveranser av råstoff til landindustrien i ellers rolige perioder i andre halvår. Ferskfiskordningen skal også stimulere til økt uttak av de andre hvitfiskartene, blant annet hyse og sei, samt sikre en hensiktsmessig avvikling av torskefiskeriene i andre halvår. Ferskfiskordningen skal videre også dekke behovet for bifangst av torsk i andre fiskerier for fartøy som er ferdige med de ordinære torskekvotene.

Tabell 16 viser datoer for oppstart av ferskfiskordningen og størrelsen på ferskfisktilleggene de siste fire årene. Det gjenstår p.t. ca. 4 400 tonn på ferskfiskordningen i lukket gruppe og det forventes at det vil fiskes en god del innenfor ordningen i ukene fram mot årsskiftet.

Fiskeridirektoratet minner om at det må være en fornuftig sammenheng mellom avsatt kvantum, dato for oppstart og størrelse på ferskfisktillegg. Hvis reguleringen legger til rette for at det fiskes mye innenfor denne ordningen tidlig på året, risikerer vi en tidlig stopp i fisket og formålet om å strekke torskesesongen uthules.

Tabell 16: Ferskfiskordningen i perioden 2018 til 2021

År	Dato for oppstart	Fangst innenfor ferskfiskordningen (tonn)	Ferskfisktillegg
2018	7. mai	20 259	7. mai - 24. juni 20 %
			25. juni - 14. oktober 30 %
			15. oktober - 16. desember 50 %
			17. desember - 31. desember 10 %
2019	15. april	16 274	15. april - 14. juli 10 %
			15. juli – 28. november 30 %
			29. november – 31. desember <i>All bifangst av torsk ulovlig</i>
2020	13. april	19 106	13. april - 12. juli 10 %
			13. juli – 20. des 30 %
			21. des – 31. des 10 %
2021	18. mai	12 007 pr. 1. nov	18. mai - 27. juni 20 %
			28. juni – 31. okt 30 %
			1. nov - dags dato 50 %

Kilde: Fangststatistikk fra Norges Råfisklag pr. 1. november 2021

Vi viser til anbefalingen om å videreføre ordningen med overføring av kvoter på fartøynivå fra 2021 til 2021 for fartøy i lukket gruppe i neste års regulering. Formålet med en slik

reguleringsmodell er å gi fiskeflåten et insentiv til helårsdrift og til å spare torskekvote til et høstfiske uten å risikere å tape det sparte kvantumet som eventuelt kan overføres til påfølgende år. Denne typen reguleringsmodell taler for at vi kan redusere avsatt kvantum til ferskfiskordningen.

Med dette som bakgrunn, anbefaler fiskeridirektøren en oppstart etter hovedsesongen slik som i 2018 og i inneværende år, det vil si 16.mai. Siden totalkvoten på torsk reduseres med 20 % til neste år, og kvotene på sei og hyse også reduseres, anbefales det å redusere avsetningen med 20 %. Ettersom gruppekvoter fordeles etter etablerte fordelingsnøkler, legges det til grunn at avsetninger til ferskfiskordningen avsettes fra de respektive gruppekvoter.

Fiskeridirektøren foreslår å redusere avsetningen til ferskfiskordningen med 20 % i 2022 som vist i tabell 17. Avsetningen til ferskfiskordningen går til fratrekk fra de respektive gruppekvotene i åpen og lukket gruppe.

Størrelsen på avsetningene til ferskfiskordningen i åpen og lukket gruppe fremgår av tabell 17.

Tabell 17: Forslag til avsatt kvantum til ferskfiskordningen i 2022 (tonn)

Ferskfiskordningen	Avsetning
Ferskfiskordning lukket gruppe	12 300
Ferskfiskordning åpen gruppe	1 500
Totalt	13 800

Fiskeridirektøren foreslår at ferskfiskordningen starter opp med en tillatt torskeandel på 20 % på ukesbasis fra og med 16. mai 2022.

Fiskeridirektøren foreslår videre at torskeandelen økes til 30 % på ukesbasis fra og med 27. juni 2022 med adgang til å justere den etter behov utover høsten.

5.3 FORSLAG TIL REGULERING AV TRÅLGRUPPEN

Trålernes gruppekvote av torsk vil utgjøre 98 681 tonn i 2022 etter forslaget i punkt 3.2.8.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre gruppekvoten på 750 tonn torsk til seitrålerne i 2022.

Gruppekvoten til seitrålerne innebærer at torsketrålernes andel av gruppekvotene i 2022 blir 97 931 tonn torsk.

Det er pr. 1. november fire fartøy med seitrålkonsesjon, og de er hver tildelt kvotefaktor 1,0. Seitrålnes kvote på torsk skal dekke behovet for bifangst, og fiskeridirektøren foreslår at kvotene fordeles pr. fartøy uten overregulering. Dersom det skulle gjenstå restkvote, kan dette overføres til neste år gjennom bestemmelsen om kvotefleksibilitet.

Fiskeridirektøren foreslår at seitrålnes fiske reguleres med fartøykvoter på 187 tonn torsk pr. fartøy.

Torsketrålerne har tradisjonelt ikke hatt problemer med å ta gruppekvote av torsk, og fiskeridirektøren foreslår derfor at fartøykvotene fordeles uten overregulering. Fartøyene har dessuten anledning til å gjøre bruk av slumpfiskordningen og kvoteoverføring på fartøynivå på inntil 10 % fra 2022 til 2023, noe som ytterligere reduserer behovet for overregulering.

Pr. 1. november er det 87,9265 kvotefaktorer i konsesjons- og deltakerregisteret fordelt på 36 konsesjoner i torsketrålergruppen. Fartøykvoter på 1 114 tonn torsk pr. kvotefaktor innebærer ingen overregulering.

Fiskeridirektøren foreslår at torsketrålerne reguleres med fartøykvoter og at fartøy med kvotefaktor 1,0 får en fartøykvote på 1 114 tonn torsk.

5.4 FORSLAG TIL REGULERING AV FARTØY SOM FISKE MED KONVENSJONELLE REDSKAP

Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap (konvensjonelle havfiskefartøy og lukket gruppe), får en torskekvote på 209 696 tonn i 2022 etter forslaget i punkt 3.2.8.

5.4.1 Forslag til regulering av konvensjonelle havfiskefartøy

Fiskeridirektøren foreslår at andelen av den konvensjonelle gruppekvote for konvensjonelle havfiskefartøy settes til 12,81 % slik som i inneværende år, det vil si 26 862 tonn.

Erfaring tilsier at alle fartøy utnytter sine fartøykvoter, og det er således ikke behov for å legge inn overregulering. Fartøyene har dessuten anledning til å gjøre bruk av slumpfiskordningen og kvoteoverføring på fartøynivå på inntil 10 % fra 2022 til 2023, noe som ytterligere reduserer behovet for overregulering.

Pr. 1. november er det 92,1576 kvotefaktorer i konsesjons- og deltakerregisteret fordelt på 26 deltakeradganger. Fartøykvoter på 291 tonn torsk pr. kvotefaktor innebærer ingen overregulering.

Fiskeridirektøren foreslår at fisket for konvensjonelle havfiskefartøy reguleres med fartøykvoter, og at fartøy med kvotefaktor 1,0 får en fartøykvote på 291 tonn torsk.

5.4.2 Forslag til regulering av lukket gruppe

Gruppeknoten for lukket gruppe blir på 162 846 tonn gitt fordelt andel til konvensjonelle havfiskefartøy i punkt 5.4.1 og åpen gruppe i 3.2.7. Etter en avsetning på 12 300 tonn til ferskfiskordning, blir lukket gruppes disponible kvote 150 546 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i lukket gruppe tildeles resten av konvensjonelle fartøys andel. Dette utgjør 162 846 tonn torsk. Herav avsettes 12 300 tonn til en ferskfiskordning.

Hver av de fire lengdegruppene i Finnmarksmodellen har egne gruppeknoter. Utgangspunktet for fordelingen av kvoten mellom lengdegruppene var en politisk beslutning. Rent teknisk blir imidlertid gruppeknotene til de enkelte lengdegruppene nå fordelt på grunnlag av fordelingen av kvotefaktorene i gruppene. Dette er nødvendig som følge av manglende «vanntette skott» mellom lengdegruppene i strukturpolitikken, som har gjort det mulig å flytte hele eller deler av strukturkvoter på tvers av lengdegruppene i Finnmarksmodellen.

Fordelingen av kvotefaktorer i lukket gruppe er som følger pr. 29. oktober 2021:

Tabell 18: Fordeling av kvotefaktorer mellom lengdegruppene i Finnmarksmodellen der strukturkvotene er plassert på hjemmelslengden der fartøyets grunnkvote befant seg pr. 29. oktober 2021

Hjemmelslengde	Grunnkvoter	Strukturkvoter	Sum kvotefaktorer	Fordeling (%)
0 - 10,9 m	2 394,7419		2 394,7419	25,84 %
11 - 14,9 m	1 287,5932	1 229,2327	2 516,8259	27,16 %
15 - 20,9 m	1 071,6046	1 466,5098	2 538,1144	27,38 %
21 - 27,9 m	716,4748	1 102,0337	1 818,5085	19,62 %
Ikke oppgitt ¹		54,5531	54,5531	
Totalt	5 470,4145	3 852,3293	9 322,7438	100,0 %

Kilde: Konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 29. oktober 2021

¹ Kvotefaktorer som ikke er plassert på et fartøy med hovedtillatelse/grunnkvote p.t

Vi finner 84,4127 kvotefaktorer i lengdegruppen under 11 meter hjemmelslengde og 221,8559 kvotefaktorer i lengdegruppen mellom 11 og 14,9 meter hjemmelslengde som kan relateres til rekrutteringskvoter. Det er besluttet at fisket innenfor rekrutteringskvotene skal belastes et kvantum tatt fra «toppen» og disse kvotefaktorene (grunnkvotene) holdes derfor utenfor i de videre beregningene og er ikke inkludert i oversikten i tabell 18. Fartøyene med disse rekrutteringskvotene har skaffet seg strukturkvoter tilsvarende 54,6465 kvotefaktorer i hjemmelslengdegruppen 11 til 15 meter og disse er med i oversikten i tabell 18.

Fiskeridirektøren foreslår at vi benytter Finnmarksmodellen med gruppeinndeling i fire reguleringsgrupper etter hjemmelslengde som vist i tabell 19.

Dette innebærer følgende gruppeandeler og gruppekvoter for 2022:

Tabell 19: Gruppeinndeling og gruppekvoter i 2022 (tonn)

Lengdegrupper	Gruppekvote	Andel
Under 11 meter hjemmelslengde*	38 901	25,84 %
11 - 14,9 meter hjemmelslengde*	40 888	27,16 %
15 - 20,9 meter hjemmelslengde	41 220	27,38 %
21 - 27,9 meter hjemmelslengde	29 537	19,62 %
Totalt	150 546	100,00 %

*Gruppekvoteene påplusses med 2 009 tonn og 4 680 tonn før fordeling på fartøynivå, jf. diskusjon i punkt 3.2.2 om rekrutteringskvoter

Deltakelse og utnytting av kvotene i kystfiskeflåten er avhengig av hvor god tilgjengeligheten av torsk det er i fjorder og kystnære strøk. Værforholdene i hovedsesongen har også vesentlig betydning for kvoteutnyttelsen, særlig for de mindre fartøyene.

Fartøygruppen på og over 11 meter hjemmelslengde har benyttet seg av strukturkvoteordningen gjennom flere år. I en strukturtilpasset flåte er behovet for overregulering langt mindre sammenlignet med flåtegrupper som ikke har mulighet for strukturering. Det foreslås dessuten at fartøy kan overføre inntil 10 % av fartøykvotene på fartøynivå fra 2022 til 2023, og eventuelle restkvoter ut over dette kan overføres på gruppenivå til neste kvoteår ved behov med inntil 10 %. Fiskeridirektøren mener derfor at fartøygruppene over 11 meter hjemmelslengde bør reguleres med garanterte kvoter uten overregulering (fartøykvoter).

Vi ser vi en tendens mot stadig mer effektive fartøy i den minste fartøygruppen under 11 meter hjemmelslengde, og i kombinasjon med samfiskeordningen må det påregnes høy kvoteutnyttelse i 2022. I liket med større kystfiskefartøy, foreslås det at fartøy kan overføre inntil 10 % av fartøykvotene på fartøynivå fra 2022 til 2023, og eventuelle restkvoter ut over dette kan overføres på gruppenivå til neste kvoteår ved behov med inntil 10 %. Det vises videre til at kvotenivået reduseres med 20 % i 2022, og det er optimisme med tanke på avtaks- og markedssituasjonen for kommende sesong. Fiskeridirektoratet fraråder at overregulering gis som fartøykvoter (garantert kvoter) i en modell med kvotefleksibilitet/kvoteoverføring mellom kvoteår på fartøynivå. En slik tilnærming kan i verste fall være med på å svekke tilliten til fartøykvotebegrepet. Når det gjelder denne fartøygruppen, kan det av ulike årsaker oppstå situasjoner med behov for å stimulere til økt fisketakt (overregulering) som dårlig vær, dårlig tilgjengelighet og utfordrende markeds- og mottakssituasjon. I slike tilfeller anbefales det å tildele overregulering som maksimalkvotetillegg for å legge til rette for at 90 % av tildelt gruppekvote kan tas.

Tabell 20: Forslag til fartøykvoter lukket gruppe fordelt på ulike hjemmelslengde i 2022 (tonn)

Hjemmelslengde	Kvotefaktor	Fartøykvote
under 7 meter	1,2623	20,83
7 - 7,9	1,4918	24,62
8 - 8,9	1,7734	29,26
9 - 9,9	2,1698	35,81
10 - 10,9	2,3471	38,73
11 - 11,9	3,1937	53,14
12 - 12,9	3,7886	63,04
13 - 13,9	4,5923	76,41
14 - 14,9	5,2289	87,00
15 - 15,9	6,5203	105,89
16 - 16,9	7,2581	117,87
17 - 17,9	8,0072	130,04
18 - 18,9	8,8442	143,63
19 - 19,9	9,5932	155,80
20 - 20,9	10,2540	166,53
21 - 21,9	9,9320	161,32
22 - 22,9	10,3668	168,38
23 - 23,9	10,7792	175,08
24 - 24,9	11,1916	181,78
25 - 25,9	11,5260	187,21
26 - 26,9	11,9608	194,27
27 - 27,9	12,2840	199,52

5.4.3 Samfiske i lukket gruppe for fartøy under 11 meter hjemmelslengde

Samfiskeordningen ble etablert som en midlertidig ordning hvor intensjonen var å øke sikkerheten gjennom økt bemanning på det enkelte fartøy samtidig som lønnsomheten på de minste fartøyene ble bedret gjennom større kvotegrunnlag.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre samfiskeordningen i 2022 i henhold til reguleringen for 2022.

5.5 FORSLAG TIL REGULERING AV FARTØY SOM FISKER I ÅPEN GRUPPE

Som tidligere skrevet, foreslås det å avsette 19 988 tonn til åpen gruppe. Det avsettes 1 500 tonn til en ferskfiskordning, jf. punkt 5.2.

Det foreslås å avsette 1 500 tonn til en ferskfiskordning i åpen gruppe.

Vi forventer følgende deltakelse i åpen gruppe i 2022 som kan fiske innenfor følgende kvoteelement:

1. Ordinær åpen gruppe
Fartøy som fisker i åpen gruppe i dag
(ca. 2 200 fartøy forventes å delta i 2022)
2. Kystfiskeordningen
Fartøy som omfattes av virkeområdet til kystfiskeordningen
(ca. 600 fartøy forventes å delta i 2022)
3. Alderstillegg åpen gruppe
Fartøy med deltakeradgang i åpen gruppe der fartøyeier er 30 år eller yngre.
(Basert på andelen eiere som er 30 år eller yngre i årene 2018 til 2020 og som har deltatt i fisket i åpen gruppe, er det rimelig å anta at ca. 220 fartøy vil være i posisjon til å kunne delta.)

I tillegg kommer fiske innenfor ferskfiskordningen.

Fiskeridirektoratet forslår å videreføre innværende års reguleringsmodell i 2022 når det gjelder fiske innenfor ungdomstillegget. Det foreslås at fartøy med deltakeradgang i åpen gruppe og med eier (majoritetseier) på eller under 30 år kan melde seg på ordningen med alderstillegg for å oppnå et kvotetillegg. Fartøy som deltar i ordningen må ha fisket ordinær kvote og eventuelt kystfiskekvote før fangst kan kvoteavregnes på alderstillegget.

Fiskeridirektøren mener at for høye maksimalkvoter fra årets start er uheldig da det gir fordelingsmessige effekter å stoppe fisket midt i hovedsesongen. Det er bedre å følge fisketakten tett og heller øke maksimalkvotetilleggene ved behov. Vi legger her til grunn at åpen gruppe får overført 10 % av ubenyttet gruppekvote fra 2021 til 2022, og forventet justert gruppekvote blir da på 22 624 tonn (inklusive ferskfiskordning). Videre forventer vi deltakelse på ca. 2 200 fartøy totalt og i tillegg må det tas høyde for at ca. 220 fartøy skal gis muligheten for å fiske innenfor et alderstillegg. Dersom vi tar høyde for at 1 980 fartøy uten alderstillegg fisker i gjennomsnitt 9 tonn og 220 fartøy med alderstillegg fisker i gjennomsnitt 13 tonn (inklusive ferskfiskordning), tilrår fiskeridirektøren et kvotenivå som fremgår av tabell 21.

Fiskeridirektøren foreslår at fisket etter torsk for fartøy i åpen gruppe reguleres med maksimalkvoter med garanterte kvoter i bunn slik det fremgår av tabell 21.

Fiskeridirektøren foreslår en garantert tilleggskvote på 4 tonn for fartøyeiere på eller under 30 år. Dette betyr at kvoten kan fiskes til og med det året fartøyeier fyller 30 år. Kvotetillegget kommer i tillegg til garanterte kvoter og maksimalkvoter i åpen gruppe og kan fiskes i kombinasjon med ferskfiskordningen. Et kvotetillegg på 4 tonn innebærer en førstehandsverdi på ca. 96 000 kr. gitt en førstehandspris på 24 kr.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i åpen gruppe med fartøyeier på eller under 30 år gis en tilleggskvote på 4 tonn. Det er et vilkår at fartøyeier er majoritetsseier.

Tabell 21: Forslag til kvoter for fartøy i åpen gruppe 2022 (tonn)

Fartøylengde	Kvote-faktor	Maksimalkvoter u/alderstillegg	Herav garantert	Maksimalkvoter m/alderstillegg	Herav garantert
Under 8 m	1,0	9,0	6,0	13,0	10,0
8 – 9,99 m	1,4	12,6	8,4	18,2	14,0
Over 10 m	1,6	14,4	9,6	20,8	16,0

5.6 REGULERING AV KYSTFISKORDNINGEN

Vi legger her til grunn at fartøygruppen som fisker innenfor kystfiskeordningen får overført 10 % av ubenyttet avsetning fra 2021 til 2022, og forventet justert avsetning blir da på 3 327 tonn. Gitt forventet deltakelse på ca. 600 fartøy, foreslår fiskeridirektøren en garantert tilleggskvote på 6 tonn pr. fartøy. Kvotetillegget kommer i tillegg til garanterte kvoter og maksimalkvoter i åpen gruppe, eventuelt ungdomstillegg og kan fiskes i kombinasjon med ferskfiskordningen. Fiskeridirektoratet vil være i dialog med Sametinget vedrørende utviklingen i fisketakt og justere kvoten dersom fartøy kommer i kvotetaket og det er kvotemessig dekning innenfor avsetningen til å øke kvotenivået pr. fartøy.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i åpen gruppe som omfattes av kystfiskeordningen gis en tilleggskvote på 6 tonn.

6 UNGDOMSFISKEORDNINGEN

Ungdomsfiskeordningen gir ungdom mellom 12 og 25 år adgang til å drive fiske i sommerferien.

I 2021 er det avsatt 7 000 tonn torsk til dekning av ungdoms- og rekreasjonsfisket. Avsetningen ble gjort før fordeling av den nasjonale kvoten på trål og konvensjonelle redskap. Tabell 22 viser antall fiskere som har deltatt i ungdomsfiskeordningen og levert fangst til Norges Råfisklag de siste årene.

Tabell 22: Antall deltakere og fangst (tonn) i ungdomsfiskeordningen i årene 2011 til 2021

År	Antall fiskere	Torsk	Hyse	Sei	Annet	Total fangst
2011	168	158	15	37	26	235
2012	181	127	13	71	31	242
2013	132	73	12	34	19	139
2014	84	48	8	19	16	91
2015	83	29	3	33	25	90
2016	99	37	2	20	23	82
2017	107	31	1	37	31	100
2018	109	47	2	28	23	100
2019	132	73	7	65	33	178
2020	245	145	41	86	4	276
2021	291	108	9	69	49	235

Kilde: Norges Råfisklag pr. 25. oktober 2021

Fiskeridirektøren legger til grunn at ungdomsfiskeordningen videreføres i 2022.

7 BIFANGST TIL FARTØY SOM IKKE KAN DELTA I LUKKET ELLER ÅPEN GRUPPE

I utgangspunktet er det et vilkår for å delta i åpen gruppe i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62°N at fartøyet har en største lengde under 11 meter. Fartøy som ikke oppfyller vilkårene for å delta i åpen gruppe, og som heller ikke kan delta i lukket gruppe, kan ved fiske etter andre arter ha inntil 10 % bifangst til sammen av torsk, hyse og sei ved landing. Samlet torskefangst må i løpet av året ikke overstige 2 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår en videreføring av bifangstreguleringen for fartøy som ikke kan delta i åpen eller lukket gruppe.

8 KYSTTORSK

Det internasjonale havforskningsrådet (ICES) gjennomførte i begynnelsen av februar 2021 en data- og metoderevisjon av bestandsberegningene av kysttorsk nord for 62°N. Det ble besluttet å dele kysttorsken i to separate bestander: en datarik bestand nord for 67°N hvor det er grunnlag for en analytisk bestandsberegning, og en datafattigere bestand mellom 62°N og 67°N. ICES har fulgt opp med å gi separate råd for disse to områdene.

I området mellom 62°N og 67°N, anbefaler ICES ut fra en føre-var-tilnærming at fangstene ikke overstiger 7 613 tonn kysttorsk. Dette inkluderer rekreasjonsfisket, som er estimert til 4 202 tonn.

Nord for 62°N anbefaler ICES ut fra en MSY-tilnærming at fangstene ikke overstiger 7 865 tonn, også inklusiv rekreasjonsfisket. ICES anbefaler også at det utarbeides en gjenoppbyggingsplan for denne bestanden.

Havforskningsinstituttet vil informere ytterligere om prosessen knyttet til rådgivningen for kysttorsk i reguleringsmøtet. Fiskeridirektoratet vil i samarbeid med Havforskningsinstituttet vurdere hvilke reguleringstiltak som kan være aktuelle å innføre for å redusere fiskepresset på kysttorsk, bl.a. med utgangspunkt i en rapport fra Havforskningsinstituttet fra mars 2021 («Oppfølging av arbeidet med kysttorsktiltak – statusrapport til Fiskeridirektoratet»). Arbeidet vil finne sted første halvår 2022.

Fiskeridirektoratet foreslår derfor at gjeldende kysttorskregulering blir videreført inntil videre.

NYTT KVOTEREGISTER: STATUS OG EGNETHET FOR KVOTEFLEKSIBILITET PÅ FARTØYNIVÅ FOR TORSK, HYSE OG SEI NORD FOR 62°N

1. INNLEDNING

Mandatet for arbeidet med utvikling av nytt kvoteregister i Fiskeridirektoratet er at «nytt kvoteregister skal vise korrekt restkvote for alle fartøy i sann tid». Per i dag er mandatet begrenset til fartøy med spesiell tillatelse/deltakeradgang i lukkede fiskeri.

Fiskeridirektoratet har over lang tid arbeidet med en nødvendig modernisering av direktoratets kvoteregister. Etableringen er basert på en fullintegrasjon mot Merkeregister og Konsesjons- og deltakerregister. Alle endringer knyttet til fartøy, eierskap, tillatelser (spesielle tillatelser og deltakeradganger), strukturkvoter mm. registrert i disse administrative registrene skal tas korrekt hensyn til i nytt kvoteregister.

Nedenfor blir det gitt en kortfattet beskrivelse av oppbygning av det nye kvoteregisteret, kort om utviklingsarbeid som er gjennomført og status medio oktober 2021.

2. GRUNNMODELL – GRUNNFUNKSJONALITET INNARBEIDET I NYTT KVOTEREGISTER

Fiskeridirektoratets nye kvotesystem er bygget opp rundt et bankkontosystem. Innskudd på konto foretas av Fiskeridirektoratet og er basert på kvoteenhet, tillatelsestype og kvotefaktor registrert på fartøyets hovedtillatelse og tilhørende strukturkvoter. For kystfartøy tas det hensyn til problemstillinger relatert til tillatelsens hjemmelslengde og fartøyets største lengde.

Basert på disse parametrene blir det ved oppstart av et nytt reguleringsår etablert en operasjonell konto på fartøy som innehar en hovedtillatelse. Innskuddet er beregnet på bakgrunn av gjeldende kvoteenhet og det totale antall aktive kvotefaktorer registrert på fartøyet på dette tidspunktet.

Det nye kvoteregisteret lytter på signal fra Fartøyregisteret vedrørende eierskifte, avgang, tilgang mm. Det lytter også på signal fra Konsesjons- og deltakerregisteret vedrørende salg av fartøy for fortsatt drift, utskiftning mm. På bakgrunn av signalene fra registrene stenger kvoteregisteret kontoer midlertidig eller permanent. Ved utskiftning av fartøy stenges konto permanent og det etableres en ny konto ved ny kombinasjon av fartøy, eier og hovedtillatelse. Det er etablert metodikk for automatisk endring av innskudd på operasjonell konto ved tildeling av kvoteandeler (splitting av strukturkvoter), overføring av tillatelser/strukturkvoter, samt endringer i kvoteenheten i reguleringsåret. Ved splitting av strukturkvoter og kjøp av strukturkvoter er det lagt til grunn en proporsjonal/forholdsmessig fordeling av restkvoter mellom partene.

Systemet skiller mellom like og differensierte kvoter. Det kan videre tildeles innskudd i form av garanterte fartøykvoter og maksimalkvotetillegg på den enkelte operasjonelle konto.

Kvotefleksibilitet på fartøynivå er også innlemmet i modellen.

Norsk vårgytende sild ble valgt som pilot da man startet arbeidet med å utvikle det nye kvoteregisteret. Årsaken til dette er at dette fiskeriet er et rolig fiskeri med få/ingen reguleringsendringer (refordelinger mm) i løpet av året. Antall deltagende fartøy i de lukkede fartøygruppene er forholdsvis få. Dette var et godt utgangspunkt når en del grunnleggende funksjonalitet måtte utvikles for at beregningen av restkvote skulle bli korrekt.

Fiskeridirektoratet og Norges Sildesalgslag har samarbeidet tett i dette utviklingsarbeidet.

Piloten norsk vårgytende sild bygger på grunnmodellen ovenfor. I tillegg er følgende funksjonalitet utviklet:

- Dispensasjon for kvoteutnyttelse
 - o Egen modul for føring av alle dispensasjoner
 - o regneregler
- Etablering av modul for registrering av lærlingskvoter med tilhørende operasjonelle kontoer

Medio oktober holder vi på å utvikle en korreksjonsmodul der det skal være mulig å foreta korrigeringer på et fartøys konto for å få korrekt restkvote. For eksempel ved avvik fra proporsjonal fordeling av restkvote i forbindelse med endringer av kvotepakker gjennom året.

Vi ser videre at det forekommer andre avvik som skyldes problem som vi har rettet opp men der feilen er akkumulert opp pga. kvotefleksibilitet over år. Da må vi foreta korrigering for at systemet skal komme i takt og at fremtidig restkvote skal bli korrekt.

3. NØDVENDIGE TILPASNINGER FOR BUNNFISKREGULERINGER

Basert på grunnmodellen er det nye kvoteregisteret blitt videreutviklet for å tilpasses reguleringer knyttet til bunnfiskeriene med fokus på lukkede fartøygrupper i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62°N.

Følgende tilpasninger er gjort medio oktober 2021:

- Etablert operasjonelle felleskontoer for postering av fangst på ferskfiskordningen og kvotebonus levendelagring
- Etablert operasjonelle felleskontoer for postering av fangst for fartøy som salgslagene definerer for å tilhøre åpen gruppe.
- Etablert operasjonelle felleskontoer for postering av bifangst (hyse og sei).

Medio oktober er følgende utviklingsoppgaver under arbeid:

- Samfiske
 - Applikasjon for registrering av samfiske på MinSide
 - Nødvendig funksjonalitet for å sikre korrekt innskudd (reduisert overregulering) på konto for det fartøy i samfiskelaget som er inaktivt.

Medio oktober gjenstår i hovedsak følgende utviklingsoppgaver:

- Sikre korrekt innskudd på konto i fisket etter sei nord og sør for 62°N for fartøy som disponerer strukturkvote tilhørende annen reguleringsgruppe (torsketrål og seitrål).

- Problemstillinger knyttet til bifangst
- Etablere nødvendige oppstillinger til bruk internt for detaljert å kunne følge utviklingen i fisket for de ulike fartøygrupper i ulike fiskeri.
- Ekstrakvoter (forsknings- og undervisnings kvoter, agnkvoter)

Torsk-, hyse- og seireguleringene er etablert i testmiljøet og salgslagene har mulighet til å postere fangst på operasjonelle kontoer.

Fiskeridirektoratet ønsker å sjekke kvoter, fangst og beregnet restkvoter opp mot tilsvarende tall hos salgslagene som har kontrollansvar for bunnfisk. Dette arbeidet har ennå ikke startet.

4. ARBEIDSDELING OG AVHENGIGHET MELLOM DIREKTORAT OG SALGSLAG

Fiskeridirektoratet har ansvar for å utvikle nødvendige system for å etablere operasjonelle kontoer for det enkelte fartøy i det enkelte fiskeri, åpne og stenge disse og sikre korrekt innskudd basert på signal mottatt fra Merke-, Konsesjons- og deltakerregisteret, samt reguleringsforskrift. Basert på fangstopplysninger på landings- og sluttsedler har salgslagene ansvaret for å identifisere korrekt konto og postere uttaket (fangst) på denne.

Det er lagt til rette for postering av fangst på ulike operasjonelle kontotyper, inkludert felleskontoer. Bifangst er en slik type felleskonto. Konto for avsetninger knyttet til ferskfisk og kvotebonus levendelagring er andre eksempler på slike. Fiskeridirektoratet har, i samarbeid med salgslagene, utviklet og etablert nødvendige system (APIer) for å slå opp kvoter og postere fangst.

Salgslagene må, ved mottak av seddel, avgjøre om landet fangst av en art ført på seddel skal:

- bokføres i sin helhet på fartøyets operasjonelle konto
- eller om hele eller deler av denne fangsten skal bokføres på annen felleskonto
- eller om fangst skal inndras.

Det enkelte salgslag har denne rollen for «egne» fartøy; altså fartøy de har kontrollansvaret for.

Korrekt postering av fangst er sentralt for at nytt kvoteregister skal vise korrekt restkvote i sann tid for alle fartøy.

For å beslutte hvordan den enkelte fangst skal behandles og posteres må salgslagene utvikle nye system eller integrere postering av fangst i direktoratets nye kvoteregister i eksisterende internt salgslagssystem. Tre salgslag deltar i dette arbeidet.

Norges Sildesalgslag har utviklet system for postering av fangst fra pelagiske fiskeri i direktoratets nye kvoteregister. Kvote, fangst og restkvote for norsk vårgytende sild ligger tilgjengelig på Min Side og ute på Fiskeridirektoratets nettsider. I tillegg har Norges Sildesalgslag ansvar for å utvikle nødvendige system for postering av fangst på korrekt konto for bunnfiskfartøy hjemmehørende i Fiskehav og Vest-Norges Fiskesalgslag sine geografiske områder. Medio oktober er Norges Sildesalgslag ikke ferdig med å utvikle de nødvendige system for korrekt postering av bunnfiskfangster i nytt kvoteregister.

Norges Råfisklag har valgt å integrere postering av fangst i direktoratets kvoteregister i nytt internt kvotekontrollsystem («kvotekontroll på sekundet»). Dette utviklingsarbeidet har vært planlagt lenge men ble først påbegynt i vår. Medio oktober har Norges Råfisklag postert fangst på fartøykontoer for hyse men er ikke klar for postering av fangst på felles avsetningskontoer som ferskfisk, bifangst mm.

Sunnmøre og Romsdal Fiskesalslag opplyser at de medio oktober posterer inn fangst på fartøykontoer og er klar for postering på felles avsetningskontoer som for eksempel ferskfisk og bifangst for de fartøy salgslaget har kontrollansvaret for.

Som det fremgår er progresjonen i utviklingsarbeidet avhengig av både interne prioriteringer mellom ulike utviklingsprosjekt i direktoratet og avhengig av salgslagene for at arbeidet skal ferdigstilles. Per medio oktober er de 3 salgslagene på ulike nivå i utviklingen av nødvendig system for postering av fangst i nytt kvoteregister.

5. OPPSUMMERING

Norges Sildesalgslag har for de pelagiske fiskeriene gjennom år mottatt kvoteinformasjon fra Fiskeridirektoratet og selv beregnet fartøyets kvotefleksibilitet. De har utviklet et eget system som håndterer dette uavhengig av Fiskeridirektoratets nye kvoteregister. Bunnfisklagene ønsker at Fiskeridirektoratet skal utføre kvotefleksibilitetsberegningene.

Medio oktober er ikke det nye kvoteregisteret i Fiskeridirektoratet ikke klar for innføring av kvotefleksibilitet på fartøynivå i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62°N. Det gjenstår fremdeles en del utviklingsarbeid både i direktorat og hos involverte salgslag.

I tillegg er ikke systemet testet nok. Slik testing vil bli igangsatt for torsk nord for 62°N i november. Nødvendig feilretting og videre testing vil pågå fremover så lenge man anser at det er behov det. Både direktorat og salgslag vil måtte delta i denne testingen.

Sak 2/2021

Regulering av fisket etter hyse nord for 62° N i 2022

SAK 2/2021

REGULERING AV FISKET ETTER HYSE NORD FOR 62°N I 2022

Fiskeridirektøren har forelagt Sametinget forslaget til regulering av fisket etter hyse nord for 62°N som ledd i gjennomføringen av konsultasjonsavtalen mellom Sametinget og statlige myndigheter. Sametingets innspill blir lagt ved i sin helhet. Foreslått regulering legger til rette for samiske interesser da det foreslås fritt fiske for den minste kystfiskeflåten (åpen gruppe) fra årets start.

Det vises til forslag til ny forskrift om fiskeritillatelse og kvotefaktorer som er sendt på høring med frist 12. februar 2022. Det legges til grunn at høringen ikke får virkning for reguleringen for 2022.

1 SAMMENDRAG

Totalkvoten på hyse ble fastsatt i tråd med anbefalingen fra Det internasjonale havforskningsrådet (ICES) på 178 532 tonn under 51. sesjon i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon. Dette innebærer en reduksjon i totalkvoten på 23 % fra inneværende års nivå, og det vil si en reduksjon på 54 005 tonn.

Fiskeridirektøren viser til at norske fartøy ikke har vært i stand til å utnytte hysekvotene fullt ut i de senere årene til tross for svært romslige reguleringer med fritt fiske og maksimalkvotetillegg i alle fartøygrupper. Det har vært lite hyse tilgjengelig i kystnære områder de siste årene. Dette er en av forklaringene på lav kvoteutnyttelse i kystfiskeflåten. Deler av fiskerinæringen har trolig også vært for torskefokuset og gjort seg torskavhengig etter år med rekordhøye torskekvoter. Sjøtjenesten melder om mye småfisk, rett over minstemålet, i kystnære strøk. Prisen på denne hysen er lav og dermed lite prioritert av fiskeflåten.

Slik fisketakten og markedssituasjonen har vært i inneværende år, er det svært lite sannsynlig at årets kvote utnyttes fullt ut innenfor rammen av avtalen med 10 % kvotefleksibilitet til tross for at reguleringsopplegget er svært ekspansivt med romslige og overregulerte kvoter for alle fartøygrupper. Fiskeridirektøren anmoder aktører både på sjø og land om å få til en god ressursutnyttelse og verdiskapning av disponibel hysekvote i 2022.

Med bakgrunn i de erfaringene vi fikk etter prøvefisket med flytetral etter torsk og hyse i 2019 og 2020, og sett i lys av det fremtidige arbeidet med å redusere miljøpåvirkningen ved bruk av trål i fiske etter bunnfisk vil det være hensiktsmessig å fortsette med et prøvefiske

etter hyse i Norges økonomiske sone vest for Ø 18° i 2022. Fiskeridirektoratet oppfordrer fiskerinæringen til å komme med innspill på hvordan et slikt prøvefiske skal gjennomføres.

Fiskeridirektoratet viser til bestilling fra Nærings- og fiskeridepartementet der departementet ber om at saksframlegget til reguleringsmøtet gir en historisk oversikt over refordelingen av hysekvoter hvor det fremgår hvor mange tonn pr. år som er overført mellom fartøygrupper utover etablerte fordelingsnøkler. Fiskeridirektoratet har utarbeidet en metode for å studere denne problemstillingen, og vi ser på en tidsserie over fartøygruppers kvoter og kvoteutnyttelse i årene 2010 til 2020, jf. kapittel 3. Siden blandingsfiskeriene torsk og hyse henger sammen, og det er foretatt kvotebytter mellom torsk og hyse i perioden, studerer vi også samme tidsserie i fisket etter torsk etter samme metode for de samme fartøygruppene. Fiskeridirektoratet finner at ca. 83 000 tonn hyse er overført fra kystfiskeflåten til havfiskeflåten utover etablerte fordelingsnøkler i perioden. Vi ikke finner noen overføringer av torskekvoter mellom fartøygrupper når vi studerer omtalt periode samlet.

Fiskeridirektøren legger opp til en videreføring av avsetningen på 300 tonn hyse til ungdoms- og rekreasjonsfisket. Avsetningen skal dekke både registrert og uregistrert fangst i fritids- og turistfiske. Behovet for avsetning til forsknings- og undervisningsformål i 2022 er ikke kjent, og fastsettes endelig rett før årsskiftet. Fiskeridirektøren foreslår at avsetning til forskning og undervisning går til fradrag på totalkvoten når behandlingen av søknadene er avsluttet. Avsetning til rekrutteringsordningen foreslås satt til 1 877 tonn.

Fiskeridirektøren anbefaler å videreføre ordningen med kvotefleksibilitet på gruppenivå også i 2022. Videre foreslås det fritt fiske fra årets begynnelse i åpen gruppe. For øvrige fartøygrupper tilrås maksimalkvoter med varierende overregulering og med garanterte kvoter uten overregulering i bunn. For øvrig innebærer reguleringsforslaget i det vesentlige en videreføring av årets opplegg.

2 GENERELT OM HYSE

2.1 FISKET I 2020

Tabell 1 gir en oversikt over kvoter, kvoter justert for kvotefleksibilitet, oppfisket kvantum og førstehandsverdi fordelt på de ulike fartøygruppene i fisket etter hyse nord for 62°N i 2020. Vi ser at det ved årsskiftet gjenstod ca. 22 000 tonn hyse, og det vil si ca. 20 % av justert kvote. Av dette restkvantumet kan 10 116 tonn overføres til inneværende år, jf. kapittel 2.2.2 for mer detaljer om overføringer av kvoter fra 2020 til 2021. Førstehandsverdien av hyse utgjorde ca. 1,3 milliarder kroner i 2020.

Tabell 1: Kvoter, fangst og førstehandsverdi år 2020 (tonn)

Fartøygrupper	Forskrifts- kvoter	Justerte kvoter ¹	Fangst	Rest	Utnyttelse (%)	Verdi (1.000 kr)
Trål totalt	40 215	38 720	32 748	5 972	84,6 %	586 034
Gruppekvote torsketrål	39 465	37 895	32 439	5 456	85,6 %	581 085
Gruppekvote seitrål	750	825	309	516	37,4 %	4 949
Konvensjonelle fartøygrupper totalt	67 105	70 704	55 023	15 681	77,8 %	738 506
Lukket gruppe:	50 046	54 283	40 736	13 547	75,0 %	430 041
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	<i>13 337</i>	<i>14 871</i>	<i>7 452</i>	<i>7 419</i>	<i>50,1 %</i>	<i>80 284</i>
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>13 743</i>	<i>15 246</i>	<i>12 415</i>	<i>2 831</i>	<i>81,4 %</i>	<i>133 995</i>
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>14 275</i>	<i>15 845</i>	<i>12 466</i>	<i>3 379</i>	<i>78,7 %</i>	<i>132 965</i>
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>8 691</i>	<i>8 321</i>	<i>8 403</i>	<i>-82</i>	<i>101,0 %</i>	<i>82 797</i>
Konvensjonelle havfiskefartøy	11 810	11 123	12 027	-904	108,1 %	286 970
Åpen gruppe	5 249	5 298	2 261	3 037	42,7 %	21 495
Forskning og undervisning	351	351	31	320	8,9 %	392
Rekreasjons- og ungdomsfiske²	300	300	300		100,0 %	525
Annet³			183	-183		1 234
Totalt	107 971	110 075	88 285	21 790	80,2 %	1 326 692

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret og konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 26. september 2021

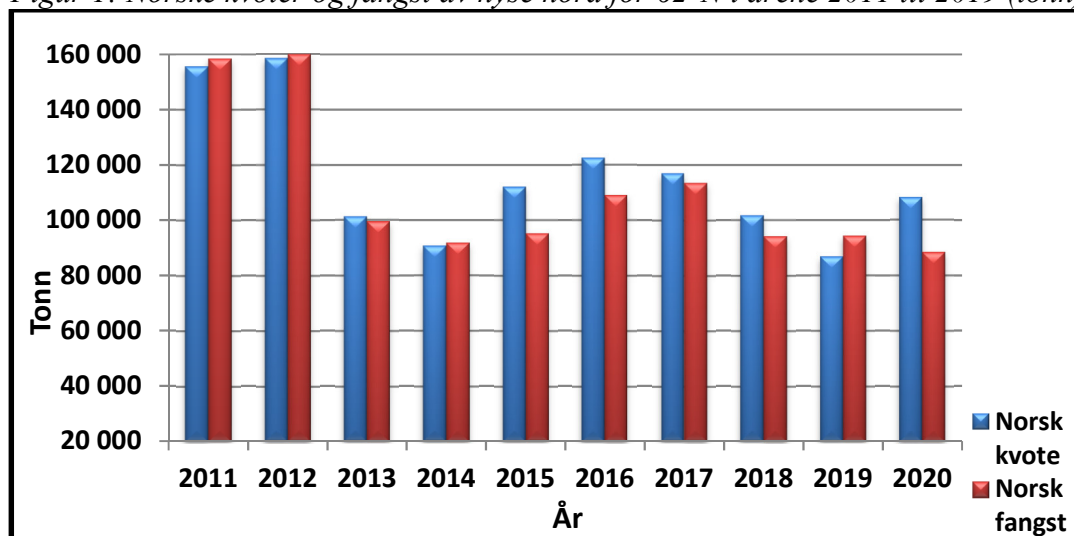
¹ Kvoter justert for kvotefleksibilitet, dvs. kvoteoverføringer fra 2019

² Registrert ungdoms- og rekreasjonsfiske utgjorde 62 tonn, men det legges til grunn at hele avsetningen ble tatt

³ Fangst som ikke kan plasseres på gyldige fiskeritillatelser

Figur 1 viser norsk totalkvote og fangst av hyse i årene 2011 til 2020. Kvotene er ikke justert for kvotefleksibilitet.

Figur 1: Norske kvoter og fangst av hyse nord for 62°N i årene 2011 til 2019 (tonn)

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 26. september 2021

2.2 KVOTER OG FANGST I 2021

2.2.1 Kvoter i 2021

På 50. sesjon i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon ble det enighet om en totalkvote på 232 537 tonn hyse for 2021. Dette innebar en økning i totalkvoten med 8,2 % sammenlignet med 2020. 14 841 tonn ble avsatt til tredjeland, og de resterende 217 696 tonn ble fordelt likt mellom Norge og Russland.

Etter en overføring på 4 500 tonn til Norge fra Russland, ble fordelingen av hysekvoten som følger:

Tabell 2: Kvotesituasjonen for 2021 (tonn)

Land	Kvote
Norge	113 348
Russland	104 348
Tredjeland	14 841
Totalt	232 537

Totalkvoten inkluderer 4 000 tonn hyse til hver av partene som kan disponeres til forsknings- og forvaltningsformål. Nærings- og fiskeridepartementet besluttet 31. mai å tilbakeføre 3 913 tonn hyse til nasjonal kvote fra ubenyttet kvote avsatt til tredjeland. Dette innebærer en norsk totalkvote på 117 261 tonn. Av den norske kvoten har man valgt å disponere 379 tonn til forsknings- og undervisningsformål, 300 tonn til dekning av fangst innenfor ungdomsfiskeordningen og rekreasjonsfiske (fritids- og turistfiske), 1 753 tonn til rekrutteringsordningen og 3 000 tonn i kompensasjonskvoter som følge av manglende kvoteavtale med Storbritannia. Den norske kvoten er videre fordelt med 42 495 tonn (38 %) til trål og 69 334 tonn (62 %) til fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper.

Tabell 3 viser kvotefordeling på de ulike fartøygruppene i 2021:

Tabell 3: Gruppekvoter i 2021 (tonn)

Fartøygrupper	Kvoter
Torsketrål	41 745
Seitrål	750
Sum trål	42 495
Konvensjonelle havfiskefartøy	12 480
Lukket gruppe	51 307
Åpen gruppe	5 547
Sum konvensjonelle redskaper	69 334

2.2.2 Kvotefleksibilitet

Avtalen med Russland gir Norge adgang til å overføre inntil 10 % av hysekvoten angitt i vedlegg 3 i protokollen fra Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon mellom kvoteår. Det vil si at det ikke er overføringsadgang for kvoter avsatt til forskning og tredjeland. Dette innebærer at Norge hadde adgang til å overføre maksimalt 10 116 tonn hyse fra 2020 til 2021.

10 116 tonn ble overført til 2021-kvoten. 7 697 tonn ble overført innenfor de enkelte reguleringsgruppene, mens 2 419 tonn ble fordelt på gruppene etter etablerte fordelingsnøkler. For mer detaljer rundt overføringene fra 2020 til 2021 på total- og gruppekvotenivå se vedlagt notat om *Kvotefleksibilitetsordningen i fisket etter torsk og hyse – kvoteoverføringer fra 2020 til 2021*. Tabell 4 angir justert totalkvote og gruppekvoter i fisket etter hyse i 2021 etter overføringer på total- og gruppekvotenivå.

Tabell 4: Forskriftskvoter, overføringer og justerte kvoter år 2021 (tonn)

Fartøygrupper	Forskriftskvoter 2021	Overføringer på gruppenivå	Overføringer på totalkvotenivå	Justerte kvoter 2021
Trål totalt	42 495	4 022	919	47 436
Gruppekvote torsketrål	41 745	3 947	919	46 611
Gruppekvote seitrål	750	75		825
Konvensjonelle	71 087	3 675	1 500	76 262
Lukket gruppe:	53 060	4 054	1 110	58 224
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	<i>14 200</i>	<i>1 334</i>	<i>296</i>	<i>15 830</i>
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>14 540</i>	<i>1 374</i>	<i>287</i>	<i>16 201</i>
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>14 828</i>	<i>1 428</i>	<i>321</i>	<i>16 577</i>
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>9 492</i>	<i>-82</i>	<i>206</i>	<i>9 616</i>
Konvensjonelle havfiskefartøy	12 480	-904	270	11 846
Åpen gruppe	5 547	525	120	6 192
Forskning og undervisning	379			379
Rekreasjons- og ungdomsfiske	300			300
Kompensasjonskvoter	3 000			3 000
Totalt	117 261	7 697	2 419	127 377

2.2.3 Status i fisket i 2021

Tabell 5 gir en oversikt over kvoter, fangst og førstehandsverdi av hyse hittil i år, og førstehandsverdien utgjør ca. 1,2 milliarder kroner. Ca. 67 % av den justerte kvoten er oppfisket, og det betyr at det gjenstår ca. 42 000 tonn. På tilsvarende tidspunkt i 2020 var ca. 67 % av den justerte kvoten oppfisket, og det vil si at det gjensto ca. 74 000 tonn. Vi viser til notat om *Kvotefleksibilitetsordningen i fisket etter torsk og hyse – kvoteoverføringer fra 2020 til 2021* der det fremgår av tabell 7 at norske fartøy har hatt utfordringer med å utnytte hysekvoten fullt ut i de fleste av årene fra 2015 til 2020. I 2020 gjenstod 21 790 tonn av norsk totalkvote, mens bare 10 116 tonn kunne overføres til 2021. Norske fartøy ligger bedre an sammenlignet med fjoråret, men det er usikkert hvorvidt norske fartøy er i stand til å utnytte

norsk totalkvote fullt ut i 2021 selv innenfor rammen med 10 % overføringsadgang fra 2021 til 2022.

For havfiskeflåten (trålere og konvensjonelle havfiskefartøy) gjenstår ca. 11 300 tonn av årets justerte kvoter (inklusive kompensasjonskvoter) mot ca. 14 000 tonn på tilsvarende tidspunkt i 2020. I kystgruppen gjenstår ca. 30 000 tonn av årets justerte kvoter mot ca. 22 000 tonn på tilsvarende tidspunkt i 2020.

Tabell 5: Kvoter, fangst og førstehandsverdi år 2021 (tonn)

Fartøygrupper	Forskrifts-kvoter	Justerte kvoter ¹	Fangst	Rest	Utnyttelse (%)	Verdi (1.000 kr)
Trål totalt	42 495	47 436	44 544	2 892	93,9 %	767 069
Gruppekvote torsketrål	41 745	46 611	43 811	2 800	94,0 %	754 719
Gruppekvote seitrål	750	825	733	92	88,8 %	12 350
Konvensjonelle fartøygrupper totalt	71 087	76 262	40 357	35 905	52,9 %	460 125
Lukket gruppe:	53 060	58 224	32 468	25 756	55,8 %	301 309
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	<i>14 200</i>	<i>15 830</i>	<i>4 321</i>	<i>11 509</i>	<i>27,3 %</i>	<i>42 532</i>
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>14 540</i>	<i>16 201</i>	<i>10 621</i>	<i>5 580</i>	<i>65,6 %</i>	<i>95 577</i>
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>14 828</i>	<i>16 577</i>	<i>11 292</i>	<i>5 285</i>	<i>68,1 %</i>	<i>110 925</i>
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>9 492</i>	<i>9 616</i>	<i>6 234</i>	<i>3 382</i>	<i>64,8 %</i>	<i>52 275</i>
Konvensjonelle havfiskefartøy	12 480	11 846	6 141	5 705	51,8 %	142 255
Åpen gruppe	5 547	6 192	1 748	4 444	28,2 %	16 561
Forskning og undervisning	379	379	35	344	9,3 %	503
Rekreasjons- og ungdomsfiske²	300	300	300	0	100,0 %	446
Kompensasjonskvoter	3 000	3 000	318	2 682	10,6 %	6 028
Annet³			59	-59		481
Totalt	117 261	127 377	85 613	41 764	67,2 %	1 234 652

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret og konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 1. november 2021

¹ Kvoter justert for kvotefleksibilitet, dvs. kvoteoverføringer fra 2020

² Registrert ungdoms- og rekreasjonsfiske utgjør 52 tonn, men det legges til grunn at hele avsetningen tas

³ Fangst som ikke kan plasseres på gyldige fiskeritillatelser

2.3 ERFARINGER FRA REGULERINGENE I 2021

2.3.1 Trålgruppen

Torsketrålerne ble fra årets begynnelse regulert med fartøykvoter uten overregulering. I samråd med fiskerinæringen ble det innført maksimalkvoter med 10 % overregulering for å legge til rette for bedre utnyttelse av gruppeknoten fra og med 19. mars. Det har vært refordelt ved tre anledninger hittil i år fra fartøy som fisker med konvensjonelle redskap til trålgruppen for å legge til rette for at norsk totalkvote kan utnyttes best mulig. Torsketrålerne har siden 28. oktober vært regulert med maksimalkvoter på 960 tonn pr. kvotefaktor, hvorav 530 tonn er garantert kvote. Torsketrålerne har hittil i år fisket ca. 44 000 tonn, og det gjenstår ca. 2 800 tonn av den justerte gruppeknoten, og det vil si ca. 6 %. På samme tid i 2020 gjenstod ca.

11 000 tonn (28 %) av justert gruppekvote. Det forventes at gruppekvoten og noe av refordelt kvantum fra kystfiskeflåten tas i løpet av året.

Seitrålerne ble fra årets begynnelse regulert med fartøykvoter uten overregulering på 206 tonn pr. fartøy. Det har vært refordelt ved to anledninger i samråd med fiskerinæringen fra fartøy som fisker med konvensjonelle redskap til seitrålgruppen for å legge til rette for at norsk totalkvote kan utnyttes best mulig. Seitrålerne er siden 29. oktober tildelt maksimalkvoter på 335 tonn pr. fartøy. Fartøy med seitråltillatelse har fisket 733 tonn hyse hittil i år. På tilsvarende tidspunkt i 2020 hadde seitrålerne fisket 250 tonn.

2.3.2 Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap

Reguleringsopplegget i 2021 har vært tredelt: Konvensjonelle havfiskefartøy, lukket og åpen gruppe. Samlet kvote til fartøy som fisker med konvensjonelle redskap er på totalt 71 087 tonn i 2021 (inklusive kvantum avsatt til rekrutteringskvoter), 76 262 tonn justert for kvotefleksibilitet. Nedenfor følger en gjennomgang av de enkelte reguleringsgruppene.

2.3.2.1 Konvensjonelle havfiskefartøy

Konvensjonelle havfiskefartøy har 18 % av gruppekvoten til konvensjonelle fartøy, og det vil si 12 480 tonn. Fartøygruppen var ved årets begynnelse tildelt fartøykvoter uten overregulering. I samråd med fiskerinæringen ble det innført maksimalkvoter med 10 % overregulering for å legge til rette for bedre utnyttelse av gruppekvoten fra og med 19. mars. Det har vært refordelt i samråd med fiskerinæringen ved tre anledninger hittil i år for å legge til rette for at norsk totalkvote kan utnyttes best mulig. Fartøyene har siden 28. oktober vært regulert med maksimalkvoter på 270 tonn pr. kvotefaktor, hvorav 134 tonn er garantert. Konvensjonelle havfiskefartøy har fisket ca. 6 100 tonn hittil i år, og det gjenstår ca. 5 700 tonn av den justerte kvoten, og det vil si ca. 48 %. På samme tid i 2020 gjenstod ca. 2 700 tonn (24 %) av justert gruppekvote. Det forventes at gruppekvoten og noe av refordelt kvantum fra kystfiskeflåten tas i løpet av året.

Konvensjonelle havfiskefartøy ble tildelt en garantert tilleggskvote på 115 tonn hyse pr. fartøy med virkning fra og med 31. mai i år. Det er avsatt 3 000 tonn hyse fra «toppen» av norsk totalkvote til kompensasjonskvoter for enkelte fartøygrupper for manglende kvoteavtale med Storbritannia. Det er fram til nå registrert 318 tonn fangst innenfor denne ordningen.

2.3.2.2 Lukket gruppe

Fartøy i lukket gruppe er innplassert i Finnmarksmodellen etter hjemmelslengde, og hver lengdegruppe har egne gruppekvoter. Erfaring om kvoteutnyttelse de siste årene tilsier at det bør refordelles fra mindre kystfiskefartøy til større kystfiskefartøy ved årets begynnelse. Alle lengdegrupper ble derfor tildelt overregulering allerede fra 1. januar. Overreguleringen er utdelt som maksimalkvoter og fartøyene har garanterte kvoter uten overregulering i bunn. Som følge av høyere totalkvote i 2021 sammenlignet med 2020 og dårlig kvoteutnyttelse i 2020, ble overreguleringen satt høyere allerede ved årets start.

Tabell 6 gir oversikt over overregulering i lukket gruppes fiske etter hyse i 2021.

Tabell 6: Overregulering i lukket gruppe i 2021

Hjemmelslengde	Største lengde	1. jan – 15. april	16. april - dags dato
Under 11 m	Under 11 m	5 000 %	<i>Fritt fiske</i>
	Over 11 m	2 500 %	
11 - 14,9 m	Under 11 m	3 000 %	
	Over 11 m	1 500 %	
15 - 20,9 m	Under 11 m	2 000 %	
	Over 11 m	1 000 %	
21 - 27,9 m	Under 11 m	1 500 %	
	Over 11 m	750 %	

Fartøy i lukket gruppe har 74 % av kvoten til konvensjonelle fartøy, som utgjør 53 060 tonn inklusive avsetning til rekrutteringsordning. Fartøy i lukket gruppe har hittil i år fisket ca. 32 000 tonn. Det gjenstår således ca. 26 000 tonn av de justerte kvotene, det vil si ca. 44 %. På samme tid i 2020 gjenstod ca. 19 000 tonn av justert gruppekvote (35 %). Lukket gruppe vil ikke være i stand til å utnytte årets tildelte kvote.

Tabell 7 viser antall deltakeradganger (aktive og passive) for fartøy i lukket gruppe i fisket etter hyse nord for 62°N med lasteromsvolum under 500 m³ pr. 3. oktober 2021, fordelt etter fartøyenes hjemmelslengde og største lengde.

Tabell 7: Antall deltakeradganger (aktive og passive) i lukket gruppe fordelt på fartøyenes hjemmelslengde og største lengde

Antall deltakeradganger	Største lengde				
Hjemmelslengde	0 - 10,9 m	11 - 14,9 m	15 - 20,9 m	Over 21 m	Totalt
0 - 10,9 m	882	266	9	3	1 160
11 - 14,9 m	30	259	38	21	348
15 - 20,9 m		19	47	51	117
21 - 27,9 m		2	1	70	73
Totalt	912	546	95	145	1 712

Kilde: Konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 3. oktober 2021

2.3.2.3 Åpen gruppe

Fartøy i åpen gruppe har 8 % (5 547 tonn) av kvoten til konvensjonelle fartøy. Fartøy i åpen gruppe har hittil i år fisket ca. 1 700 tonn, og det gjenstår således 4 400 tonn av den justerte gruppekvote. På tilsvarende tidspunkt i fjor hadde fartøy i åpen gruppe fisket ca. 1 600 tonn. Fartøy i åpen gruppe har hatt fritt fiske etter hyse fra årets begynnelse med garanterte kvoter i bunn. Det forventes ikke at åpen gruppe vil ta den justerte gruppekvote før årsskiftet.

3 OVERFØRING AV KVOTEANDELER MELLOM FARTØYGRUPPER

Fiskeridirektoratet viser til bestilling fra Nærings- og fiskeridepartementet datert 3. september der departementet ber om at saksframlegget til reguleringsmøtet gir en historisk oversikt over refordelingen av hysekvoter hvor det fremgår hvor mange tonn pr. år som er overført mellom fartøygrupper utover etablerte fordelingsnøkler. Siden blandingsfiskeriene torsk og hyse henger sammen, og det er foretatt kvotebytter mellom torsk og hyse i perioden, velger vi samtidig å studere samme tidsserie for de aktuelle fartøygruppene i fisket etter torsk etter samme metode.

Fiskeridirektoratet har utarbeidet en metode for å beregne kvoteoverføringer mellom fartøygrupper i fisket etter torsk og hyse nord for 62°N for årene 2010 til 2020. Vi ser på både kvote- og fangststørrelser, og det må legges en del forutsetninger til grunn for å få mest mulig sammenlignbare tallstørrelser over tid. Faktisk kvotefordeling tar her som hovedregel utgangspunkt i kvotefordelingen i reguleringsforskriften pr. 31. desember i det aktuelle år. Denne tilnærmingen er ikke helt uproblematisk da praksisen i perioden har vært ulik med hensyn til hvilken grad reguleringsforskriften korrigeres med hensyn til kvoteoverføringene. I begynnelsen av perioden vi studerer var praksisen ofte at når man mot slutten av året flyttet kvanta av kvote mellom fartøygrupper i forskriften, så ble gruppekvotene/avsetningene justert i forskriften. Fartøykvoter, maksimalkvoter, bifangst- og ferskfiskprosent ble endret tilsvarende. De siste årene har praksis vært at man justerer fartøyenes kvoter på fartøynivå i forskriften uten å endre gruppekvoter og avsetninger. Vi har her lagt til grunn at fartøygruppene «sklir» på andre gruppers kvote/avsetning for å legge til rette for at tildelte kvoter/avsetninger og til slutt norsk totalkvote kan utnyttes best mulig, og bare kvoter på fartøynivå justeres. I denne analysen velger vi derfor å se på fartøygruppers fangst utover tildelte kvoter det enkelte år. Fiskeridirektoratet mener en slik framgangsmåte gir det beste bildet av hvilke fiskemuligheter som er overført mellom fartøygrupper utover etablerte fordelingsnøkler.

Myndighetene har ved ulike tilfeller valgt å tilgodese enkelte fartøygrupper utover etablerte fordelingsnøkler ved å tilføre ekstra kvote, for eksempel ved tilbakeføring av ubenyttede tredjelandskvoter til norsk totalkvote. Slike kvoteendringer og tilhørende fangst føres her tilbake på de enkelte fartøygruppene. Andre eksempler på kvotetildelinger utover etablerte fordelingsnøkler er kompensasjonskvoter for manglende kvoteavtale med andre nasjoner, bonusordninger for at havfiskeflåten skal lande fersk torsk til landindustrien, distriktkvoteordning, styrking av bifangstordning/ferskfiskordning i kystfiskeflåten, saldering av overfiske i kystfiskeflåten mv.

Fra og med 2017 ble det besluttet at kvantum til å dekke fiske innenfor rekrutteringskvotene i lukket gruppe skulle tas fra «toppen» av norsk totalkvote, men vi har i denne analysen valgt å plassere kvoter og fangst fra fisket på disse kvotene inn i aktuell hjemmelslengdegruppe i lukket gruppe. Det er ikke mulig å skille ut fangst innenfor disse kvotene da noen av fartøyene har grunnkvote fra en rekrutteringskvote og strukturkvote fra ordinær lukket gruppekvote.

Totalkvoter og gruppekvoter er ikke justert for kvotefleksibilitet på gruppenivå som ble innført i 2015 og dette gir noen uheldige utslag når man skal sammenligne det enkelte års fangst opp mot kvote, men dette jevner seg ut når man studerer fordeling over flere år samlet.

Noen kvoter og avsetninger er tatt fra «toppen» av norsk totalkvote og kvoter/avsetninger og tilhørende fangst er her holdt utenfor analysen. Dette gjelder:

- Avsetning forskning og undervisning
- Avsetning ungdoms- og rekreasjonsfiske
- Avsetning kvotebonus levendelagring
- Avsetning innblanding av torsk i loddefisket
- Avsetning kystfiskeordningen

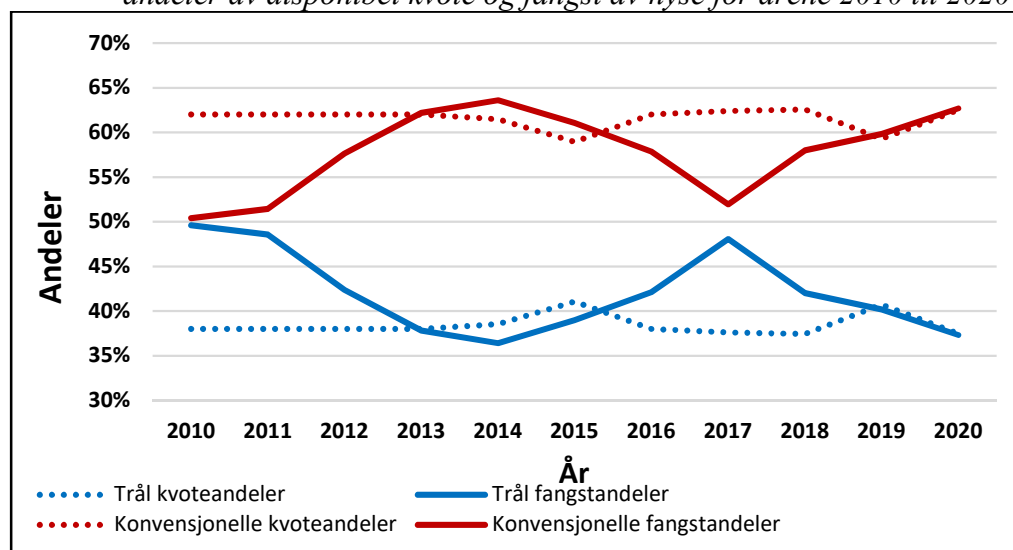
Fiskeridirektoratet undersøker hvordan kvoteoverføringene har vært mellom trål og fartøy som fisker med konvensjonelle redskap. Deretter studerer vi overføringer internt i konvensjonelle fartøygrupper, og det vil si mellom konvensjonelle havfiskefartøy, lukket gruppe og åpen gruppe. Vi vurderer ikke kvoteoverføringer internt i lukket gruppe da dette vil kreve ytterligere forutsetninger for å få sammenlignbare resultater i den tidsperioden vi ser på.

3.1 KVOTEOVERFØRINGER HYSE FOR PERIODEN 2010 TIL 2020

De etablerte fordelingsnøkklene tilsier at trålflåten skal ha 38 % av norsk disponibel kvote, mens fartøy som fisker med konvensjonelle redskap skal tildeles 62 % av disponibel kvote. Med disponibel kvote menes her norsk totalkvote minus avsetninger til forskning og undervisning og ungdoms- og rekreasjonsfisket.

Figur 2 viser trålgruppen og fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper sine tildelte kvoteandeler av disponibel kvote og fangstandeler for årene 2010 til 2020. Vi ser at trålgruppen har fisket utover sine andeler i alle år bortsett fra årene 2013 til 2015 og motsatt for fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper. Trålgruppens kvoteandeler er høyest i 2015 med 41,05 %, og dette skyldes tildelte kompensasjonskvoter og kvotebytte hyse-torsk med kystfiskeflåten.

Figur 2: Trålgruppens og fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper sine andeler av disponibel kvote og fangst av hyse for årene 2010 til 2020

Gitt forutsetningene som er lagt til grunn, er trålgruppen tildelt i gjennomsnitt 38,4 % av disponibel kvote i perioden, mens trålgruppen i gjennomsnitt har stått for 42,1 % av fangstene. Tilsvarende er fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper i gjennomsnitt tildelt 61,6 % av disponibel kvote i perioden, mens de i gjennomsnitt står for 57,9 % av fangstene. Dette innebærer at trålgruppen i gjennomsnitt har fisket 4,1 % mer enn tildelte andeler. Fangst utover tildelte andeler benyttes i det videre som estimat for kvoteoverføring mellom trål og fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper.

Det er interessant å undersøke hvordan dette slår ut i antall tonn som er overført utover tildelte andeler i perioden vi studerer. Tabell 8 viser tildelte kvoteandeler, fangst og utnyttelsesgrad for fartøy i trålgruppen og fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper samlet for årene 2010 til 2020. Vi ser at trålgruppen har fisket ca. 35 000 tonn utover sine tildelte andeler i perioden, mens fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper ikke har klart å utnytte ca. 83 000 tonn av sine tildelte andeler.

Tabell 8: Kvoteandeler, fangst og utnyttelsesgrad av hyse for fartøy i trålgruppen og fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper samlet for årene 2010 til 2020 (tonn)

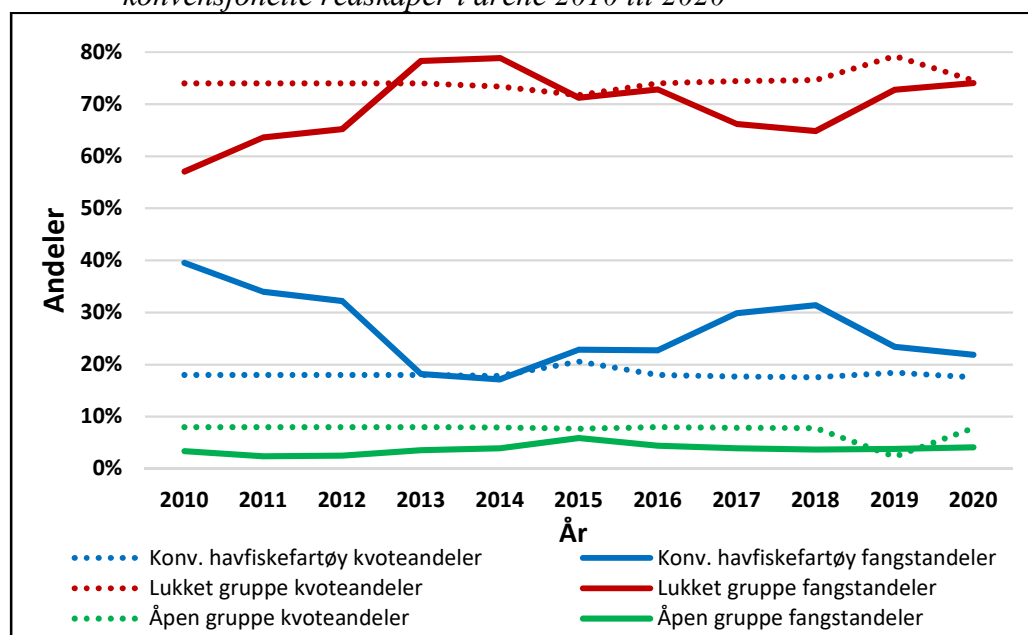
Fartøy-gruppe	Kvote-andeler	Fangst	Differanse	Gjennomsnittlig kvoteandel (%)	Gjennomsnittlig fangstandel (%)	Utnyttelsesgrad (%)
Trål	484 320	519 282	-34 962	38,4 %	42,1 %	107 %
Konvensjonell	778 023	695 027	82 996	61,6 %	57,9 %	89 %

Vi kan dermed konkludere med at det er overført ca. 35 000 tonn hyse nord for 62°N fra fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper til trålgruppen i perioden. Dersom vi legger til grunn en førstehåndsverdi på kr. 15,- pr. kg, utgjør denne overføringen ca. 525 mill. kr.

Fiskeridirektoratet har også analysert overføring av hysekvoter internt blant fartøy som fisker med konvensjonelle redskap i perioden etter samme metode. Den etablerte kvotefordelingen tilsier at kvoten til fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper skal fordeles med 18 % til konvensjonelle havfiskefartøy, 74 % til fartøy i lukket gruppe og 8 % til fartøy i åpen gruppe.

Figur 3 viser kvoteandeler og fangstandeler for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap i årene 2010 til 2020. Vi ser at konvensjonelle havfiskefartøy har fisket utover sine andeler i alle år bortsett fra årene 2013 til 2015 og motsatt for fartøy i lukket gruppe. Det kan se ut som om lukket gruppe har utnyttet tildelte kvoter i årene 2019 til 2020, men dette skyldes bare at det er overført store kvanta hyse mellom år innenfor ordningen med kvotefleksibilitet. Fartøy i åpen gruppe har aldri utnyttet sine kvoter fullt ut. Det kan se ut som om åpen gruppe utnyttet kvoten i 2019, men dette skyldes et kvotebytte på 3 000 tonn til torsketrålerne.

Figur 3: Kvoteandeler og fangstandeler av hyse for fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper i årene 2010 til 2020

Tabell 9 viser tildelte kvoteandeler, fangst og utnyttelsesgrad for fartøy som fisker hyse med konvensjonelle redskaper for årene 2010 til 2020. Vi ser at konvensjonelle havfiskefartøy har fisket ca. 48 000 tonn utover sine tildelte kvoteandeler i perioden, mens fartøy i åpen og lukket gruppe ikke har klart å utnytte ca. 130 000 tonn av sine tildelte kvoteandeler.

Tabell 9: Kvoteandeler, fangst og utnyttelsesgrad av hyse for fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper for årene 2010 til 2020 (tonn)

Fartøygruppe	Kvoteandeler	Fangst	Differanse	Gjennomsnittlig kvoteandel (%)	Gjennomsnittlig fangstandel (%)	Utnyttelsesgrad (%)
Konvensjonelle havfiskefartøy	141 124	188 907	-47 783	18,2 %	26,7 %	134 %
Lukket gruppe	577 662	480 475	97 187	74,4 %	69,5 %	83 %
Åpen gruppe	58 757	25 645	33 112	7,4 %	3,8 %	44 %

Vi kan dermed konkludere med at det er overført ca. 48 000 tonn hyse fra fartøy i åpen og lukket gruppe til konvensjonelle havfiskefartøy i perioden. Dersom vi legger til grunn en førstehandsverdi på kr. 15,- pr. kg, utgjør denne overføringen ca. 720 mill. kr.

Gitt forutsetningene for denne analysen av kvoteoverføringer utover etablerte fordelingsnøkler, så er til sammen 83 000 tonn overført fra kystfiskeflåten (åpen og lukket gruppe) til havfiskeflåten (trålere og konvensjonelle havfiskefartøy) utover etablerte fordelingsnøkler. Verdien av overføringene utgjør 1,25 milliarder kroner gitt en førstehandsverdi på kr. 15,- pr. kg. Fiskeridirektoratet viser til at norske fartøy «satt igjen» en

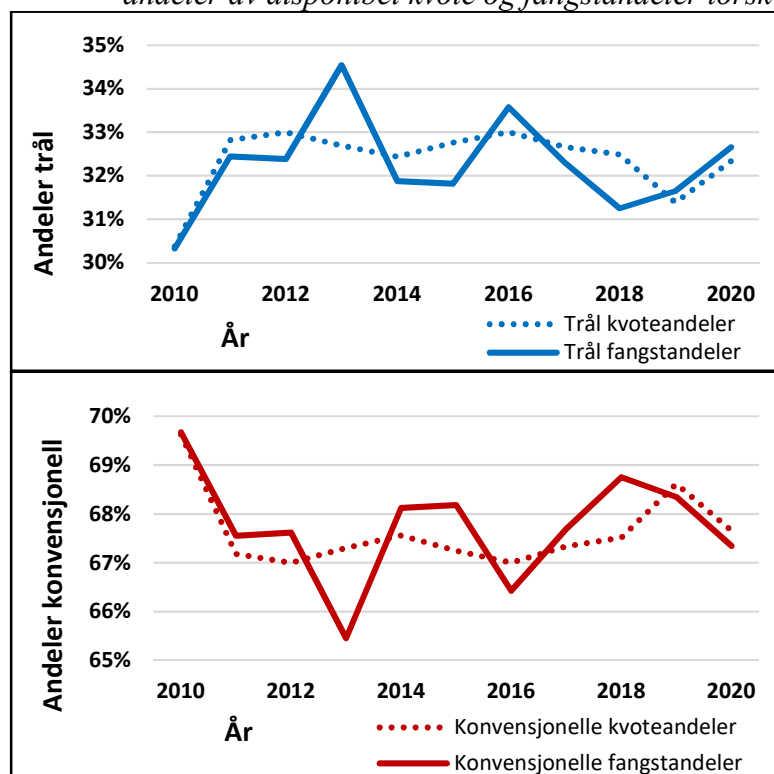
del hyse i havet siden 2015, jf. vedlagt notat om *Kvotefleksibilitetsordningen i fisket etter torsk og hyse – kvoteoverføringer fra 2020 til 2021*. Her framgår det at ca. 44 000 tonn er ubenyttet hysekvote i årene 2015 til 2020, og verdien av denne ubenyttede kvoten er beregnet til ca. 653 milliarder kr.

3.2 KVOTEOVERFØRINGER TORSK FOR PERIODEN 2010 TIL 2020

De etablerte fordelingsnøkklene tilsier at trålflåten skal ha mellom 28 og 33 % av norsk disponibel kvote avhengig av totalkvotens størrelse. Trålerne er i gjennomsnitt tildelt 32,36 % av disponibel kvote mens fartøy som fisker med konvensjonelle redskap i gjennomsnitt er tildelt 67,64 % i årene 2010 til 2020. Med disponibel kvote menes her norsk totalkvote minus avsetninger til forskning og undervisning og ungdoms- og rekreasjonsfisket, kvotebonus levendelagring, innblanding av torsk i loddefisket og kystfiskeordning.

Figur 4 viser trålgruppen og fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper sine tildelte kvoteandeler og fangstandeler for årene 2010 til 2020. Vi ser at konvensjonelle fartøys fangstandeler i forhold til tildelte kvoter er lavest i 2013 og det skyldes refordeling til havfiskeflåten dette året, og høyeste i årene 2010, 2018 og 2019 som følge av overfiske i kystfiskeflåten.

Figur 4: Trålgruppen og fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper sine andeler av disponibel kvote og fangstandeler torsk for årene 2010 til 2020

I likhet med analysen på kvoteutnyttelse i fisket etter hyse, undersøker vi hvor mange tonn torsk som er overført utover tildelte kvoteandeler. Tabell 10 viser tildelte kvoteandeler, fangst og utnyttelsesgrad i fisket etter torsk for fartøy i trålgruppen og fartøy som fisker med

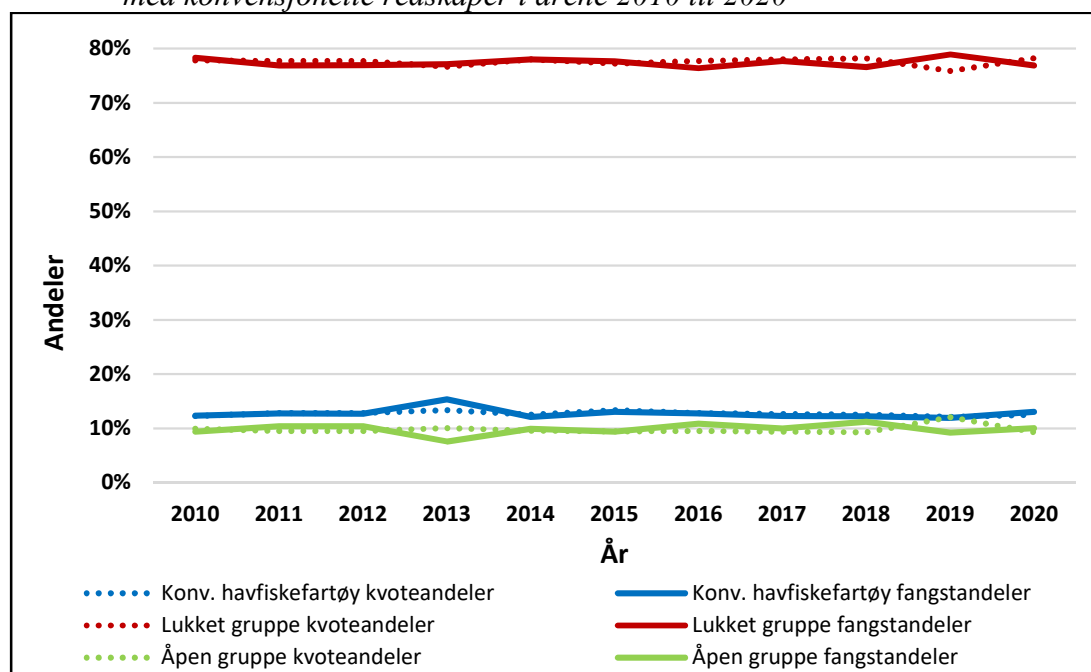
konvensjonelle redskaper samlet for årene 2010 til 2020. Vi ser at trålgruppen har fisket ca. 1 100 tonn utover sine tildelte andeler i perioden, mens fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper har fisket ca. 12 000 tonn utover sine tildelte andeler.

Tabell 10: Kvoteandeler, fangst og utnyttelsesgrad torsk for fartøy i trålgruppen og fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper samlet for årene 2010 til 2020 (tonn)

Fartøy-gruppe	Kvote-andeler	Fangst	Differanse	Gjennomsnittlig kvoteandel (%)	Gjennomsnittlig fangstandel (%)	Utnyttelsesgrad (%)
Trål	1 305 161	1 306 251	-1 090	32,36 %	32,26 %	100,1 %
Konvensjonell	2 719 364	2 730 904	-11 540	67,64 %	67,74 %	100,4 %

Siden begge fartøygruppene har fisket ut over sine tildelte kvoteandeler, kan vi konkludere med at det ikke har vært overført kvoteandeler mellom trål og fartøy som fisker med konvensjonelle redskap i perioden samlet. Før vi innførte kvotefleksibilitet på totalkvotenivå i 2015, hadde Norge et overfiske i kystfiskeflåten som ikke gikk til fradrag på senere års kvoter. Dersom vi studerer fordelingen mellom fartøygruppene som fisker med konvensjonelle redskap, finner vi at alle fartøygruppene har fisket utover tildelte andeler når vi ser på perioden samlet, jf. figur 5 og tabell 11.

Figur 5: Kvoteandeler og fangstandeler for fartøy som fisker torsk med konvensjonelle redskaper i årene 2010 til 2020

Tabell 11: Kvoteandeler, fangst og utnyttelsesgrad for fartøy som fisker torsk med konvensjonelle redskaper for årene 2010 til 2020 (tonn)

Fartøygruppe	Kvoteandeler	Fangst	Differanse	Gjennomsnittlig kvoteandel (%)	Gjennomsnittlig fangstandel (%)	Utnyttelsesgrad
Konvensjonelle havfiskefartøy	346 008	350 030	-4 022	12,69 %	12,77 %	101,2 %
Lukket gruppe	2 108 424	2 113 098	-4 674	77,54 %	77,39 %	100,2 %
Åpen gruppe	264 932	267 776	-2 844	9,76 %	9,84 %	101,1 %

Fiskeridirektoratet mener at denne gjennomgangen av tildelte kvoteandeler og fangststatistikk i fisket etter torsk viser at det ikke er overført fiskemuligheter utover etablerte fordelingsnøkler mellom fartøygrupper i fisket etter torsk når man ser på perioden samlet og gitt de forutsetninger som her er lagt til grunn. Men reguleringsopplegget har vært innrettet på en slik måte at trålere har fått fisket ca. 1 100 tonn utover sine tildelte kvoteandeler, og fartøy som fisker med konvensjonelle redskap har fått fisket ca. 12 000 tonn utover sine tildelte kvoteandeler. Dette «overfisket» er fra tiden før 2015 og før det ble innført kvotefleksibilitet på totalkvotenivå i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon. Dette har gitt trålerne en ekstra inntekt på ca. 24 mill. kr., og fartøy som fisker med konvensjonelle redskap en ekstra inntekt på ca. 254 mill. kr. gitt en førstehandsverdi på kr. 22,- pr. kg

4 RAMMEVILKÅR FOR REGULERING AV FISKET I 2022

4.1 BESTANDSSITUASJONEN

ICES (*The International Council for the Exploration of the Sea*) klassifiserer hysebestanden til å ha full reproduksjonskapasitet og bærekraftig beskatning. Gytebestanden har vært større enn referansepunktet MSY-Btrigger (*Tiltaksgrense for maksimalt langtidsutbytte*) siden 1989. På grunn av sterke årsklasser på treårsstadiet i perioden 2007–2009, nådde bestanden et rekordhøyt nivå rundt 2013. De siste årene har gytebestanden minnet, men er fremdeles over MSY-Btrigger. Fiskedødsraten har økt de siste årene, og den ligger nå over målreferansepunktet Fmsy (*Fiskedødsrate for maksimalt langtidsutbytte*), men under føre-var-referansepunktet Fpa (*Føre-var-fiskedødsrate*).

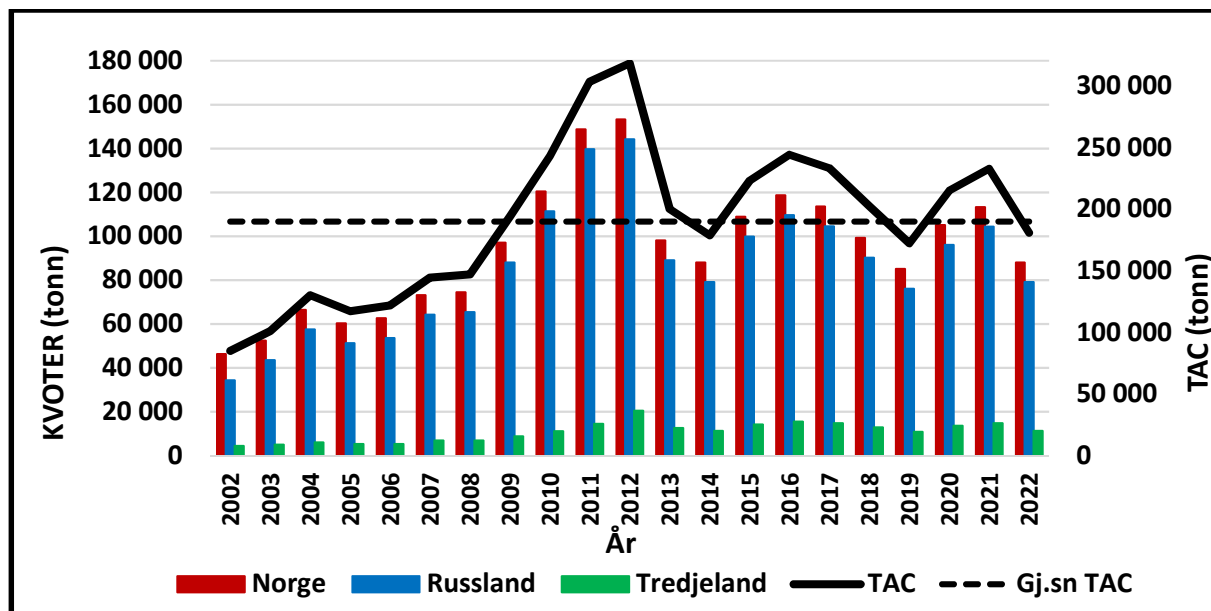
ICES anbefaler å følge den vedtatte høstingsregelen som tilsier en totalfangst på inntil 178 532 tonn for 2022.

4.2 KVOTESITUASJONEN I 2022 – FORDELING AV DEN NORSKE KVOTEN

Totalkvoten på hyse ble fastsatt i tråd med anbefalingen fra Det internasjonale havforskningsrådet (ICES) på 178 532 tonn under 51. sesjon i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon. Dette innebærer en reduksjon i totalkvoten på 23 % fra inneværende års nivå, og det vil si en reduksjon på 54 005 tonn.

Figur 6 viser utviklingen i TAC og kvoter i årene 2002 til 2022. TAC var på 85 000 tonn i 2002 (lavest) og på 318 000 tonn i 2012 (høyest). Dette tilsvarer en variasjon i TAC på 233 000 tonn i perioden, mens TAC i gjennomsnitt har utgjort ca. 190 000 tonn.

Figur 6: TAC og kvoter til Norge, Russland og tredjeland i årene 2002 til 2022

Etter en overføring på 4 500 tonn til Norge fra Russland blir fordelingen av hysekvoten i 2022 som følger:

Tabell 12: Kvotesituasjonen for 2022 (tonn)

Land	Kvote
Norge	88 130
Russland	79 130
Tredjeland	11 272
Totalt	178 532

Av dette kan inntil 8 000 tonn, 4 000 til Russland og 4 000 tonn til Norge, disponeres til forsknings- og forvaltningsformål.

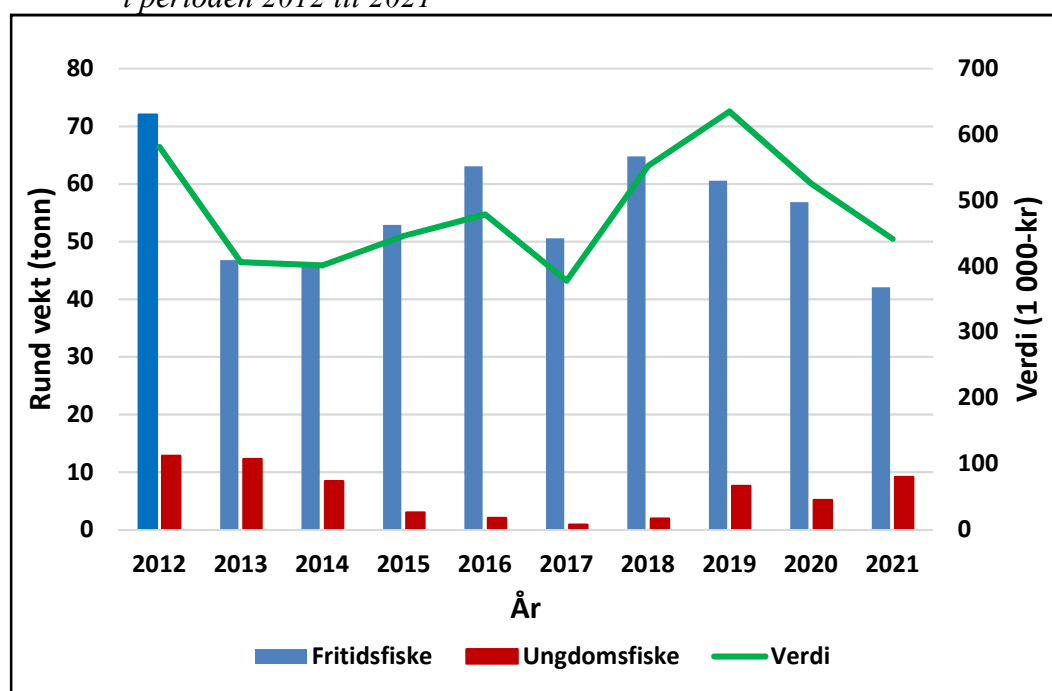
Fiskeridirektøren viser til pågående prosess med utlysning av forskningskvoter for 2022. Størrelsene på kvanta som avsettes til undervisningsordningen, forskningsformål og lærlingskvoter for 2022 er først kjent når endelig forskrift fastsettes rett før årsskiftet. En eventuell avsetning til forskning og undervisning vil gå til fradrag på totalkvoten. Avsetningenes størrelse utgjør en svært liten andel av totalkvotene i de enkelte fiskeriene og har derfor ingen betydning for forslaget til regulering.

4.2.1 Avsetning til ungdoms- og rekreasjonsfisket (turist- og fritidsfiske)

I 2021 er det avsatt 300 tonn hyse til dekning av registrert og uregistrert fangst fra ungdoms- og rekreasjonsfisket. Fiskeridirektøren ønsker å følge prinsippet om at *all* fangst skal avregnes totalkvoten og at det derfor avsettes hyse til dette formålet også i 2022.

Figur 7 viser omsatt fritidsfangst og fangst av hyse fra ungdomsfiskeordningen, samt total førstehandsverdi fra disse ordningene de siste årene. I gjennomsnitt har det blitt omsatt 55 tonn hyse innenfor fritidsfisket og 6 tonn innenfor ungdomsfiskeordningen de siste ti årene. Gjennomsnittlig førstehandsverdi har utgjort om lag 0,5 millioner kr. I tillegg kommer det uregistrerte uttaket av hyse fra turist- og fritidsfiske.

Figur 7: Registrert omsatt fangst i fritids- og ungdomsfisket og verdi i perioden 2012 til 2021

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 17. oktober 2021

Fiskeridirektøren foreslår at det for 2022 avsettes 300 tonn hyse til ungdoms- og rekreasjonsfiske, og at avsetningen blir gjort før fordeling av den nasjonale kvoten på trål og konvensjonelle redskap.

4.2.2 Rekrutteringskvoter

Fiskeridirektøren viser til forslaget til ny rekrutteringskvotebonusordning som skal behandles i reguleringsmøtet i sak 26. Det legges til grunn at ordningen skal implementeres med virkning fra og med 2022. Størrelsen på avsetningen til formålet er ikke kjent p.t. Avsetningen til rekrutteringskvotebonusordningen vil i 2022 utgjøre en liten andel av totalkvotene i de enkelte fiskeriene og har derfor ingen betydning for forslaget til regulering.

Fiskeridirektøren viser videre til at det fremdeles er behov for å avsette et kvantum for kvotemessig dekning til den gamle rekrutteringsordningen. Fiskeridirektoratet foreslår derfor å videreføre ordningen med at de gamle rekrutteringskvotene skal belaste alle fartøygrupper i det enkelte fiskeri. Kvantumet til de gamle rekrutteringskvotene tas fra «toppen» og korresponderer med fartøyenes garanterte kvoter inneværende år. Kvantumet overføres deretter til lukket gruppe før fordeling av kvoter på fartøynivå. Fartøy med rekrutteringskvote reguleres ellers helt likt med fartøy i lukket gruppe.

Tabell 13 viser sum kvotefaktorer for rekrutteringskvoter fordelt på hjemmelslengdegrupper i fisket etter hyse.

Tabell 13: Kvotefaktorer og garanterte kvoter (tonn) i tilknytning til rekrutteringskvotene fordelt på hjemmelslengdegruppe pr. 17. oktober 2021

Hjemmels- lengde	Sum kvotefaktorer rekrutterings- kvoter	Kvoteenhet	Garanterte kvoter (tonn)
Under 11 m	86,6750	6,1943	537
11 - 14,9 m	216,6662	6,1839	1 340
Totalt	303,3412		1 877

Fiskeridirektøren foreslår å avsette 1 877 tonn til dekning av fiske innenfor rekrutteringskvoter i 2022, og foreslår at dette avsettes før fordeling på trål og konvensjonelle redskap.

Dette innebærer en disponibel kvote for norske fiskere på 85 953 tonn.

4.2.3 Fordeling mellom trål og konvensjonelle redskap

Norges Fiskarlags landsmøtevedtak 7/01 og 6/07 tilsier en ressursfordeling som gir en trålandel på 38 %. Dette vil gi en gruppekvote til trålerne på 32 662 tonn, mens konvensjonelle fartøy kan fiske inntil 53 291 tonn, og det vil si 62 %.

Fiskeridirektøren tilrår at trål får en gruppekvote på 32 662 tonn (38 %), mens konvensjonelle fartøy får en gruppekvote på 53 291 tonn (62 %).

5 REGULERING AV DELTAKELSEN I FISKET I 2022

5.1 TRÅLGRUPPEN

Fiskeridirektøren legger til grunn at gjeldende vilkår for konsesjon videreføres i 2022, noe som innebærer at fartøyene må ha konsesjonspliktig torsketråltillatelse eller seitråltillatelse for å delta.

5.2 FARTØY SOM FISKER MED KONVENSJONELLE REDSKAP

Det forventes at deltakervilkår i fisket etter torsk, hyse og sei for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap nord for 62°N i all hovedsak videreføres i 2022.

6 REGULERINGSFORSLAG FOR 2022

6.1 KVOTEFLEKSIBILITET MELLOM KVOTEÅR I TORSKEFISKERIENE

Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon innførte ordningen med kvotefleksibilitet mellom kvoteår i fisket etter hyse fra og med 2015. Kvotefleksibiliteten gjelder norsk totalkvote. Fiskeridirektoratet viser til at kvotefleksibiliteten i fisket etter hyse samtidig ble innført på gruppekvote nivå i den nasjonale reguleringen.

Det vises til brev fra Nærings- og fiskeridepartementet der de ber om at Fiskeridirektoratet i reguleringsmøtet redegjør for status i arbeidet med nytt kvoteregister og om registeret er egnet til å takle kvotefleksibilitet på fartøynivå i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62°N. Fiskeridirektøren viser til sak 1/2021 for orientering om status for arbeidet med utvikling av nytt kvoteregister.

Uavhengig av status på utvikling av nytt kvoteregister, finner Fiskeridirektoratet det lite hensiktsmessig å innføre kvotefleksibilitet på fartøynivå i fisket etter hyse nord for 62°N siden kvotesituasjon, kvoteutnyttelsen og tilgjengeligheten på hyse er slik den er pr. i dag. Vi har tidligere i dette saksframlegget sett at norske fartøy har store utfordringer med å utnytte norsk totalkvote innenfor rammen av avtalen om 10 % kvotefleksibilitet. Samtlige fartøygrupper har meget romslige reguleringer med høy overregulering og fritt fiske. Det er lite som tyder på at denne situasjonen vil endre seg vesentlig i 2022. Fiskeridirektøren anbefaler derfor å videreføre ordningen med kvotefleksibilitet på gruppenivå også i 2022.

Fiskeridirektøren foreslår at ethvert kvantum fisket ut over vedkommende fartøygruppes gruppekvote, skal gå til fratrekk på fartøygruppens gruppekvote det påfølgende år. Dersom overfisket skyldes Fiskeridirektoratets refordeling av kvoter mellom fartøygrupper for å legge til rette for at norsk totalkvote kan tas, skal belastningen av gruppekvote det påfølgende kvoteåret ikke overstige 10 % av den gruppekvote som er overfisket. Denne begrensningen gjelder bare så langt det for øvrig er dekning innenfor totalkvoten.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøygruppene kan overføre inntil 10 % av gruppekvote til det påfølgende år. Dersom det gjenstår mer enn 10 % av en fartøygruppes kvote, skal den overskytende kvoten refunderes til alle fartøygrupper etter etablerte fordelingsnøkler det påfølgende år.

I den videre saksfremstillingen legges det til grunn prognoser på hvor mye det kan forventes at de enkelte fartøygruppene kan overføre mellom 2021 og 2022, og det fastsettes foreløpige kvoteenheter ved årsskiftet. Endelige kvoteenheter fastsettes når fangststatistikken anses for komplett i januar/februar 2022.

6.2 FORSLAG TIL REGULERING AV TRÅLGRUPPEN

Trålnes gruppekvote av hyse vil utgjøre 32 662 tonn i 2022 etter forslaget i punkt 4.2.3.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre gruppekvote på 750 tonn hyse til seitrålerne i 2022.

Gruppekvote til seitrålerne innebærer at torsketrålnes andel av gruppekvote i 2022 blir 31 912 tonn hyse.

Det er pr. 1. november 2021 fire fartøy med seitrålkonsesjon og de er hver tildelt kvotefaktor 1,0. Seitrålnes kvote på hyse skal dekke behovet for bifangst, og Fiskeridirektoratet foreslår at kvotene fordeles pr. fartøy uten overregulering. Dersom det skulle gjenstå restkvote, kan dette overføres til neste år gjennom bestemmelsen om kvotefleksibilitet.

Fiskeridirektøren foreslår at seitrålnes fiske reguleres med fartøykvoter, og at fartøy med kvotefaktor 1,0 får en fartøykvote på 187 tonn hyse.

Torsketrålerne har tradisjonelt ikke hatt problemer med å ta gruppekvote av hyse, men erfaringer fra fjorårets fiske tilsier at det ikke er full kvoteutnyttelse hos alle fartøy. Dette medfører at vi kan forvente at et større kvanta av hyse overføres fra 2021 til 2022. På denne bakgrunn, foreslår Fiskeridirektøren maksimalkvotetillegg med 10 % overregulering og med garanterte kvoter uten overregulering i bunn fra årets start for å legge til rette for at gruppekvote tas i løpet av året.

Pr. 1. november 2021 er det 87,9266 kvotefaktorer i konsesjons- og deltakerregisteret fordelt på 36 konsesjoner i torsketrålgruppen. Maksimalkvoter på 399 tonn hyse pr. kvotefaktor innebærer kvoter med 10 % overregulering. Garanterte kvoter i bunn på 363 tonn pr. kvotefaktor uten overregulering.

Fiskeridirektøren foreslår at torsketrålnes fiske reguleres med maksimalkvoter, og at fartøy med kvotefaktor 1,0 får en maksimalkvote på 399 tonn hyse hvorav 363 tonn er garantert.

Med bakgrunn i de erfaringene vi fikk etter prøvefisket med flytetral etter torsk og hyse i 2019 og 2020 og sett i lys av det fremtidige arbeidet med å redusere miljøpåvirkningen ved bruk av trål i fiske etter bunnfisk, vil det være hensiktsmessig å fortsette med et prøvefiske etter hyse i Norges økonomiske sone vest for Ø 18° i 2022. Fiskeridirektoratet vil oppfordre fiskerinæringen til å komme med innspill til på hvordan et slikt prøvefiske bør innrettes.

Fiskeridirektøren foreslår at det åpnes opp for et prøvefiske med flytetral etter hyse vest av Ø 18° etter søknad.

6.3 FORSLAG TIL REGULERING AV FARTØY SOM FISKER MED KONVENSJONELLE REDSKAP

Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap får en hysekvote på 53 291 tonn i 2022 etter forslaget i punkt 4.2.3.

6.3.1 Forslag til regulering av konvensjonelle havfiskefartøy

Norges Fiskarlags landsmøtevedtak 7/01 og 6/07 foreslår at 18 % av den konvensjonelle kvoten tildeles konvensjonelle havfiskefartøy. Dette er den samme andelen av kvoten som denne fartøygruppen har hatt i år.

Fiskeridirektøren foreslår at konvensjonelle havfiskefartøy blir tildelt en kvote på 9 593 tonn (18 %).

Konvensjonelle havfiskefartøy har tradisjonelt ikke hatt problemer med å ta gruppeknoten av hyse, men erfaringer fra fjorårets fiske tilsier at det ikke er full kvoteutnyttelse hos alle fartøy. Fiskeridirektøren viser til at det trolig kommer til å være store kvanta av hyse som skal overføres fra 2021 til 2022. På denne bakgrunn, foreslår Fiskeridirektøren maksimalkvotetillegg med 10 % overregulering og med garanterte kvoter uten overregulering i bunn fra årets start for å legge til rette for at gruppeknoten tas i løpet av året.

Pr. 1. november 2021 er det 88,5292 kvotefaktorer i konsesjons- og deltakerregisteret fordelt på 26 deltakeradganger i fartøygruppen. Maksimalkvoter på 119 tonn hyse pr. kvotefaktor innebærer kvoter med 10 % overregulering. Garanterte kvoter i bunn på 108 tonn pr. kvotefaktor uten overregulering.

Fiskeridirektøren foreslår at konvensjonelle havfiskefartøys fiske reguleres med maksimalkvoter, og at fartøy med kvotefaktor 1,0 får en maksimalkvote på 119 tonn hyse hvorav 108 tonn er garantert.

6.3.2 Forslag til regulering av lukket gruppe

Fiskeridirektøren legger til grunn at lukket gruppe får samme andel av kvoten som i inneværende år, det vil si 74 %, noe som gir en gruppekvote på 39 435 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår at lukket gruppe får en gruppekvote på 39 435 tonn.

6.3.2.1 Bifangst i lukket gruppe

I de siste årene har kvotesituasjonen vært romslig i lukket gruppe, og det har ikke vært behov for en egen bifangstavsetning. Fiskeridirektøren anbefaler å videreføre dagens bifangstadgang. Det vil si at fartøy som har fisket maksimalkvoter eller fartøykvoter, kan ha inntil 30 % bifangst av hyse i de enkelte fangster og ved landing. Dersom det skulle vise seg at fisketakten blir høyere enn antatt, bør overreguleringen reduseres slik at det tas høyde for bifangst innenfor gruppekvotene.

Fiskeridirektøren foreslår å tillate inntil 30 % bifangst i hver enkelt fangst og landing for fartøy som er ferdige med fartøy- eller maksimalkvoter. Tillatt bifangst kan justeres ved behov.

6.3.2.2 Gruppekvoter i lukket gruppe

Hver av de fire lengdegruppene i Finnmarksmodellen har egne gruppekvoter. Utgangspunktet for fordelingen av kvoten mellom lengdegruppene var en politisk beslutning. Rent teknisk blir imidlertid gruppekvotene til de enkelte lengdegruppene nå fordelt på grunnlag av fordelingen av kvotefaktorene i gruppene. Dette er nødvendig som følge av manglende «vanntette skott» mellom lengdegruppene i strukturpolitikken som har gjort det mulig å flytte hele eller deler av strukturkvoter på tvers av lengdegruppene i Finnmarksmodellen.

Fordelingen av kvotefaktorer i lukket gruppe er som følger pr. 17. oktober 2021:

Tabell 14: Fordeling av kvotefaktorer mellom lengdegruppene i Finnmarksmodellen der strukturkvotene er plassert på hjemmelslengden der fartøyets grunnkvote befant seg pr. 17. oktober 2021

Hjemmelslengde	Grunnkvoter	Strukturkvoter	Sum kvotefaktorer	Fordeling (%)
0 - 10,9 m	2 469,5629		2 469,5629	26,7 %
11 - 14,9 m	1 270,3961	1 202,7854	2 473,1815	26,7 %
15 - 20,9 m	1 065,3552	1 536,6624	2 602,0176	28,1 %
21 - 27,9 m	629,3987	1 076,3744	1 705,7731	18,4 %
Ikke oppgitt ¹		27,8697	27,8697	
Totalt	5 434,7129	3 843,6919	9 278,4048	100,0 %

Kilde: Konesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 17. oktober 2021

¹ Kvotefaktorer som ikke er plassert på et fartøy med hovedtillatelse/grunnkvote p.t

Vi finner pr. 17. oktober 86,6750 kvotefaktorer i lengdegruppen under 11 meter hjemmelslengde og 219,7397 kvotefaktorer i lengdegruppen mellom 11 og 14,9 meter hjemmelslengde som kan relateres til rekrutteringskvoter. Det er besluttet at fisket innenfor rekrutteringskvotene skal belastes et kvantum tatt fra «toppen» og disse kvotefaktorene (grunnkvotene) holdes derfor utenfor i de videre beregningene og er ikke inkludert i oversikten i tabell 14. Fartøyene med disse rekrutteringskvotene har skaffet seg strukturkvoter tilsvarende 53,8651 kvotefaktorer i hjemmelslengdegruppen 11 til 15 meter og disse er med i beregningen i tabell 14.

Fiskeridirektøren foreslår at vi benytter Finnmarksmodellen med gruppeinndeling i fire reguleringsgrupper etter hjemmelslengde som vist i tabell 15.

Dette innebærer følgende gruppeandeler og gruppekvoter for 2022:

Tabell 15: Gruppeinndeling og gruppekvoter i 2022 (tonn)

Lengdegrupper	Gruppekvote	Andel
Under 11 meter hjemmelslengde*	10 529	26,7 %
11 - 14,9 meter hjemmelslengde*	10 569	26,8 %
15 - 20,9 meter hjemmelslengde	11 081	28,1 %
21 - 27,9 meter hjemmelslengde	7 256	18,4 %
Totalt	39 435	100,0 %

*Gruppekvote påplusses med 537 tonn og 1 340 tonn før fordeling på fartøynivå, jf. diskusjon i punkt 4.2.2 om rekrutteringskvoter

Det enkelte fartøys kvote beregnes med utgangspunkt i en kvotefaktor som korresponderer med fartøyet's hjemmelslengde.

Gruppekvote må justeres for eventuelt over- eller underfiske av 2021-kvotene. Det er vanskelig å ha noen kvalifisert formening om hvordan fisketaket etter hyse utvikler seg i tiden frem mot årsskiftet, men det er rimelig å anta at det vil stå igjen mer enn de 10 % som hele lukket gruppe kan overføre til 2022. I dette regneeksempelet legges det derfor opp til 10 % overføring av 2021-kvote til 2022 på gruppenivå for alle fartøy i lukket gruppe. Prognoser for forventede overføringer av kvoter går frem av tabell 16.

Tabell 16: Prognose for overføring av kvoter i lukket gruppe fra 2021 til 2022 (tonn)

Lengdegrupper	Prognose overføring fra 2021 til 2022	Prognose justerte gruppekvoter 2022 ¹
Under 11 meter hjemmelslengde	1 420	12 486
11 - 14,9 meter hjemmelslengde	1 454	13 363
15 - 20,9 meter hjemmelslengde	1 428	12 509
21 - 27,9 meter hjemmelslengde	949	8 205
Totalt	5 251	46 563

¹Inklusive kvantum til rekrutteringskvoter

6.3.2.3 Kvoter og overregulering i lukket gruppe

Deltakelse og utnytting av hysekvotene i kystfiskeflåten er svært varierende og avhengig av innsiget av hyse i fjorder og kystnære strøk. Fisketakten påvirkes også av hvor omfattende innblanding av hyse er i fisket etter torsk. Værforholdene i hovedsesongen har også vesentlig betydning for kvoteutnyttelsen, særlig for de mindre fartøyene. Det har vært dårlig tilgjengelighet og lav pris på hyse fisket i kystnære strøk i de siste årene. Dette har ført til lav deltakelse og kvoteutnyttelse i hysefisket.

Erfaring om kvoteutnyttelse de siste årene tilsier derfor at det bør reforderes fra mindre kystfiskefartøy til større kystfiskefartøy ved årets begynnelse. Alle lengdegrupper bør derfor få høy overregulering allerede fra 1. januar. Kvoten justert for overføringer på gruppenivå i lukket gruppe vil utgjøre 46 563 tonn, gitt prognoser i tabell 15. Justert kvote i 2022 er forventet å ligge noe lavere sammenlignet med justert kvote for inneværende år. Fartøygruppen vil ikke klare å ta årets gruppekvote til tross for høy overregulering og fritt fiske store deler av året. Dette betyr at overreguleringen bør settes enda høyere fra årets start i 2022. Samme overreguleringsprosent innebærer i realiteten en høyere overregulering som følge av lavere gruppekvote, og Fiskeridirektoratet anbefaler samme overreguleringsprosent som for inneværende år.

Gruppekvote av hyse foreslås utdelt som maksimalkvoter med varierende grad av overregulering fra årets begynnelse, og med garanterte kvoter uten overregulering i bunn. Foreslått overregulering går frem av tabell 17.

Tabell 17: Forslag til overregulering i 2022

Hjemmelslengde	Største lengde	Overregulering
Under 11 m	Under 11 m	5 000 %
	Over 11 m	2 500 %
11 - 14,9 m	Under 11 m	3 000 %
	Over 11 m	1 500 %
15 - 20,9 m	Under 11 m	2 000 %
	Over 11 m	1 000 %
21 - 27,9 m	Under 11 m	1 500 %
	Over 11 m	750 %

Gitt overreguleringen i tabell 17, vil kvotene i lukket gruppe i 2022 utgjøre:

Tabell 18: Forslag til maksimalkvoter i 2022 (tonn)

Hjemmelslengde	Kvote-faktor	Maksimalkvote største lengde under 11 m	Maksimalkvote største lengde over 11 m	Herav garantert kvote
Under 7 meter	1,3075	337,14	171,88	6,61
7 - 7,9	1,5293	394,34	201,03	7,73
8 - 8,9	1,8211	469,58	239,39	9,21
9 - 9,9	2,2530	580,94	296,17	11,39
10 - 10,9	2,4047	620,06	316,11	12,16
11 - 11,9	3,0735	514,81	265,71	16,61
12 - 12,9	3,6451	610,55	315,12	19,70
13 - 13,9	4,4216	740,61	382,25	23,89
14 - 14,9	5,0363	843,57	435,39	27,21
15 - 20,9	9,1056	919,26	481,52	43,77
21 - 27,9	8,6219	663,56	352,52	41,47

Fiskeridirektøren tilrår at lukket gruppe reguleres med maksimalkvoter med garanterte kvoter i bunn i 2022 som vist i tabell 18.

6.3.3 Forslag til regulering av åpen gruppe

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i åpen gruppe får tilsvarende andel av konvensjonell kvote som i inneværende år, det vil si 8 %. Dette utgjør 4 263 tonn.

I år har fartøy i åpen gruppe hatt fritt fiske etter hyse med et garantert kvantum i bunn.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i åpen gruppe gis et fritt fiske innenfor gruppekvoten i 2022.

Fiskeridirektøren foreslår videre å fastsette garanterte kvoter dersom det mot formodning skulle være nødvendig å stoppe fisket. Kvotene fremgår av tabellen nedenfor.

Tabell 19: Forslag til kvoter for fartøy i åpen gruppe 2022 (tonn)

Fartøylengde	Kvotefaktor	Maksimalkvoter	Herav garantert
Under 8 m	1,0	Fritt fiske	8,0
8 – 9,99 m	1,4	Fritt fiske	9,0
Over 10 m	1,6	Fritt fiske	9,0

SÁMEDIGGI
SAMETINGET

Poastačujuhuse/adresse	Tel: 78 47 40 00
Poastaboksa/postboks 3	Org.nr: 974 760 347
9735 Kárášjohka/Karasjok	váldde oktavuoda/ta kontakt
Áššemeannudeadji	Silje Hovdenak
saksbehandler	
Tel:	+47 78 48 42 80

Fiskeridirektoratet
Postboks 185 Sentrum
5804 BERGEN

ÁŠŠI/SAK
21/235 - 35

MIN ČUJ./VÅR REF.
21/33025

DIN ČUJ./DERES REF.

BEAIVI/DATO
29.10.2021

Reguleringsmøtet sak 2/2021 - Sametingets innspill til regulering etter hyse nord for 62° N i 2022

Med forbehold i muligheten for å fremme tilleggsforslag og justeringer i forbindelse med konsultasjonen, jf. konsultasjonsavtalen av 01.05.05, har Sametinget følgende forslag til regulering av hyse for 2022:

- Ingen båter over 15 meter / 25 BRT skal fiske innenfor vedtatte fjordlinjer.
- Sametinget er sterkt imot at noen båter har adgang til å fiske to kvoter (en notkvote og en garnkvote) på et og samme fartøy. Dette er i strid med grunntanken i kvoteutnyttelsesparagrafen og reguleringsystemet generelt, som bygger på at tilgjengelige kvantum etter etablerte fordelingsnøkler, fordeles på de fartøy som deltar i de ulike gruppene (garn, not og trål).
- Sametinget støtter forslaget forslag om fritt fiske for åpen gruppe fra årets start.
- Sametinget støtter ordningen med kvotefleks på fartøynivå.
- Sametinget støtter forslag om kvoter til ungdoms og rekreasjonsfiske som sikrer tilstrekkelig grunnlag for aktivitet og utvikling hos målgruppene. Vi minner om at fiskere på blad A, er en utsatt gruppe i kvotesammenheng, driver gjerne med kombinasjonsnæring som er viktig både for utøvere og samfunn i samisk tradisjonelt område.

Bakgrunn og forventninger for å sikre samisk nærings og kulturutøvelse

Sametinget arbeider for å sikre kyst- og fjordbefolkningens historiske rettigheter til fiske og bevaring av det materielle grunnlaget for det samiske folk, gjennom å tilrettelegge og styrke næringsgrunnlaget for fiskerne og mottaksanleggene i samisk fiskerirettighetsområdet (SFR- området). Området har tidligere blitt betegnet som STN-området (1).

I sjøsamiske områder består mesteparten av fiskeflåten i dag av mindre fartøy. Sametinget vil ivareta og sikre driftsgrunnlaget i fiske i 2022 gjennom å legge til rette for å oppnå levelige økonomi og gode forvaltningsordninger som er bærekraftig, forutsigbar og langsiktig.

Sametinget minner om FNs konvensjon om sivile og politiske retter, artikkel 27, pålegger staten en resultatplikt til å sikre det materielle grunnlaget for sjøsamisk kultur. Staten må etter denne plikten sette inn de tiltak som er nødvendige for å sikre dette grunnlaget. Vi ber om at fiskeridirektoratet synliggjør i prosess og forslag til vedtak hvordan reguleringen skal sikre det materielle grunnlaget for samisk nærings og kulturutøvelse.

1. Det geografiske virkeområdet for Sametingets tilskuddsordninger til næringsutvikling, nå SFR- område: Finnmark: Alle kommunene Troms: Karlsøy, Kåfjord, Nordreisa, Kvænangen, Lyngen, Skjervøy, Storfjord, Balsfjord, Sørreisa, Salangen, Gratangen, Lavangen, Skånland og deler av Tromsø kommune. Nordland: Narvik, Hamarøy, Tysfjord og Evenes

Dearvvuođaiguin/Med hilsen

Magne Svineng
ossodatdirektevra/avdelingsdirektør

Silje Hovdenak
seniorráðđeaddi/seniorrådgiver

*Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláičállaga haga./
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Reivve vuostáiváldi / Hovedmottaker:

Fiskeridirektoratet

Postboks 185 Sentrum

5804

BERGEN

Kopijja / Kopi til:

Elin Winsents

Sak 3/2021

Regulering av fisket etter sei nord for 62° N i 2022

Fra: **Guro Gjelsvik**
Adm.enhet: **Reguleringsseksjonen**
Telefon: **90063839**

Saksnr: **20/18635**

Dato: **11.09.2021**

Kvotefleksibilitetsordningen i fisket etter sei – kvoteoverføringer fra 2020 til 2021

Det vises til ordningen med kvotefleksibilitet som ble innført på total- og gruppenivå i fisket etter torsk og hyse nord for 62°N i 2015, og for sei nord for 62°N i 2016. Ved fastsettelse av kvoter på fartøynivå i gjeldene regulering ble det tatt høyde for usikkerhet rundt kvoteutnyttelse i 2020, og ingen fartøy får lavere kvoter som følge av endelig avregning av kvoteoverføringer fra 2020 til 2021.

I forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2021 er kvotefleksibiliteten formulert som følger:

§ 6 Kvotefleksibilitet over årsskiftet på gruppenivå

Dersom en gruppekvote overfiskes, kan Fiskeridirektoratet belaste gruppekvoten det påfølgende kvoteåret med et tilsvarende kvantum. Dersom overfisket skyldes Fiskeridirektoratets refordeling av kvoter mellom fartøygrupper etter tredje ledd, skal belastningen av gruppekvoten det påfølgende kvoteåret ikke overstige 10 % av den gruppekvoten som er overfisket. Denne begrensningen gjelder bare så langt det for øvrig er dekning innenfor totalkvoten.

Dersom en gruppekvote ikke er oppfisket ved kvoteårets slutt, kan Fiskeridirektoratet godskrive inntil 10 % av denne gruppekvoten til det påfølgende kvoteåret.

Dersom det beregnes at det vil gjenstå mer enn 10 % av en gruppekvote ved kvoteårets slutt, kan Fiskeridirektoratet innenfor samme kvoteår refordele overskytende kvantum til andre fartøygrupper.

Gruppekvotene angitt i forskriften er ikke justert for eventuelle overføringer av kvantum mellom kvoteår som beskrevet i første og andre ledd.

Dette betyr at total- og gruppekvotes i forskrift ikke blir justert for overføringer mellom kvoteår. Kvoter på fartøynivå er justert for overføringer mellom kvoteår i forskriften.

Totalkvoter og gruppekvotes som ikke er justert for overføringer mellom kvoteår benevnes i det videre *forskriftskvotes*, mens begrepet *justerte kvotes* beskriver totalkvotes og gruppekvotes som er justert for overføringer mellom foregående år og inneværende år. Det fremgår av ukestatistikken hva som er de reelle total- og gruppekvotesene (justerte total- og gruppekvotes), samt restkvotes til enhver tid.

Fiskeridirektoratet legger til grunn at grupper defineres som følgende i fisket etter sei nord for 62°N i 2020 og 2021:

- Torsketrål
- Seitrål
- Konvensjonelle havfiskefartøy
- Lukket gruppe under 11 meter hjemmelslengde
- Lukket gruppe mellom 11 og 15 meter hjemmelslengde
- Lukket gruppe mellom 15 og 21 meter hjemmelslengde
- Lukket gruppe mellom 21 og 27,9 meter hjemmelslengde
- Notgruppe i fisket etter sei
- Åpen gruppe

Avsetninger som tas fra «toppen» (jf. § 2 i reguleringsforskriften) omfattes ikke av ordningen med kvotefleksibilitet mellom kvoteår, og eventuelt overfiske eller restkvotes på de ulike avsetningene avregnes neste års totalkvote.

Dagens praksis innebærer følgende avregning på gruppenivå:

- I. Dersom en gruppekvote ikke er oppfisket ved kvoteårets slutt, godskrives inntil 10 % av denne gruppekvotes til det påfølgende kvoteåret. Det overskytende kvantumet overføres til alle fartøygrupper etter etablerte fordelingsnøkler det påfølgende år, hvilket er i henhold til hva som ble besluttet etter reguleringsmøtet våren 2015, sak 4.
- II. Dersom en gruppekvote overfiskes, belastes gruppekvotes det påfølgende kvoteåret med et tilsvarende kvantum. Hvis overfisket skyldes refordeling av kvotes mellom fartøygrupper for å legge til rette for at norsk totalkvote kan utnyttes best mulig, skal belastningen av gruppekvotes som blir overfisket, ikke overstige 10 % det påfølgende kvoteåret. Denne begrensningen gjelder bare så langt det for øvrig er dekning innenfor totalkvotes.

Etter at avregningen er gjennomført på gruppenivå i henhold til punkt I og II, avregnes det mot totalkvotes og avsetninger som tas fra «toppen». Restvote eller overfiske som gjenstår på totalkvotes fordeles på fartøygruppene etter etablerte fordelingsnøkler det påfølgende kvoteåret med mindre det er politiske beslutninger som tilsier noe annet.

Fiskeridirektoratet mener at dagens praksis med avstemming av totalkvote etter justering av gruppekvote i henhold til punkt I og II best ivaretar vedtatt og etablert fordeling mellom fartøygruppene og er i tråd med det som ble besluttet etter reguleringsmøtet våren 2015.

Det vises til pressemelding fra Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) 22.12.2020: [Torskereguleringen for 2021](#), der det går fram at overfisket i åpen gruppe skal belastes fra «toppen».

Kvoteoverføringer sei nord for 62°N

Sei nord for 62°N er en eksklusiv norsk bestand og vi kan overføre inntil 15 648 tonn sei (10 % av totalkvoten) fra 2020. Tabell 1 gir en oversikt over overføringer mellom kvoteår på totalkvotenivå siden kvotefleksibilitet mellom kvoteår ble innført i 2016.

Tabell 1: Justerte totalkvoter, forskriftskvoter, totalfangst og overføringer mellom kvoteår i fisket etter sei i perioden 2016 til 2021 (tonn)

SEI	Kvote (tonn)
2016	
<i>Norsk totalkvote (forskriftskvote)</i>	123 950
Maksimalt tillatt kvotefleksibilitet	12 395
Fangst 2016	123 255
Overført til 2017	-695
Norsk disponibel totalkvote (justert kvote)	123 255
Utnyttelsesgrad av justert kvote	100 %
2017	
<i>Norsk totalkvote (forskriftskvote)</i>	134 450
Maksimalt tillatt kvotefleksibilitet	13 445
Fangst 2017	130 206
Overført fra 2016	695
Overført til 2018	-4 939
Norsk disponibel totalkvote (justert kvote)*	130 206
Utnyttelsesgrad av justert kvote	100 %
2018	
<i>Norsk totalkvote (forskriftskvote)</i>	156 950
Maksimalt tillatt kvotefleksibilitet	15 695
Fangst 2018	164 062
Overført fra 2017	4 939
Overført fra 2019 (dvs. forskuttet fra 2019)	2 173
Norsk disponibel totalkvote (justert kvote)*	164 062
Utnyttelsesgrad av justert kvote	100 %
2019	
<i>Norsk totalkvote (forskriftskvote)</i>	134 000
Maksimalt tillatt kvotefleksibilitet	13 400

Fangst 2019	145 481
Overført til 2018	-2 173
Overført fra 2020 (dvs. forskuttet fra 2020)	13 654
Norsk disponibel totalkvote (justert kvote)*	145 481
Utnyttelsesgrad av justert kvote	100 %
2020	
<i>Norsk totalkvote (forskriftskvote)</i>	156 482
Maksimalt tillatt kvotefleksibilitet	15 648
Fangst 2020	153 043
Overført til 2019	-13 654
Overført til/fra 2021	10 215
Norsk disponibel totalkvote (justert kvote)*	153 043
Utnyttelsesgrad av justert kvote	100 %
2021	
<i>Norsk totalkvote (forskriftskvote)</i>	<i>183 959</i>
Maksimalt tillatt kvotefleksibilitet	<i>18 396</i>
Fangst 2021	<i>-10 215</i>
Overført til 2021	
Overført til/fra 2022	
Norsk disponibel totalkvote (justert kvote)	173 744
Utnyttelsesgrad av justert kvote	

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret og konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet og statistikk fra Norges Råfisklag pr. 11. september 2021

* Kvote justert for overføringer fra både foregående og påfølgende år

Tabell 2 viser totalkvote, gruppekvote og fangst i 2020 pr. 9. september 2021. Vi ser at totalkvoten er overfisket med 10 215 tonn, det vil si 7,2 %, som trekkes fra totalkvoten i 2021. Totalkvote justert for kvotefleksibilitet for 2021 utgjør da 173 744 tonn.

Tabell 2: Forskriftskvote, justerte kvoter og fangst sei i 2020 (tonn)

Fartøygrupper	Forskrifts- kvote (tonn)	Justert kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Rest (tonn)	Utnyttelse (%)
Trål	56 470	52 179	56 583	-4 404	108,4 %
Torsketrålere	45 176	41 266	44 802	-3 536	108,6 %
Seitrålere	10 794	10 413	11 495	-1 082	110,4 %
Pelagiske trålere	500	500	286	214	57,2 %
Not	38 155	34 642	34 472	170	99,5 %
Konvensjonelle	59 468	53 618	58 539	-4 921	109,2 %
Lukket gruppe:	44 969	40 505	43 709	-3 204	107,9 %
Under 11 m hjemmelslengde	11 917	12 974	11 398	1 576	87,9 %
11 - 14,9 m hjemmelslengde	12 852	10 721	12 746	-2 025	118,9 %
15 - 20,9 m hjemmelslengde	11 166	8 994	11 717	-2 723	130,3 %
21 - 28,9 m hjemmelslengde	9 034	7 816	7 848	-32	100,4 %
Åpen gruppe	8 119	7 200	8 349	-1 149	116,0 %
Konvensjonelle havfiskefartøy	6 380	5 913	6 481	-568	109,6 %
Forskning og undervisning	139	139	17	122	12,2 %
Agn	250	250	267	-17	106,8 %
Rekreasjon og ungdomsfiske¹	2 000	2 000	2 000	0	100,0 %
Annet²			1 165	-1 165	
Totalt	156 482	142 828	153 043	-10 215	107,2 %

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 11. september 2021

¹ Registrert ungdoms- og rekreasjonsfiske utgjør 615 tonn, men det legges til grunn at hele avsetningen ble tatt

² Fangst som ikke kan plasseres på gyldige fiskeritillatelser

Kvoteoverføringer på gruppenivå

1. Trålgruppen

Totalt disponibelt kvantum (justert kvote) for torsketrålerne utgjorde 41 266 tonn sei i 2020. Justert kvote er overfisket med 3 536 tonn ved årets slutt, som går til fratrekk fra kvoten i 2021. Overføringen utgjør 8,6 % av forskriftskvoten.

Seitrålerne sin justerte kvote utgjorde 10 413 tonn sei, og kvoten var overfisket med 1 082 tonn ved årets slutt. Avsetningen til pelagiske trålere trekkes fra seitrålerne gruppekvote, slik at restkvoten på 214 tonn tilbakeføres seitrålerne. Dette innebærer at 868 tonn går til fratrekk fra seitrålerne kvote i 2021.

2. Konvensjonelle havfiskefartøy

Konvensjonelle havfiskefartøy hadde en justert gruppekvote på 5 913 tonn sei i 2020, og kvoten var overfisket med 568 tonn, som går til fratrekk fra gruppekvoten i 2021.

3. Notfartøy

Fartøy som fisker sei med not har hatt et disponibelt kvantum (justert kvote) på 34 642 tonn i 2020. Det er landet 25 751 tonn av notfartøy. Det er i tillegg beregnet fisket til sammen 8 721 tonn sei med konvensjonelle redskap som skal belastes notkvoten, se tabell 3. Det står dermed igjen 170 tonn av gruppekvoten i 2020 som påplusses gruppekvoten i 2021.

4. Lukket gruppe

Lukket gruppe hadde en total gruppekvote på 40 505 tonn (inklusive en avsetning på 1 472 tonn til rekrutteringskvoter) i 2020. Tabell 3 angir gruppekvoter og fangst (inklusive fangst som skal belastes notkvoten), samt kvanta som overføres fra 2020 til 2021:

Tabell 3: Gruppekvoter, fangst, restkvoter og overføringer (tonn) sei fra 2020 i lukket gruppe

Lengdegruppe	Forskrifts- kvoter 2020	Justerte gruppe- kvoter	Fangst 2020	Fangst som belastes notkvoten	Rest- kvote 2020	Rest i prosent av forskrifts- kvote	Overføring 2021
Under 11 m hj.l.	11 917	12 974	11 358		1 576	13,1 %	1 192
11 - 14,9 m hj.l.	12 852	10 721	12 967	221	-2 025	-18,9 %	-1 285
15 - 20,9 m hj.l.	11 166	8 994	16 251	4 534	-2 723	- 30,3%	- 1 116
21 - 27,9 m hj.l.	9 034	7 816	11 814	3 966	- 32	- 0,4 %	-32
Totalt	44 969	40 505	52 430	8 721	-3 204	- 7,9%	-1 241

Fartøy med hjemmelslengde over 11 meter har overfisket gruppekvotene sine på bakgrunn av refordelinger som ble gjort for å tilrettelegge for at totalkvoten utnyttes. Ettersom det er dekning innenfor totalkvoten, er fratrekket begrenset oppad til 10 %. Det trekkes fra netto -1 241 tonn samlet i lukket gruppe i 2021, og fordelingen på de ulike lengdegruppene fremgår av tabell 3.

5. Åpen gruppe

Åpen gruppe fisket innenfor en justert gruppekvote på 7 200 tonn i 2020. Gruppekvoten er overfisket med 1 149 tonn ved årets slutt. NFD har vedtatt at overfisket skal trekkes fra «toppen» av totalkvoten i 2021.

6. Avsetninger

Avsetninger til forskning og undervisning, agn, ungdoms- og rekreasjonsfisket og annet er tatt fra «toppen» og eventuell restkvote eller overfiske av avsetninger går til påplussing eller fratrekk på neste års totalkvote. I tillegg har som nevnt ovenfor, NFD vedtatt at overfisket i åpen gruppe skal trekkes fra «toppen». Det trekkes derfor 4 172 tonn fra totalkvoten for 2021 etter etablerte fordelingsnøkler.

Kvoteoverføringer på totalkvotenivå

Av de -10 215 tonnene vi trekker fra totalkvoten i 2021, blir -6 043 tonn (netto) trukket fra de enkelte reguleringsgruppene, mens -4 172 tonn trekkes fra gruppene etter etablerte fordelingsnøkler som følger:

Trålgruppen (37 %)	-1 544 tonn (Torsketrål 80 %, seitrål 20 %)		
Notgruppen (25 %)	-1 043 tonn		
Konvensjonelle fartøy (38 %)	-1 585 tonn	Konv. havfiskefartøy (11 %)	-174 tonn
		Lukket gruppe (75 %)	-1 189 tonn
		Under 11 m hj.l. (26,44 %)	-314 tonn
		11 – 14,9 m hj.l (27,12 %)	-323 tonn
		15 – 20,9 m hj.l (25,67 %)	-305 tonn
		21 – 27,9 m hj.l. (20,77 %)	-247 tonn
		Åpen gruppe (14 %)	-222 tonn

Oppsummering kvotefleksibilitet sei fra 2020 til 2021

Tabell 4 angir justert totalkvote og gruppekvote i fisket etter sei i 2021 etter overføringer på total- og gruppekvote nivå.

Tabell 4: Forskriftskvoter og justerte kvoter (tonn) sei i 2021

Fartøygrupper	Forskriftskvote 2021	Overføringer på gruppenivå	Overføringer på totalkvotenivå	Justert gruppekvote 2021
Trål	66 578	-4 404	-1 544	60 630
Torsketrålere	53 262	-3 536	-1 235	48 491
Seitrålere	12 816	-868	-309	11 639
Pelagiske trålere	500			500
Not	44 985	170	-1 043	44 112
Konvensjonelle	69 702	-1 809	-1 585	66 308
Lukket gruppe:	52 607	-1 241	-1 189	50 177
Under 11 m hjemmelslengde	13 929	1 192	-314	14 807
11 - 14,9 m hjemmelslengde	13 980	-1 285	-323	12 372
15 - 20,9 m hjemmelslengde	13 595	-1 116	-305	12 174
21 - 28,9 m hjemmelslengde	11 103	-32	-247	10 824
Åpen gruppe	9 573		-222	9 351
Konvensjonelle havfiskefartøy	7 522	-568	-174	6 780
Forskning og undervisning	144			144
Agn	250			250
Rekreasjon og ungdomsfiske	2 000			2 000
Kompensasjonskvoter	300			300
Totalt	183 959	-6 043	-4 172	173 744

Som tidligere nevnt, fremgår ikke nye totalkvoter eller gruppekvoter av forskrift, men kvotene på fartøynivå endres i henhold til justerte gruppekvoter 2021. For at næring og forvaltning skal være i stand å følge utviklingen i fisket, fremgår det av ukestatistikken hva som er de reelle total- og gruppekvotene (justerte gruppekvoter).

Fiskeridirektoratet
Postboks 185 Sentrum
5804 BERGEN

ÁŠŠI/SAK
21/235 - 36

MIN ČUJ./VÁR REF.
21/33035

DIN ČUJ./DERES REF.

BEAIVI/DATO
02.11.2021

Reguleringsmøtet sak 3/2021- Sametingets innspill til regulering etter sei nord for 62° N i 2022

Med forbehold i muligheten for å fremme tilleggsforslag og justeringer i forbindelse med konsultasjonen, jf. konsultasjonsavtalen av 01.05.05, har Sametinget følgende forslag til regulering av sei i 2022:

- Ingen båter over 15 meter / 25 BRT skal fiske innenfor vedtatte fjordlinjer.
- Sametinget er sterkt imot at noen båter har adgang til å fiske to kvoter (en notkvote og en garnkvote) på et og samme fartøy. Dette er i strid med grunntanken i kvoteutnyttelsesparagrafen og reguleringsystemet generelt, som bygger på at tilgjengelige kvantum etter etablerte fordelingsnøkler, fordeles på de fartøy som deltar i de ulike gruppene (garn, not og trål).
- Kvotefordeling og ordninger skal ivareta mulighet for inngang og opprettholdelse av fiske for ungdom.
- Kvotefordeling og ordninger skal ivareta mulighet for inngang og opprettholdelse for fritidsfiskere (blad A).

Begrunnelse:

Fjordfiskerne i Norge har gjentatte ganger tatt opp problemet med at store og havgående fartøy på 50 – 60 meter driver fiske inne i fjordene. Dette vekker ikke bare oppmerksomhet blant fiskere, men også blant folk flest. Sametinget støtter aktivt opp om fjordfiskernes krav om å innføre et forbud i fiske med store og havgående båter over 15 meter i fjordene. Dette er også i tråd med tidligere forslag fra Sametingets side. Forbudet kan nok i enkelte situasjoner virke begrensende/fangsthemmende for de store båtene, men generelt vil ikke disse fartøyene problem med å fiske opp sine tildelte kvoter selv om de ikke fisker sine kvoter inne i fjordene, der sjarker og ander små båter drifter.

Kvoteutnyttelsesparagrafen, og unntaket fra den, som ble innført fra 2014 ved fjerningen av bestemmelsen om kombinasjonsdrift, fikk stor betydning for de fartøy det gjelder. Fjerning av bestemmelsen har også påvirket fordelingen mellom redskapsgrupper. En adgang til å fiske to kvoter er i strid med de hensyn som ligger til grunn både for kvoteutnyttelsesparagrafen og reguleringsystemet generelt, som bygger på at tilgjengelige kvantum fordeles mellom de fartøy som deltar i fisket etter etablerte fordelingsnøkler.

Fritidsfiskere på blad A i samisk tradisjonelt område driver gjerne med kombinasjonsnæring og har vært utsatt for ordninger som sender de ut av manntallslista. Dette er en mindre gruppe, som utgjør små kvoter, men for samfunn og næringsliv langs kyst og fjord så kan denne muligheten for å drive fiske ha stor betydning.

Bakgrunn og forventninger for å sikre samisk nærings og kulturutøvelse

Sametinget arbeider for å sikre kyst- og fjordbefolkningens historiske rettigheter til fiske og bevaring av det materielle grunnlaget for det samiske folk, gjennom å tilrettelegge og styrke næringsgrunnlaget for fiskerne og mottaksanleggene i samisk fiskerirettighetsområdet (SFR- området). Området har tidligere blitt betegnet som STN-området (1).

I sjøsamiske områder består mesteparten av fiskeflåten i dag av mindre fartøy. Sametinget vil ivareta og sikre driftsgrunnlaget i fiske i 2022 gjennom å legge til rette for å oppnå levelige økonomi og gode forvaltningsordninger som er bærekraftig, forutsigbar og langsiktig.

Sametinget minner om FNs konvensjon om sivile og politiske retter, artikkel 27, pålegger staten en resultatplikt til å sikre det materielle grunnlaget for sjøsamisk kultur. Staten må etter denne plikten sette inn de tiltak som er nødvendige for å sikre dette grunnlaget. Vi ber om at fiskeridirektoratet synliggjøre i prosess og forslag til vedtak hvordan reguleringen skal sikre det materielle grunnlaget for samisk nærings og kulturutøvelse.

1. Det geografiske virkeområdet for Sametingets tilskuddsordninger til næringsutvikling, nå SFR- område: Finnmark: Alle kommunene Troms: Karlsøy, Kåfjord, Nordreisa, Kvænangen, Lyngen, Skjervøy, Storfjord, Balsfjord, Sørreisa, Salangen, Gratangen, Lavangen, Skånland og deler av Tromsø kommune. Nordland: Narvik, Hamarøy, Tysfjord og Evenes

Dearvvuođaiguin/Med hilsen

Magne Svineng
ossodatdirektevra/avdelingsdirektør

Silje Hovdenak
seniorráđđeaddi/seniorrådgiver

*Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláičállaga haga./
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Reivve vuostáiváldi / Hovedmottaker:
Fiskeridirektoratet Postboks 185 Sentrum 5804 BERGEN

Kopijja / Kopi til:
Elin Winsents

SAK 3/2021

REGULERING AV FISKET ETTER SEI NORD FOR 62°N I 2022

Fiskeridirektøren har forelagt forslaget til regulering av fisket etter sei nord for 62°N i 2022 for Sametinget som ledd i gjennomføringen av konsultasjonsavtalen mellom Sametinget og statlige myndigheter. Sametingets innspill vil bli lagt ved i sin helhet. Foreslått regulering legger til rette for samiske interesser da det foreslås fritt fiske for den minste kystfiskeflåten (åpen gruppe) fra årets start.

Det vises til forslag til ny forskrift om fiskeritillatelse og kvotefaktorer som er sendt på høring med frist 12. februar 2022. Det legges til grunn at høringen ikke får virkning for reguleringen for 2022.

1 SAMMENDRAG

Seikvoten er fastsatt til 197 212 tonn i 2022. Dette innebærer en nedgang på 567 tonn, det vil si 0,3 % fra inneværende år.

Fiskeridirektøren anbefaler å videreføre ordningen med kvotefleksibilitet på gruppenivå også i 2022.

Reguleringsopplegget fra 2021 foreslås i hovedsak videreført i 2022.

I fisket etter sei med not foreslås det maksimalkvoter med 25 % overregulering og garanterte kvoter i bunn. Det foreslås å videreføre ordningen med at fartøy med hjemmelslengde under 15 meter får overreguleringen som garantert kvantum.

I fisket etter sei med garn for konvensjonelle havfiskefartøy foreslås det maksimalkvoter på 425 tonn, som innebærer en overregulering på ca. 37 %. For trålerne foreslås det fartøykvoter med 10 % overregulering.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy som fisker i lukket gruppe med konvensjonelle redskap reguleres med maksimalkvoter med garanterte kvoter i bunn. Fiskeridirektøren foreslår å videreføre inneværende års modeller for overregulering. Nivået på overreguleringen synes å ha truffet godt og foreslås videreført. For åpen gruppe foreslås det fritt fiske fra årets begynnelse.

2 FISKET I 2020

Totalkvoten av sei nord for 62°N ble fastsatt til 171 982 tonn for 2020, hvorav 15 550 tonn ble avsatt til andre lands fiske, 139 tonn til forsknings- og undervisningsformål, 2 000 tonn til dekning av fangst innenfor ungdomsfiskeordningen og rekreasjonsfiske, 250 tonn til agnformål og 1 472 tonn til rekrutteringsordningen. Dette ga en disponibel kvote på 156 482

tonn til fordeling mellom de ulike fartøygruppene. I 2020 ble det i alt fisket vel 153 000 tonn sei nord for 62 °N til en førstehandsverdi av ca. 1,3 milliarder kroner.

Tabell 1: Gruppekvoter, fangst og førstehandsverdi i 2020

Fartøygrupper	Forskrifts- kvote (tonn)	Justert kvote ¹ (tonn)	Fangst (tonn)	Rest (tonn)	Utnyttelse (%)	Verdi (1 000 kr)
Trål²	56 470	52 179	56 583	-4 404	108,4 %	643 308
Torsketrålere	45 176	41 266	44 802	-3 536	108,6 %	546 932
Seitrålere	10 794	10 413	11 495	-1 082	110,4 %	95 942
Pelagiske trålere	500	500	286	214	57,2 %	433
Not³	38 155	34 642	34 472	170	99,5 %	142 593
Konvensjonelle	59 468	53 618	58 539	-4 921	109,2 %	548 167
Lukket gruppe ³ :	44 969	40 505	43 709	-3 204	107,9 %	402 127
Under 11 m hjemmelslengde	11 917	12 974	11 398	1 576	87,9 %	89 314
11 - 14,9 m hjemmelslengde	12 852	10 721	12 746	-2 025	118,9 %	102 704
15 - 20,9 m hjemmelslengde	11 166	8 994	11 717	-2 723	130,3 %	122 167
21 - 28,9 m hjemmelslengde	9 034	7 816	7 848	-32	100,4 %	87 941
Åpen gruppe	8 119	7 200	8 349	-1 149	116,0 %	64 729
Konvensjonelle havfiskefartøy ⁴	6 380	5 913	6 481	-568	109,6 %	81 311
Forskning og undervisning	139	139	17	122	12,2 %	131
Agn	250	250	267	-17	106,8 %	4 706
Rekreasjon og ungdomsfiske⁵	2 000	2 000	2 000	0	100,0 %	882
Annet⁶			1 165	-1 165		5 650
Totalt	156 482	142 828	153 043	-10 215	107,2 %	1 345 436

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret og Konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirktoratet per 11. september 2021

¹ Kvoter justert for kvotefleksibilitet

² Det er beregnet 3 127 tonn fisket av torsketrålere med strukturkvote seitrål

³ Ifølge Norges Råfisklag er det fisket 8 721 tonn sei med konvensjonelle redskap som belastes seinotkvoten

⁴ Konvensjonelle havfiskefartøy som har adgang til å delta i fisket etter sei med garn har fisket 6 481 tonn, mens 163 tonn er tatt som bifangst av konvensjonelle havfiskefartøy uten adgang til å delta i det direkte garnfisket

⁵ Registrert rekreasjon- og ungdomsfiske utgjør 615 tonn, men det legges til grunn at hele avsetningen ble tatt

⁶ Fangst som ikke kan plasseres på gyldige fiskeritillatelser

Samtlige fartøygrupper hadde en god kvoteutnyttelse, og totalkvoten ble overfisket med 7,2 %. Konvensjonelle havfiskefartøy overfisket gruppeknoten med nesten 600 tonn, det vil si 9,6 %. Dette fisket har sin hovedsesong om våren. Notfartøy har en restkvote på 170 tonn ved årets slutt. Notfisket ble ikke stoppet. Trålerne har overfisket gruppekvotene sine med til sammen ca. 8,4 %.

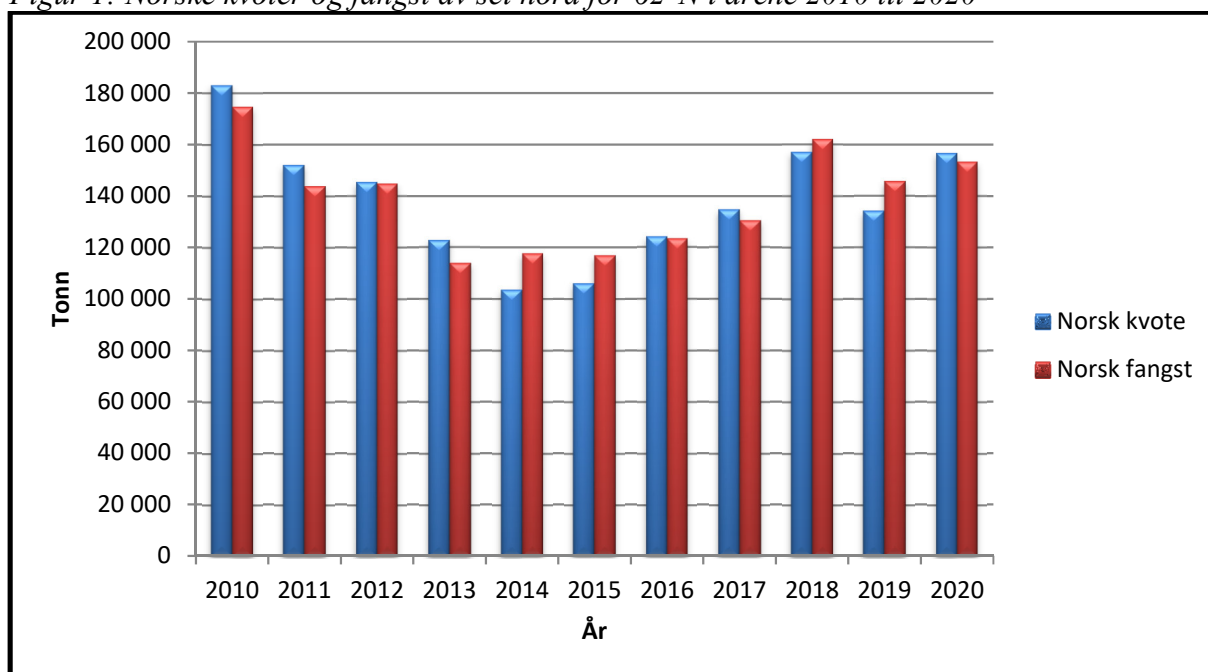
Fartøy som fisker i lukket gruppe med konvensjonelle redskap, har varierende kvoteutnyttelse. Tabell 1 viser at særlig fartøy med hjemmelslengde over 11 meter utnyttet kvotene sine. Fartøy i lukket gruppe ble gitt høy overregulering fra årets begynnelse for å tilrettelegge for at den nasjonale kvoten skulle bli utnyttet. All overregulering ble gitt som maksimalkvotetillegg. Den minste lengdegruppen fikk fritt fiske fra 21. september. Det ble ellers ikke foretatt justeringer i overreguleringen i løpet av året, se tabell 2 som viser overregulering i de enkelte lengdegruppene i løpet av året. Etter en runde med næringen primo desember, ble det besluttet at seifisket skulle få fortsette innenfor gjeldende regulering ut året. Det ble meldt om gode priser og etterspørsel etter sei. Fartøy i åpen gruppe hadde fritt fiske hele året.

Tabell 2: Overregulering i lukket gruppes fiske etter sei nord for 62°N i 2020

Hjemmels- lengde	Største lengde	Overregulering	1. jan – 20. sep	21. sep – 31. des
Under 11 m	Under 11 m	Hel	3 000 %	Fritt fiske
	11 - 14,9 m	Halv	1 500 %	Fritt fiske
	Over 15 m	Kvart	750 %	Fritt fiske
11 - 14,9 m	Under 15 m	Hel	600 %	600 %
	Over 15 m	Halv	300 %	300 %
15 - 20,9 m	Under 21 m	Hel	200 %	200 %
	Over 21 m	Halv	100 %	100 %
21 - 27,9 m			65 %	65 %

Figur 1 viser norsk totalkvote og fangst av sei de siste ti årene. Kvotene er ikke justert for kvotefleksibilitet. Kvoten ble i 2012 fullt utnyttet for første gang siden 2006. I 2014 er kvoten på sitt laveste i denne perioden, og kvoten ble overfisket med ca. 14 %. Kvoteutnyttelsen har vært god de siste syv årene.

Figur 1: Norske kvoter og fangst av sei nord for 62°N i årene 2010 til 2020

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet per 11. september 2021

Tabell 3: Kvotesituasjonen i 2021

Land	Kvote
Norge	183 959
Andre land	13 820
Totalt	197 779

Totalkvoten av sei nord for 62°N ble fastsatt til 197 779 tonn hvorav 13 820 tonn ble avsatt til andre lands fiske. Av den norske kvoten på 183 959 tonn er 144 tonn avsatt til forsknings- og undervisningsformål, 2 000 tonn til dekning av fangst innenfor ungdoms- og rekreasjonsfiske, 250 tonn til agnformål, 1 324 tonn til rekrutteringsordningen og 300 tonn til kompensasjon (tilleggskvoter) for enkelte fartøygrupper som følge av manglende adgang til britisk sone. Dette ga en disponibel kvote på 179 941 tonn til fordeling mellom de ulike fartøygruppene, se tabell 4.

Tabell 4: Gruppekvoter i 2021

Fartøygrupper	Gruppekvoter (tonn)
Not	44 985
Konvensjonelle	68 378
Lukket gruppe	51 283
Åpen gruppe	9 573
Havfiskefartøy	7 522
Trål	66 578
Torsketråltilatelse	53 262
Seitråltilatelse	12 816
Pelagiske trålere	500
Totalt	179 941

Det ble innført kvotefleksibilitet for sei over årsskiftet på gruppenivå fra 2016, etter samme modell som for torsk og hyse. Inntil 10 % (15 648 tonn) av ubenyttet kvote kan overføres fra 2020 til 2021. Et hvert kvantum som fiskes over totalkvoten, går til fratrekk på neste års kvote. Vi ser fra tabell 1 at totalkvoten er overfisket med 10 215 tonn, noe som tilsvarer 7,2 %, som belastes kvoten i 2021. Av dette ble -6 043 tonn overført innenfor de enkelte reguleringsgruppene, mens -4 172 tonn ble fordelt etter etablerte fordelingsnøkler. Totalkvote justert for kvotefleksibilitet for 2021 utgjør da 173 744 tonn.

For mer detaljer rundt overføringene fra 2020 på total- og gruppenivå se vedlagt notat *Kvotefleksibilitetsordningen i fisket etter sei – kvoteoverføringer fra 2020 til 2021*.

I reguleringen av fisket etter sei er 2021-kvotene justert som følger:

Tabell 5: Forskriftskvoter, overføringer og justerte kvoter (tonn) i 2021

Fartøygrupper	Forskrifts- kvote 2021	Overføringer på gruppenivå	Overføringer på totalkvotenivå	Justert gruppekvote 2021
Trål	66 578	-4 404	-1 544	60 630
Torsketrålere	53 262	-3 536	-1 235	48 491
Seitrålere	12 816	-868	-309	11 639
Pelagiske trålere	500			500
Not	44 985	170	-1 043	44 112
Konvensjonelle	69 702	-1 809	-1 585	66 308
Lukket gruppe:	52 607	-1 241	-1 189	50 177
<i>Under 11 m hjemmelslengde</i>	13 929	1 192	-314	14 807
<i>11 - 14,9 m hjemmelslengde</i>	13 980	-1 285	-323	12 372
<i>15 - 20,9 m hjemmelslengde</i>	13 595	-1 116	-305	12 174
<i>21 - 28,9 m hjemmelslengde</i>	11 103	-32	-247	10 824
Åpen gruppe	9 573		-222	9 351
Konvensjonelle havfiskefartøy	7 522	-568	-174	6 780
Forskning og undervisning	144			144
Agn	250			250
Rekreasjon og ungdomsfiske	2 000			2 000
Kompensasjonskvoter	300			300
Totalt	183 959	-6 043	-4 172	173 744

Justerte total- og gruppekvoter fremgår ikke av forskrift, men kvotene på fartøynivå endres i henhold til justerte gruppekvoter 2021. For at næring og forvaltning skal være i stand til å følge utviklingen i fisket, fremgår det av ukestatistikken hva som er de reelle total- og gruppekvote (justerte gruppekvoter).

Tabell 6: Gruppekvoter, fangst og førstehåndsverdi i 2021

Fartøygrupper	Forskrifts- kvote ¹ (tonn)	Justert kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Rest (tonn)	Utnyttelse (%)	Verdi (1 000 kr)
Trål²	66 578	60 630	50 549	10 081	83,4 %	580 904
Torsketrålere	53 262	48 491	44 331	4 160	91,4 %	510 432
Seitrålere	12 816	11 639	6 005	5 634	51,6 %	70 421
Pelagiske trålere	500	500	213	287	42,6 %	51
Not³	44 985	44 112	35 475	8 637	80,4 %	164 446
Konvensjonelle	69 702	66 308	51 921	14 387	78,3 %	467 945
Lukket gruppe ³ :	52 607	50 177	38 883	11 294	77,5 %	337 414
<i>Under 11 m hjemmelslengde</i>	13 929	14 807	8 728	6 079	58,9 %	69 324
<i>11 - 14,9 m hjemmelslengde</i>	13 980	12 372	10 882	1 490	88,0 %	83 644
<i>15 - 20,9 m hjemmelslengde</i>	13 595	12 174	8 925	3 249	73,3 %	91 485
<i>21 - 28,9 m hjemmelslengde</i>	11 103	10 824	10 348	476	95,6 %	92 961
Åpen gruppe	9 573	9 351	7 246	2 105	77,5 %	56 756
Konvensjonelle havfiskefartøy ⁴	7 522	6 780	5 792	988	85,4 %	73 775
Forskning og undervisning	144	144	21	123	14,6 %	178
Agn	250	250	253	-3	101,2 %	797
Rekreasjon og ungdomsfiske⁵	2 000	2 000	2 000	0	100,0 %	4 410
Kompensasjonskvoter	300	300	129	171	43,0 %	1 941
Annet⁶			861	-861		4 259
Totalt	183 959	173 744	141 209	32 535	81,3 %	1 224 880

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret og Konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet per 12. oktober 2021

¹ Kvoter justert for kvotefleksibilitet

² Det er foreløpig ikke beregnet hvor mye som er fisket av torsketrålere med strukturkvote seitrål

³ Ifølge Norges Råfisklag er det fisket 5 921 tonn sei med konvensjonelle redskap som er belastet seinotkvoten

⁴ Konvensjonelle havfiskefartøy som har adgang til å delta i fisket etter sei med garn har fisket 5 664 tonn, mens 128 tonn er registrert som bifangst av konvensjonelle havfiskefartøy uten adgang til å delta i det direkte garnfisket

⁵ Registrert rekreasjon- og ungdomsfiske utgjør 556 tonn, men det legges til grunn at hele avsetningen tas

⁶ Fangst som ikke kan plasseres på gyldige fiskeritillatelser

Tabell 6 gir en oversikt over kvoter, fangst og førstehåndsverdi av sei i 2021 per 12. oktober. Førstehåndsverdien utgjør vel 1,2 milliard kroner. Omtrent 81 % av den justerte kvoten er oppfisket, og det betyr at det gjenstår ca. 32 500 tonn. På tilsvarende tidspunkt i fjor var 86 % av den justerte kvoten oppfisket og det gjensto ca. 20 300 tonn.

En nærmere redegjørelse av utviklingen i fisket i de ulike fartøygruppene blir gjort i det følgende.

3.1 NOTFISKET

Deltakelsen i seinotfisket nord for 62°N for kystfartøy med største lengde på 13 meter og over har vært lukket siden 1999. Fartøy med største lengde under 13 meter kan delta i åpen gruppe. Notfisket med fartøy med lasteromsvolum over 500 m³ krever spesiell tillatelse (seinottillatelse, tidligere seinotkonsesjon). Det er tre fartøy som har slik tillatelse per 19. september 2021. I tillegg er det 97 fartøy med mindre enn 500 m³ lasteromsvolum som har deltakeradgang i notfisket etter sei nord for 62°N.

Tabell 7: Maksimalkvoter og garanterte kvoter i 2021

Hjemmelslengde	Kvote-faktor	Maksimal kvoter	Garanterte kvoter
Under 15m	1,00		138,69
15 – 20,9	1,50	208,04	166,43
21 – 22,9	2,03	281,54	225,23
23 – 25,9	2,43	337,02	269,61
26 meter og over	2,82	391,11	312,88
Seinottillatelse	5,64	782,21	625,76

Fartøy i lukket gruppe var fra årets begynnelse regulert med differensierte maksimalkvoter. Kvotene er justert for kvotefleksibilitet og som følge av refordeling av kvote avsatt andre land, og gjeldende kvoter er vist i tabell 7. I inneværende år fikk fartøy med hjemmelslengde under 15 meter overreguleringen som garantert kvantum. Overreguleringen for alle fartøy utgjør 25 %. For fartøy i lukket gruppe med hjemmelslengde på eller over 15 meter utgjør kvoteenheten for garantert kvote 110,95 per kvotefaktor 1,0. Fartøy med adgang til å delta i åpen gruppe kan fiske og lande tilsvarende kvote som fartøy i lukket gruppe med hjemmelslengde under 15 meter.

Fra 2013 har det ikke lenger blitt refordelt fra andre redskapsgrupper til notgruppen.

Gruppekvote for notfartøy ble i 2021 fastsatt til 44 985 tonn. Justert for kvotefleksibilitet var kvoten 44 112 tonn. Dersom fisket på maksimalkvotene stoppes, fortsetter fisket på garantert kvantum. Det gjenstår nesten 11 300 tonn av justert gruppekvote per 12. oktober og fisket på maksimalkvotene er ikke stoppet ennå. Fartøy som har deltakeradgang i notfisket kan fiske notkvoten med konvensjonelle redskap, og det er beregnet fisket vel 5 900 tonn med konvensjonelle redskap som belastes notkvoten.

Dispensasjonen fra 40 cm minstemål i området mellom 66°33'N og 62°N opphører når Fiskeridirektoratet har beregnet de første 3 000 tonn i området oppfisket, uavhengig av faktisk størrelsessammensetning i fangstene. Minstemålet på 35 cm ble opphevet 9. mai, og dermed gjelder et minstemål på 40 cm i dette området ut året.

I 2013 ble tillatt innblanding av undermåls sei i notfisket redusert fra 30 % til 20 %, unntatt i området mellom 62°N og 66°33'N hvor 30 % innblanding videreføres når minstemålet er 40 cm.

3.2 FISKET MED KONVENSJONELLE REDSKAPER

Reguleringsopplegget i 2021 har vært tredelt: Konvensjonelle havfiskefartøy, lukket og åpen kystgruppe. Kvoten til fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper har vært på totalt 69 702 tonn, 66 308 tonn justert for kvotefleksibilitet (inkludert kvantum avsatt til rekrutteringskvoter). Per 12. oktober har denne gruppen samlet sett fisket nesten 52 000 tonn.

Gruppekvote for konvensjonelle havfiskefartøy ble i 2021 fastsatt til 7 522 tonn. Justert for kvotefleksibilitet er gruppekvote 6 780 tonn. Av gruppekvote er 500 tonn avsatt til dekning av bifangst. Kvotemessig utgjør dette 11 % av den samlede gruppekvote til fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper. Det ble fra årets begynnelse fastsatt en maksimalkvote på 375

tonn per kvotefaktor for fartøy som fisker etter sei med garn. Denne maksimalkvoten innebar en overregulering på 33 %, når man legger til grunn at det ved årsskiftet var 22,338 kvotefaktorer i fartøygruppen.

Konvensjonelle havfiskefartøy har fisket nesten 5 800 tonn per 12. oktober, hvorav ca. 130 tonn er tatt som bifangst av fartøy som ikke har deltakeradgang i garnfisket etter sei. Konvensjonelle havfiskefartøy har sitt hovedfiske før påske. Fisket etter påske er meget begrenset. Dersom fisket stoppes, er det tillatt med inntil 25 % bifangst av sei i de enkelte fangster og av landet fangst.

Fartøy i lukket gruppe er innplassert i Finnmarksmodellen etter hjemmelslengde, og hver lengdegruppe har egne gruppekvoter. Erfaring om kvoteutnyttelse de siste årene tilsier at det bør reforderes fra mindre kystfiskefartøy til større kystfiskefartøy ved årets begynnelse. Alle lengdegrupper ble derfor tildelt overregulering allerede fra 1. januar. Overreguleringen er utdelt som maksimalkvoter og fartøyene har garanterte kvoter uten overregulering i bunn.

Fartøy med største lengde over sin hjemmelslengdegruppe får halv overregulering i forhold til fartøy med største lengde under eller lik sin hjemmelslengdegruppe. Fartøy med hjemmelslengde under 11 meter blir tildelt gradvis lavere overregulering avhengig av største lengde. Inneværende års overregulering går fram av tabell 8.

Tabell 8: Overregulering i lukket kystgruppes fiske etter sei nord for 62°N i 2021

Hjemmelslengde	Største lengde	Overregulering	1. jan – 26. sep	27. sep – dags dato
Under 11 m	Under 11 m	Hel	3 000 %	Fritt fiske
	11 - 14,9 m	Halv	1 500 %	Fritt fiske
	Over 15 m	Kvart	750 %	Fritt fiske
11 - 14,9 m	Under 15 m	Hel	600 %	600 %
	Over 15 m	Halv	300 %	300 %
15 - 20,9 m	Under 21 m	Hel	200 %	200 %
	Over 21 m	Halv	100 %	100 %
21 - 27,9 m			65 %	65 %

Fartøy i lukket gruppe har per 12. oktober fisket til sammen nesten 39 000 tonn. Det vil si at det gjenstår nesten 11 300 tonn (22,5 %). Som nevnt ovenfor er det fisket et kvantum med konvensjonelle redskap som skal belastes gruppeknoten til notfartøy. Per 12. oktober utgjør dette ca. 5 900 tonn ifølge statistikk fra Norges Råfisklag, slik at fangsttallene i tabell 6 er justert for dette.

Som det fremgår av tabell 8 er fartøy i lukket gruppe regulert med svært høy overregulering fra årets begynnelse. Det ble innført fritt fiske fra 27. september for fartøy under 11 meter hjemmelslengde.

Åpen gruppe har fisket ca. 7 200 tonn så langt i år, det vil si at det gjenstår nesten 2 100 tonn (22,5 %) av justert gruppekvote. Åpen gruppe har hatt fritt fiske fra årets begynnelse. Dersom det frie fisket må stoppes, fortsetter fisket innenfor garantert kvantum.

3.3 TRÅLFISKET ETTER SEI

Den samlede trålkvoten nord for 62°N er på 66 578 tonn sei. Justert for kvotefleksibilitet utgjør disponibelt kvantum 60 630 tonn. Justert kvote utgjorde 48 491 tonn for torsketrålerne, og 11 639 for seitrålerne. Det ble avsatt et kvantum på 500 tonn til dekning for bifangst av sei i industritrålfisket.

Til sammen står det igjen vel 10 000 tonn av gruppekvoten til trålerne per 12. oktober. Ved kvoteavregning på gruppenivå føres fangst på hovedtillatelsen til fartøyet. Torsketrål og seitrål kan strukturere på tvers av gruppene. Når torsketrålere fisker på strukturkvote fra seitrålgruppen, skal gruppekvoten til seitrål belastes, og motsatt. Per 12. oktober er det ikke beregnet hvor mye sei torsketrålgruppen har fisket som skal belastes seitrålerne.

3.3.1 Torsketrålerne

Torsketrålernes justerte gruppekvote på 48 491 tonn ble fordelt med garantert fartøyskvote etter følgende kvotefaktorer:

Tabell 9: Torsketrålernes kvotefaktorer og fartøyskvoter i 2021

Trålgruppe	Kvotefaktor	Fartøyskvoter
Småtrålere	0,58	300
Ferskfisk- /rundfrysetrålere	1,00	518
Fabrikktrålere	1,32	684

Torsketrålerne har tidligere år vært regulert med maksimalkvoter med garanterte kvoter i bunn. På bakgrunn av relativt god kvoteutnyttelse og innføring av kvotefleksibilitet på gruppenivå ble torsketrålerne regulert med fartøyskvoter fra årets begynnelse i år. Fartøyskvotene er gitt med 10 % overregulering.

3.3.2 Seitrålerne

Seitrålernes justerte gruppekvote på 11 686 tonn ble fordelt med garantert fartøyskvote etter følgende kvotefaktorer:

Tabell 10: Seitrålernes kvotefaktorer og fartøykvoter i 2021

Kvotefaktor	Fartøykvoter
0,35	359
0,75	770
0,85	872
1,00	1 026

Seitrålerne har tidligere år vært regulert med maksimalkvoter med garanterte kvoter i bunn, i likhet med torsketrålerne. På bakgrunn av relativt god kvoteutnyttelse og innføring av kvotefleksibilitet på gruppenivå ble seitrålerne regulert med fartøykvoter fra årets begynnelse. Basert på tidligere års erfaring er det likevel lagt inn en overregulering på 10 % fra årets begynnelse.

Tidligere var seitrålerne regulert med bifangstbestemmelser, men fra og med 2018 er fartøy med seitråltillatelse tildelt fartøykvoter på torsk og hyse som også skal dekke behovet for bifangst. Seitrålerne var fra årets begynnelse regulert med fartøykvoter uten overregulering med 183 tonn torsk og 206 tonn hyse per fartøy. Det ble innført et maksimalkvotetillegg på 50 tonn hyse fra 16. april.

3.3.3 Pelagiske trålere

For å dekke bifangst av sei for de pelagiske trålerne, herunder også i fisket etter vassild, nord for 62°N, ble det avsatt et kvantum på 500 tonn. For å unngå overskridelse og for å begrense seifisket med småmasket trål, er det satt et tak på 100 tonn sei per tråler fra årets begynnelse.

I det pelagiske fisket nord for 62°N er det hittil i år registrert til sammen ca. 213 tonn sei av avsetningen på 500 tonn.

4 SEIFISKET NORD FOR 62°N I 2022

4.1 BESTANDSSITUASJONEN OG HØSTINGSREGELEN

Høstingsregelen for nordøstarktisk sei er:

1. Totalkvoten for nordøstarktisk sei skal baseres på gjennomsnittet av de totalkvoter som en fiskedødelighet lik 0,32 med referansealder 4-7 år vil innebære de neste tre år.
2. Totalkvoten skal likevel ikke endres fra år til år med mer enn 15 %.
3. Dersom gytebestanden faller under føre-var-gytebestandsnivå (B_{pa}), skal det legges til grunn en fiskedødelighet som endres lineært fra føre-var-dødelighet (F_{pa}) ved B_{pa} til null ved en gytebestand lik null. Ved slike lave gytebestandsnivå setter en ikke noe grense på variasjonen i totalkvote fra et år til et annet.

Gytebestanden har vært over føre-var nivå siden 1996. Gytebestanden minket betydelig fra 2007 til 2011 for så å øke igjen. Fiskedødeligheten har vært under føre-var nivå siden 1997 med unntak av i 2010 og 2011. Rekrutteringen har siden 2005 vært på nivå med langtidsgjennomsnittet.

ICES vurderer bestanden til å være høstet bærekraftig og ha full reproduksjonskapasitet. I henhold til høstingsregelen må fangstene i 2022 ikke overstige 197 212 tonn. Bifangst av kysttorsk og vanlig uer bør holdes så lav som mulig.

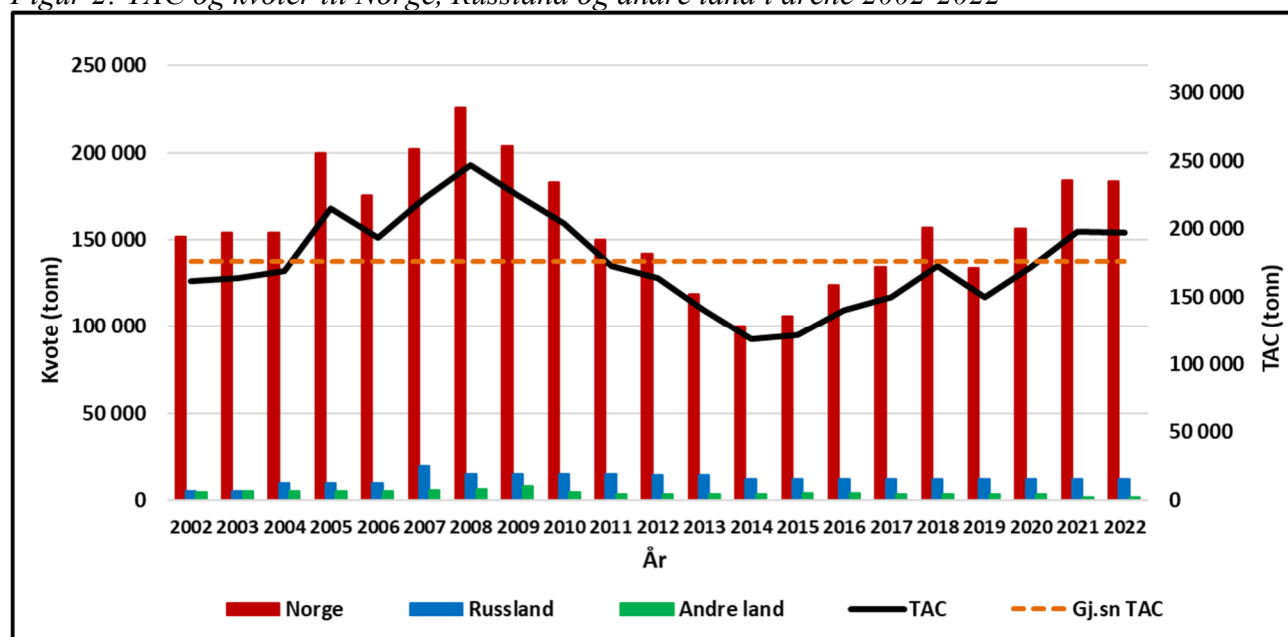
4.2 KVOTESITUASJONEN

NFD har fastsatt TAC i tråd med ICES sin tilrådning på 197 212 tonn sei. Dette innebærer en nedgang på 0,3 % fra inneværende år.

Etter en stipulert avsetning på til sammen 15 550 tonn til dekning av kvoter til andre land, vil nasjonal kvote bli 181 662 tonn. Avsetningen til andre land omfatter en kvote til Russland og tradisjonelle avsetninger til EU, Færøyene og Grønland. I tillegg kan det være aktuelt å avsette et kvantum til Storbritannia. Hvor mye som faktisk skal avsettes er avhengig av de kommende kvoteforhandlingene med andre land, og kvotestørrelsene kan bli noe endret som følge av dette.

Figur 2 viser utviklingen i TAC og kvoter av sei nord for 62°N i årene 2002 til 2022. Den norske kvoten var på sitt høyeste i 2008 og utgjorde da 226 150 tonn. I 2014 var TAC på sitt laveste og utgjorde 119 000 tonn. Dette tilsvarer en variasjon i TAC på 107 150 tonn, mens TAC i gjennomsnitt har utgjort ca. 176 000 tonn. Vi ser at den norske seikvoten i 2022 er på nivå med 2021, da den ikke hadde vært så høy på elleve år.

Figur 2: TAC og kvoter til Norge, Russland og andre land i årene 2002-2022

4.2.1 Avsetninger til forskningsformål, undervisningsordningen og lærlingkvoter

Fiskeridirektøren viser til pågående prosess med utlysning av forskningskvoter for 2022. Størrelsene på kvanta som avsettes til undervisningsordningen, forskningsformål og lærlingkvoter for 2022 er først kjent når endelig forskrift fastsettes rett før årsskiftet. En eventuell avsetning til forskning og undervisning vil gå til fradrag på totalkvoten. Avsetningenes størrelse utgjør en svært liten andel av totalkvotene i de enkelte fiskeriene og har derfor ingen betydning for forslaget til regulering.

4.2.2 Agn

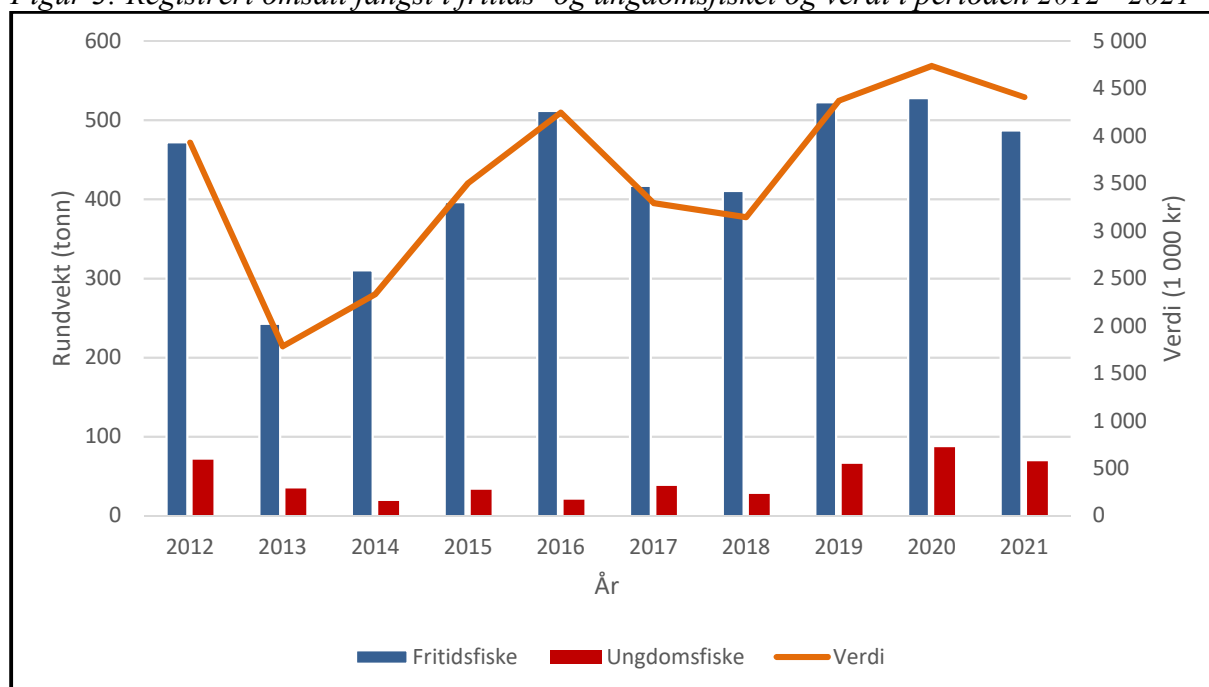
I 2021 ble det avsatt et kvantum til agnkvoter på henholdsvis 250 tonn sei, 1 300 tonn makrell og 500 tonn norsk vårgytende sild. Kvantumet har vært disponert av S/L Fiskernes Agnforsyning (Agnforsyningen), og har vært trukket fra den norske kvoten før den ble fordelt mellom de ulike fartøygruppene. Avsetningen til agn i 2022 er ikke fastsatt ennå, og det er derfor i dokumentet tatt høyde for 250 tonn i reguleringsforslaget for 2022.

4.2.3 Avsetning til dekning av fangst innenfor ungdomsfiskeordningen og rekreasjonsfiske (fritids- og turistfiske)

I 2021 er det avsatt 2 000 tonn sei til dekning av registrert og uregistrert fangst fra ungdoms- og rekreasjonsfisket. Fiskeridirektøren ønsker å følge prinsippet om at *all* fangst skal avregnes totalkvoten og at det derfor avsettes sei til dette formålet også i 2022.

Havforskningsinstituttet kartla i 2009 deler av det kommersielle turistfisket og beregnet et uttak av sei på om lag 800 tonn. I tillegg kommer uregistrert fangst fra fritidsfiske og turistfiske som ikke gikk gjennom de 445 kommersielle turistfiskeanleggene som var identifisert i kartleggingen. I 2018 ble det innført en registreringsordning for turistfiskevirksomheter, med plikt for alle registrerte virksomheter til å rapportere bl.a. antall sei fisket i regi av virksomheten. Så langt er det rapportert landet ca. 286 tusen sei. Vi har foreløpig ikke gode data til å regne om fra antall fisk til vekt.

Figur 3: Registrert omsatt fangst i fritids- og ungdomsfisket og verdi i perioden 2012 - 2021

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet per 12. oktober 2021

Figur 3 viser omsatt fritidsfangst og fangst av sei fra ungdomsfiskeordningen, samt total førstehandsverdi fra disse ordningene de siste årene. I gjennomsnitt har det blitt omsatt 426 tonn sei innenfor fritidsfisket og 46 tonn innenfor ungdomsfiskeordningen de siste ti årene. Gjennomsnittlig førstehandsverdi har utgjort om lag 3,5 millioner kr. I tillegg kommer det uregistrerte uttaket av sei fra turist- og fritidsfiske. Per 12. oktober er det registrert 487 tonn omsatt i fritidsfisket og 69 tonn innenfor ungdomsfiskeordningen. Samlet sett legger vi til grunn at hele avsetningen tas.

Fiskeridirektøren foreslår at det for 2022 avsettes 2 000 tonn sei til dekning av fangst innenfor ungdomsfiskeordningen og rekreasjonsfiske (fritids- og turistfiske).

4.2.4 Rekrutteringskvoter

Fiskeridirektøren viser til forslaget til ny rekrutteringskvotebonusordning som skal behandles i reguleringsmøtet i sak 26. Det legges til grunn at ordningen skal implementeres med virkning fra og med 2022. Størrelsen på avsetningen til formålet er ikke kjent p.t. Avsetningen til rekrutteringskvotebonusordningen vil i 2022 utgjøre en liten andel av totalkvotene i de enkelte fiskeriene og har derfor ingen betydning for forslaget til regulering.

Fiskeridirektøren viser videre til at det fremdeles er behov for å avsette et kvantum for kvotemessig dekning til den gamle rekrutteringsordningen. Fiskeridirektoratet foreslår derfor å videreføre ordningen med at de gamle rekrutteringskvotene skal belaste alle fartøygrupper i det enkelte fiskeri. Kvantumet til de gamle rekrutteringskvotene tas fra «toppen» og korresponderer med fartøyenes garanterte kvoter inneværende år. Kvantumet overføres deretter til lukket gruppe før fordeling av kvoter på fartøynivå. Fartøy med rekrutteringskvote reguleres ellers helt likt med fartøy i lukket gruppe.

Tabell 11 viser sum kvotefaktorer fordelt på hjemmelslengdegrupper i fisket etter sei nord for 62°N per 7. oktober 2021.

Tabell 11: Kvotefaktorer og garantert kvoter (tonn) i tilknytning til rekrutteringskvotene fordelt på hjemmelslengdegruppe per 7. oktober 2021

Hjemmelslengde	Sum kvotefaktorer rekrutteringskvoter	Kvoteenhet	Garanterte kvoter
Under 11 m	87,0914	5,0095	436
11 - 14,9 m	216,9602	4,0365	876
Totalt	304,0516		1 312

For å ta høyde for fiske på rekrutteringskvoter, foreslår fiskeridirektøren at det settes av 1 312 tonn sei før fordeling på fartøygrupper.

Fiskeridirektøren foreslår å avsette 1 312 tonn i tilknytning til rekrutteringskvotene i 2022, og foreslår at dette avsettes før fordeling på trål, not og konvensjonelle redskap.

4.2.5 Kvotefleksibilitet mellom kvoteår

Etter behandling på reguleringsmøtet 4. juni 2015 ble det innført kvotefleksibilitet i fisket etter sei over årsskiftet på gruppenivå fra 2016, etter samme modell som for torsk og hyse.

Det vises til brev fra Nærings- og fiskeridepartementet der de ber Fiskeridirektoratet i reguleringsmøtet redegjøre for status i arbeidet med nytt kvoteregister og om registeret er egnet til å takle kvotefleksibilitet på fartøynivå i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62°N. Fiskeridirektøren viser til sak 1/2021 for orientering om status for arbeidet med utvikling av nytt kvoteregister.

Fiskeridirektøren finner det lite hensiktsmessig å innføre kvotefleksibilitet på fartøynivå i fisket etter sei nord for 62°N slik reguleringen og kvoteutnyttelsen på sei er pr. i dag. Samtlige fartøygrupper med unntak av trålerne har meget romslige reguleringer med høy overregulering og fritt fiske. Reguleringsopplegget for trålerne er i dag ikke tilpasset en modell med kvotefleksibilitet på fartøynivå ettersom trålerne kan strukturere på tvers av trålgruppene. Dette gjør kvoteavregningen på gruppenivå utfordrende, ved at fangst på strukturkvoter skal kvotebelastes en annen gruppekvote enn der fartøyets hovedtillatelse (grunnkvote) befinner seg. Kvoteavregningen blir ytterligere komplisert dersom man regulerer ulikt i løpet av året, for eksempel når det reforderes ved å innføre maksimalkvotetillegg i en av gruppene. En sammenslåing av seitrålerne og torsketrålerne i struktur- og reguleringssammenheng, vil derfor innebære en betydelig forenkling av reguleringene og kvoteavregningen. Det vil også forenkle arbeidet med kvoteregisteret. På denne bakgrunn anbefaler Fiskeridirektøren å videreføre ordningen med kvotefleksibilitet på gruppenivå også i 2022.

Fiskeridirektøren foreslår at ethvert kvantum fisket ut over vedkommende fartøygruppes gruppekvote, skal gå til fratrekk på fartøygruppens gruppekvote det påfølgende år. Dersom

overfisket skyldes Fiskeridirektoratets refordeling av kvoter mellom fartøygrupper for å legge til rette for at norsk totalkvote kan tas, skal belastningen av gruppekvote det påfølgende kvoteåret ikke overstige 10 % av den gruppekvote som er overfisket. Denne begrensningen gjelder bare så langt det for øvrig er dekning innenfor totalkvoten.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøygruppene kan overføre inntil 10 % av gruppekvote til det påfølgende år. Dersom det gjenstår mer enn 10 % av en fartøygruppes kvote, skal den overskytende kvoten refordeles til alle fartøygrupper etter etablerte fordelingsnøkler det påfølgende år.

I den videre saksfremstillingen legges det til grunn prognoser på hvor mye det kan forventes at de enkelte fartøygruppene kan overføre mellom 2021 og 2022, og det fastsettes foreløpige kvoteenheter ved årsskiftet. Endelige kvoteenheter fastsettes når fangststatistikken ansees for komplett i januar/februar 2022.

4.3 MINSTEMÅL

Det alminnelige minstemålet på sei nord for 62°N er 45 cm. I fisket etter sei med not gjelder i utgangspunktet et minstemål på 42 cm nord for Lofotodden, og 40 cm i området sør for Lofotodden til 62°N. I området mellom 66°33'N (polarsirkelen) og 62°N er det likevel fastsatt et minstemål på 35 cm inntil de første 3 000 tonn sei er beregnet oppfisket uavhengig av faktisk størrelsessammensetning i fangstene.

4.4 FORDELING PÅ REGULERINGSGRUPPER

Med utgangspunkt i en disponibel kvote på 177 956 tonn, vil fiskeridirektøren i tråd med landsmøtevedtak 7/01 i Norges Fiskarlag om fordeling av kvoten av sei nord for 62°N på redskapsgrupper og vedtaket om videreføring i landsmøtesak 6/07, foreslå følgende fordeling på de ulike fartøygruppene:

Tabell 12: Gruppekvote 2022

Redskapsgruppe	Andel (%)	Gruppekvote (tonn)
Konvensjonelle redskaper	38	67 623 ¹
Notgruppen	25	44 489
Trålgruppen	37	65 844
Sum	100	177 956

¹I tillegg kommer 1 312 tonn i lukket kystgruppe under 15 meter hjemmelslengde

Reguleringene av de enkelte redskapsgrupper vil bli behandlet enkeltvis i det følgende.

4.5 REGULERINGER I NOTFISKET ETTER SEI

Gruppeknoten for seinotfisket i 2022 på 44 489 tonn innebærer en nedgang på ca. 1 % sammenliknet med inneværende år.

På fartøynivå har notfisket vært regulert med maksimalkvoter med en relativt høy overregulering av gruppeknoten, der fangstutviklingen i stor grad har vært bestemt av tilgjengelighet og mottakskapasitet. Fiskeridirektøren mener det er hensiktsmessig å regulere notfisket med maksimalkvoter og et garantert kvantum i bunn.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre ordningen med at fartøy med hjemmelslengde under 15 meter får overreguleringen som garantert kvantum.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy med hjemmelslengde på eller over 15 meter i notfisket etter sei reguleres med maksimalkvoter og et garantert kvantum.

Notfisket foregår i hovedsak på kysten av Møre på vårparten og fortsetter på Finnmarkskysten i sommermånedene. Hvor stor maksimalkvote som fastsettes og tidspunktet for eventuelle refordelinger, vil kunne ha betydning for den geografiske fordelingen av fisket. En balansert maksimalkvote kan i utgangspunktet sikre en rimelig geografisk fordeling. For stor overregulering kan imidlertid ved gode fangstforhold føre til et uforutsigbart kappfiske med stopp i fisket og redusert lønnsomhet som konsekvens for både fangstledd og landside.

Det er til sammen 397,8923 kvotefaktorer i den lukkede delen av seinotfisket, dvs. fartøy over 13 meter med deltakeradgang og fartøy med seinottillatelse.

Kvotefleksibilitet mellom kvoteår gir fordelingsmessige konsekvenser ved overfiske av gruppeknoten. Ved høy overregulering er det en mindre andel fartøy som får utnyttet denne, mens alle i gruppen får redusert kvote til neste år. Fiskeridirektøren ønsker ikke en overregulering som legger opp til et overfiske av gruppeknoten. I inneværende år har maksimalkvotene blitt gitt med 25 % overregulering, og fisket på maksimalkvotene er ennå ikke stoppet.

Det landes kun mindre kvantum sei fisket med not fram mot årsskiftet, men det landes stadig sei fisket med konvensjonelle redskap som skal belastes notknoten. Så langt i år utgjør dette ca. 5 900 tonn og det gjenstår vel 8 600 tonn av justert gruppekvote per 12. oktober.

Knoten er på nivå med inneværende års kvote, og fiskeridirektøren mener at overreguleringen ikke bør økes. Inneværende års overregulering synes å ha truffet bra hittil i år, slik at det anbefales å videreføre overreguleringen på 25 %.

Tabell 13: Forslag til kvoter i notfisket

Hjemmelslengde	Kvotefaktor	Maksimalkvoter	Garanterte kvoter
under 15 meter	1,00		139,76
15 – 20,9 meter	1,50	209,64	167,72
21 – 22,9 meter	2,03	283,71	226,97
23 – 25,9 meter	2,43	339,62	271,70
26 meter og over	2,82	394,12	315,30
Seinottillatelse	5,64	788,25	630,61

Fiskeridirektøren foreslår at maksimalkvotene i notfisket fastsettes som vist i tabell 13, noe som tilsvarer en kvoteenhet på 111,81 per kvotefaktor 1 for garantert kvote for fartøy på eller over 15 meter hjemmelslengde.

På reguleringsmøtet høsten 2017 viste Fiskeridirektøren til at dersom gjeldende praksis vedrørende fiske på to kvoter i seireguleringen skulle videreføres burde et unntak spesifiseres i bestemmelsen om kvoteutnyttelse. Saken ble drøftet på reguleringsmøtet, uten at man kom til enighet. NFD sendte bestemmelsen om kombinasjonsdrift og kvoteutnyttelse på høring våren 2018. Som et resultat av høringen ble det innført et unntak i bestemmelsen om kvoteutnyttelse, gjeldende fra 2019.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre bestemmelsen om at fartøy som har adgang til å delta i lukket gruppe i fisket etter sei med not, og som også har adgang til å delta i fisket med konvensjonelle redskaper i lukket gruppe, kan fiske begge seikvotene.

4.6 REGULERINGER AV SEIFISKET MED KONVENSJONELLE REDSKAPER

4.6.1 Konvensjonelle havfiskefartøy

Fiskeridirektøren foreslår at konvensjonelle havfiskefartøy skal ha en andel på 11 % av den konvensjonelle kvoten. Dette utgjør 7 439 tonn i 2022.

De siste årene har det vært avsatt et kvantum på 500 tonn av gruppekvoten til konvensjonelle havfiskefartøy til dekning av bifangst. Når det direkte fisket stoppes eller når det enkelte fartøy har fisket sin maksimalkvote, settes bifangstprosenten til 25 %.

Fiskeridirektøren foreslår at avsetningen til bifangst settes til 500 tonn i 2022.

Fisket etter sei med garn er deltakerregulert, og har vært regulert med maksimalkvoter med relativt høy overregulering de siste årene. Gruppen består av 13 fartøy med rett til å delta i garnfisket som disponerer i alt 22,338 kvotefaktorer. I inneværende år har denne gruppen var regulert med maksimalkvoter på 375 tonn, som innebærer en overregulering på ca. 21 % fra årets begynnelse.

Kvoteutnyttelsen på fartøynivå er meget forskjellig. Enkelte tar hele kvoten, mens andre deltar ikke i fisket. Ved innføring av kvotefleksibilitet på gruppenivå må det benyttes en hensiktsmessig overregulering som lar de deltakende fartøyene utnytte kvoten, uten at den overfiskes i særlig grad.

Fisket etter sei med garn forgår om våren, slik at det forventes svært lite landinger av sei i denne gruppen resten av året.

Per 12. oktober i år gjenstår det nesten 1 000 tonn av justert gruppekvote, det vil si ca. 15 %. Nivået på overregulering synes dermed å være noe lavt. På denne bakgrunn kan det være hensiktsmessig å øke maksimalkvotene noe sammenliknet med inneværende år.

Fiskeridirektøren foreslår at konvensjonelle havfiskefartøy reguleres med maksimalkvoter på 425 tonn.

4.6.2 Fartøy i lukket kystgruppe

Fiskeridirektøren legger til grunn at lukket kystgruppe får samme kvoteandel som i inneværende år, dvs. 75 %.

Fiskeridirektøren foreslår at gruppeknoten for fartøy i lukket kystgruppe settes til 50 717 tonn.

Hver av de fire lengdegruppene i Finnmarksmodellen har egne gruppekvoter. Utgangspunktet for fordelingen av kvoten mellom lengdegruppene var en politisk beslutning. Rent teknisk blir imidlertid gruppekvoteene til de enkelte lengdegruppene nå fordelt på grunnlag av fordelingen av kvotefaktorene i gruppene. Dette er nødvendig som følge av manglende «vanntette skott» mellom lengdegruppene i strukturpolitikken som har gjort det mulig å flytte hele eller deler av strukturkvoter på tvers av lengdegruppene i Finnmarksmodellen.

Fordelingen av kvotefaktorer i lukket gruppe er som følger per 7. oktober 2021:

Tabell 14: Fordeling av kvotefaktorer mellom lengdegruppene i Finnmarksmodellen der strukturkvotene er plassert på hjemmelslengden der fartøyets grunnkvote befant seg per 7. oktober 2021

Hjemmelslengde	Grunnkvoter	Strukturkvoter	Sum kvotefaktorer	Fordeling (%)
0 - 10,9 m	2481,3802		2481,3802	26,37 %
11 - 14,9 m	1274,9875	1188,9210	2463,9085	26,18 %
15 - 20,9 m	1023,4062	1373,9673	2397,3735	25,47 %
21 - 27,9 m	798,8726	1269,7393	2068,6119	21,98 %
Uoppgitt ¹		22,6282	22,6282	
Totalt	5578,6465	3855,2558	9433,9023	100,00 %

Kilde: Konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet per 7. oktober 2021

¹ Kvotefaktorer som ikke er plassert på et fartøy med hovedtillatelse/grunnkvote p.t

Vi finner per 7. oktober i år 87,0914 kvotefaktorer i lengdegruppen under 11 meter hjemmelslengde og 216,9602 kvotefaktorer i lengdegruppen mellom 11 og 14,9 meter hjemmelslengde som kan relateres til rekrutteringskvoter. Det er besluttet at fisket innenfor rekrutteringskvotene skal belastes et kvantum tatt fra «toppen» og disse kvotefaktorene (grunnkvotene) holdes derfor utenfor i de videre beregningene. Fartøyene med disse rekrutteringskvotene har skaffet seg strukturkvoter tilsvarende 53,9938 kvotefaktorer i hjemmelslengdegruppen 11 til 15 meter og disse er med i beregningen i tabell 16.

Fiskeridirektøren foreslår at vi benytter Finnmarksmodellen med gruppeinndeling i fire reguleringsgrupper etter hjemmelslengde som vist i tabell 14.

Dette innebærer følgende gruppeandeler og gruppekvoter for 2022:

Tabell 15: Gruppeinndeling og gruppekvoter i 2022 (tonn)

Lengdegrupper	Gruppekvote	Andel
Under 11 meter hjemmelslengde*	13 374	26,37 %
11 - 14,9 meter hjemmelslengde*	13 278	26,18 %
15 - 20,9 meter hjemmelslengde	12 918	25,47 %
21 - 27,9 meter hjemmelslengde	11 147	21,98 %
Totalt	50 717	100,00 %

*Gruppekvotene påplusses med 436 tonn og 876 tonn før fordeling på fartøynivå, jf. diskusjon i punkt 4.2.4 om rekrutteringskvoter.

Gruppekvotene må justeres for eventuelt over- eller underfiske av 2021-kvotene. For fartøy under 11 meter hjemmelslengde er det rimelig å anta det vil stå igjen mer enn 10 % av gruppekvoten. Fartøy over 11 meter har bedre kvoteutnyttelse og fikk høy overregulering fra årets start for å tilrettelegge for at norsk totalkvote kan utnyttes fullt ut. Eventuelt overfiske av gruppekvoten vil derfor ikke bli belastet med mer enn inntil 10 % av gruppekvoten, så fremt det er dekning innenfor totalkvoten. Tradisjonelt blir det fisket en del sei om høsten, og det kan være rimelig å anta at det blir fisket en god del i tiden frem mot årsskiftet, slik at gruppekvotene kan forventes å bli utnyttet og gjerne noe overfisket for fartøy med hjemmelslengde over 11 meter. I dette regneeksempelet legges det derfor opp til 10 % fratrekk av 2021-kvoten på kvoten i 2022 på gruppenivå for fartøy på og over 21 meter hjemmelslengde. Det legges opp til at fartøy med hjemmelslengde under 11 meter får 10 % av 2021-kvoten overført til 2022.

Tabell 16: Prognose for overføring av kvoter (tonn) fra 2021 til 2022

Lengdegrupper	Prognose overføring 2021 til 2022	Prognose gruppekvoter 2022
Under 11 meter hjemmelslengde	1 392	14 766
11 - 14,9 meter hjemmelslengde	0	13 278
15 - 20,9 meter hjemmelslengde	0	12 918
21 - 27,9 meter hjemmelslengde	-1 110	10 037
Totalt	282	50 435

NFD ba i 2016 Fiskeridirektoratet om å legge frem en ny reguleringsmodell for 2017 for fartøy under 11 meter hjemmelslengde i torskefiskeriene der overreguleringen trappes gradvis ned jo større faktisk lengde fartøyene har.

I tillegg ble det innført en ny modell for overregulering for fartøy med hjemmelslengde over 11 meter basert på forslag fra Norges Fiskarlag i reguleringsmøtet høsten 2016. I denne modellen får fartøy med største lengde over sin hjemmelslengdegruppe halv overregulering i forhold til fartøy med største lengde under eller lik sin hjemmelslengdegruppe.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre gjeldende reguleringsmodeller for overregulering i lukket kystgruppe i 2022.

Det er svært varierende utnyttelsesgrad for fartøy i kystgruppen, og ulik grad av strukturering. Det er derfor utfordrende å finne en overregulering som treffer godt. Næringen har selv uttrykt at det er viktig å sikre forutsigbarhet og at seifisket kan pågå hele året. Det er uheldig med stopp i fisket for tidlig da det blir lite sei igjen til høstfisket.

Tabell 2 og 8 viser overreguleringen i henholdsvis 2020 og 2021. Fartøy under 11 meter hjemmelslengde har ikke utnyttet sin gruppekvote, og fisket har blitt sluppet fritt. Fartøy over 11 meter har bedre kvoteutnyttelse. Ettersom vi ser ut til å ha truffet med overreguleringen i inneværende år, foreslår Fiskeridirektøren en videreføring av inneværende års overregulering fra årets begynnelse for alle lengdegrupper.

Gruppekvote av sei foreslås utdelt som maksimalkvoter med varierende grad av overregulering fra årets begynnelse, og med garanterte fartøykvoter uten overregulering i bunn. Foreslått overregulering går frem av tabell 17.

Tabell 17: Forslag til overregulering i lukket kystgruppes fiske etter sei i 2022

Hjemmels- lengde	Største lengde	Overregulering	Overregulering 2022
Under 11 m	Under 11 m	<i>Hel overregulering</i>	<i>3 000 %</i>
	11 - 14,9 m	Halv overregulering	1 500 %
	Over 15 m	Kvart overregulering	750 %
11 - 14,9 m	Under 15 m	<i>Hel overregulering</i>	<i>600%</i>
	Over 15 m	Halv overregulering	300 %
15 - 20,9 m	Under 21 m	<i>Hel overregulering</i>	<i>200 %</i>
	Over 21 m	Halv overregulering	100 %
21 - 27,9 m		<i>Overregulering</i>	<i>65 %</i>

Tabell 18: Forslag til maksimalkvoter i 2022 for fartøy i lukket kystgruppe med hjemmelslengde under 11 meter

Hjemmels- lengde	Kvotefaktor 2022	Garantert kvote	Maksimalkvote største lengde under 11 m	Maksimalkvote største lengde 11-14,9 m	Maksimalkvote største lengde over 15 meter
under 7 meter	1,3137	7,55	234,12	120,84	64,20
7 - 7,9	1,5365	8,83	273,83	141,33	75,08
8 - 8,9	1,8298	10,52	326,10	168,31	89,42
9 - 9,9	2,2637	13,01	403,43	208,22	110,62
10 - 10,9	2,4163	13,89	430,63	222,26	118,07

Tabell 19: Forslag til maksimalkvoter i 2022 for fartøy i lukket kystgruppe med hjemmelslengde over 11 meter

Hjemmels- lengde	Kvotefaktor 2022	Maksimalkvote største lengde lik eller under hjemmelslengde	Maksimalkvote største lengde over hjemmelslengde	Herav garantert kvote
11 - 11,9	3,0798	106,78	61,02	15,25
12 - 12,9	3,6587	126,85	72,48	18,12
13 - 13,9	4,4232	153,35	87,63	21,91
14 - 14,9	5,0347	174,55	99,74	24,94
15 - 15,9	6,5037	105,13	70,09	35,04
16 - 16,9	7,2519	117,23	78,15	39,08
17 - 17,9	8,0000	129,32	86,21	43,11
18 - 18,9	8,8288	142,72	95,15	47,57
19 - 19,9	9,5655	154,63	103,09	51,54
20 - 20,9	10,2331	165,42	110,28	55,14
21 - 21,9	9,3656	74,98		45,44
22 - 22,9	9,7605	78,14		47,36
23 - 23,9	10,1552	81,30		49,27
24 - 24,9	10,5501	84,46		51,19
25 - 25,9	10,8571	86,92		52,68
26 - 26,9	11,2519	90,08		54,59
27 - 27,9	11,5699	92,63		56,14

Fiskeridirektøren foreslår maksimalkvoter med garanterte kvoter i bunn i lukket kystgruppe i 2022 som vist i tabell 18 og 19.

4.6.3 Fartøy i åpen gruppe

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i åpen gruppe får samme kvoteandel som i inneværende år på 14 % av den konvensjonelle kvoten i 2021. Dette gir en gruppekvote på 9 467 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i åpen gruppe gis et fritt fiske av sei innenfor gruppekvoten, og en garantert kvote på 5 tonn dersom fisket stoppes.

4.7 REGULERINGER I TRÅLFISKET ETTER SEI

En andel på 37 % av en norsk totalkvote på 177 956 tonn gir en trålkvote på 65 844 tonn i 2022.

4.7.1 Bifangst av sei for pelagiske trålere nord for 62°N

I de foregående årene har det blitt avsatt 500 tonn av gruppekvoten til seitrålerne til dekning av bifangst for de pelagiske trålerne i fisket etter vassild, sild og øyepål. Per 12. oktober 2021 er det seddelført 213 tonn sei, som det fremgår av tabell 6 foran. I 2020 og 2019 utgjorde dette henholdsvis 286 og 274 tonn.

Ved fiske med småmasket trål sør for 64° N er det tillatt å ha inntil 20 % bifangst av torsk, hyse og sei til sammen i vekt i de enkelte fangster og ved landing.

Ved fiske etter vassild er det nord for 64°N tillatt å ha inntil 10 % bifangst av torsk, hyse og sei til sammen i vekt i de enkelte fangster og ved landing.

Fartøy med nordsjøtråltillatelse eller pelagisk tråltillatelse kan tråle etter nordsjøsild, øyepål, tobis mv. sør for 64°N og etter torsk, hyse, hvitting, sei mv. sør for 62°N og øst for 4°V. Tillatelsen gjelder også tråling etter kolmule i de områder og til de tider departementet bestemmer.

Bifangstreglene er et kompromiss mellom hensynet til at fartøyene skal kunne utøve et lovlig trålfiske og hensynet til å begrense bifangstadgangen så mye som mulig for i størst mulig utstrekning unngå bl.a. torsk, hyse og sei i fangstene.

Basert på erfaringene fra de siste år, kan det synes hensiktsmessig å videreføre avsetningen til bifangst på nivå med inneværende år.

Fiskeridirektøren forslår at det avsettes et kvantum på 500 tonn sei til dekning av bifangst for fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse, og at denne som tidligere trekkes fra seitrålerne gruppekvote.

Fra og med 2014 ble totalt kvantum sei per tråler redusert fra 150 tonn til 100 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse kan fiske inntil 100 tonn sei som bifangst.

4.7.2 Fordeling mellom trålere med torsketråltillatelse og trålere med seitråltillatelse

Fiskeridirektøren foreslår at kvoten på 65 844 tonn blir fordelt med en andel på 80 % til torsketrålerne og 20 % til trålere med seitråltillatelse.

Når bifangstavsetningen på 500 tonn til industritrålfiske trekkes fra seitrålernes gruppekvote, gir dette seitrålerne en gruppekvote på 12 669 tonn, mens torsketrålerne får en gruppekvote på 52 675 tonn.

4.7.3 Torsketrålerne

Torsketrålerne og seitrålerne har tidligere år vært regulert med maksimalkvoter med garanterte kvoter i bunn. Overreguleringen har vært relativt lav fra årets begynnelse, og har blitt justert opp gjennom året ved behov. Ettersom det ble innført kvotefleksibilitet på gruppenivå i fisket etter sei fra 2016, er det mindre behov for maksimalkvoter med overregulering. Trålerne er i inneværende år regulert med garanterte fartøykvoter fra årets begynnelse som vist i tabell 9 og 10. Begge trålgruppene har 10 % overregulering fra årets begynnelse.

Basert på siste års erfaringer mener Fiskeridirektøren det er hensiktsmessig å regulere trålerne med garanterte fartøykvoter med 10 % overregulering.

Fiskeridirektøren vil i samråd med næringen forsøke å legge til rette for at gruppekvotene tas. Dersom det viser seg at det vil stå igjen kvantum, kan dette enten reforderes eller overføres til neste års gruppekvote.

Det legges til grunn at gruppekvotene blir utnyttet i 2021 og at det dermed ikke er noe kvantum som skal overføres til 2022.

Fiskeridirektøren foreslår at torsketrålerne reguleres med fartøykvoter med 10 % overregulering som vist i tabell 20.

Tabell 20: Torsketrålernes kvotefaktorer og kvoter 2022

Trålgruppe	Faktor	Fartøykvote
Småtrålere	0,58	326
Ferskfisk-/rundfrysetrålere	1,00	563
Fabrikktrålere	1,32	743

Per 7. oktober 2021 disponerer torsketrålerne 102,9713 kvotefaktorer.

4.7.4 Fartøy med seitråltillatelse

Som nevnt foran foreslås seitrålerne gruppekvote i 2022 satt til 12 669 tonn.

Basert på siste års erfaringer mener Fiskeridirektøren det er hensiktsmessig å regulere trålerne med garanterte fartøykvoter med 10 % overregulering. Dersom det viser seg at det vil stå igjen kvantum, kan dette enten reforderes eller overføres til neste års gruppekvote. Det legges til grunn at gruppekvotene blir utnyttet i 2021 og at det dermed ikke er noe kvantum som skal overføres til 2022.

Fiskeridirektøren foreslår at seitrålerne reguleres med fartøykvoter med 10 % overregulering som vist i tabell 21.

Tabell 21: Seitrålerne kvotefaktorer og kvoter 2022

Trålgruppe	Faktor	Fartøykvote
Fartøy med kvotefaktor	0,35	389
Fartøy med kvotefaktor	0,75	834
Fartøy med kvotefaktor	0,85	946
Fartøy med kvotefaktor	1,00	1 112

Per 7. oktober i inneværende år er det i alt 12,5275 kvotefaktorer i seitrålgruppen.

Sak 4/2021

Regulering av fisket etter blåkveite nord for 62° N i 2022

REGULERING AV FISKET ETTER BLÅKVEITE NORD FOR 62° N I 2022

Fiskeridirektøren har forelagt forslaget til regulering av fisket etter blåkveite i 2022 for Sametinget som ledd i gjennomføringen av konsultasjonsavtalen mellom Sametinget og statlige myndigheter. Foreslått regulering legger til rette for samiske interesser da kystfiskeflåten reguleres som åpen gruppe.

Det vises til forslag til ny forskrift om fiskeritillatelser og kvotefaktorer som er sendt på høring med frist 12. februar 2022. Det legges til grunn at høringen ikke får virkning for reguleringen for 2022.

1 SAMMENDRAG

Reguleringsopplegget for fisket etter blåkveite foreslås i hovedsak videreført i 2022. Fiskeridirektøren foreslår at kystflåtens direktefiske tillates i to perioder, og at det settes av en bifangstavsetning når direktefiske ikke er tillatt. Inneværende års maksimalkvoter foreslås videreført for kystflåten. Trålere og konvensjonelle havfiskefartøy foreslås regulert med fartøykvoter på 78 tonn, noe som innebærer en reduksjon på 5 tonn sammenlignet med 2021.

2 FISKET I 2020

Den norske kvoten av blåkveite var i 2020 på 13 755 tonn, hvorav 91 tonn var avsatt til forskning. Trålerne og konvensjonelle havfiskefartøy hadde en samlet gruppekvote på 5 386 tonn. Kystflåten under 28 meter disponerte til sammen 8 078 tonn, hvorav 278 tonn var avsatt til bifangst når det direkte fisket ikke var tillatt. Det ble avsatt 200 tonn til kystfartøy over 28 meter som ikke har adgang til å delta i det direkte fisket. Tabell 1 viser kvoter, fangst, restkvote og førstehandsverdi av blåkveite fordelt på fartøygrupper i 2020.

Tabell 1: Fangst og førstehandsverdi i 2020

Fartøygruppe	Kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Restkvote (tonn)	Verdi (1 000 kr)	Antall fartøy
Trålere	5 386	3 561	-359	95 596	39
Konvensjonelle havfiskefartøy		2 184		77 670	27
Fartøy under 28 meter største lengde	8 078	7 916	162	192 615	544
Fartøy over 28 meter største lengde	200	121	79	3 755	19
Forskningsfangst	91	2	89	21	1
Annet					
Totalt	13 755	13 784	-29	369 658	630

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister og Konsesjons- og deltakerregister per 9. september 2021

I 2020 utgjorde det norske fisket av blåkveite 13 784 tonn, noe som innebærer at totalkvoten ble overfisket med 29 tonn. Førstehåndsverdien var nesten 370 millioner kroner.

De to områdene i Nordland som var stengt for fiske i flere år på bakgrunn av funn av for høye verdier av fremmedstoffer i blåkveite, ble i 2016 åpnet for fiske i forkant av første periode. Det har ikke blitt gjort funn som tilsier at områder bør stenges for fiske de seinere år.

3 REGULERINGEN I 2021

På møtet i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon i 2009 ble partene enige om en fordelingsnøkkel for blåkveite. Denne innebærer at Norge får en andel på 51 %, Russland får 45 %, og 4 % avsettes til tredjeland.

Videre ble partene i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon i 2020 enige om en totalkvote på 27 000 tonn for 2021, hvilket innebærer en kvote til Norge på 13 755 tonn, hvorav inntil 750 tonn kunne avsettes til forskningsformål.

Det ble avsatt 71 tonn til forskningsformål.

Den norske kvoten ble fordelt med en gruppekvote på 8 090 tonn for kystfartøy under 28 meter største lengde, hvorav 290 tonn ble avsatt til dekning av bifangst når det direkte fisket ikke er tillatt. Det ble avsatt 200 tonn til kystfartøy over 28 meter som ikke har adgang til å delta i det direkte fisket. Havfiskeflåten fikk en samlet gruppekvote på 5 394 tonn.

Reguleringen av fisket i 2021 besto av følgende elementer:

- Bare fartøy under 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap, kunne delta i det direkte fisket etter blåkveite.
- To periodekvoter på henholdsvis 4 700 i første periode og 3 100 tonn i andre periode.
- Tillatt med et direkte fiske i to perioder fra lørdag 15. mai til periodekvoten var beregnet oppfisket (6. juli) og fra mandag 9. august til periodekvoten var beregnet oppfisket (16. september).
- Differensierte maksimalkvoter etter fartøylengde. Disse var ved periodeoppstart som følger:

Tabell 2: Maksimalkvoter 2021

Største lengde	Maksimalkvote
0 – 13,9 meter	20 tonn
14 – 19,9 meter	22,5 tonn
20 – 27,9 meter	25 tonn

- Refordeling i andre periode – 5 tonn økning gjeldende fra 9. september.
- Fiskeforbud i enkelte områder og perioder på grunn av internasjonale militærøvelser (såkalte «skytevindu»).
- Fartøy som ikke hadde adgang til å delta i det direkte fisket eller når dette fisket ikke var tillatt, kunne ha inntil 7 % bifangst av blåkveite. Bifangsten for konvensjonelle kystfartøy over 28 meter største lengde var i tillegg begrenset til 20 tonn.

- Trålere og konvensjonelle havfiskefartøy var regulert med en fartøykvote på 83 tonn. Denne kvoten skulle også dekke bifangst av blåkveite i andre fiskerier.

4 UTVIKLINGEN I FISKET I 2021

Tabell 3 gir en oversikt over fangst av blåkveite fordelt på fartøygrupper per 13. oktober i år. Av Norges kvote på 13 755 tonn, står det ca. 2 100 tonn igjen. Det er registrert lite forskningsfangst så langt i år. Når det gjelder havfiskeflåten, har 22 konvensjonelle havfiskefartøy og 38 trålere landet fangst av blåkveite så langt i 2021.

Tabell 3: Gruppekvoter, fangst og førstehandsverdi i 2021

Fartøygruppe	Kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Restkvote (tonn)	Verdi (1 000 kr)	Antall fartøy
Trålere	5 394	1 632	1 916	45 559	38
Konvensjonelle havfiskefartøy		1 846		70 236	22
Fartøy under 28 meter største lengde	8 090	8 042	48	192 607	499
Fartøy over 28 meter største lengde	200	88	112	556	17
Forskningsfangst	71	1	70	9	1
Annet					
Totalt	13 755	11 609	2 146	308 967	577

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister og Konsesjons- og deltakerregister per 13. oktober 2021

Tabell 4 viser status over fangst, førstehandsverdi og deltakelse av fartøy under 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap. Vi ser at det har blitt landet 312 tonn blåkveite som bifangst når direktefisket ikke er tillatt. Det gjenstår 48 tonn av kystflåtens periodekvoter og bifangstavsetning på til sammen 8 090 tonn så langt i år.

Tabell 4: Fangst og deltakelse av konvensjonelle fartøy under 28 meter største lengde i 2021

	Fangst (tonn)	Antall fartøy
Bifangst før direktefiske	111	91
Direktefiske 1. periode	4 583	309
Bifangst mellomperiode	78	66
Direktefiske 2. periode	3 147	268
Bifangst etter direktefiske	123	73
Totalt	8 042	499

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister per 13. oktober 2021

Deltakelsen og fisketakten i første periode var relativt god, og fisket ble stoppet fra og med 6. juli. Som tabell 4 viser, har 499 kystfartøy landet blåkveite så langt i år, mot 544 (540) fartøy i 2020 (2019). Den reelle deltakelsen i direktefisket har vært noe lavere, siden en del fartøy kun har landet blåkveite som bifangst. Deltakelsen har vært noe lavere enn tidligere år, og dette

kan skyldes flere forhold, bl.a. at første periode ble framskyndet som følge av situasjonen med covid-19-pandemien, eller at noen fartøy har prioritert deltakelse i andre fiskeri.

Også i andre periode var fisketakten relativt god i starten, men flatet etter hvert ut. Det ble refordelt med en kvoteøkning på 5 tonn til alle lengdegrupper 9. september til tross for lite gjenstående kvantum. Fisket ble stoppet fra og med 16. september. Ettersom fisket har blitt avviklet på relativt kort tid de siste årene, har man valgt å videreføre maksimalkvotene på samme nivå som i de tre siste årene, se tabell 6.

5 BESTANDSSITUASJONEN

5.1 STATUS

Fangstbar biomasse (lengde ≥ 45 cm) økte fra 2007 til 2014. Etter dette viser fangstbar biomasse en nedadgående trend, men er over føre-var biomasse (B_{pa}). Fisketrykket har vært økende siden 2008 og er på det høyeste i tidsserien. Fisketrykket overstiger føre-var-grensen (HR_{pa}). Rekrutteringen av ettåringer er veldig varierende. Årsklassene 2013 og 2017 var forholdsvis gode, men estimatet av den sistnevnte er noe usikkert.

Dette er en langlivet, lavproduktiv art som tilsier lavt fangstpress. Historisk har kvoter blitt fastsatt høyere enn rådgivningen tilsier, og fangstene har overskredet kvotene.

5.2 FORVALTNINGSRÅD

ICES anbefaler i henhold til føre-var tilnærming at fangstene ikke skal overstige 19 094 tonn i 2022. Dette tilsvarer fangstrate på omtrent 0,035.

6 RAMMEVILKÅR I KVOTEAVTALEN MED RUSSLAND FOR 2022

På møtet i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon i 2009 ble partene som nevnt enige om en fordelingsnøkkel for blåkveite som gir Norge en andel på 51 %, Russland 45 %, og 4 % avsettes til tredjeland.

Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon har fastsatt en totalkvote på 25 000 tonn for 2022, hvilket innebærer en kvote til Norge på 12 975 tonn, hvorav inntil 750 tonn kan avsettes til forskningsformål.

7 REGULERING AV FISKET I 2022

7.1 AVSETNING TIL FORSKNINGSFORMÅL

Fiskeridirektøren viser til pågående prosess med utlysning av forskningskvoter for 2022. Størrelsene på kvanta som avsettes til undervisningskvoteordningen, forskningsformål og lærlingskvoter for 2022 er først kjent når endelig forskrift fastsettes rett før årsskiftet. En eventuell avsetning til forskning og undervisning vil gå til fradrag på totalkvoten.

Avsetningenes størrelse utgjør en svært liten andel av totalkvotene i de enkelte fiskeriene og har derfor ingen betydning for forslaget til regulering.

7.2 FORDELING AV NORSK KVOTE

Da totalkvoter ble innført i 2009, besluttet Fiskeri- og kystdepartementet at siste års regulering av blåveitefiske skulle videreføres i størst mulig grad. Et direktefiske skulle primært fortsatt forbeholdes kystflåten, og det ble derfor ikke fastsatt noen fordelingsnøkkel. Basert på siste års fiske ble det imidlertid lagt opp til en regulering som innebærer en fordeling på 60 % til kystflåten og 40 % til havgående fiskefartøy. Tidligere hadde havgående fiskefartøy adgang til å ha inntil 40 tonn blåveite som bifangst, men fra 2010 fikk gruppen fartøyskvoter som skal inkludere bifangst.

Etter innføringen av totalkvoter var det behov for å gjøre reguleringen mer oversiktlig og transparent. På denne bakgrunn ble det fra 2018 innført en gruppekvote for havfiskeflåten og bifangstavsetninger til kystflåten. Dette foreslås videreført i 2022.

For å unngå at totalkvoten overfiskes, er det nødvendig å holde tilbake et begrenset kvantum til uunngåelig bifangst for kystfartøy over 28 meter største lengde.

Fiskeridirektøren foreslår en avsetning til uunngåelig bifangst for kystfartøy over 28 meter på 200 tonn.

Fiskeridirektøren legger til grunn en tilsvarende fordeling mellom kystflåten og kystfartøy over 28 meter største lengde, konvensjonelle havfiskefartøy og trålere som tidligere år og foreslår følgende:

Fiskeridirektøren foreslår en kvote på 7 400 tonn for kystflåtens direktefiske etter blåveite i 2022, samt en avsetning til bifangst på 223 tonn når direktefiske ikke er tillatt.

Videre foreslår Fiskeridirektøren at konvensjonelle havfiskefartøy og trålere reguleres innenfor en samlet gruppekvote på 5 082 tonn blåveite.

7.3 REGULERING AV DET DIREKTE KYSTFISKET

7.3.1 Fangstperiode

Den gjeldende reguleringsordningen i kystfisket har funnet sin form over tid. Det forhold at Norge og Russland med virkning fra 2010 fastsatte en totalkvote har ikke endret rammene vesentlig for reguleringen av fisket nasjonalt. Fiskeridirektøren finner det derfor hensiktsmessig å videreføre ordningen med å regulere fisket etter blåveite innenfor avgrensede perioder.

Det direkte fisket har vært tillatt i to perioder de siste ti årene som det framgår av tabell 5. Det er svært varierende fra år til år hvor raskt fisket avvikles. Fartøyene har kunnet delta i begge periodene.

Tabell 5: Antall perioder og antall uker med direktefiske etter blåkveite

År	Antall perioder åpent for direktefiske	Antall uker åpent for direktefiske
2008	En periode	6 uker
2009	To perioder	8 uker
2010	To perioder	3 uker
2011	To perioder	8 uker
2012	To perioder	4 uker
2013	To perioder	8 uker
2014	To (første periode ikke stoppet)	14 uker
2015	To (første periode ikke stoppet)	12 uker
2016	To perioder	5 uker
2017	To perioder	5 uker
2018	To perioder	7 uker
2019	To perioder	5 uker
2020	To perioder	5 uker
2021	To perioder	13 uker

Fiskeridirektøren ba i 2019 om innspill på om fisket kan gjennomføres med en periode. De fleste høringsinstansene mente at to perioder er den mest hensiktsmessige måten å gjennomføre fisket på.

Tilsvarende som inneværende år vil Fiskeridirektøren som følge av dette i utgangspunktet foreslå at fisket i 2022 reguleres i to perioder der fisket stoppes når periodekvotene er beregnet oppfisket. For å ta høyde for perioder med vanskelige vær- og fangstforhold gis fartøyene anledning til å delta i begge periodene.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy under 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap gis adgang til et direkte fiske etter blåkveite i to perioder.

Fiskeridirektøren foreslår at første periode starter 23. mai og at fisket stoppes når periodekvoten er beregnet oppfisket.

Videre foreslår Fiskeridirektøren at andre periode starter 1. august og at fisket stoppes når periodekvoten er beregnet oppfisket.

Kystflåten periodekvoter ble i inneværende år fordelt med 60 % til første periode og 40 % i andre periode. Tidligere år har fordelingen vært 70 % i første periode og 30 % i andre periode. I inneværende år var fisketakten betydelig lavere i andre periode, og det var nødvendig å refordele for å utnytte periodekvoten. Fiskeridirektoratet finner på denne bakgrunn fordelingen med 70 % i første periode og 30 % i andre periode mest hensiktsmessig.

Fiskeridirektøren foreslår at 70 % av kystflåten kvote kan fiskes i første periode og 30 % i andre periode.

7.3.2 Maksimalkvoter

I årene 2012-2021 har det vært fastsatt følgende maksimalkvoter:

Tabell 6: Maksimalkvoter 2012-2021

Største lengde	Maksimalkvote 2012-2014	Maksimalkvote 2015	Maksimalkvote 2016	Maksimalkvote 2017-2021
0 - 13,9 meter	12,5 tonn	15 tonn	18 tonn	20 tonn
14 – 19,9 meter	15 tonn	17,5 tonn	21 tonn	22,5 tonn
20 – 27,9 meter	17,5 tonn	20 tonn	24 tonn	25 tonn

Ettersom det ikke er innført deltakerbegrensning i fisket etter blåkveite er det potensielt mange fartøy som vil kunne fiske på en forholdsvis liten kvote. Interessen synes å være høyere når kvotene øker. Videre er fisketakten avhengig av vær- og fangstforhold. Disse har vært gode de siste årene. Ved gode fangstforhold og høy deltakelse vil fisket kunne avvikles på svært kort tid. Direktefisket har blitt betegnet som et kappfiske som er lite forutsigbart. Kappfisket bidrar til en uheldig markedssituasjon, og landindustrien ser helst at fisket strekkes ut over tid. Men også refordelinger bidrar til et uforutsigbart fiske. Fisket har blitt avviklet på relativt kort tid de siste årene, med unntak av i år. Inneværende år har fisketakten vært lavere, men dette kan skyldes framskyndet oppstart som følge av covid-19-pandemien, begrensninger som følge av militærøvelser og deltakelse i andre fiskerier. På denne bakgrunn foreslås det en videreføring av årets maksimalkvoter.

Tabell 7: Forslag til maksimalkvoter i 2022

Største lengde	Maksimalkvote
0 - 13,9 meter	20 tonn
14 – 19,9 meter	22,5 tonn
20 – 27,9 meter	25 tonn

Fiskeridirektøren foreslår maksimalkvoter som gitt i tabell 7.

7.3.3 Bifangst

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre ordningen med at fartøy som ikke har adgang til å delta i det direkte fisket eller når dette fisket ikke lenger er tillatt, kan ha inntil 7 % blåkveite om bord til enhver tid, ved avslutning av fisket og av landet fangst.

Fiskeridirektøren foreslår at ordningen med ukeavregning for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap og som leverer flere ganger pr. uke, videreføres.

Fiskeridirektøren foreslår at blåkveite tatt som bifangst når det ikke er adgang til direktefiske, går til fradrag i det enkelte fartøys maksimalkvote i det direkte fisket.

Gruppen konvensjonelle kystfartøy over 28 meter største lengde utgjør 53 fartøy. Dersom disse skal tildeles en kvote som skal kunne tas i et direktefiske, vil det innebære et betydelig kvantum på bekostning av de øvrige gruppene. Etter Fiskeridirektørens oppfatning er det ikke hensiktsmessig med en liberalisering av reguleringen for denne gruppen. Det legges da også

til grunn at rederne ved utskiftning til større fartøy gjorde et valg som innebar at de ikke kan delta i et direktefiske etter blåkkeite.

Fiskeridirektøren foreslår at konvensjonelle kystfartøy over 28 meter største lengde ikke kan ha mer enn 20 tonn blåkkeite som bifangst i løpet av 2022.

7.4 REGULERING AV FISKET FOR TRÅLERE OG KONVENSJONELLE HAVFISKEFARTØY

Inneværende år har trålere og konvensjonelle havfiskefartøy kunnet fiske og lande en fartøykvote på 83 tonn blåkkeite. Denne kvoten skal også dekke eventuell bifangst av blåkkeite i andre fiskerier.

Deltakelsen til trålere og konvensjonelle havfiskefartøy har i foregående år vært forutsigbar og ganske stabil. De fleste fartøyene utnytter kvoten godt. I 2020 (2019) deltok 39 (37) trålere og 27 (25) konvensjonelle havfiskefartøy. Så langt i 2021 har 38 trålere og 22 konvensjonelle havfiskefartøy landet fangst av blåkkeite.

Tatt i betraktning reduksjonen i totalkvoten, foreslås det en tilsvarende reduksjon av fartøykvotene neste år.

For 2022 foreslår Fiskeridirektøren at trålerne og konvensjonelle havfiskefartøy tildeles en fartøykvote på 78 tonn blåkkeite. Denne kvoten kan fiskes i et direktefiske men må også dekke bifangst i andre fiskerier.

7.5 FREMMEDSTOFFER I BLÅKVEITE

Nasjonalt institutt for ernærings- og sjømatforskning (NIFES), nå HI, har foretatt en basisundersøkelse for blåkkeite ved prøvetaking i perioden 2006-2008. Det er gjennomført oppfølgingsundersøkelser i perioden 2011-2015 og i 2017-2021.

På bakgrunn av resultatene fra basisundersøkelsen og oppfølgingsundersøkelsene ble det bestemt å stenge for fiske etter blåkkeite, først et område ved Trænadjupet i 2011, og deretter et område langs Eggakanten utenfor Lofoten i 2012. Disse stengningene ble videreført fram til og med 2015.

Undersøkelsene har vist at det er betydelig variasjon i nivåene av dioksiner og dioksinlignende PCB i blåkkeite fra år til år i alle områder som er undersøkt. Generelt er det vist at nivåene har vært høyest for prøver av fisk fanget i perioden 2006-2008 og i 2012, mens blåkkeite fanget i 2011, 2013 og 2014 har hatt lavere verdier. Analysene fra 2015 viste et stabilt lavere nivå, og Mattilsynet anbefalte derfor at de to områdene kunne åpnes for fiske i 2016. De siste fem årene har det ikke vært stengte områder.

Det vil fremdeles være behov for tett overvåkning av nivåene av fremmedstoffer, særlig dioksiner og dioksinlignende PCB. I 2020 og så langt i 2021 har HI tatt prøver av blåkkeite

fra områder vest av Svalbard rundt 77°N, langs eggakanten rundt 73°N og i statistikkområde 03 utenfor Øst-Finnmark. Resultatene for 2020 og de foreløpige resultatene for 2021 (det foreligger foreløpig kun resultater for metaller for prøvene fra 2021), viser at nivåene av miljøgifter i blåkveite fra disse områdene ligger under grenseverdiene for mattrygghet. Kun noen få enkeltfisk har verdier over grenseverdiene.

Mattilsynet har ikke anbefalt nye stengninger.

7.6 RØKTINGSFREKVENNS

Røktingsfrekvensen av garn i blåkveitefiske varierer med område, tilgjengelighet, værforhold og andre faktorer. I mange tilfeller bidrar dette til betydelig kortere røktingsfrekvens tidlig i fisket enn hva som er maksimalt tillatt. Dette er gunstig av hensyn til både kvalitet og mer optimal høsting. Fiskeridirektoratet finner det likevel riktig å minne om at blåkveitegarn skal røktes minst annen hver dag. Forsøk har vist at bunndyr, fortrinnsvis lus, kan angripe fisken allerede i en tidlig fase, noe som igjen kan føre til et uakseptabelt utkast.

7.7 TAP AV GARN

Erfaring fra opprenskingstoktene etter tapte fiskeredskaper på havbunnen viser at tapte blåkveitegarn er sammen med teiner, den redskapstypen som representerer den største faren for skjult beskatning («ghost fishing») over tid. Denne redskapstypen har derfor høyest prioritet under opprenskingen. Det er gledelig at vi nå bare unntaksvis finner garnlenker fra blåkveitefisket som ikke er meldt tapt, selv om dette forekommer.

Fiskeridirektoratet opplever generelt en positiv dialog med fiskerinæringen om melding av redskapstap. Under opprenskingstoktene prøver Fiskeridirektoratet i størst mulig grad å levere tilbake blant annet blåkveitegarn til eier. Vi ser nå en utvikling hvor dette nærmest forventes, selv om dette er en utfordrende logistikk og ikke nødvendigvis forenlig med fartøyets fremdriftsplan. Enkelte aktører har i den forbindelse meddelt at tap ikke vil bli meldt. Det er viktig for å Fiskeridirektoratet å klargjøre at dette er uakseptabelt og fiskeren har en plikt til å melde tap, dersom ikke garnlenken gjenfinnes, jfr. § 78 i utøvelsesforskriften.

Sak 5/2021

Regulering av fisket etter uer i 2022

- a) Snabeluer
- b) Vanlig uer
- c) I Irmingerhavet

SÁMEDIGGI
SAMETINGET

Poastačujuhuse/adresse	Tel: 78 47 40 00
Poastaboksa/postboks 3	Org.nr: 974 760 347
9735 Kárášjohka/Karasjok	várdde oktavuoda/ta kontakt
Áššemeannudeadji	Silje Hovdenak
saksbehandler	
Tel:	+47 78 48 42 80

Fiskeridirektoratet
Postboks 185 Sentrum
5804 BERGEN

ÁŠŠI/SAK
21/235 - 38

MIN ČUJ./VÅR REF.
21/33293

DIN ČUJ./DERES REF.

BEAIVI/DATO
02.11.2021

Reguleringsmøtet sak 5/2021- Sametingets innspill til regulering av uer i 2022

Med forbehold i muligheten for å fremme tilleggsforslag og justeringer i forbindelse med konsultasjonen, jf. konsultasjonsavtalen av 01.05.05, har Sametinget følgende forslag til regulering av uer for 2022:

For å sikre råstoff til industrien på land og arbeidsplasser på sjø foreslår Sametinget at:

- Fartøy med størst lengde under 21 meter som fisker med konvensjonelle redskaper i perioden fra og med 1. august til og med 31. desember kan ha en bifangstprosent i denne perioden, begrenset på ukebasis, på 40 %.

Bakgrunn og forventninger for å sikre samisk nærings og kulturutøvelse

Sametinget arbeider for å sikre kyst- og fjordbefolkningens historiske rettigheter til fiske og bevaring av det materielle grunnlaget for det samiske folk, gjennom å tilrettelegge og styrke næringsgrunnlaget for fiskerne og mottaksanleggene i samisk fiskerirettighetsområdet (SFR- området). Området har tidligere blitt betegnet som STN-området (1).

I sjøsamiske områder består mesteparten av fiskeflåten i dag av mindre fartøy. Sametinget vil ivareta og sikre driftsgrunnlaget i fiske i 2022 gjennom å legge til rette for å oppnå levelige økonomi og gode forvaltningsordninger som er bærekraftig, forutsigbar og langsiktig.

Sametinget minner om FNs konvensjon om sivile og politiske retter, artikkel 27, pålegger staten en resultatplikt til å sikre det materielle grunnlaget for sjøsamisk kultur. Staten må etter denne plikten sette inn de tiltak som er nødvendige for å sikre dette grunnlaget. Vi ber om at fiskeridirektoratet synliggjør i prosess og forslag til vedtak hvordan reguleringen skal sikre det materielle grunnlaget for samisk nærings og kulturutøvelse.

1. Det geografiske virkeområdet for Sametingets tilskuddsordninger til næringsutvikling, nå SFR- område: Finnmark: Alle kommunene Troms: Karlsøy, Kåfjord, Nordreisa, Kvænangen, Lyngen, Skjervøy, Storfjord, Balsfjord, Sørreisa, Salangen, Gratangen, Lavangen, Skånland og deler av Tromsø kommune. Nordland: Narvik, Hamarøy, Tysfjord og Evenes

Dearvvuodaiguin/Med hilsen

Magne Svineng
ossodatdirektevra/avdelingsdirektør

Silje Hovdenak
seniorráđdeaddi/seniorrådgiver

*Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláičállaga haga./
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Reivve vuostáiváldi / Hovedmottaker:
Fiskeridirektoratet Postboks 185 Sentrum 5804 BERGEN

Kopijja / Kopi til:
Elin Winsents

REGULERING AV FISKET ETTER UER I 2022

A) SNABELUER (*S. MENTELLA*) NORD FOR 62° N

Det vises til forslag til ny forskrift om fiskeritillatelser og kvotefaktorer som er sendt på høring med frist 12. februar 2022. Det legges til grunn at høringen ikke får virkning for reguleringen for 2022.

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren viser til at totalkvoten for snabeluer er fastsatt til 67 210 tonn i 2022. Dette innebærer en økning på 1,6 % sammenliknet med inneværende år. På denne bakgrunn foreslår Fiskeridirektøren at fartøy med torsketrål- og seitråltillatelse reguleres med maksimalkvoter på 1 500 tonn.

Avsetningen på 100 tonn til bifangst av snabeluer for fartøy som ikke har adgang til å delta i et direktefiske, videreføres.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre fredningstiden fra og med 1. mars til og med 9. mai.

Fiskeridirektøren foreslår å åpne for bruk av flytetral i deler av de områdene hvor det i dag kun er tillatt å benytte bunnetral i et direktefiske etter snabeluer, se vedlegg. Videre foreslås det at det kan gis tillatelse etter søknad til et direktefiske etter snabeluer med flytetral i de øvrige områdene som er åpne for direktefiske med bunnetral.

2 FISKET I 2020

Totalkvoten for 2020 ble fastsatt til 55 860 tonn i tråd med ICES' anbefaling. Dette var en økning på 3,9 % sammenliknet med 2019. Etter kvotebytter med Russland og EU kunne norske fartøy fiske 36 219 tonn. Av dette ble 100 tonn avsatt til bifangst og 34 tonn til forskningsformål. Den disponible kvoten til trålnes direktefiske utgjorde dermed 36 085 tonn.

Lengdemålinger viser at snabeluer i området Sørbakken sør for Bjørnøya er under minstemål i første kvartal, og på denne bakgrunn var et område sør for Bjørnøya stengt i første kvartal.

Fredningstiden for fisket med bunnetral i 2020 ble satt til perioden 1. mars til og med 9. mai for å legge til rette for en balansert høsting av hann- og hunnfisk.

Ved årets start ble trålerne regulert med maksimalkvoter på 1 200 tonn. Dette tilsvarte en overregulering på ca. 16 %. I løpet av våren og sommeren ble det foretatt en rekke refordelinger, og maksimalkvoten ble til slutt økt til 4 000 tonn.

I løpet av 2020 ble det fisket 33 983 tonn snabeluer av fartøy med torsketrål- og seitråltillatelse. Inkludert i dette kvantumet var 2 040 tonn fisket med flytetrål.

34 fartøy deltok i fisket, med svært varierende grad av kvoteutnyttelse. Av disse landet 6 fartøy mindre enn 100 tonn uer. Det ble gitt 14 dispensasjoner til et direktefiske etter snabeluer med flytetrål (uten sorteringsrist og minimum 100 mm maskevidde) i områder som kun var åpnet for direktefiske etter snabeluer med bunntrål. Ti fartøy deltok i prøvefisket etter snabeluer med flytetrål, og fisket foregikk i hovedsak i områder på Eggakanten mellom N72°00 og N73°40.

3 REGULERINGEN I 2021

I 2021 ble totalkvoten fastsatt til 66 158 tonn i tråd med ICES' anbefaling. Dette var en økning på 18 % sammenliknet med 2020. Etter kvotebytter med Russland og EU kunne norske fartøy fiske 43 534 tonn. Av dette ble 100 tonn avsatt til bifangst og 55 tonn til forskningsformål. Den disponible kvoten til trålerne direktefiske ble dermed 43 379 tonn.

Fredningstiden for fisket med bunntrål i 2021 ble satt til perioden 1. mars til og med 9. mai for å legge til rette for en balansert høsting av hann- og hunnfisk.

Ved årets start ble trålerne regulert med maksimalkvoter på 1 500 tonn. Dette tilsvarer en overregulering på ca. 32 %. I løpet av våren og sommeren har det blitt foretatt en rekke refordelinger, og maksimalkvoten ble til slutt økt til 3 500 tonn. Kvoteutnyttelsen har vært god, og fisket ble stoppet 26. august.

Hittil i år har det blitt fisket 42 397 tonn snabeluer av fartøy med torsketrål- og seitråltillatelse. Inkludert i dette kvantumet er 8 315 tonn fisket med flytetrål, se punkt 2 i sak 5 B). Til sammen 36 fartøy har deltatt i fisket, med svært varierende grad av kvoteutnyttelse. Av disse har 8 fartøy landet mindre enn 100 tonn snabeluer. I år ble fisket stoppet på maksimalkvotene fra og med 26. august og fisket fortsetter innenfor bifangstreguleringer.

I 2019 og 2020 kunne fartøy på nærmere vilkår som en prøveordning få tillatelse til bruk av flytetrål i de områdene hvor det ellers kun kan fiskes med bunntrål. På grunnlag av erfaringene fra forsøkene fant Fiskeridirektoratet i 2021 å kunne gi en generell dispensasjon fra forbudet mot å fiske snabeluer med flytetrål. Resultatene fra prøvefisket viser at flytetrål synes å være mer målrettet i fisket etter snabeluer enn bunntrål, ettersom kun et mindre antall av vanlig uer er blitt registrert. For nærmere beskrivelse se vedlagte rapport «Flytetrålforsøk for fiske etter snabeluer» fra Havforskningsinstituttet (HI).

4 BESTANDSSITUASJONEN

Gytebestanden økte jevnt fra 1992 til 2007 og har siden stabilisert seg noe under 2007-nivået, men den er langt over føre-var-gytebestand (B_{pa}). Årsklassene 1996-2003 var svake, mens årsklassene 2005-2010 anses for å være sterke og årsklassene etter 2010 er i overkant av langtidsgjennomsnittet. Fiskedødeligheten har økt fra og med 2014, men er fortsatt lav.

På møtet i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon i høst, ble det vist til at man tidligere har diskutert ulike forvaltningsregler for snabeluer, og det var enighet om at forskerne skal arbeide videre med forslag til forvaltningsregel for denne bestanden frem til 52. sesjon i 2022.

ICES anbefaler at ved føre-var-tilnærming, skal fangst i 2022 ikke overstige 67 210 tonn snabeluer, og at de tiltak som er på plass for å beskytte yngelen bør opprettholdes.

5 RAMMEVILKÅR I KVOTEAVTALEN MED RUSSLAND FOR 2022

I kvoteavtalen mellom Norge og Russland for 2015 ble partene enige om følgende fordeling av bestanden av snabeluer;

- Norge: 72 %
- Russland: 18 %
- Tredjeland: 10 % (Fiskevernsonen ved Svalbard: 4,1 %, internasjonalt farvann i Norskehavet (NEAFC-området): 5,9 %)

Denne fordelingen gjaldt i 2015 - 2017, og fornyes automatisk med mindre en av partene ber om reforhandling av fordelingen av andeler.

Totalkvoten på snabeluer er fastsatt av Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon til 67 210 tonn snabeluer i tråd med ICES sin tilrådning. Dette vil innebære en kvote på 48 391 tonn til Norge i 2022. Dersom man tar høyde for kvotebytter med Russland og EU på nivå med foregående år, vil den norske kvoten bli 44 291 tonn. Det tas i det videre saksframlegget utgangspunkt i en norsk disponibel kvote på 44 291 tonn snabeluer for 2022.

6 REGULERINGEN AV FISKET ETTER SNABELUER I 2022

6.1 BAKGRUNN

Basert på ICES' forvaltningsråd, samt en rapport fra NEAFC om sonetilhørighet, åpnet Nærings- og fiskeridepartementet fra 2014 for et direktefiske etter snabeluer for norske fartøy i Norges økonomiske sone og i fiskerisone ved Jan Mayen. Trålnes direktefiske etter snabeluer ble begrenset til et område fastsatt med bakgrunn i følgende kriterier:

1. Gi vanlig uer beskyttelse
2. Minst mulig beskatning av småfisk av torsk, hyse, sei og blåkkeite
3. Beskytte snabeluer mot beskatning i gytetid og under oppvekst

I tillegg ble det bestemt at direktefisket etter snabeluer skulle stanses i gyteperioden i mars og april.

6.2 REGULERING I 2022

Fiskeridirektøren viser til pågående prosess med utlysning av forskningskvoter for 2022. Størrelsene på kvanta som avsettes til undervisningsordningen, forskningsformål og lærlingskvoter for 2022 er først kjent når endelig forskrift fastsettes rett før årsskiftet. En eventuell avsetning til forskning og undervisning vil gå til fradrag på totalkvoten. Avsetningenes størrelse utgjør en svært liten andel av totalkvotene i de enkelte fiskeriene og har derfor ingen betydning for forslaget til regulering.

For innværende år er det avsatt 100 tonn snabeluer til bifangst for fartøy som ikke har adgang til å delta i et direktefiske etter snabeluer. Hittil i år er det registrert ti tonn snabeluer tatt som bifangst. Det bør likevel fortsatt tas høyde for et høyere bifangstkvantum i fisket med småmasket trål.

Fiskeridirektøren foreslår at det av den norske kvoten avsettes et kvantum på 100 tonn til bifangst av snabeluer for fartøy som ikke har adgang til å delta i et direktefiske i 2022.

Årets erfaring fra fisket viser at det er ulik utnyttelse av kvotene hos de 40 fartøyene som har adgang til å delta i et direktefiske. Tidligere år var fisket regulert med fartøykvoter med en svak overregulering fra årets begynnelse. De siste tre årene har fisket vært regulert med maksimalkvoter. Fartøykvoter uten overregulering vil utgjøre 1 105 tonn. En maksimalkvote på 1 500 tonn vil innebære en overregulering på ca. 36 %.

Fiskeridirektøren foreslår en maksimalkvote på 1 500 tonn til fartøy som har adgang til å delta i direktefisket etter snabeluer i 2022.

6.3 OMRÅDEBEGRENSNING OG FREDNINGSPERIODE

Fredningstiden for fisket med bunntrawl i 2021 ble satt til perioden 1. mars til og med 9. mai for å legge til rette for en balansert høsting av hann- og hunnfisk. I 2021 har trålere fra referanseflåten samlet inn nytt datamateriale fra fiske i fredningsperioden for å se om fangstsammensetningen kunne forsvare en tidligere åpning av det direkte fisket etter yngleperioden. Datamaterialet viser at kjønnsfordelingen fremdeles er skeiv rundt 10. mai, da 1/3 er hunnfisk og 2/3 er hannfisk i fiskeområdene. HI tilrår at det direkte fisket ikke åpnes før 10. mai.

For å få bedre datagrunnlag om kjønns sammensetning i perioden før åpningsdato, anbefales det at det også i 2022 kan gis dispensasjon til et begrenset antall fartøy i referanseflåten til å starte opp et fiske på en tidligere dato. Vilåret er at de samler inn data og materiale som gjør HI bedre i stand til å fastsette en biologisk tilpasset oppstartdato i dette fisket.

Fiskeridirektøren foreslår at fredningstiden settes slik at det blir forbudt å fiske uer med bunntrawl i tidsrommet fra og med 1. mars til og med 9. mai. Det kan gis dispensasjon til at fartøy fra HIs referanseflåte på gitte vilkår kan starte fisket i fredningsperioden.

HI har estimert en gjennomsnittslengde sør for Bjørnøya på 29 cm i første kvartal, som er under minstemålet. Med bakgrunn i dette foreslås det at området holdes stengt i januar og februar. Også her anbefales det at enkelte fartøy fra HIs referanseflåte kan få dispensasjon til å fiske i dette området i januar og februar for å få bedre kunnskap om først og fremst lengdesammensetningen i dette fisket, men også kjønnsbalansen. Det forutsettes at vilkårene som er nevnt ovenfor oppfylles.

Fiskeridirektøren foreslår at et område sør for Bjørnøya holdes stengt i januar og februar, se vedlegg. Det foreslås at det kan gis dispensasjon for at fartøy fra HIs referanseflåte på gitte vilkår kan fiske i dette område i januar og februar.

For å unngå for høy innblanding av vanlig uer ble områdene for direktefiske etter snabeluer endret i 2019 i samråd med HI og næringen.

Fiskeridirektøren foreslår i hovedsak å videreføre periodene og områdene for hvor og når det direkte fisket etter snabeluer tillates (se vedlegg).

Fiskeridirektoratet viser til vedlagte rapport «Flytetrålforsøk for fiske etter snabeluer» fra HI. Resultatene fra prøveordningen med fiske med flytetrål etter snabeluer, viser at innblanding av vanlig uer ikke har vært et problem i de områder og perioder fisket har pågått.

Fiskeridirektøren foreslår å endre området for fiske med flytetrål etter snabeluer i tråd med anbefalingen fra HI:

Avgrensning for fiske med flytetrål i perioden fra og med 1. januar til 1. mars i Norges økonomiske sone nord og vest av følgende linjer:

1. Fra yttergrensen av Norges økonomiske sone på Ø 017°30', og videre til
2. N 72°00,00' Ø 017°30,00'
3. N 72°00,00' Ø 014°40,00'
4. N 71°45,00' Ø 014°45,00'
5. N 71°00,00' Ø 016°48,00'
6. N 70°27,81' Ø 016°53,00'
7. N 68°00,00' Ø 009°24,00'
8. N 66°11,00' Ø 004°56,00'
9. N 65°20,00' Ø 004°25,00'
10. Videre langs N 65°20,00' til yttergrensen av Norges økonomiske sone.

Avgrensning for fiske med flytetrål ved åpning av direktefisket etter snabeluer i mai i Norges økonomiske sone nord og vest av følgende linjer:

1. Fra yttergrensen av Norges økonomiske sone på Ø 021°00', og videre til
2. N 73°17,88' Ø 021°00,00'
3. N 73°00,00' Ø 017°30,00'
4. N 72°00,00' Ø 017°30,00'
5. N 72°00,00' Ø 014°40,00'
6. N 71°45,00' Ø 014°45,00'
7. N 71°00,00' Ø 016°48,00'
8. N 70°27,81' Ø 016°53,00'
9. N 68°00,00' Ø 009°24,00'
10. N 66°11,00' Ø 004°56,00'
11. N 65°20,00' Ø 004°25,00'
12. Videre langs N 65°20,00' til yttergrensen av Norges økonomiske sone.

Videre vil Fiskeridirektoratet legge til rette for at det kan gis dispensasjon etter søknad til bruk av flytetrål i andre områder hvor det er tillatt med bunntrål i direktefiske etter snabeluer og hvor det er behov for mer data før en generell tillatelse kan gis.

6.4 BIFANGST AV UER I FISKET ETTER ANDRE ARTER

I henhold til avtale mellom Norge og Russland er det ved fiske med bunntrål på andre arter enn uer utenfor det området hvor det er tillatt med direktefiske, tillatt å ha en bifangst på inntil 20 %. Dette kommer frem av utøvelsesforskriftens § 36. Ved fiske med bunntrål innenfor 12 nautiske mil ble bifangstgraden redusert fra 20 % til 10 % i 2016.

Fiskeridirektøren foreslår en videreføring av tillatt bifangst av uer ved fiske med bunnrål på andre arter enn uer på henholdsvis 20 % av totalvekten i hver enkelt fangst og av landet fangst ved fiske utenfor 12 nautiske mil fra grunnlinjen og 10 % av totalvekten i hver enkelt fangst og av landet fangst ved fiske innenfor 12 nautiske mil fra grunnlinjen.

B) VANLIG UER (*S. NORVEGICUS*) NORD FOR 62°N

Fiskeridirektøren har forelagt forslaget til regulering av fisket etter vanlig uer i 2022 for Sametinget som ledd i gjennomføringen av konsultasjonsavtalen mellom Sametinget og statlige myndigheter. Det er ikke foreslått nye forvaltningstiltak som svekker det materielle grunnlaget for samisk kultur.

Det vises til forslag til ny forskrift om fiskeritillatelser og kvotefaktorer som er sendt på høring med frist 12. februar 2022. Det legges til grunn at høringen ikke får virkning for reguleringen for 2022.

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren viser til at det i 2015 ble framlagt en rapport fra arbeidsgruppen som har gjennomgått reguleringen av kystfisket etter uer nord for 62°N og foreslår å videreføre endringene som ble gjort på bakgrunn av denne:

Den generelle bifangstgraden på 10 % for konvensjonelle fartøy, regnet i rund vekt på ukesbasis, videreføres.

Fartøy med største lengde under 21 meter som fisker med konvensjonelle redskap i perioden fra og med 1. august til og med 31. desember kan likevel ha en bifangstprosent i denne perioden, regnet i rund vekt på ukesbasis, på 30 %.

Det åpne fisket for fartøy som fisker med juksa begrenses til månedene juni, juli og august. En slik adgang gis kun til fartøy med største lengde under 15 meter. Resten av året følger fartøy som fisker med juksa de samme reguleringene som andre konvensjonelle fartøy i den relevante lengdegruppen.

2 FISKET ETTER VANLIG UER I 2020 OG 2021

Tabell 1 nedenfor gir en oversikt over norsk fiske etter vanlig uer og snabeluer nord for 62°N i perioden 2005 til 2021. Fangsttallene omfatter både snabeluer og vanlig uer. HI har for årene frem til og med 2021 laget et estimat over hvor stor del av fangsten som består av vanlig uer.

Tabell 1: Fangst av vanlig uer og snabeluer nord for 62°N (ICES I & II) i årene 2005 til 2021

År	Alle redskaper		Trålredskaper		Konvensjonelle redskaper
	Vanlig uer og snabeluer	Herav vanlig uer ¹	Vanlig uer og snabeluer	Herav vanlig uer ¹	Vanlig uer ^{1,2}
2005	7 844	6 085	3 865	2 128	3 979
2006	11 015	6 305	7 378	2 642	3 637
2007	8 993	5 784	5 737	2 505	3 256
2008	7 436	5 216	3 632	1 418	3 781
2009	8 128	5 451	3 884	1 303	4 148
2010	8 059	5 994	3 700	1 635	4 359
2011	7 152	4 681	3 471	1 000	3 681
2012	6 362	4 247	3 272	1 158	3 089
2013	5 606	3 771	2 602	767	3 004
2014	16 556	3 053	14 134	631	2 422
2015	22 208	2 488	20 085	369	2 123
2016	22 322	3 239	20 428	1 362	1 877
2017	20 581	3 353	18 626	1 406	1 947
2018	23 563	4 276	21 338	2 054	2 222
2019	29 808	5 667	27 077	2 954	2 713
2020	39 899	5 902	37 359 ³	3 376	2 526
2021	48 713	6 286	46 693 ³	4 302	1 984

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet per 8. oktober 2021

¹ Beregnet av Havforskningsinstituttet per 21. oktober 2021, se kommentar under. For 2020 og 2021 er tallene foreløpige.

² Snabeluer blir i svært liten grad beskattet av konvensjonelle redskaper

³ Inkluderer 2 040 tonn fra pelagisk trål i 2020 og 8 315 tonn i 2021

Ifølge HI har norske fiskere blitt flinkere til å artsbestemme ueren, men instituttet foretar fremdeles en sjekk på den offisielle sluttseddelstatistikken basert på egne prøver, prøver fra Referanseflåte, Kystvakt og Fiskeridirektoratets Sjøtjeneste, og hvor uerfangsten er tatt (område og dyp). HI er usikker på om økningen av vanlig uer i trålfangstene fra 2016 er reell, særlig fordi en liten unøyaktighet i artsidentifisering i områdene for direkte fiske etter snabeluer (særlig område 12 og 20) kan slå relativt mye ut for vanlig uer, og siden line og garn ikke har økning av vanlig uer i sine fangster utenfor 12 nautiske mil. For 2021 er sluttsedler benyttet på grunn av at økt innsats i et område (4, 5 og 12) ville gitt usannsynlig høy beregnet uttak av vanlig uer. HI har økende utfordringer med splittingen av art, og en revisjon av metoden pågår. Dette skyldes at splittingen av trålfangstene delvis baserer seg på gamle data og at fiskemønsteret har endret seg.

Fiskeridirektøren viser til at det er gitt prosjektstøtte til «vanlig uer - kunnskapsinnhenting for gjenoppbygging av bestanden» over ordningen med fiskeforsøk og utviklingstiltak. Prosjektet har kartlagt og listeført lokale og regionale ynglefelt basert på intervju med fiskere. Denne delen av prosjektet er ennå ikke avsluttet. Videre har prosjektet samlet inn ueryngel fra de kommersielle rekefeltene i Barentshavet og ved Svalbard for å artsidentifisere yngelen sikkert

med genetiske metoder. Dette arbeidet er avsluttet, og resultatene viser at 97 % av yngelen var snabeluer. HI har utført et arbeid som ser på sikker artsidentifisering av vanlig uer, både genetisk og morfologisk, som viser at det er to komponenter vanlig uer i norske farvann som har forskjellige vekstmønstre. Videre holder HI på å utarbeide en guide som skal forenkle artsidentifiseringen av vanlig uer.

Tabell 2 viser fangstene av vanlig uer for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap fordelt på fangstmåned.

Ifølge Råfisklaget var det i 2020 120 inndragninger på 79 forskjellige fartøy og totalt inndratt kvantum utgjorde 123 tonn uer. Så langt i 2021 er det foretatt 142 inndragninger på 89 forskjellige fartøy, og totalt inndratt kvantum utgjør 132 tonn. Hovedtyngden av sakene er i perioden med bifangstadgang på 10 %, det vil si fra 1. januar til og med 31. juli.

Tabell 2: Fangst av uer med konvensjonelle redskap fordelt på fangstmåned nord for 62°N i årene 2017 til 2021

2017	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Tot
Garn	18	23	37	53	136	93	20	128	181	150	107	33	978
Juksa	0	1	0	2	4	9	7	10	21	8	2	1	64
Annen line	7	8	9	5	35	50	40	40	36	43	45	16	334
Autoline	21	37	30	40	62	58	43	65	41	17	27	29	471
Annet	5	9	20	7	10	6	6	9	8	17	8	1	106
Totalt	51	78	96	106	246	216	115	252	287	236	189	80	1 953
2018	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Tot
Garn	68	41	63	95	158	138	27	245	205	173	125	40	1 378
Juksa	2	1	0	2	2	6	12	14	5	3	3	1	51
Annen line	13	17	6	4	11	32	23	10	11	23	24	12	188
Autoline	27	49	34	64	73	50	30	99	29	19	15	14	503
Annet	13	10	9	1	3	3	3	17	14	8	20	4	105
Totalt	124	118	113	166	248	229	95	385	265	225	186	71	2 225
2019	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Tot
Garn	47	54	78	81	186	124	22	261	224	272	264	17	1 630
Juksa	1	0	0	2	3	6	8	13	10	6	5	0	54
Annen line	5	10	9	3	7	18	17	13	13	24	23	1	143
Autoline	24	30	50	106	88	59	51	84	51	19	15	7	585
Annet	9	8	16	3	10	13	17	42	27	81	61	1	289
Totalt	86	103	153	194	295	220	115	414	324	403	368	27	2 701
2020	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Tot
Garn	46	40	89	145	110	165	57	273	180	194	108	75	1 482
Juksa	0	0	0	2	3	8	6	17	8	10	1	1	56
Annen line	5	9	6	3	10	14	12	12	8	18	13	5	113
Autoline	16	33	41	61	80	57	52	74	27	17	9	9	476
Annet	8	5	10	1	30	38	44	102	49	56	34	6	383
Totalt	75	88	146	212	232	282	172	478	272	295	165	95	2 511
2021	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Tot
Garn	72	60	90	88	160	176	40	279	161	98			1 225
Juksa	3	2	3	2	4	19	6	23	15	5			80
Annen line	4	9	7	10	17	43	33	16	17	17			173
Autoline	7	17	31	39	98	47	29	43	29	14			354
Annet	14	7	19	25	15	66	32	86	26	50			341
Totalt	101	95	150	164	293	350	140	446	248	185			2 173

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet per 28. oktober 2021

3 BIOLOGISK TILRÅDNING

En analytisk bestandsberegningsmetode er tatt i bruk. Basert på denne klassifiserer ICES bestanden som lav og minkende.

Gytebestanden har vist en kontinuerlig nedgang siden slutten av 1990-tallet og er nå på det laveste i tidsserien. Inntil det er dokumentert en rekruttering som bidrar til fiskbar bestand, er ICES ikke i stand til å identifisere fangstnivå som vil, med tilstrekkelig sannsynlighet, gi en økning i bestandsstørrelse. Derfor gis det råd om null fangst. Dette gjelder både det kommersielle fisket og fritidsfisket.

Basert på føre-var-tilnærmingen anbefaler ICES et fiskeforbud i 2021 og 2022.

4 REGULERING AV KYSTFISKET ETTER VANLIG UER I 2022

Se saksframlegg tidligere år for en grundig redegjørelse for bakgrunnen for gjeldende regulering. På bakgrunn av den alvorlige bestandssituasjonen ble det i 2014 nedsatt en arbeidsgruppe som skulle se på reguleringstiltak for kystfisket etter uer.

Arbeidsgrupperapporten var på høring i 2015, og følgende tiltak ble iverksatt med virkning fra 2016:

- En generell bifangstadgang for konvensjonelle fartøy, beregnet på ukesbasis, på 10 % hele året.
- Fartøy med største lengde under 21 meter som fisker med konvensjonelle redskap i perioden fra og med 1. august til og med 31. desember kan likevel ha en bifangstprosent i denne perioden, beregnet på ukesbasis, på 30 %.
- Det åpne fisket for fartøy som fisker med juksa begrenses til månedene juni, juli og august. En slik adgang gis kun til fartøy med største lengde under 15 meter. I de andre delene av året følger fartøy som fisker med juksa de samme reguleringene som andre konvensjonelle fartøy i den relevante lengdegruppen.

Fiskeridirektøren viser til at det ikke er framkommet ny informasjon som tilsier at man bør endre på reguleringstiltakene. Fangststatistikken i tabellene ovenfor viser at reguleringstiltakene har hatt effekt i samsvar med målsetningen om å redusere uttaket av vanlig uer.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre gjeldende reguleringstiltak for konvensjonelle fartøy.

C) REGULERING AV FISKE ETTER SNABELUER (*Sebastes mentella*) I IRMINGERHAVET I 2022

Det vises til forslag til ny forskrift om fiskeritillatelser og kvotefaktorer som er sendt på høring med frist 12. februar 2022. Det legges til grunn at høringen ikke får virkning for reguleringen for 2022.

1 SAMMENDRAG

ICES viser til at det i Irmingerhavet er to bestander av pelagisk snabeluer (*Sebastes mentella*), hhv. dypere (deep pelagic stock) og grunnere (shallow pelagic stock) enn 500 meter. Det anbefales 0-kvote for begge bestandene i årene 2022, 2023 og 2024.

De norske fartøyenes fiske har foregått i det nordøstlige forvaltningsområdet på den såkalte «dype pelagiske bestanden». På årsmøtet i NEAFC ble det ikke enighet om TAC for denne bestanden for 2021.

Det ble ikke fastsatt nasjonal kvote på pelagisk uer i Irmingerhavet for inneværende år, og Norge har heller ikke byttet til seg kvoter av pelagisk uer.

Russland deler ikke ICES' bekymring for bestanden, og har i en årrekke fastsatt unilaterale kvoter som er vesentlig høyere enn de øvrige partenes samlede kvoter.

Fiskeridirektøren vil fastsette regulering av fisket etter snabeluer i Irmingerhavet i 2022 i tråd med det som blir vedtatt i årsmøtet i NEAFC.

2 GENERELT

Norske fartøy har tradisjonelt adgang til å fiske pelagisk snabeluer på fastsatte kvoter i ICES statistikkområde 12 og 14 (NEAFC-område) og i NAFO-området utenfor noen stats jurisdiksjon (internasjonalt farvann). I tillegg har Norge gjennom bilaterale kvoteavtaler med EU og Grønland tradisjonelt byttet til seg kvoter av snabeluer i grønlandsk farvann, se *Tabell 1: Norske kvoter og oppfisket kvantum (tonn) i perioden 2010 – 2020* nedenfor. Snabeluer tildelt via disse bilaterale kvoteavtalene har også vært tillatt fisket i internasjonalt farvann (NEAFC-området).

Det ble ikke oppnådd enighet i NEAFC i 2020 om regulering av uer i Irmingerhavet for inneværende år.

3 FISKET I PERIODEN 2010 - 2020

Tabellen nedenfor viser norske kvoter og oppfisket kvantum fra 2010 – 2020. Fisket har tradisjonelt vært regulert som et fritt fiske innenfor totalkvotene.

Tabell 1: Norske kvoter og oppfisket kvantum (tonn) i perioden 2010 – 2020

		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Område - kvote	NEAFC	1 691	1 463	1 232	1 001	770	366	327	289	250	231	212 ²
	Grønland ¹	300	300	1 500	1 800	750	0	0	0	0	0	0
	EU ¹	1 500	0	1 500	800	800	800	800	740	628	561	561
Sum kvoter		3 491	1 763	4 232	3 601	2 320	1 166	1 127	1 089	878	792	773
Fangst		2 444	1 683	2 930	2 723	1 713	1 349	1 217	847	928	772	748
Rest-/ overfiske		1 074	80	1 302	878	607	-183	-90	242	-50	20	25

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister per 7. september 2020

¹ Kvoter tildelt Norge av EU og Grønland i Grønlands økonomiske sone kan fiskes i internasjonalt farvann (NEAFC-området).

² Kvote fastsatt av Nærings – og fiskeridepartementet.

I årene 2017-2020 har kun ett norsk fartøy deltatt i fisket etter pelagisk uer. Det ble innført kvotefleksibilitet fra 2011, slik at inntil 5 % av kvoten enten kan overføres til neste år eller fiskes på forskudd. Eventuelt overfiske av den nasjonale kvoten går til fratrekk på fra neste års kvote. Stoppgrunnlaget for norske fartøys fiske etter pelagisk uer utgjorde 691 tonn i 2020. Det ble fisket 57 tonn utover stoppgrunnlaget, som ville ha gått til fratrekk av eventuell kvote i 2021, se Tabell 2: Oversikt over stoppgrunnlag og balanse (tonn) iht. kvotefleksibilitetsordningen for nærmere detaljer.

Tabell 2: Oversikt over stoppgrunnlag og balanse (tonn) iht. kvotefleksibilitetsordningen

År	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kvote	1 763	4 232	3 601	2 320	1 166	1 127	1 029	878	792	773
Stoppgrunnlag	1 763	4 305	3 663	2 370	1 205	983	795	826	690	691
Fangst	1 683	2 930	2 723	1 713	1 349	1 217	847	928	772	748
Restkvote	80	1 375	940	657	-144	-234	-52	-102	-82	-57
Balanse - overføring til neste år	73	62	50	39	-144	-234	-52	-102	-82	-57

Tabell 3 viser den totale fangsten av uer i Irmingerhavet fordelt på nasjoner.

Tabell 3: Fordeling av fangst (tonn) av snabeluer i Irmingerhavet 2010-2021

År/kyststat	Færøyene	Grønland	EU	Island	Norge	Russland	Totalt
2010	3 834	1 993	13 381	14 774	2 444	23 396	61 690
2011	2 190		8 560	12 067	1 683	22 366	47 114
2012	1 291		5 475	5 910	2 930	21 522	37 128
2013	1 862		5 008	8 626	2 723	26 475	44 950
2014	721		4 086	2 433	1 713	20 543	29 748
2015	725		2 771	2 128	1 349	25 661	32 634
2016	567		2 322	2 832	1 217	23 289	30 227
2017	567		2 041	2 002	847	24 361	29 818
2018	438		1 828	1 138	928	24 712	29 044
2019			1 504	202	772	22 941	25 419
2020			1 478		748	19 563	21 789
2021						21 936	21 936

Kilde: Årlig fangststatistikk fra NEAFC, utdelt fangststatistikk ifm kyststatsforhandlinger i 2010. For 2021: NEAFC statistikk per august 2021.

4 FISKET I 2022

For inneværende år viste ICES til at bestandene av uer i Irmingerhavet fortsatt er nedadgående og det anbefales 0-kvoter de kommende årene.

Forvaltningstiltak for fisket etter snabeluer i Irmingerhavet ventes å bli vedtatt på årsmøtet i NEAFC 9.–12. november.

Fiskeridirektøren vil fastsette regulering av fisket etter snabeluer i Irmingerhavet i 2022 i tråd med vedtak i NEAFC.

Sak 6/2021

Regulering av fisket etter rognkjeks i 2022

REGULERING AV FISKET ETTER ROGNKJEKS I 2022

Fiskeridirektøren har forelagt forslaget til regulering av fisket etter rognkjeks i 2022 for Sametinget, som ledd i gjennomføringen av konsultasjonsavtalen mellom Sametinget og statlige myndigheter. Sametingets innspill vil bli lagt ved i sin helhet.

Foreslått regulering legger til rette for samiske interesser da dette fiskeriet i hovedsak er regulert som et åpent fiskeri som foregår langs kysten i Nordland og Troms og Finnmark.

Det vises til forslag til ny forskrift om fiskeritillatelser og kvotefaktorer som er sendt på høring med frist 12. februar 2022. Det legges til grunn at forslaget ikke får virkning for reguleringen for 2022.

1 SAMMENDRAG

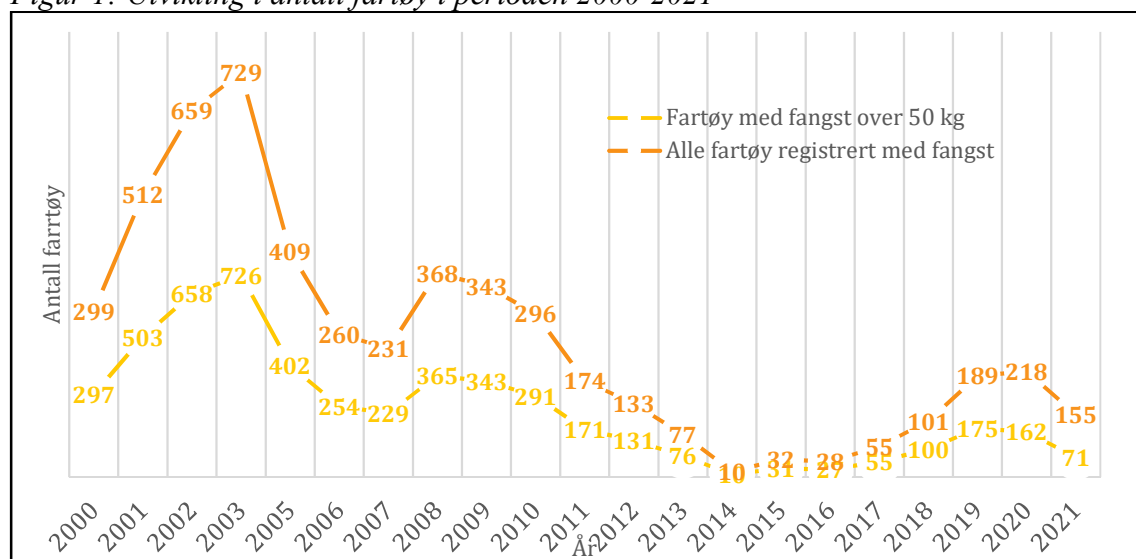
Fiskeridirektøren foreslår å øke maksimalkvoten til 7 000 kg utlirvirket rognkjeksrogn i 2022.

Fiskeridirektoratet vil videreføre den administrative faktoren fra 2021 i påvente av flere målinger og beregning av ny omregningsfaktor.

2. KORT HISTORIKK

Figur 1 er en grafisk fremstilling over utviklingen i antall fartøy (registreringsmerker) i perioden 2001-2021. Her inngår alle fartøy som er registrert med fangst av rognkjeks, også bifangst av rognkjeks i annet fiskeri.

Figur 1: Utvikling i antall fartøy i perioden 2000-2021

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 15. oktober 2021.

I 2003 hadde deltakelsen en topp med hele 729 fartøy som fisket rognkjeks. Siden da har aktiviteten sunket med unntak av en liten økning i 2008 og en marginal økning i 2015. I 2008 deltok det flere fartøy på grunn av høyere maksimalkvoter, større etterspørsel etter rognkjeksrogn, samt at mange fartøy var ferdige med torskekvoten da rognkjeksfisket startet. Selv om stor etterspørsel i 2010 og 2011 førte til at minsteprisen på slutten av sesongene nærmest ble doblet per tønne tilvirket rogn, var det kraftig nedgang i deltagelsen og levert kvantum. Årsaken til dette knyttes til dårlig vær, dårlig tilgjengelighet, samt at deler av flåten prioriterte å fiske torsk fremfor rognkjeks. I 2012 var minsteprisene høyere enn på mange år, likevel fortsatte nedgangen. I 2013 gikk deltagelsen ytterligere ned, blant annet på grunn av høye torskekvoter og erfaringen med usikkerhet i markedet og prispress på slutten av sesongen i 2012. Fisket var variabelt, men det var godt fiske på to av de viktigste områdene.

I perioden 2014-2017 var det interesse blant fiskerne til å fiske rognkjeks, men kjøperne ville ikke kjøpe rogn på grunn av importørenes krav om miljømerking. Dette gjaldt spesielt det svenske markedet som også var det største. Norge startet da arbeidet med å få rognkjeks miljøsertifisert. Dette arbeidet ble finansiert av Norges Råfisklag, Norges Sjømatråd, Troms fylkeskommune og Sametinget og sertifiseringen startet høsten 2016. I mars 2017 ble det formidlet fra Marine Stewardship Council at fangst etter 1. mars 2017 kunne lagres for så omsettes med miljøsertifikat når sertifiseringen var ferdig i løpet av sommeren/tidlig høst 2017. Rognkjeks ble MSC-godkjent 9. oktober 2017 med tilbakevirkende kraft. Dette har ført til økt deltagelse. Deltagelsen gikk opp i 2019 og 2020, men har falt i 2021.

3 FISKET ETTER ROGNKJEKS I 2021

3.1 OPPSUMMERING AV FISKET I NORDLAND OG TROMS OG FINNMARK

Fisket etter rognkjeks i Nordland og Troms og Finnmark ble i starten av 2021 regulert med maksimalkvoter på inntil 5 000 kg utilvirket rognkjeksrogn. Deltakervilkårene fra 2020 ble videreført for åpen og lukket gruppe i 2021.

Tabell 1 viser utviklingen i fangst og deltagelse i perioden 2013-2021. Tabellen tar kun for seg fangst omsatt gjennom Norges Råfisklag av fartøy som har levert minst 50 kg rognkjeks gjennom sesongen. Fangst av rognkall og levende rognkjeks er holdt utenfor.

Tabell 1: Utviklingen i fangst og deltagelse i fisket etter rognkjeks i årene fra 2013 til 2021

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Tilvirket rogn (t)	26,9	-	5,8	-	0,8	3,0	9,0	2,6	0,3
Utilvirket rogn (t)	113,3	13,8	44,9	64,7	93,1	178,6	206,7	121,7	77,8
Rund (t)	-	-	0,3	-	-	253,1	385,8	634,6	307,0
Omregnet til utilvirket rogn (t) ¹	146,5	13,8	52,2	64,7	94,1	220,1	275,4	219,7	133,5
Omregnet til rund vekt (t) ¹	981,8	92,2	349,5	433,6	630,7	1 474,5	1 845,4	1 471,7	739,5
Antall fartøy ²	76	10	31	27	55	100	175	162	71

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttседdelregister per 15. oktober 2021.

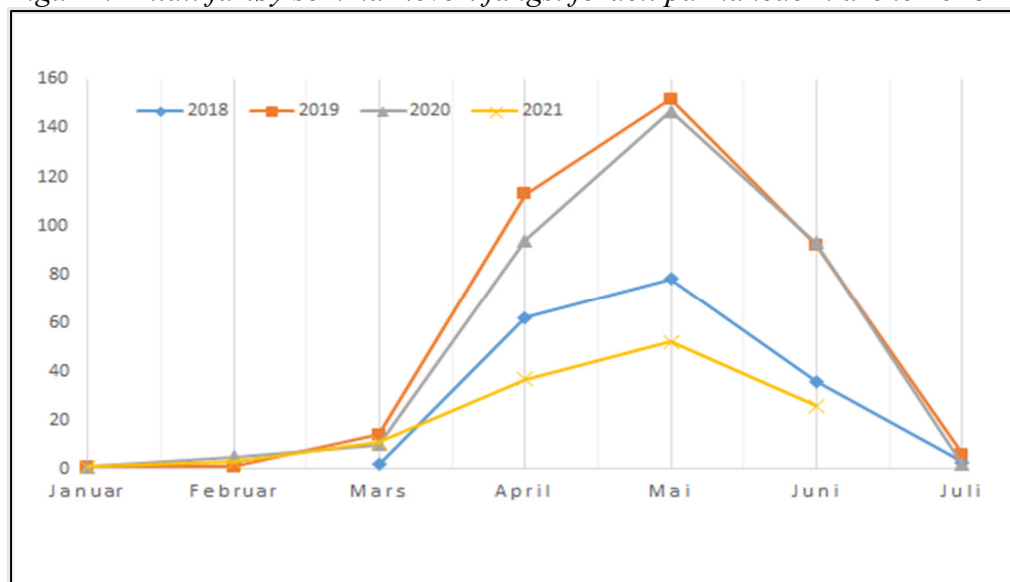
¹ All fangst omregnet til utilvirket rogn og til rund vekt, se omregningsfaktorer kapittel 6.

² Antall registreringsmerker

I 2021 ble det levert rognkjeks tilsvarende 134 tonn utilvirket rogn (omregnet), dvs. en nedgang på ca. 86 tonn fra 2020. Anbefalt kvote fra HI var 400 tonn utilvirket rogn. Dersom man sammenligner deltagelsen i 2021 med 2020 gikk deltagelsen med 91 fartøy. Råfisklaget melder om at det har vært god tilgjengelighet på rognkjeks og at fisket har vært gjennomført som normalt. Fisket har som vanlig startet opp i Troms, med landinger på Senja og i Tromsø. Mange fiskere holdt lenge på med å fiske torsk før de gikk over til å fiske rognkjeks. Mange fiskere ga seg tidlig etter å ha fisket små kvantum, dette kan være nye deltagere som prøvde seg på fisket som følge av gode priser i 2019 og 2020. Ifølge Råfisklaget kan den reduserte deltagelsen skyldes usikker markedstilgang og at det allerede før sesongen startet var rykter om reduserte priser. Som følge av dette signaliserte noen kjøpere tidlig at de ikke ville kjøpe rognkjeksrogn i år.

Figur 2 viser antall fartøy som har levert fangst i de ulike månedene for årene 2018-2021.

Figur 2: Antall fartøy som har levert fangst fordelt på måneder i årene 2018-2021

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 15. oktober 2021.

Som figuren viser, var det størst aktivitet i april og mai. Tabellen under viser deltagelsen fordelt på lengdegruppe (fangst over 50 kg) i perioden 2016-2021.

Tabell 2: Fangst (rund vekt) fordelt på fartøy (lengdefordeling) i perioden 2016 – 2021

Lengde- gruppe	2016		2017		2018		2019		2020		2021	
	Ant.	Fangst (t)	Ant.	Fangst (t)	Ant.	Fangst (t)	Ant.	Fangst (t)	Ant.	Fangst (t)	Ant.	Fangst (t)
Under 7 m	3	52	11	139	12	145	19	148	15	96	9	85
07- 9,9 m	7	124	16	171	18	206	40	326	32	161	16	139
10-12,9 m	17	258	25	274	68	1 063	112	1 304	110	1 190	41	514
13 og over		-	2	43	2	54	3	61	4	21	3	0
Ikke oppg.		-	1	4		6	1	6	1	3	2	2
Totalsum	27	434	55	631	100	1 474	175	1 845	162	1 472	71	740

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 15. oktober 2021.

Tabellen viser at det er flest fartøy mellom 10 og 13 meter som deltar i dette fisket.

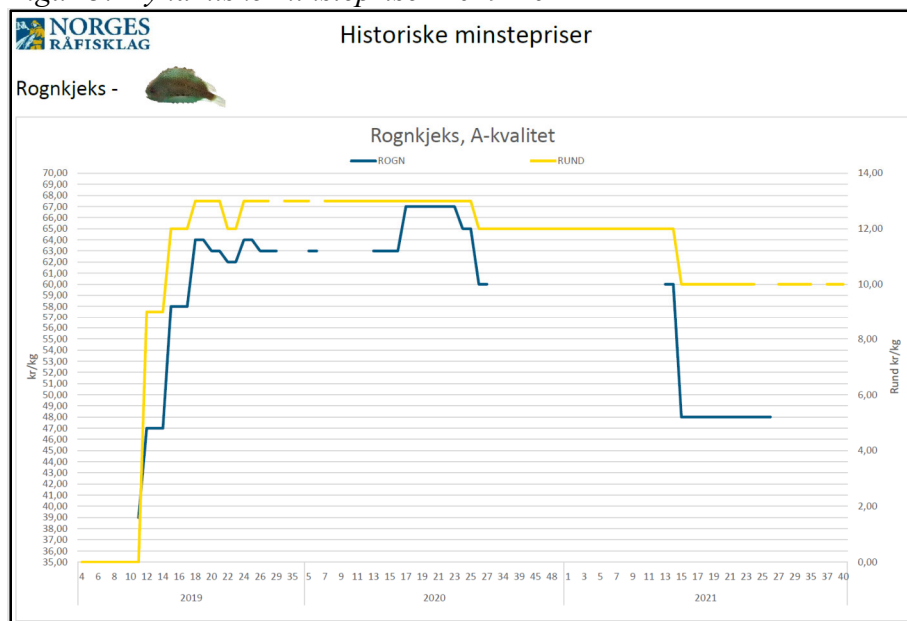
Fiskeridirektoratet mottok 30. april anmodning fra Norges Fiskarlag om å øke maksimalkvoten fra 5 000 kg til 7 000 kilo utlirvirket rognkjeksrogn. Det ble meldt om et vanskelig marked, samt betydelig lavere fangstrater enn på tilsvarende tidspunkt i 2020.

Siden fisket etter rognkjeks er et spesielt fiskeri der det ikke har være tradisjon for å foreta justeringer av kvote underveis sendte Fiskeridirektoratet anmodningen fra Norges Fiskarlag på høring til Sjømat Norge, Norges Kystfiskarlag, Sametinget, Bivdi og Norges Råfisklag. Det kom ingen motforestillinger, Norges Kystfiskarlag foreslo en økning til 7 500 kg. På bakgrunn av dette økte Fiskeridirektoratet maksimalkvoten til 7 500 kg utlirvirket rognkjeksrogn den 12. mai.

Trenden fra de siste årene der større og større mengde rognkjeks blir levert rund fortsetter også i 2021.

Det var betydelig lavere priser i år, den siste beregningen av den dynamiske minsteprisen¹ ga et resultat på 48 kr per kg rogn, se figur 3 under. Ifølge Norges Råfisklag lå gjennomsnittsprisen på rogn på 52,81 kr per kg.

Figur 3: Dynamiske minstepriser 2019-2021

Kilde: Norges Råfisklag per 13. oktober 2021

Til sammenligning lå det reelle prisnivået mellom 80 og 90 kr kiloet i 2020. I 2021 var det enighet i kjøpergruppen om å la den første minsteprisen stå ut sesongen. Tabell 3 viser minstepriser og gjennomsnittspriser for rogn for årene 2012 til og med 2021.

¹ Våren 2019 ble det som en forsøksordning innført dynamisk minstepris for rognkjeksrogn og rognkjeks omsatt rund. Det ble avtalt en minstepris på 47,- kr for rognkjeksrogn gjeldende fra og med 18. mars 2019. Minsteprisen for rognkjeks som ble omsatt rund ble beregnet ved å dividere rognprisen med 5,0. Minsteprisen for sjøtilvirket rognkjeksrogn inngikk ikke i den dynamiske minsteprismodellen og ble satt til 7500 kr pr. tønne.

Tabell 3: Minstepriser og gjennomsnittspriser for rogn for årene 2012 til 2021

År	Minstepriser (kr) utlirvirket rogn kg	Gjennomsnittspriser (kr) utlirvirket rogn kg
2012	41,00	43,25
2013	30,00	30,00
2014	31,50	32,54
2015	31,50	31,50
2016	31,50	31,50
2017	34,00	34,95
2018	39,00	52,55
2019	47,00 ²	80,95
2020	Dynamisk minstepris	82,61
2021	Dynamisk minstepris	52,81

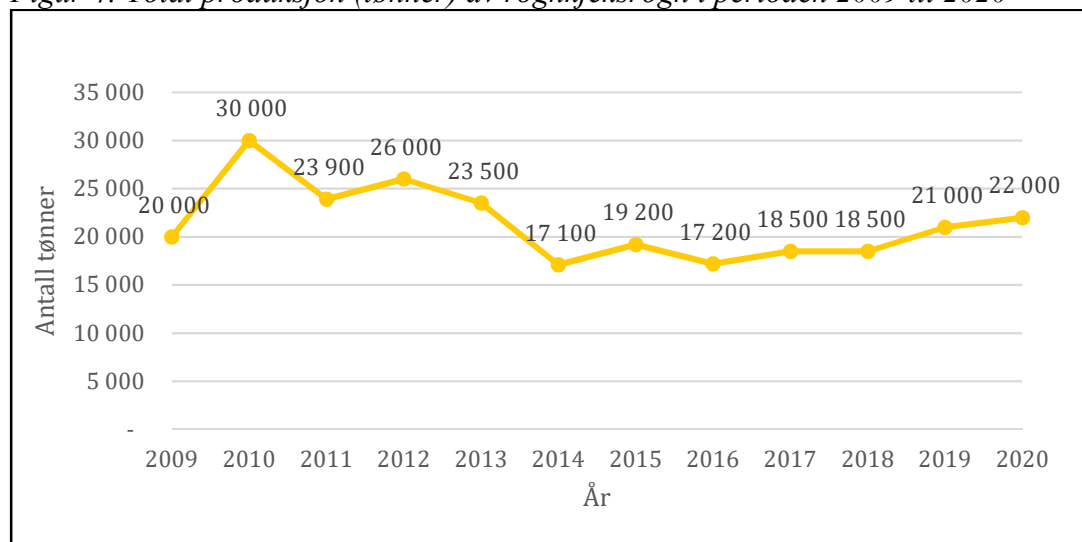
Kilde: Norges Råfisklag per 13. oktober 2021.

Den høye gjennomsnittsprisen i 2018, 2019 og 2020 kan i stor grad skyldes økt etterspørsel som følge av MSC-godkjenningen av norsk rognkjeks.

Råfisklaget melder om mye lavere etterspørsel i 2021, noe som kan skyldes for store tilførsler av rogn til markedene. Grønland skal ha overfisket kvotene betydelig. For å bli kvitt lagrene har Grønland sendt rogn ut på markedene til lave priser. For noen år siden mistet Island MSC-godkjenningen sin, de har nå fått den tilbake og har økt innsatsen i rognkjeksfisket.

Figur 4 viser den samlede produksjonen av rognkjeksrogn for Island, Grønland, New Foundland, Danmark og Norge i perioden 2009 til 2020.

Figur 4: Total produksjon (tønner) av rognkjeksrogn i perioden 2009 til 2020

Kilde: Norges Råfisklag

Ifølge Norges Råfisklag har markedet de siste årene hatt en stabil årlig etterspørsel på ca. 20 000 tønner, der Island og Grønland har vært de største produsentene med 8-10 000 tønner hver. Produksjonen hos disse to landene har som i Norge, svingt mellom år. Sist sesong hadde Island et svært godt fiskeri med god tilgjengelighet. Det er estimert at det ble produsert 15 000 tønner. Prisen var veldig lav og råfisklaget anslår at Island har mye tønner på lager

² Dynamisk minstepris per 18. mars 2019

etter sesongen. Råfisklaget anslår videre at Grønland har produsert ca. 8 000 tonn, som er noe lavere enn året før. I 2019 og 2020 produserte disse to landene til sammen hhv. 18 850 og 20 150 tonn. I 2021 anslår man en samlet produksjon for disse to landene på 23 000 tonn. New Foundland har produsert ca. 500 tonn mens det er produsert noen hundre tonn i Danmark og Sverige.

Norge sin produksjon har de siste årene vært på vei opp etter svake år med 375 tonn i 2015, 460 tonn i 2016, 650 tonn i 2017, 1 670 tonn i 2018, 2 000 tonn i 2019 og 1850 tonn i 2020. I 2021 anslår Råfisklaget at det er produsert ca. 1 000 tonn, dvs. en nedgang fra i fjor på ca. 46 %. Det anslås at total produksjon av tonn i 2021 ligger på ca. 25 000 tonn.

Norsk eksportstatistikk viser at det meste av saltet rognkjeksrogn går til Sverige der rogn blir brukt i kaviarproduksjon. Sverige fungerer også som transitland der mye av rognen blir sendt videre til land i EU. Danmark har også importert et mindre kvantum direkte fra Norge.

Skrottene til rognkjeks går til annen anvendelse, hovedsakelig ensilasje. På grunn av fremdeles uavklart situasjon vedr. eksport av biprodukt fra rognkjeks til Kina er det hittil ikke eksportert biprodukt ut av landet.

3.2 FISKET ETTER ROGNKJEKS OG ROGNKALL I HELE LANDET

Tabell 4 viser fangst av rognkall og rognkjeks i årene 2016-2021 over hele landet, ingen begrensning på kvantum.

Tabell 4: Fangst i rund vekt (kg) fordelt på art, salgslag og produkttilstand for 2017–2021

ART	Salgslag	Produkttilstand	År				
			2017	2018	2019	2020	2021
Rognkall	Fiskehav SA	Levende	1 610	497	460	117	74
		Rund			267	60	5
		Sløyd m/ hode		1			
	Norges Råfisklag	Levende	807	568	887	488	499
		Rund				4 038	24
	Vest-Norges Fiskesalslag	Rund	4		10		
Sløyd m/ hode				14			
Rognkall Totalt			2 421	1 066	1 638	4 703	602
Rognkjeks	Fiskehav SA	Levende	1 155	863	662	307	396
		Rogn	80	464	687	171	
		Rund	156	780	591	522	117
		Sløyd m/ hode	37	5	115	23	
	Norges Råfisklag	Levende	5 601	9 744	15 439	16 211	11 400
		Rogn	630 777	1221 451	1 459 898	837 232	432 676
		Rund		253 148	386 034	637 009	312 808
		Sløyd m/ hode	6 587	3 530	32 734	4	112
	Norges Sildesalgslag	Rund	7 623	5 614	33 265	4 747	12 551
	Surofi	Sløyd m/ hode			19	355	65
	Vest-Norges Fiskesalslag	Rund	1	3	4	5	3
Rognkjeks Totalt			652 018	1495 601	1 929 448	1 496 586	770 128
Totalsum			654 439	1496 667	1 931 085	1 501 289	770 730

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 15. oktober 2021.

¹Skagerakfisk og Rogaland Fiskesalgslag fusjonerte med virkning fra 1.1.2020 og heter nå Fiskehav. Fangsten fra disse to salgslagene er i denne oversikten registrert under Fiskehav SA

Fangst etter levende rognkjeks og rognkall i 2021 pågår ennå.

Tabell 5: Fangst i rund vekt (kg) fordelt på rognkall og rognkjeks, samt produkttilstand for årene 2017–2021

Fisk	Produkttilstand	Fangstår				2021
		2017	2018	2019	2020	
Rognkall	Levende	2 417	1 065	1 347	605	573
	Rund	4		277	4 098	29
	Sløyd med hode		1	14		
Rognkall totalt rund vekt (kg)		2 421	1 066	1 638	4 703	602
Rognkjeks	Levende	6 756	10 607	16 101	16 518	11 796
	Rogn	630 858	1 221 915	1 460 585	837 403	432 676
	Rund	7 780	259 545	419 893	642 283	325 479
	Sløyd med hode	6 624	3 535	32 868	382	177
Rognkjeks totalt rund vekt (kg)		652 018	1 495 601	1 929 448	1 496 586	770 128
Totalt rund vekt (kg)		654 439	1 496 667	1 931 085	1 501 289	770 730

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 15. oktober 2021.

3.3 BRUK AV ROGNKJEKS INNENFOR HAVBRUK

De siste årene har det vært et større uttak av rognkjeks over hele landet som følge av bruk av rognkjeks (kjeks og kall) til å bekjempe lakselus i oppdrettsnæringen. Rognkjeksen beiter på lus i temperaturer ned mot 4 grader, mens berggytt og bergnebb er mer temperaturfølsomme og derfor mindre egnet til bruk i kaldere områder. Berggytt og bergnebb blir i hovedsak brukt fra Trøndelag og sørover, mens rognkjeks brukes over hele landet.

Mange oppdrettsanlegg har brukt rognkjeks. Ved bruk av rognkjeks er det yngelen på ca. 7 cm som benyttes. For å produsere yngel bruker man villfanget kjeks og kall som stamfisk. Oppdrettere av rognkjeks ønsker å levere yngel hele året. Det er da behov for tilgang på stamfisk hele året, noe som har ført til at Fiskeridirektoratet de siste årene har mottatt noen søknader om fangst av rognkjeks utenom fangstperioden. Dette gjelder fangst i de regulerte områdene.

Tabell 6 viser fangst av levende rognkall og rognkjeks til bruk i oppdrett fordelt på salgslag for de fire siste årene.

Tabell 6: Fangst av levende rognkall og rognkjeks til oppdrett fordelt på salgslag¹ 2018-2021

ART	Salgslag	2018		2019		2020		2021	
		Kg	%	Kg	%	Kg	%	Kg	%
Rognkall	Fiskehav SA	497	46,7 %	460	34,1 %	117	19,3 %	74	12,9 %
	Norges Råfisklag	568	53,3 %	887	65,9 %	488	80,7 %	499	87,1 %
Rognkall Totalt		1 065	1	1 347	1	605	1	573	1
Rognkjeks	Fiskehav SA	863	8,1 %	662	4,1 %	307	1,9 %	396	3,4 %
	Norges Råfisklag	9 744	91,9 %	15 439	95,9 %	16 211	98,1 %	11 400	96,6 %
	Vest-Norges Fiskesalslag		0,0 %		0,0 %		0,0 %		0,0 %
Rognkjeks Totalt		10 607	100 %	16 101	100 %	16 518	100 %	11 796	100 %
Totalsum		11 672		17 448		17 124		12 369	

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 15. oktober 2021.

¹Skagerakfisk og Rogaland Fiskesalgslag fusjonerte med virkning fra 1.1.2020 og heter nå Fiskehav

Det meste av rognkjekskvantumet blir omsatt gjennom Norges Råfisklag. Når det gjelder rognkall omsatte Skagerrakfisk i årene før 2018 størstedelen av kvantumet. I årene etter dette har Norges Råfisklag stått for en stor del av omsetningen. Siden fisket for 2021 ennå ikke er ferdig vil det forventes en ytterligere økning av dette kvantumet.

Ifølge Fiskeridirektoratets Akvakulturregister var det den 18. oktober 2021 registrert 48 selskap (kommersielle tillatelser) som til sammen innehar 78 tillatelser for oppdrett av rognkjeks (stamfisk, settefisk og matfisk). Tabell 7 viser antall selskap som har solgt oppdrettet rognkjeks som rensefisk til oppdrettsnæringen.

Tabell 7: Antall selskap, kvantum og verdi på solgt oppdrettet rognkjeks til matfiskprodusenter av laks og regnbueørret i årene 2013-2020

År	Antall selskap	Kvantum (mill. stk.)	Verdi (mill. kr)
2013	10	1,954	27,717
2014	11	3,457	52,858
2015	17	13,385	237,468
2016	21	15,858	289,169
2017	27	30,286	552,236
2018	24	28,986	601,815
2019	24	39,054	818,886
2020 ¹⁾	29	35,677	676,602

Kilde: Fiskeridirektoratets Statistikk for akvakultur

1) Foreløpige tall

Tall for 2020 er foreløpige. Fiskeridirektoratet har ikke opplysninger for 2021.

4 BESTANDSUTVIKLING

Havforskningsinstituttet anbefaler at samlet fisket kvantum i 2022 ikke overstiger 400 tonn rå rogn. I deres anbefaling skriver de som følger:

Biomassen av rognkjeks i Norskehavet har gått ned siden i fjor, men dette var forventet gitt de rekordhøye tallene i 2020 (figur 1, 2020: 344 801 tonn fisk, 256 millioner fisk; 2021: 81 056 tonn fisk, 115 millioner fisk). Antall fisk er nå det samme nivået som i 2017, med lignende konfidensintervaller (figur 1). Tallene for Barentshavet har ennå ikke blitt oppdatert på grunn av tekniske årsaker.

I 2021 økte kvoten til 7500 kg rogn per båt og deltakelsen gikk ned til 154 (fra 218 båter i 2020). I 2021 tilsvarte dette et maksimalt tillatt uttak på 1155 tonn rogn. Det var få som fisket kvoten sin, og om lag 30% fisket under 100 kg (data fra Råfiskelaget). Landingene i 2021 ble totalt 136 tonn rogn, tilsvarende 11 % av totalt tillat kvantum (figur 4). Kun ett fartøy fisket hele sin kvote, og leverte 7500 kg rogn.

Bestandstilhørigheten av rognkjeks i Norskehavet og Barentshavet er ikke kjent, og kunnskapen om bestands-struktur og vandringsmønster mellom gyte- og vekstområdene er svært begrenset. Det meste av fisket foregår mellom Lofoten og Varanger. Det er imidlertid ukjent om fisken som gyter i dette området vandrer dit fra Barentshavet eller Norskehavet, eller en kombinasjon av disse. Gytepotensialet (SSBproxy = 19 000 tonn rogn) for bestanden holder seg over referansenivået for Norskehavet (SSBref = 14 652 tonn rogn). Tall for Barentshavet er ennå ikke tilgjengelige.

Rådet fra Havforskningsinstituttet er at reguleringstiltak som skal sikre at samlet fisket kvantum ikke overskrider 400 tonn rå rogn. I scenariet som er beskrevet i figur 5, hvor fiskedødeligheten (Fproxy) er beregnet med kun fisk fra Norskehavet, ligger Fproxy under 5% (Fproxy=2.1%). Gitt bestandsestimatet i Norskehavet, konkluderer vi med at rådet vil være å beholde anbefalt kvote på samme nivå som i 2020.

For nærmere informasjon, se vedlagte råd.

5 REGULERINGSTILTAK I 2022

5.1 DELTAKELSESKRITERIER

Det ble i 1998 innført deltagerbegrensning for fartøy på eller over 13 meter største lengde i fisket etter rognkjeks i Nordland og Troms og Finnmark. Bakgrunnen for dette var at en ønsket å forbeholde dette fisket til små kystnære fartøy. For å hindre en oppbygging av fartøy over 13 meter ble fisket lukket og man innførte en regel om at det ikke er anledning til å erstatte fartøy over 13 meter. For fartøy under 13 meter er fisket åpent. Kriteriene for å delta i fisket i åpen og lukket gruppe fremgår av den årlige forskrift om deltagelse i kystfartøygruppens fiske (deltakerforskriften).

De siste årene har kun 2 fartøy oppfylt aktivitetskravet for å delta i lukket gruppe, blant annet krav om at fartøyet må være på eller over 13 meter største lengde, samt at eier av fartøyet har fisket og levert rognkjeks med dette fartøyet i ett av de tre siste årene. Disse to fartøyene har ikke deltatt i rognkjeksfisket i 2021.

Dersom gjeldende deltakervilkår videreføres i 2022 oppfyller disse to fartøyene kriteriene for å delta i lukket gruppe også i 2022.

5.2 MAKSIMALKVOTE

Siden 2006 har maksimalkvoten vært angitt i kilo utilvirket rognkjeksrogn, før den tid var kvoten angitt i liter utilvirket rognkjeksrogn. Rognkjeks har tradisjonelt har vært levert som rogn, da i hovedsak utilvirket rogn. I årene etter at MSC-sertifiseringen kom på plass har imidlertid en stadig større andel av fisket kvantum vært levert rund, se tabellen under.

Tabell 8: Oversikt over levering av rognkjeks fordelt på produkttilstand.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Tilvirket rogn (t)	26,9	-	5,8	-	0,8	3,0	9,0	2,6	0,3
Utilvirket rogn (t)	113,3	13,8	44,9	64,7	93,1	178,6	206,7	121,7	77,8
Rund (t)	-	-	0,3	-	-	253,1	385,8	634,6	307,0

Den økte andelen leveranser av rund rognkjeks har ført til et behov for å vurdere omregningsfaktoren på 6,7, se egen diskusjon i kapittel 6.

Siden man ser at de fleste fiskerne leverer fangstene sine rund og ikke utilvirket rogn, kan man stille spørsmål om maksimalkvoten bør settes i rund vekt istedenfor utilvirket rogn. Fiskeridirektoratet vil se på dette i 2022 og problemstillingen vil bli drøftet i

reguleringsmøtepapirene for 2023. For 2022 vil Fiskeridirektoratet anbefale å videreføre maksimalkvote angitt i utilvirket rogn.

Tabell 9 viser maksimalkvotens størrelse, antall fartøy totalt og antall fartøy som har fisket maksimalkvoten i årene 2012–2021.

Tabell 9: Størrelse på fastsatt maksimalkvote, antall fartøy totalt, antall fartøy som har fisket hele maksimalkvoten og hvor stor prosentandel dette utgjør i årene 2012–2021

År	Maksimalkvote	Totalt antall fartøy	Ant. fartøy ferdige med maksimalkvoten	Prosent
2012	2 500 kg	131	18	13,7 %
2013	3 000 kg	76	24	31,6 %
2014	3 500 kg	10	0	0,0 %
2015	3 500 kg	31	0	0,0 %
2016	4 000 kg	27	3	11,1 %
2017	4 000 kg	55	5	9,1 %
2018 ¹	4 000/7 000 kg	101	19/0	18,8 %/0 %
2019	5 000 kg	176	2	1,1 %
2020	5 000 kg	163	5	3,1 %
2021 ²	5 000/ 7 500 kg	71	8/1	11,3%/1,4 %

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 15. oktober 2021.

¹Kvoteøkning – antall ferdig med maksimalkvoten på 4 000 kg

²Kvoteøkning – antall ferdig med maksimalkvoten på 5 000 kg og 7 500 kg

De siste årene har svært få fartøy fisket hele kvoten sin. Selv om det har vært god etterspørsel og rekordhøye priser i tiden etter at sertifiseringen var på plass har man ikke sett særlig høy deltagelse. Deltagelsen i 2020 og 2021 er dessverre dalende. En mulig forklaring kan være at mange av de «tradisjonelle» rognkjeksfiskerne ikke er kommet tilbake i fiskeriet etter årene med manglende sertifisering. Fiskeriet foregår ofte på svært grunne områder og ofte i de ytre delene av kysten som er mer værutsatt. Det blir brukt mange garn som må røktes ofte. Dette er et svært arbeidskrevende fiskeri og man ser at nykommere gir seg fort.

Fiskeridirektoratet ønsker å stimulere til økt deltagelse og mer økonomi i dette fiskeriet. Havforskningsinstituttet anbefaler et maksimalt uttak på 400 tonn utilvirket rogn i 2022, dvs. 266 tonn mer enn faktisk uttak i 2021. I 2021 økte Fiskeridirektoratet maksimalkvoten til 7 500 kg utilvirket rogn 12. mai. Bare 1 fartøy fisket hele denne kvoten. Fiskeridirektoratet kan på bakgrunn av erfaringen med fiskeriet og utsiktene fremover ikke se noen risiko med å øke maksimalkvoten til 7 000 kg i 2022.

Fiskeridirektøren foreslår en maksimalkvote på 7 000 kilo utilvirket rognkjeksrogn i 2022.

5.3 REGULERING AV FISKET ETTER ROGNKJEKS SØR FOR NORDLAND

Fiskeridirektøren viser til kapittel 3.3 om bruk av rognkjeks innenfor havbruk, og kapittel 4 om bestandssituasjonen til rognkjeks.

I reguleringspapirene høsten 2020 viste Fiskeridirektoratet til at etaten mottok bekymringsmeldinger knyttet til uttak sør for Nordland, både når det gjelder størrelsen på uttaket, redskaper som benyttes og det at fisket ikke er regulert til en nærmere begrenset periode. Dette har sammenheng med at rognkjeks de siste årene i økt grad har blitt benyttet på andre områder, herunder som rensefisk i akvakulturnæringen.

Høringsinstansene ble bedt om innspill på om det burde settes ned en arbeidsgruppe bestående av representanter fra forvaltning, næring og salgslag, for å gå nærmere gjennom reguleringen av fisket etter rognkjeks, herunder vurdere behovet for å innføre begrensninger på fisket av rognkjeks sør for Nordland. Tilbakemeldingen fra instansene var at dette var ønskelig.

Fiskeridirektoratet hadde derfor som mål å invitere til en slik arbeidsgruppe i løpet av første kvartal 2021. På grunn av pandemien er dette ikke blitt gjort. Fiskeridirektoratet vil sende ut invitasjon til arbeidsgruppen med planlagt oppstart første kvartal 2022.

5.4 FANGSTPERIODE

Til reguleringsrådet høsten 2005 foreslo Fiskeridirektoratet å innføre en stoppdato i fisket etter rognkjeks. Forslaget ble begrunnet med at deler av næringen viste til at fangstperioden i noen områder hadde blitt strukket så langt ut i tid, at kun mindre deler av fisket rognkjeks hadde rogn som holdt tilfredsstillende kvalitet. Selv om tidspunkt for innsig og modningsgrad varierer langs kysten av Nord-Norge fant Fiskeridirektøren det likevel mest hensiktsmessig å fremme forslag om at det ble etablert en felles stoppdato.

Departementet fulgte tilrådingen og det ble derfor fra og med 2006 innført en egen stoppdato, 20. juni, i rognkjeks fisket.

Året etter bestemte Fiskeri- og kystdepartementet å innføre en egen stoppdato i Finnmark øst for 26°Ø, denne datoen ble satt til 5. juli. Ifølge departementet var det ingen biologiske forklaringer på at kvaliteten på rognkjeksrogn forringes utover sesongen. Det ble fremhevet at rognkjeks er en porsjonsgyter, noe som gjør at kvaliteten på rognkjeksrogn er ensartet gjennom hele sesongen. Innsig av rognkjeks skjer puljevis, og det er derfor ikke påvist større andel utgytt/delvis utgytt fisk sent i sesongen enn tidligere. Merkeforsøk viste dessuten at rognkjeks som overlever gytingen forlater feltet umiddelbart etter siste gyting. Departementet begrunnet stoppdatoene med at undersøkelser viste at sene innsig av rognkjeks i hovedsak består av førstegangsgytere som er relativt små rognkjeks i motsetning til andregangsgyterne som er større. Relativt flere små rognkjeks utover sesongen er i hovedsak forklaringen på noe avtakende mengde rogn per fisk. Siden gytebestanden først og fremst består av første- og andregangsgytere, og bestandssituasjonen tatt i betraktning på det tidspunkt, var det ønskelig at beskatningen i størst mulig grad ble skjøvet over på andregangsgytere. Dette var også bakgrunnen for bestemmelsen om en minste tillatt maskevidde i rognkjeksgarn.

Med bakgrunn i fangststatistikk ble det sammenliknet tidspunkter for fangstsesong i de ulike områdene. Analysen viste at det var en markert senere sesong i Øst-Finnmark. En senere stoppdato i dette området ville derfor slå mer rimelig ut for fiskerne. Mange fiskere i Øst-Finnmark hadde da forskjøvet sesongen noe lengre utover våren, grunnet større mengder kongekrabbe på fangstfeltene tidlig på våren. En utsettelse av fisket ville redusere mengden bifangst av kongekrabbe i rognkjeksgarnene.

Disse stoppdatoene har vært videreført siden da.

Den 11. desember 2020 gjennomførte Fiskeridirektoratet en konsultasjon med Sametinget om reguleringen av fisket etter rognkjeks i 2021 i tråd med prosedyrer for konsultasjoner mellom statlige myndigheter og Sametinget. Bakgrunnen for konsultasjonen var et posisjonsnotat fra Sametinget datert 20. oktober der de foreslår følgende endring i reguleringen i fisket etter rognkjeks i Nordland, Troms og Finnmark i 2021:

«I kvoteregulert område for kongekrabbe utvides fisketiden i fiske etter rognkjeks, for de som bor der, til 10. september».

I konsultasjonsmøte med Sametinget og etterfølgende telefonmøte ble det blant annet enighet om at Fiskeridirektoratet skulle sende saken på høring hos næringen og andre aktuelle parter.

Den 6. mai 2021 sendte Fiskeridirektoratet på høring spørsmål om utvidelse av fiskeperioden for rognkjeks i området øst for 26 grader øst. Fiskeridirektoratet ga i høringsnotatet uttrykk for at det var gode grunner til å videreføre gjeldende sesongavgrensning. Dette skyldes først og fremst risikoen for at en forlenget fisketid i tråd med Sametingets forslag kan få betydning for MSC-sertifiseringen. Imidlertid var også risikoen for økt bifangst av sjøfugl og dykkende fuglearter en viktig faktor. Det inngikk også i vurderingen at det var usikkert om det finnes kjøpere til rognkjeks øst for 26 grader øst etter 5. juli, og at det mest sannsynlig ville være et marginalt antall fartøy som vil benytte seg av en lengre fiskeperiode.

Fiskeridirektoratet mottok innspill til høringsnotatet fra Sametinget, Bivdu, Norges Fiskarlag, Sjømat Norge, Kystvakten, Nordland Fylkesfiskarlag og Norges Kystfiskarlag. Av de mottatte innspillene er det kun Sametinget og Bivdu som støttet en utvidelse av fiskeperioden for rognkjeks.

Bivdu mente at bekymringen Fiskeridirektoratet ga uttrykk for når det gjaldt MSC-godkjenningen, bifangst av sjøfugler og mottak av rognkjeks gjaldt alt fiske med garn på grunt vann. Sametinget viste på sin side til at Havforskningsinstituttet ikke har kommet med noen innsigelser mot å utvide rognkjekssesongen og stod derfor fast på sitt forslag.

Organisasjonene som var imot en utvidelse av fangstperioden la veldig stor vekt på risikoen for mulige implikasjoner på gjeldende MSC-sertifikat. Det kom også frem argumenter som økt risiko for bifangst av sjøfugl, samt rognkvalitet. Det ble videre vist til at fiskekjøperne avslutter rognkjekssesongen senest i slutten av juni. Det kontrollmessige aspektet ble også tatt opp, det ble ment at en utvidelse av fiskeperiode basert på bosted, slik Sametinget ønsket, ville være både tidkrevende og vanskelig å kontrollere.

Etter en gjennomgang av innspillene bestemte Fiskeridirektoratet å opprettholde gjeldende stoppdatoer i fisket etter rognkjeks i 2021.

Fiskeridirektøren foreslår at disse stoppdatoene blir videreført til 2022.

Fiskeridirektøren vil tilrå at fisket etter rognkjeks i Nordland, Troms og Finnmark vest for 26°Ø stoppes 20. juni 2022

Fiskeridirektøren tilrår videre at fisket etter rognkjeks i Finnmark øst for 26°Ø stoppes 5. juli 2022.

6 OMREGNINGSFAKTOR

Siden rognkjeks i økende grad blitt landet i rund tilstand de siste årene så Fiskeridirektoratet våren 2020 at den etablerte omregningsfaktoren på 6,7 kunne synes å være for høy. Dette medførte en bekymring over at kvantum rogn og dermed kvotefratrekket var underestimert, noe som øker sannsynligheten for overfiske av anbefalt kvote. Da dette ble oppdaget våren 2020 ble det sendt ut en bestilling til Fiskeridirektoratets regioner om å gjennomføre målinger ved landing av rognkjeks i 2020, dette for å kunne etablere en ny omregningsfaktor for dette produktet. Dette lot seg imidlertid ikke gjennomføre på grunn av koronaepidemien.

Problemstillingen ble så tatt opp i høringsnotatet vedr. regulering av fisket etter rognkjeks i 2021. For nærmere informasjon se sak 13/2020 Regulering av fisket etter rognkjeks i 2021 kapittel 5. I høringen ble det informert om at Fiskeridirektoratet ville vurdere å sette en administrativ faktor for sesongen 2021 i påvente av målinger og beregning av ny omregningsfaktor.

15. januar 2021 besluttet Fiskeridirektoratet å fastsette administrative omregningsfaktorer. Omregningsfaktoren for ukonservert rogn av rognkjeks ble endret fra 6,70 til 5,54. Det ble samtidig nødvendig å endre omregningsfaktoren for saltet og sukkersaltet rogn av rognkjeks fra 8,30 til 6,65 fordi faktoren for dette produktet avhenger av faktoren for ukonservert rogn.

Tabell 10: Oversikt over omregningsfaktorer

Tilstand	Utregning	Omregningsfaktor	
		Til 14.01.2021	Fra 14.01.21.
Rund til utilvirket	Dividert	6,7	5,54
Tilvirket til utilvirket	Multiplisert	130/105	130/105
Tilvirket til rund	Multiplisert	8,3	6,65
Utilvirket til rund	Multiplisert	6,7	5,54

Fiskeridirektoratet har gjennom sesongen gjennomført målinger ved rognkjekslandinger i Nordland og Troms. På grunn av pandemien ble det ikke gjort tilstrekkelig antall målinger for å ha et tilstrekkelig grunnlag for beregning av ny omregningsfaktor.

Fiskeridirektoratet har imidlertid registrert at ingen prøver fra landinger fangstet i Troms viser innblanding av rognkall, mens prøver av landinger fangstet lengre sør har innblanding av rognkall.

Grunnen til opprinnelig faktor på 6,7 var en antagelse om at det ble levert 50 % av hver at kjønnene (rognkall og rognkjeks). Fangster uten innblanding av rognkall vil gi en lavere omregningsfaktor enn fangster der det er innblanding av rognkall.

7 UNGDOMSFISKEORDNINGEN

Etter innføring av stoppdatoer 20. juni og 5. juli, ble ungdomsfiskeordningen avviklet i 2007. Etter anmodning fra Sametinget ble ungdomsfiskeordningen for rognkjeksfiske gjeninnført i 2010. Ordningen er etter dette videreført.

Tabell 11 viser hvor mange ungdommer som har benyttet seg av ungdomsfiskeordningen for rognkjeks i perioden 2011-2021.

Tabell 11: Antall deltagere og fangst av utilvirket rognkjeksrogn (kg) i ungdomsfiskeordningen i perioden 2011-2021

År	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ant. deltagere	3	-	1	0	1	-	2	2	2	7	2
Kvantum (kg)	188	-	209	0	209	-	530	960	577	518	404

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 15. oktober 2021.

Som tabellen viser er det generelt liten interesse for å delta i denne ordningen i fisket etter rognkjeks. I 2020 ser man imidlertid at 7 ungdommer deltok i denne ordningen. Alle leverte utilvirket rogn. Totaluttaket var imidlertid mindre enn kvoten til hver av ungdommene.

Ungdomsfiskeordningen i 2021 gjelder perioden 15. mai til og med 6. august. Til forskjell fra de andre artene som omfattes av denne ordningen, er fiskeperioden for rognkjeks satt til perioden 12. mai til og med 20. juni vest for 26°Ø, og perioden 12. mai til og med 5. juli i Finnmark øst for 26°Ø.

Innenfor ungdomsfiskeordningen kan det per fartøy og per person fiskes og landes et kvantum som tilsvarer inntil 600 kg utilvirket rognkjeksrogn. Videre må fartøyet være mindre enn 6 meter største lengde.

Dersom ungdomsfiskeordningen blir videreført i 2022 forutsettes det at den også inkluderer rognkjeks. Ungdomsfiskeordningen fastsettes av departementet, og er ikke til behandling i dette saksdokumentet.

Fiskeridirektoratet
Postboks 185 Sentrum
5804 BERGEN

ÁŠŠI/SAK
21/235 - 39

MIN ČUJ./VÁR REF.
21/33306

DIN ČUJ./DERES REF.

BEAIVI/DATO
29.10.2021

Reguleringsmøtet sak 6/2021- Sametingets innspill til regulering av rognkjeks i 2022

Med forbehold i muligheten for å fremme tilleggsforslag og justeringer i forbindelse med konsultasjonen, jf. konsultasjonsavtalen av 01.05.05, har Sametinget følgende forslag til regulering av rognkjeks for 2022:

For å oppnå en beskatning av rognkjeksbestanden og samtidig styrke inntektsmulighetene til den minste flåtegruppen i kvoteregulert kongekrabbeområde, fremmer Sametinget følgende forslag til regulering av fiske etter rognkjeks i 2022:

- I kvoteregulert område for kongekrabbe utvides fisketiden i fiske etter rognkjeks, for de som bor der, til 10. september.

Bakgrunn:

Fisket etter rognkjeks passer godt for mindre fartøy som har sitt virke på kysten og i fjordene. Sametinget er glad for at det nå er fått på plass en MSC-sertifisering, og at fisket og prisene igjen er på vei oppover. Rognkjeksfisket foregår i perioden mai/juni og drives på grunt vann. I det som i dag er området for kvoteregulert kongekrabbefiske (øst for 26 grader Ø), er nesten alt fiske etter rognkjeks stoppet opp på grunn av bifangst av kongekrabbe. Imidlertid har en i de siste årene, gjennom et prosjekt som har blitt gjennomført i perioden sommer/høst for å fiske rognkjeks som skal benyttes som lusespisere i lakseoppdrett, høstet gode erfaringer med at et rognkjeksfiske i denne perioden ikke er plaget med bifangst av kongekrabbe øst for 26 grader Ø. Grunnen er at kongekrabben har flyttet seg til områder med dypere vann. Sametinget er orientert om at en ønsker at hovedfisket etter rognkjeks skal foregå på annengangsgyttere, som erfaringsmessig kommer først inn i fisket. Men ettersom det i dag ikke er noe nevneverdig fiske øst for 26 grader Ø på grunn av plage med kongekrabbe, så blir det i dag hverken fisket første- eller annengangsgyttere. Resultatet av dagens fangsttider, er at ressursen forblir dårligere utnyttet enn den ellers kunne ha vært.

Bakgrunn og forventninger for å sikre samisk nærings og kulturutøvelse

Sametinget arbeider for å sikre kyst- og fjordbefolkningens historiske rettigheter til fiske og bevaring av det materielle grunnlaget for det samiske folk, gjennom å tilrettelegge og styrke næringsgrunnlaget for fiskerne og mottaksanleggene i samisk fiskerirettighetsområdet (SFR- området). Området har tidligere blitt betegnet som STN-området (1).

I sjøsamiske områder består mesteparten av fiskeflåten i dag av mindre fartøy. Sametinget vil ivareta og sikre driftsgrunnlaget i fiske i 2022 gjennom å legge til rette for å oppnå levelige økonomi og gode forvaltningsordninger som er bærekraftig, forutsigbar og langsiktig.

Sametinget minner om FNs konvensjon om sivile og politiske retter, artikkel 27, pålegger staten en resultatplikt til å sikre det materielle grunnlaget for sjøsamisk kultur. Staten må etter denne plikten sette inn de tiltak som er nødvendige for å sikre dette grunnlaget. Vi ber om at fiskeridirektoratet synliggjør i prosess og forslag til vedtak hvordan reguleringen skal sikre det materielle grunnlaget for samisk nærings og kulturutøvelse.

1. Det geografiske virkeområdet for Sametingets tilskuddsordninger til næringsutvikling, nå SFR- område: Finnmark: Alle kommunene Troms: Karlsøy, Kåfjord, Nordreisa, Kvænangen, Lyngen, Skjervøy, Storfjord, Balsfjord, Sørreisa, Salangen, Gratangen, Lavangen, Skånland og deler av Tromsø kommune. Nordland: Narvik, Hamarøy, Tysfjord og Evenes

Dearvvuodáiguin/Med hilsen

Magne Svineng
ossodatdirektevra/avdelingsdirektør

Silje Hovdenak
seniorráđđeaddi/seniorrådgiver

*Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláicállaga haga./
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Reivve vuostáiváldi / Hovedmottaker:
Fiskeridirektoratet Postboks 185 Sentrum 5804 BERGEN

Kopijja / Kopi til:
Elin Winsents

BESTANDSINFORMASJON OM ROGNKJEKS (2021)

Notatet er laget av

Caroline Durif

Havforskningsinstituttet

Austevoll forskningsstasjon, 5392 Storebø

Caroline.durif@hi.no

1 Innledning

1.1 Biologi

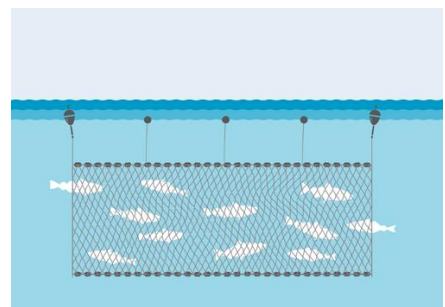
Rognkjeks, *Cyclopterus lumpus*, er en semipelagisk art som lever i de øvre 50-60 m i oseaniske farvann der den lever av større dyreplankton utenom gyteperioden (Blacker 1983, Daborn & Gregory 1983). I gyteperioden finnes den i grunne områder langs kysten på begge sider av Nord- Atlanteren. I Øst-Atlanteren finnes den fra Svalbard i nord til Portugal i sør (Almacá 1965). I likhet med anadrome fiskeslag ser det ut til at arten søker tilbake til de områdene den selv ble klekket ut i (Blackwood 1983). Men, studiene publisert til nå viser ingen indikasjon på genetisk strukturering langs norskekysten, fra Mandal til Hekkingen (Pampoulie et al., 2014; Jonsdottir et al, 2017).

Rognkjeks blir kjønnsmoden etter 4-6 år og rognkallen noe før. De eldste kjeksene som er funnet er 12 år mens kaller ikke ser ut til å bli eldre enn 9 år (Thorsteinssen 1983). Innsiget av rognkall skjer ca. to uker før rognkjeks og rognkallen etablerer territorier. Etter befruktning klebes eggklumper til bunnen. Rognkallen forsvarer eggklumpene til eggene klekkes, mens rognkjeks forlater gyteområdet. Det er ukjent om de kan gyte flere ganger eller om de vandrer tilbake til åpent hav. Etter klekking lever yngelen pelagisk og ernærer seg av dyreplankton, og det er mye som tyder på at den ikke forlater kystområdene før den når en størrelse på 5-6 cm etter ca. ett år (Myrseth 1971, Mooring 1990). I Hardangerfjorden er det fanget yngel opptil 17 cm, men de fleste ligger rundt 5-6 cm (upubliserte data, C. Durif). Rognkjeks fisket - fiskeri som bare fanger hunnfisk - foregår mellom Lofoten-området til Varanger-halvøya.

1.2 Historisk oversikt over fisket (fra Sunnanå og Albert, 2003)

Fisket etter rognkjeks (*Cyclopterus lumpus*) har vært drevet siden 1950-tallet. Før 1990 foregikk det i hovedsak fra mindre, åpne fartøy langs kysten fra Vestfjorden til Varanger. Fisket er et sesongfiskeri som foregår om våren når rognkjeks kommer inn til kysten for å gyte. I de norske fiskeriene er det kun rogn som tas vare på. Den saltes og nyttes til produksjon av kaviar. Det er også en del bifangst av rognkall, men da denne fisken ikke er ansett som egnet matfisk, blir disse sluppet ut igjen.

Det beste fisket foregår på svært grunne områder, 5-40 m bunndyp, og ofte i de ytre delene av kysten som er eksponert for det åpne havet. Fiskeriet er dermed svært væravhengig, spesielt siden fisket på de grunneste områdene nødvendiggjør bruk av små fartøy.

Rognkjeksfisket ble i de tidligste årene hovedsakelig drevet av fiskere som ikke deltok i de store sesongfiskeriene i Lofoten og i Finnmark om våren. Etter de strenge reguleringene i torskefiskeriene fra 1990 og fremover, har også en del større fartøy deltatt i fisket.

1.3 Bruk av rognkjeks som rensefisk

De siste årene er oppdrettet rognkjeks blitt tatt i bruk som rensefisk i laksmærdene. Det gjelder kun små individer, altså yngel på 7 cm. De slutter å spise lakselus når de nærmer seg 400 g. Til produksjonen av yngel benyttes villfanget stamfisk. Fisket etter kjønnsmodne fisk foregår om våren og forsommeren (mai-juni). Det har også blitt rapportert noen kjønnsmodne individer om høsten.

1.4 Bestandsvurdering

Havforskningsinstituttet har gitt råd til fiskeriforvaltning av rognkjeks siden 1995. Dette rådet var tidligere basert på registrerte fisker og fangstdata fra noen få utvalgte fiskere fram til 2009. I 2012 ble råd basert på generelle kommersielle fangstdata og vitenskapelige undersøkelser fra Barentshavet. I 2018 ble det data fra IESSNS-undersøkelsen som foregår i Norskehavet integrert i bestandsvurderingen. Bestandsvurderingen bruker data om voksen fisk (hun fisk over 20 cm) fanget under denne undersøkelsen for å beregne gytepotensialet (rognmasse) og en 'proxy' for fiskedødelighet. Under reguleringsmøtet november 2019 uttrykte Norge Råfisklag et ønske om å sette opp en høstingsregel. I 2020 utførte Havforskningsinstituttet et arbeid for å standardisere vurderingen i Barentshavet. Dette arbeidet omfattet omberegning av estimatene og fastsettelse av usikkerhetsmål. HI har også utviklet en foreløpig høstingsregel (se avsnitt 2.1.3). Fangst, innsats, kvote og råd for forvaltningen av rognkjeks for perioden 2005-2021 er oppsummert i Tabell 1 under.

I 2021, mangler det Barentshavet-estimat på grunn av oppdatering til en ny versjon av StoX programmet.

Tabell 1. Oversikt over rognkjeksforvaltning siden 2005

År	Fangst (tonn rogn)	Delta-kelse (antall båter)	Kvote (tonn rogn)	Råd
2021	136	154	7.5	Foreløpig uendret, men vi mangler estimat for Barentshavet. Hvis estimatet for Barentshavet viser at $SSB_{proxyBH} > SSB_{refBH}$, kan samlet kvantum økes. $SSB_{proxyNH} > SSB_{refNH}$ $0,5\% < F_{proxy} < 5\%$
2020	219	218	5	Uendret råd, høstingsregel $SSB_{proxyBH} < SSB_{refBH}$ $SSB_{proxyNH} > SSB_{refNH}$ $0,5\% < F_{proxy} < 5\%$
2019	273	190	5	Uendret råd
2018	291	103	4	Uendret råd
2017	94	55	4	Uendret råd
2016	65	28	4	Uendret råd
2015	52	32	4	Uendret råd
2014	14	10	4	Uendret råd
2013	148	77	3	Uendret råd
2012	163	133	3	Råd fra Havforskningsinstituttet er at reguleringsiltak skal sikre at antall deltagende fartøy ikke overskrider 300 og at samlet kvantum utgjør ca 400 tonn rå rogn.
2011	180	174	3	Ingen råd

2010	378	296	3	Havforskningsinstituttet har vurdert det slik at det for rognkjeks ikke er nødvendig å gjennomføre nye beregninger hvert år og i 2010 er det derfor ikke samlet inn data fra fisket. Vi vil i årene fremover basere oss på at råd blir gitt for to år av gangen, og at beregninger utføres annet hvert år.
2009	425	343	2	Havforskningsinstituttet råder til at det settes inn reguleringstiltak som sikrer at antall deltagende fartøy ikke overskrider 300 og at samlet kvantum utgjør ca 400 tonn rå rogn.
2008	690	368	3	Havforskningsinstituttet råder til at det settes inn reguleringstiltak som sikrer at antall deltagende fartøy ikke overskrider 300 og at samlet kvantum ikke overskrider 400 tonn rå rogn.
2007	330	232	2	Havforskningsinstituttet anbefaler reguleringstiltak som sikrer at antall deltagende fartøy ikke overskrider 300 og at samlet kvantum ikke overskrider 400 tonn rå rogn. Slik bestanden er taksert for tiden vil dette sikre en fortsatt moderat beskatning. Havforskningsinstituttet finner ikke at det er behov for å endre fartøykvoten fra dagens 2000 kg rå rogn.
2006	343	265	2	Havforskningsinstituttet anbefaler derfor forvaltningsmyndighetene, i samarbeid med fiskerne og forskningsmiljøene, å utarbeide reguleringstiltak som sikrer at antall deltagende fartøy begrenses til ca 300, basert på dagens fiskemønster, og at dette sikrer et moderat uttak fra bestanden på ca 400 tonn rogn. Havforskningsinstituttet finner ikke behov for å endre fartøykvoten fra dagens 2000kg.
2005	469	410	2	Det anbefales derfor å holde antall deltagende fartøy på samme nivå også i 2006 og det forventes at dette vil redusere det totale uttaket av rognkjeks i 2006 til ca 300 tonn da det må forventes en fortsatt nedgang i fiskbar mengde rogn.

2 Metoder

2.1 Data

Rognkjeksbestanden er vurdert basert på data som er samlet inn under IESSNS undersøkelsene i Norskehavet (IESSNS: International Ecosystem Survey in the Nordic Seas) og i Barentshavet (NOR-RUS økosystemundersøkelse (BESS)). Når bestanden skal vurderes i august, er kun data fra Norskehavet tilgjengelig. Derfor kan gytepotensial kun vurderes basert på Norskehavet estimatet, men fiskedødelighet er vurdert på årets (y) landingene og fjorårets ($y-1$) voksenbestand.

2.1.1 Barentshavet, BESS undersøkelse

Innsamling av 0-gruppe fisk i Barentshavet har vært gjennomført siden 1965, og standardisert siden 1980. Målet er å estimere mengde 0-gruppe fisk. Mellom 196 og 425 stasjoner blir samplet hvert år, og bifangstdata av rognkjeks registreres i løpet av undersøkelsene. BESS går fra august til oktober (mellom 123 og 230 dager avhengig av året, Johannesen et al. 2019). I 2021, mangler det Barentshavet-estimat på grunn av oppdatering til en ny versjon av StoX programmet (3.1.0). Dette vil trolig bli oppdatert innen utgangen av oktober.

2.1.2 Norskehavet, IESSNS undersøkelse

Målet med denne undersøkelsen er å samle data om antall, utbredelse, aggregering, migrasjon og økologi av makrell og andre pelagiske arter. Rognkjeks er blant de mest utbredte arter omfattet av IESSNS undersøkelsene. Undersøkelsen ble initiert av Norge på 1990-tallet. Island og Færøyene begynte i 2009. IESSNS går 5 til 7 uker fra 1. juli til 10. august. Tidsserien begynner i 2010. Mer informasjon om trålegenskaper er tilgjengelige i tokt-rapporten (Nøttestad et al. 2011).

2.1.3 Beregninger og høstingsregel

Alle beregningene av antall- og biomasseberegning av rognkjeks er utført i StoX (versjon 2.7), et analyseverktøy utviklet av Havforskningsinstituttet for beregning av mengdeindekser fra tokt (Johnsen et al., 2019; <http://www.imr.no/forskning/prosjekter/stox/nb-no>). Stratasytemene er hentet fra andre vurderinger som er utført med samme toktdata. Mer detaljer finnes i Johannessen et al. (2019) for Barentshavet og Salthaug et al. (2017) for Norskehavet. En ekstra variabel ble lagt til .xml filer for å inkludere antall tråldybder som varierer mellom stasjonene under BESS tokt.

Foreløpig høstingsregel er basert på av gytepotensialene i Barents- og Norskehavet (SSB_{proxy} : spawning stock biomass proxy) og gjennomsnittlig gytepotensial i referanseperioden i 2005-2015 (SSB_{ref}). Årene for referanseperioden ble bestemt ut fra kvaliteten på tilgjengelige data (standardiserte beregninger siden 2004) og på grunn av det relativt lave fisketrykket det var i denne perioden. I 2005 syntes gytebestanden å være betryggende stor i historisk sammenheng og fiskeriet ble regulert i perioden fram til 2015, da landingene var på sitt laveste.

Høstingsregel er slik at hvis begge SBB_{proxy} for Barents- og Norskehavet er over referansenivået (SSB_{ref}) så skal TAC økes. Hvis begge SBB_{proxy} er under SSB_{ref} skal TAC reduseres. TAC blir endret slik at F_{proxy} alltid forblir under 5%. Hvis kun en av SBB_{proxy} (det vil si enten i Barents- eller Norskehavet) er over SSB_{ref} og den andre under forblir TAC uendret.

For å beregne gytepotensial (mengde egg i vekt), antas det at all fisk over 20 cm er gytemoden. For å estimere fangst i antall fisk må først landet rognmasse konverteres til landet biomasse. Den offisielle omregningsfaktoren benyttet av Norge (og Grønland) for fersk rogn var 6,7 frem til 2020, men ble i 2020, endret (Fiskeridirektoratet) til 5,54. Omregningsfaktoren er lik 1/ (prosent av gonade massen). Endringen betyr at gonade massen per fisk nå er estimert til å være 18% (mot 15% tidligere). I praksis, betyr dette at for samme mengde rogn er det tilsvarende antallet landede fisk lavere, men dette påvirker ikke rådet da det i beregninger brukes en omregningsfaktor av 3,3 som tilsvarende en gonadmasse av 30% per fisk (Kennedy and Jonsson, 2017). Kjønnfordeling (prosent rognkjeks og rognkall) er hentet fra IESSNS data.

Fiskedødelighet (F_{proxy}) er estimert ved å dele fangsten på bestandsstørrelsen året før. Vi beregner fiskedødelighet på to måter; i den første antar vi at gytebestanden bare kommer fra Barentshavet ($F_{proxyBH}$), og i den andre antar vi at gytebestanden kommer fra både Barents og Norskehavet ($F_{proxytot}$).

$$F_{proxy} = \frac{fangst_y}{antall_{y-1}} \quad \text{Hvor } y \text{ er året.}$$

Biomassindeksen er beregnet for areal undersøkt under toktet.

$$B_{index} (\text{kg.nm}^{-2}) = \frac{\text{total rognkjeks biomasse}}{\text{undersøkte område}}$$

3 Resultater og konklusjon

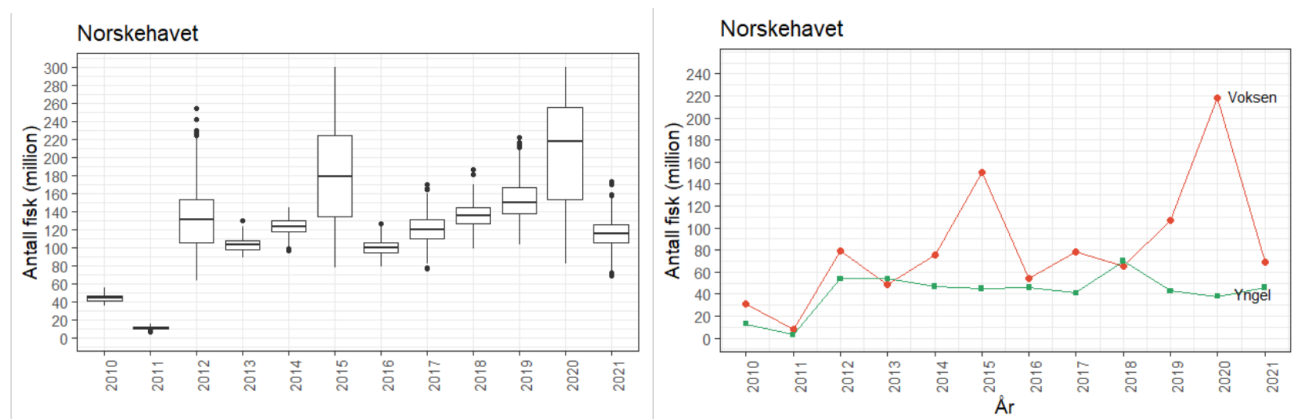
Biomassen av rognkjeks i Norskehavet har gått ned siden i fjor, men dette var forventet gitt de rekordhøye tallene i 2020 (figur 1, 2020: 344 801 tonn fisk, 256 millioner fisk; 2021: 81 056 tonn fisk, 115 millioner fisk;). Antall fisk er nå det samme nivået som i 2017, med lignende konfidensintervaller (figur 1). Tallene for Barentshavet har ennå ikke blitt oppdatert på grunn av tekniske årsaker.

I 2021 økte kvoten til 7500 kg rogn per båt og deltakelsen gikk ned til 154 (fra 218 båter i 2020). I 2021 tilsvarte dette et maksimalt tillatt uttak på 1155 tonn rogn. Det var få som fisket kvoten sin, og om lag 30% fisket under 100 kg (data fra Råfiskelaget). Landingene i 2021 ble totalt 136 tonn rogn, tilsvarende 11 % av totalt tillat kvantum (figur 4). Kun ett fartøy fisket hele sin kvote, og leverte 7500 kg rogn.

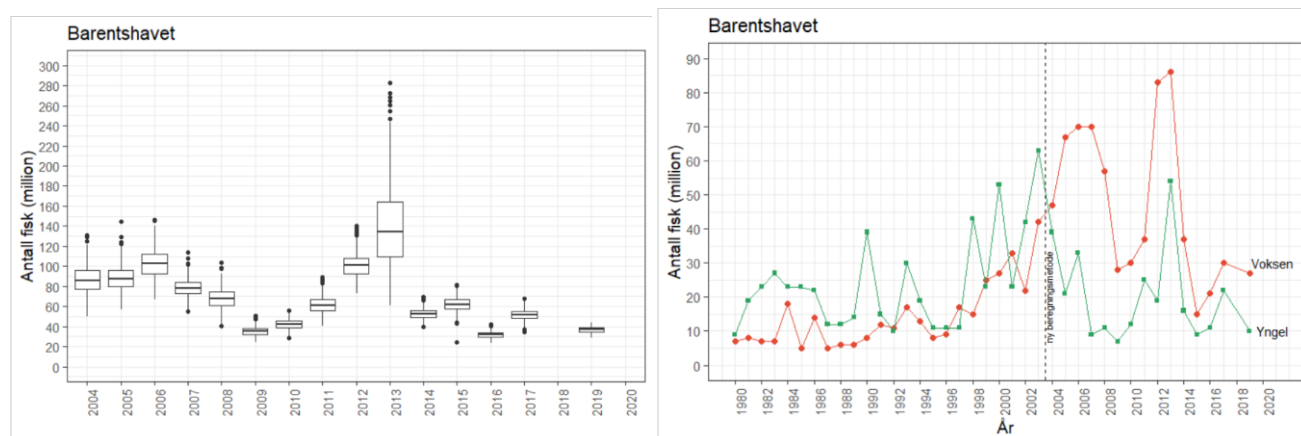
Bestandstilhørigheten av rognkjeks i Norskehavet og Barentshavet er ikke kjent, og kunnskapen om bestandsstruktur og vandringsmønster mellom gyte- og vekstområdene er svært begrenset. Det meste av fisket foregår

mellem Lofoten og Varanger. Det er imidlertid ukjent om fisken som gyter i dette området vandrer dit fra Barentshavet eller Norskehavet, eller en kombinasjon av disse. Gytepotensialet ($SSB_{proxy} = 19\,000$ tonn rogn) for bestanden holder seg over referansenivået for Norskehavet ($SSB_{ref} = 14\,652$ tonn rogn). Tall for Barentshavet er ennå ikke tilgjengelige.

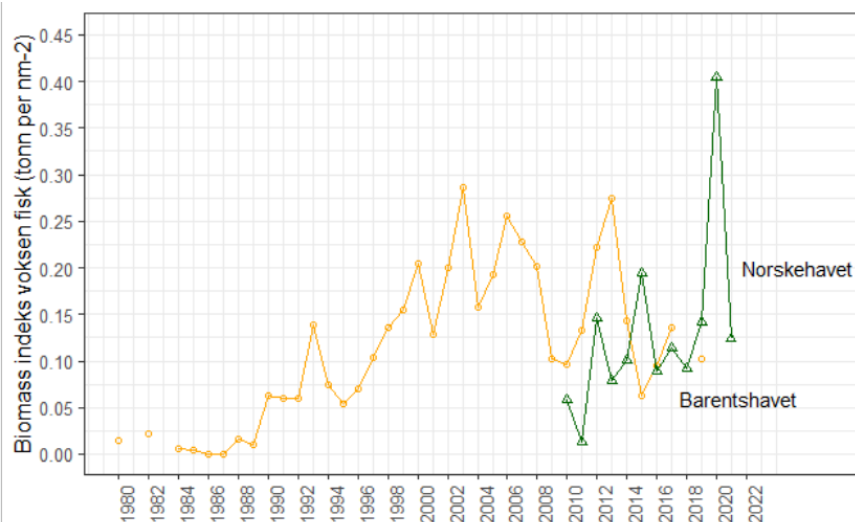
Rådet fra Havforskningsinstituttet er at reguleringstiltak som skal sikre at samlet fisket kvantum ikke overskrider 400 tonn rå rogn. I scenariet som er beskrevet i figur 5, hvor fiskedødeligheten (F_{proxy}) er beregnet med kun fisk fra Norskehavet, ligger F_{proxy} under 5% ($F_{proxy}=2.1\%$). Gitt bestandsestimatet i Norskehavet, konkluderer vi med at rådet vil være å beholde anbefalt kvote på samme nivå som i 2020.

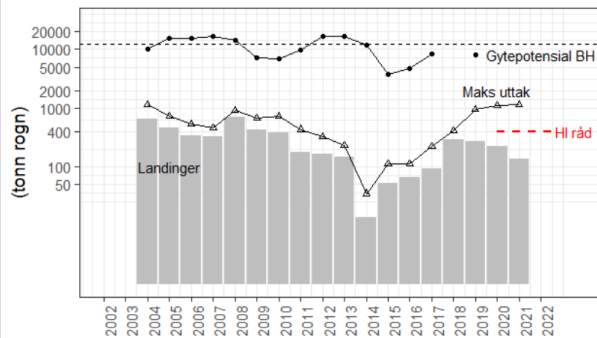
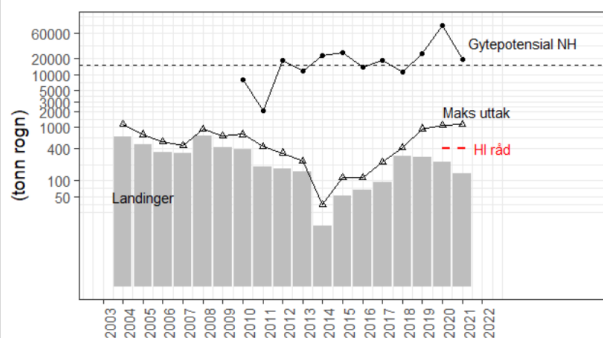
Figur 1: Antall rognkjeks (*Cyclopterus lumpus*) i Norskehavet estimert fra IESSNS undersøkelsen (International Ecosystem Survey in the Nordic Seas).

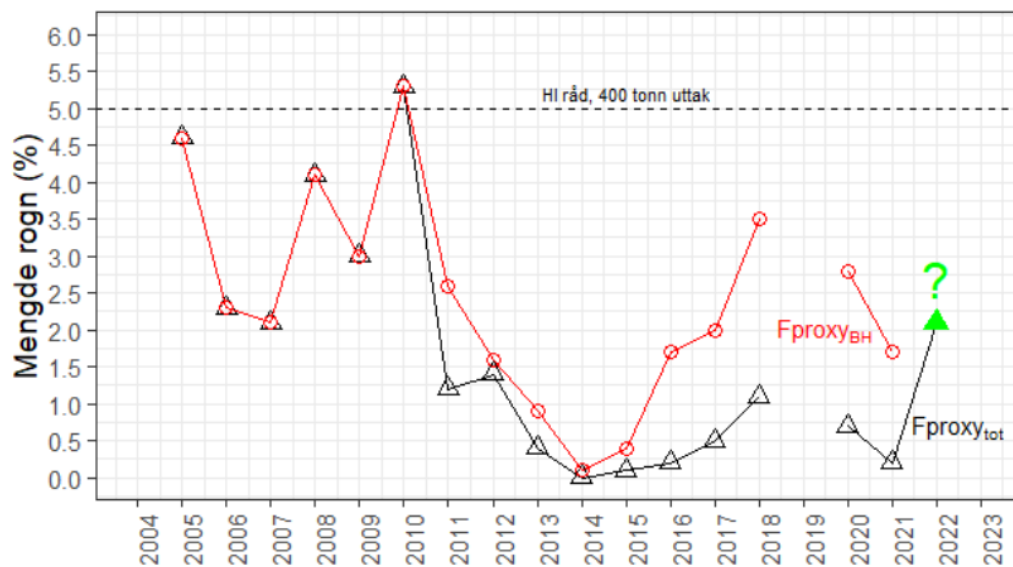
Figur 2: Antall rognkjeks (*Cyclopterus lumpus*) i Barentshavet estimert fra BESS undersøkelsen. Fra 2004, ble stoX brukt i beregningene noe som gir usikkerhetsmål. Data har ikke blitt oppdatert for 2020.

Figur 3: Biomasseindeks av voksen rognkjeks (*Cyclopterus lumpus*) i Barentshavet og Norskehavet estimert fra BESS og IESSNS undersøkelsene. BESS er ikke oppdatert for 2020.

Figur 4: Gytepotensial (SSB_{proxy}) av rognkjeks i Barentshavet (BH, ikke oppdatert) og Norskehavet (NH). Maks uttak beregnes som antall deltakere ganget med kvoten. Råd fra Havforskningsinstituttet er at samlet kvantum ikke overskrider ca. 400 tonn rå rogn. Den stiplede linjen representerer gytepotensialet (SSB_{ref}) for referanseperioden 2005-2015.

Figur 5: Fiskepresset (Fproxy_{BH}) estimert som prosentandel av landingene (rogn i masse) delt på gytepotensialet i Barentshavet. Fproxy_{tot} tilsvarende prosentandel av landingene (rå rogn) delt på gytepotensialet kun i Norskehavet for en foreløpig vurdering. Prosjeksjoner for 2021 er representert i grønt. Råd fra Havforskningsinstituttet er at samlet kvantum ikke overskrider ca. 400 tonn rå rogn.

4 Referanser

- Almaca, C. (1965). Second capture of the fish, *Trachypterus arcticus* (Brunnich 1788) and *Cyclopterus lumpus*, Linne 1758, in Portugal. *Arq. Mus. Bocage* 1,2.
- Blacker, R.W. (1983). Pelagic records of the lumpsucker, *Cyclopterus lumpus* L. *J. Fish Biol.* 23, 405-417.
- Blackwood, G. (1983). Lumpfish roe fishery development in Newfoundland and Labrador. Dep. of Fisheries, Industry Support Services, Development Report, St. John's, Newfoundland. 31. 20 pp.
- Daborn, G.R., and Gregory, R.S. (1983). Occurrence, distribution, and feeding habits of juvenile lumpfish, *Cyclopterus lumpus* in the bay of Fundy. *Can. J. Zool.-Rev. Can. Zool.* 61, 797-801.
- Eriksen, E., Durif, C.M.F., and Prozorkevich, D. (2014). Lumpfish (*Cyclopterus lumpus*) in the Barents Sea: development of biomass and abundance indices, and spatial distribution. *ICES Journal of Marine Science: Journal du Conseil* 71, 2398-2402.
- Hedeholm, R. B., et al. (2017). "Life history trait variation of Greenland lumpfish (*Cyclopterus lumpus*) along a 1600 km latitudinal gradient." *Polar Biology* 40(12): 2489-2498.
- Johnsen, E., Totland, A., Skålevik, Å., Holmin, A. J., Dingsør, G. E., Fuglebakk, E., and Handegard, N. O. (2019). StoX: An open source software for marine survey analyses. *Methods in Ecology and Evolution* 10, 1523-1528.
- Jónsdóttir, Ó. D. B., Schregel, J., Hagen, S. B., Tobiassen, C., Aarnes, S. G., and Imsland, A. K. D. (2018). Population genetic structure of lumpfish along the Norwegian coast: aquaculture implications. *Aquaculture International* 26, 49-60.
- Kennedy, J., Jonsson, S. P., 2017. Do biomass indices from Icelandic groundfish surveys reflect changes in the population of female lumpfish (*Cyclopterus lumpus*)? *Fisheries Research* 194, 22-30.

Kennedy, J., et al. (2019). "A brief history of lumpfishing, assessment, and management across the North Atlantic." *ICES Journal of Marine Science* 76(1): 181-191.

Mooring, J.R. (1990). Seasonal absence of fishes in the tidepools of a boreal environment (Maine, USA). *Hydrobiologia* 194, 163-168.

Myrseth, B. (1971). Fekunditet, vekst, levevis og ernæring hos *Cyclopterus lumpus* L. Thesis. (University of Bergen), p. 113.

Nøttestad, L., Oskarsson, G.J., Jacobsen, J.A., and al., e. (2011). Cruise report from the coordinated ecosystem survey (IESSNS) with M/V "Libas, M/V "Finnur Fridi" and R/V "Arni Frdriksson" in the Norwegian Sea and surrounding waters 18. July – 31 August 2011. Working document to working group on Northeast Atlantic Pelagic Ecosystem Surveys (WGNAPES) ICES HQ, Copenhagen. p. 31.

Pampoulie, C., Skirnisdottir, S., Olafsdottir, G., Helyar, S.J., Thorsteinsson, V., Jónsson, S.P., Fréchet, A., Durif, C.M.F., Sherman, S., Lampart-Kałużniacka, M., et al. (2014). Genetic structure of the lumpfish *Cyclopterus lumpus* across the North Atlantic. *ICES Journal of Marine Science: Journal du Conseil*.

Salthaug, A., Aanes, S., Johnsen, E., Utne, K. R., Nøttestad, L., and Slotte, A. 2017. Estimating Northeast Atlantic mackerel abundance from IESSNS with StoX. Working Document (WD) for WGIPS 2017 and WKWIDE 2017. 103 pp

StoX (2015) StoX: An open source approach to acoustic and swept area survey calculations. Institute of Marine Research, Bergen, Norway. URL: <http://www.imr.no/stox>

Sak 7/2021

Regulering av fisket etter sei sør for 62 N° i 2022

REGULERING AV FISKET ETTER SEI SØR FOR 62 N° I 2022

Det vises til forslag til ny forskrift om fiskeritillatelser og kvotefaktorer som er sendt på høring med frist 12. februar 2022. Det legges til grunn at forslaget ikke får virkning for reguleringen for 2022.

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår i hovedsak en videreføring av reguleringsopplegget fra 2021 til 2022.

2 FISKET ETTER SEI I 2020

Norge og EU ble i kvoteforhandlingene for 2020 enig om «Total allowable catch» (TAC) på 79 813 tonn i ICES statistikkområde 3a og 4. Norges andel av dette, inkludert overføring fra EU, var på 41 703 tonn. Vi byttet fra oss 880 tonn til Sverige, og avsatte 10 tonn til forsknings- og undervisningsformål. Vi overførte 2 974 tonn ubenyttet kvote fra 2019, så total disponibel kvote for norske fartøy var på 43 787¹ tonn i 2020.

I tillegg til dette kunne norske fartøy fiske inntil 940 tonn sei i EU-sonen i ICES statistikkområde 6a nord for 56°30' N. I likhet med tidligere ble ikke dette fordelt mellom fartøygruppene. I 2020 ble det fisket ble det kun tatt et lite kvantum som bifangst.

¹ En justering av landings- sluttседler førte til at total fangst i 2019 ble oppjustert med tolv tonn etter at kvoten for 2020 ble justert. Fiskeridirektoratet så det hensiktsmessig å hensynta dette i reguleringen for 2021, heller enn å endre regulering for 2020.

Tabell 1: Gruppekvote, fangst og førstehandsverdi i fisket etter sei sør for 62°N i 2020

Fartøygrupper	Forskrifts- kvote (tonn)	Justert kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Rest (tonn)	Utnyttelse	Verdi (1000 kr)
Trål totalt	27 212	30 289	29 873	416	99 %	296 799
Torsketrål ¹	16 288	18 521	19 257	-736	104 %	202 416
Seitrål	4 239	4 820	4 253	567	88 %	44 706
Avgrenset nordsjøtrål	1 561	1 617	2 798	-1 181	173 %	28 755
Pelagisk-/nordsjøtrål	5 124	5 331	3 565	1 766	67 %	20 922
Bifangst pelagisk- /nordsjøtrål ²	100	100	100	0	100 %	587
Not	5 500	5 500	3 891	1609	71 %	22 956
Konvensjonelle totalt	8 000	8 000	5 914	2 086	74 %	66 145
Konvensjonelle havfiskefartøy			967			11 837
Andre konvensjonelle fartøy			4 947			54 308
Forskning og undervisning	10	10	1	9	10 %	6
Annet (inkl. agn og fritidsfiske)			83	-83		348
Totalt	40 722	43 799	39 762	4 037	91 %	386 254

Kilde: Landings- og sluttседdelregisteret og konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet per 28. september 2021

¹ Enkelte torsketrålere har strukturkvoter fra seitrålgruppen og følgelig skal noe av kvantumet fra torsketrålerne belastes seitrålernes gruppekvote. Dette er hensyntatt i tabellen ovenfor, men blir ikke utført i Fiskeridirektoratets ukestatistikk.

² Det foreligger ikke bifangstestimat for 2019, men det legges til grunn at hele bifangstavsetningen ble tatt; dette avregnes gruppeknoten i 2020.

3 FISKET ETTER SEI I 2021

I påvente av at det ble inngått en trilateral kvoteavtale ble det ved årets start fastsatt en totalkvote i henhold til ICES TAC-anbefaling for bestanden. Norge, EU og Storbritannia ble i mars 2021 enige om en TAC på 59 512 tonn i ICES statistikkområde 3a og 4. Norges andel av dette, inkludert overføring fra EU, er på 31 096 tonn. Etter å ha byttet fra oss 880 tonn til Sverige, og avsatt 10 tonn til forsknings- og undervisningsformål gjensto 30 206 tonn som kan fiskes av norske fartøy. Vi overførte 3 982 tonn ubenyttet kvote fra 2020, så total disponibel kvote for norske fartøy er 34 188 tonn i 2021.

Det ble ikke inngått noen avtale i 2021 om at norske fartøy kan fiske sei i britisk sone i ICES statistikkområde 6a nord for 56°30' N.

Tabell 1: Gruppekvote i 2021

Fartøygrupper	Forskriftskvote	Justert gruppekvote
Not	5 500	5 500
Konvensjonelle	8 000	8 000
Trål	16 706	20 688
Torsketrål	8 545	11 525
Seitrål	2 224	3 000
Avgrenset nordsjøtrål	1 366	1 441
Pelagisk/nordsjøtrål ¹	4 571	4 722
Totalt	30 206	34 188

¹ 100 tonn er trukket fra den justerte gruppeknoten til pelagisk/-nordsjøtrål for å dekke estimert bifangst som gikk til oppmaling i industritrålfisket i 2020.

Bifangst av sei som går til oppmaling i industritrålfisket i 2021 belastes gruppeknoten til pelagisk- og nordsjøtrål i 2022.

Tabell 2: Gruppekvote, fangst og førstehåndsverdi i 2021 – foreløpige tall

Fartøygrupper	Forskriftskvoter (tonn)	Justerte kvoter (tonn)	Fangst (tonn)	Rest (tonn)	Utnyttelse (%)	Verdi (1000 kr)
Trål totalt	16 706	20 688	11 954	8 734	58 %	136 566
Torsketrål ¹	8 545	11 525	7 159	4 366	62 %	88 546
Seitrål ¹	2 224	3 000	1 299	1 701	43 %	16 065
Avgrenset nordsjøtrål	1 366	1 441	1 196	245	83 %	14 188
Pelagisk/-nordsjøtrål	4 571	4 722	2 300	2 422	49 %	17 767
Bifangst pelagisk/-nordsjøtrål ²	100	100	100	0	100 %	
Not	5 500	5 500	2 197	3 303	40 %	12 161
Konvensjonelle totalt	8 000	8 000	2 928	5 071	37 %	33 072
Konvensjonelle havfiskefartøy			12			167
Andre konvensjonelle fartøy			2 916			32 905
Forskning og undervisning	10	10	0	10	0 %	3
Annet (inkl. agn og fritidsfiske)			41	-41		184
Totalt	30 216	34 198	20 048	14 150	59 %	181 986

Kilde: Landings- og slutsedderegisteret og Konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet per 26. september 2021

¹ Enkelte torsketrålere har strukturkvoter fra seitrålgruppen og følgelig skal noe av kvantumet fra torsketrålerne belastes seitrålnes gruppekvote. Dette er hensyntatt i tabellen ovenfor, men blir ikke utført i Fiskeridirektoratets ukestatistikk.

² Det foreligger ikke bifangstestimat for 2020, men det legges til grunn at hele bifangstavsetningen ble tatt; dette avregnes gruppeknoten i 2021.

3.1 FARTØY SOM FISKE ETTER SEI MED TRÅL

3.1.1 Fartøy med torsketråltilatelse

Fartøy med torsketråltillatelse er regulert med maksimalkvoter. For fartøy med torsketråltillatelse som er registrert som fabrikktrålere ble maksimalkvoten satt til 560 tonn ved årets start. For øvrige torsketrålere ble maksimalkvoten satt til 400 tonn. Denne ble økt til 500 tonn per faktor 7. juni, 700 tonn per faktor 30. juli og til 900 tonn per faktor 31. august.

Per 18. oktober 2021 har 17 torsketrålere landet fangster på 17 tillatelser i fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak. Deltagelsen av torsketrålere i dette fiskeriet har variert rundt 30 de siste fem årene.

3.1.2 Fartøy med seitråltillatelse

Fartøy med seitråltillatelse var fra årets begynnelse regulert med en maksimalkvote på 250 tonn per kvotefaktor. Denne ble økt til 350 tonn per faktor 31. august.

Per 18. oktober har 4 fartøy fisket på 4 seitråltiltelser.

3.1.3 Fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse, og fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse

I begynnelsen av året var maksimalkvoten for fartøy med pelagisk trål- eller nordsjøtråltillatelse satt til 550 tonn. Denne ble økt til 700 tonn per faktor 31. august.

25 fartøy har fisket 2 306 tonn på 25 pelagisk- eller nordsjøtråltiltelser per 18. oktober. Fisket varierer mye mellom fartøyene: noen har bare fått sei som bifangst, mens noen få fartøy nærmer seg maksimalkvoten. Gruppens fiske i siste kvartal varierer fra år til år.

Fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse kunne fra årets start ikke fiske direkte etter sei, men ha inntil 40 % bifangst av sei innenfor en maksimalkvote på 250 tonn per kvotefaktor (125 tonn for fartøy med kvotefaktor 0,5). Den 2. februar ble tillatt bifangst økt til 49 %. Den 14. juli ble bifangstbegrensningen opphevet; dette innebar blant annet at fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse kunne fiske direkte etter sei. Maksimalkvoten ble 31. august fastsatt til 300 tonn per kvotefaktor.

Fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse har per 18. oktober landet 1 356 tonn sei. Fangstene varierer mye også i denne gruppen.

Som nevnt ovenfor vil estimert fangst av sei som går til oppmaling i industritrålfisket i 2021 belastes gruppeknoten til pelagisk- og nordsjøtrål i 2022.

3.2 FARTØY SOM FISKE ETTER SEI MED KONVENSJONELLE REDSKAP

Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap, ble fra årets start regulert med en maksimalkvote på 1 000 tonn.

Gruppen har per 26. september landet 2 929 tonn sei. Gruppen fisker normalt mest i februar og i siste halvår.

3.3 FARTØY SOM FISKER ETTER SEI MED NOT

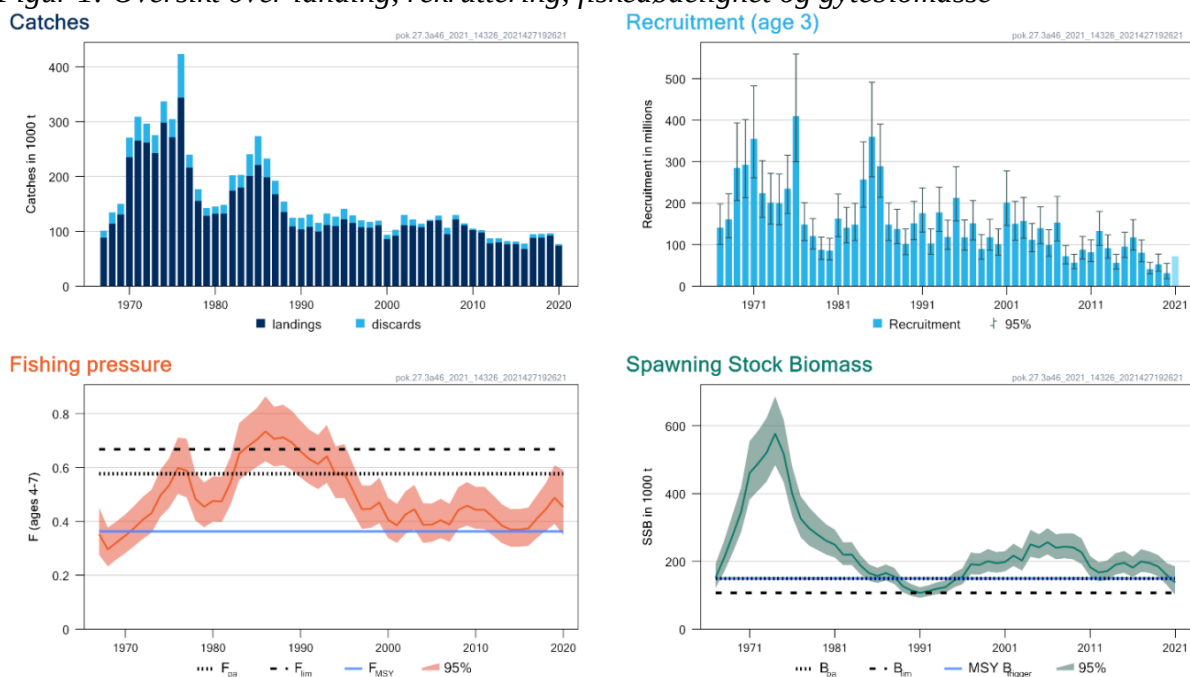
Fartøy som fisker etter sei med not er regulert med en gruppekvote på 5 500 tonn. Per 26. september er det landet 2 197 tonn. Gruppen fisker normalt svært lite i siste halvår.

4 BESTANDSSITUASJONEN FOR 2022

ICES gir samlet råd for fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak (ICES statistikkområde 3a og 4) og havområdene vest av 4°V (ICES statistikkområde 6).

Gytebiomassen var over MSY Btrigger fra 1996 til 2020, men er nå like under MSY Btrigger. Fiskedødeligheten har i mange år vært i overkant av FMSY, og har variert uten noen klar trend. Rekrutteringen har hatt en nedadgående trend over tid.

Figur 1: Oversikt over landing, rekruttering, fiskedødelighet og gytebiomasse

Kilde: ICES-råd, juni 2021

ICES anbefaler, med utgangspunkt i en MSY-tilnærming, at fangster ikke bør overstige 49 614 tonn i 2022, en reduksjon på omtrent 24 % sammenlignet med det oppdaterte rådet for 2021, etter et fall også fra 2020 til 2021.

En kvote for 2022 vil ikke fastsettes før etter forhandlinger mellom Norge, Storbritannia og EU senere i år. I tidligere år har 9,4 % av avtalt totalkvote blitt avsatt til EU for fiske i ICES-område 6a før fordeling av restkvoten; vi legger til grunn at et tilsvarende kvantum settes av for 2022, slik at TAC for ICES-områdene 3a og 4 blir på 44 950 i 2022. Dersom Norges andel av TAC, samt overføringer, blir som i fjor vil Norge få en kvote fra avtalen på 23 524 tonn i 2022. Etter kvotebytte på 880 til Sverige og avsetning til forskning på 10 tonn gjenstår 22 634

tonn til fordeling på norske fartøy. I tillegg vil vi kunne fiske et eventuelt gjenstående kvantum fra i år.

Dersom Norge, EU og Storbritannia avtaler en seikvote i tråd med MSY-rådet fra ICES, vil disponibel kvote til norske fartøy, uten overføringer mellom år, være 25 % lavere enn i 2021, 44 % lavere enn i 2020, og 53 % lavere enn 2019.

5 FORSLAG TIL REGULERING AV FISKET ETTER SEI I NORDSJØEN OG SKAGERRAK I 2022

Fiskeridirektøren viser til pågående prosess med utlysning av forskningskvoter for 2022. Størrelsene på kvanta som avsettes til undervisningsordningen, forskningsformål og lærlingekvoter for 2022 er først kjent når endelig forskrift fastsettes rett før årsskiftet. En eventuell avsetning til forskning og undervisning vil gå til fradrag på totalkvoten. Avsetningenes størrelse utgjør en svært liten andel av totalkvotene i de enkelte fiskeriene og har derfor ingen betydning for forslaget til regulering.

Norsk kvote er enda ikke fastsatt, men i forslaget legges det til grunn en kvote på 22 644 tonn, hvorav 22 634 tonn er til fordeling til gruppene, og det antas at det avsettes ti tonn til forskning og undervisning som i tidligere år.

5.1 NOTFISKET

Fiskeridirektøren foreslår at gruppekvote til fartøy som fisker med not for 2022 fastsettes til 5 500 tonn. Dette er i tråd med tidligere fastsatt gruppekvote.

Fiskeridirektøren foreslår videre at fartøy som har adgang til å fiske sei med not også kan fiske seinotkvoten med konvensjonelle redskaper.

5.2 FISKET MED KONVENSJONELLE REDSKAPER

Fiskeridirektøren foreslår at gruppekvote for fisket etter sei med konvensjonelle redskaper også i 2022 settes til 8 000 tonn.

For å sikre et kvantum for kystfisket, foreslår Fiskeridirektøren at fisket for konvensjonelle havfiskefartøy kan stoppes når det gjenstår 1 400 tonn av gruppekvote.

Fiskeridirektøren vil foreslå at fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper reguleres med en generell maksimalkvote på 1 000 tonn.

5.3 TRÅLFISKET

Basert på årets fangsttakt, og tidligere års fiske i fjerde kvartal, ligger det an til at vi kan overføre 10 % av årets kvote til 2022, dvs. 3 109 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår at den resterende del av den norske seikvoten i Nordsjøen og Skagerrak i 2021 tildeles fartøy som fisker etter sei med trål.

Fiskeridirektøren foreslår en videreføring av fordelingen av trålernes gruppekvote, gitt ved tabell 4 nedenfor.

Tabell 3: Fordeling av gruppekvoten for trål i 2022

Gruppe	Andel (%)	Gruppekvote (tonn)
Gruppekvote trål		9 134
Nordsjøtrålere fast andel		5 000
Til fordeling		4 134
Herav:		
Torsketrålere	73,0	3 018
Seitrålere	19,0	785
Nordsjøtrålere	8,0	331
Sum nordsjøtrålere		5 331

5.3.1 Torsketrålere

Torsketrålerne har ingen fast tildeling, og den justerte gruppekvoten vil være redusert med nesten to tredjedeler sammenlignet med 2021, dette etter en halvering fra 2020 til 2021.

Gruppekvoten for neste år er betydelig lavere enn det som har vært tilfellet de siste årene, og en betydelig endring i maksimalkvotene må til.

De siste tre årene har i underkant av 27 torsketrålere deltatt i fisket; så langt i 2021 har kun 17 fartøy fisket (på samme tidspunkt i 2020 og 2019 hadde 25 fartøy deltatt). Det virker rimelig å anta at deltagelsen i fisket også i år vil være noe lavere enn har vært tilfellet i foregående år. Med en gjennomsnittlig kvotefaktor på 1,2 bør vi ta høyde for at fartøy med til sammen 30 kvotefaktorer ønsker å delta i fisket. Alle vil ikke ta hele kvoten, og med en “tradisjonell” overregulering på 20 % fra årets start (basert på de antatte 30 kvotefaktorene) får vi en maksimalkvote på 120 tonn per kvotefaktor.

De siste årene har maksimalkvotene blitt satt basert på tilsvarende vurderinger, mens det hvert år har blitt gjennomført refordelinger gjennom året; også for 2021, som startet med en maksimalkvote på 400 tonn, har vi nå en maksimalkvote på 1 000 tonn, tilsvarende en overregulering på 373 % (basert på alle tilgjengelige kvotefaktorer: 40,4). Ettersom årets kvote er spesielt lav anser vi det som hensiktsmessig å slippe noe opp på den konservative kvotefastsettelsen fra årets start, og det anbefales en overregulering av de antatte 30 kvotefaktorene på 150 %, som gir en maksimalkvote på 250 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår at torsketrålerne reguleres med følgende maksimalkvoter i 2022

Tabell 4: Maksimalkvoter for torsketrålere i 2022

Gruppe	Kvotefaktor	Maksimalkvote
Fabrikktrålere	1,4	350
Andre torsketrålere	1,0	250

5.3.2 Seitrålere

Seitrålerne gruppekvote vil også være betydelig lavere enn normalt.

I 2021 er alle fire seitråltillatelser benyttet, og kvoten for torsketrålere med seitråltstruktur er lav. Det er rimelig å anta at alle 13,7 faktorene vil benyttes i 2022.

Med en “tradisjonell” overregulering fra årets start på 20 % blir seitrålerne maksimalkvote på kun 70 tonn. Også for seitrålerne gjennomføres det normalt en eller flere refordelinger gjennom et år, som tyder på at en slik strategi er noe konservativ. Med en overregulering på 160 % vil kvoten for seitrålerne bli på 150 tonn fra prest start.

Fiskeridirektøren foreslår at maksimalkvoten for fartøy med seitrålttillatelse med kvotefaktor 1,0 settes til 150 tonn i 2022.

5.3.3 Nordsjøtrålere (samlebetegnelse)

Nordsjøtrålere er en samlebetegnelse for tre ulike grupper av trålere som alle har sitt viktigste fiskeområde i Nordsjøen og delvis i Skagerrak. Denne gruppen omfatter fartøy med nordsjøtrålttillatelse, pelagisk trålttillatelse og avgrenset nordsjøtrålttillatelse.

5.3.3.1 Bifangst av sei som går til oppmaling i industritrålfisket

I henhold til utøvelsesforskriften § 49 er det som hovedregel ikke tillatt å fiske eller lande enkelte arter, som blant annet sei til oppmaling.

I fisket med småmasket trål etter arter som øyepål og kolmule er det knyttet stor usikkerhet til om fangstregistreringen er korrekt ved mottak av fisk til industriformål. Fiskeridirektoratet har over tid prøvd å løse dette problemet gjennom prøvetaking ved landing. Det har imidlertid ikke lyktes å gjennomføre en troverdig kvantifisering av estimat av de kvanta bifangst som går uregistrert til oppmaling med denne tilnærmingen.

Plikten til å registrere fangst korrekt hviler på fisker og mottaker. Det er i strid med kravene i forskrift 6. mai 2014 om landings- og sluttseddel (landingsforskriften) når fisker og mottaker ikke foretar artssortering og dermed unnlater å føre sluttseddel på lovpålagt måte.

Fiskeridirektoratet hadde forslag til forskrift om prøvetaking av industrifangster ved landing på høring i 2017/2018. Formålet med forskriftsforslaget var å forbedre dagens prøvetakingssystem ved landing av industriråstoff for å oppnå en mer korrekt registrering av

ressursuttaket. Fiskeridirektoratet sendte sin gjennomgang av høringsinnspillene, samt tilrådning til Nærings- og fiskeridepartementet 3. april i 2019.

Når det gjelder forslag til forskrift om prøvetaking av industrifangster ved landing har det blitt gjennomført en ny høringsrunde. Bakgrunnen for at det er gjennomført en ny høring er blant annet at det etter innspill fra høringsinstansene har Fiskeridirektoratet foretatt en rekke vesentlige endringer på det opprinnelige forslaget. Blant annet er kravene til bygningsmessige endringer i stor grad tatt bort og kravene til selve prøvetakingen er justert. Det er også registrert at danske myndigheter har innført tilsvarende krav til prøvetaking ved landinger til mel- og oljeproduksjon, og at disse prøvetakings- og kontrollplanene er godkjent av EU-kommisjonen. I tillegg har prosessen tatt tid. Høringsfristen gikk ut 5. oktober 2021. Fiskeridirektoratet vil utarbeide et nytt forslag som vil oversendes NFD for endelig behandling.

Fiskeridirektoratet har undersøkt artssammensetning og lengdefordeling i fisket med småmasket trål etter målartene øyepål og kolmule. Basert på 9 tokt i perioden 2014-2019 er det gjort en analyse av dette fiskeriet. Funnene viser blant annet at 143 tonn (om lag 6 % av totalt kvantum) ble ført på feil art på sluttseddel på de 9 toktene totalt sett. For målarten øyepål er seddelført kvantum 87 tonn høyere enn det som fremkommer i Fiskeridirektoratets resultater. Torsk, hyse, sei og nordsjøsild var blant artene hvor seddelført kvantum var lavere enn det som fremkom i Fiskeridirektoratets resultater. Videre registrerte Fiskeridirektoratet i alt 74 forskjellige arter/ kategorier samlet sett på toktene, mens det var oppgitt 23 arter/ kategorier på de ni sluttsedlene fra toktene. Det ble også registrert undermåls fisk av viktige kommersielle arter.

5.3.3.2 Fordeling av kvoter på fartøynivå

Fra og med 2011 ble det innført en fordeling av gruppekvoten som ga 77 % til fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse, mens fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse fikk 23 %.

Denne fordelingen gir følgende kvoter i 2022:

Tabell 5: Fordeling av gruppekvoten for nordsjøtrålere i 2022

Gruppe	Andel (%)	Gruppekvote (tonn)
Nordsjøtrålere		5 331
Pelagisk- og nordsjøtrål	77 %	4 105
Avgrenset nordsjøtrål	23 %	1 227

5.3.3.2.1 Fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse

De siste årene har gruppen vært regulert med maksimalkvoter på 400-600 tonn, med påfølgende refordelinger ved behov. I løpet av de siste fem år har de ikke fisket mer enn 4 660 tonn, da med en maksimalkvote ved årets slutt på 600 tonn. I skrivende stund er maksimalkvoten i gruppen på 800 tonn, mens fisketakten er lavere enn den har vært tidligere

år. Gruppekvote er noe lavere enn i fjor, og det anbefales at maksimalkvoten justeres tilsvarende ned fra årets start.

Fiskeridirektøren foreslår å gi fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse en maksimalkvote på 500 tonn.

5.3.3.2.2 Fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse

Fra 1. januar 2021 var de avgrensede nordsjøtrålerne maksimalkvote overregulert med 394 %; gjeldende overregulering er på 1 086 %.

Nordsjøtrålerne har en stor fast andel og påvirkes i mindre grad enn øvrige trålere av fallet i totalkvoten. Årets regulering anbefales videreført.

Fiskeridirektøren foreslår å gi de fartøy som har fisket mer enn 325 tonn sei i ett av årene 2006, 2007 eller 2008 en maksimalkvote på 250 tonn. Andre fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse gis en maksimalkvote på 125 tonn.

For å begrense et overfiske av gruppekvote til avgrenset nordsjøtrål ble det i 2017 innført et forbud mot direktefiske etter sei for fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse. I 2018 ble det likevel gitt adgang til et direktefiske fra og med 4. juni, og i 2019 kunne de fiske direkte fra årets start, på grunn av en høy seikvote. Denne kvoten ble nedjustert i april på grunn av et oppdatert, lavere, kvoteråd fra ICES, som resulterte i lavere norsk kvote. På grunn av kvoteutnyttelsen i gruppen pelagisk-/nordsjøtrål var det likevel rom for å opprettholde direktefiske: utnyttet kvote av pelagisk-/nordsjøtrål kan overføres i sin helhet til avgrenset nordsjøtrål ettersom de begge er medlemmer av samlegruppen nordsjøtrål.

Med bakgrunn i den lave kvoteutnyttelsen til pelagisk-/nordsjøtrål i 2018-2021 (og før 2015), samt redusert partrålingsaktivitet, er det grunn til å forvente at den samlede gruppekvote til nordsjøtrålerne kan være relativt romslig også i 2022. Det er likevel usikkerhet omkring neste års fangster i gruppen pelagisk-/nordsjøtrål: i første halvår 2021 fulgte gruppens fangster trender fra år da totalfangsten ble på i overkant av 4 000 tonn, men fangsttakten i andre halvår har vært lav.

Av hensyn til hensiktsmessig avvikling av gruppens fiske i 2022, som allerede er begrenset blant annet av strenge bifangstregler i fiske etter torsk i Nordsjøen og en lav foreslått maksimalkvote, anbefales det at gruppen også i 2022 kan fiske direkte etter sei.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse kan fiske direkte etter sei i 2022.

5.4 KVOTEFLEKSIBILITET

Tradisjonelt har Norge og EU, og Storbritannia fra 1. januar 2020, vært enige om at det kan tillates et over- eller underfiske på inntil ti prosent og at dette kan belastes eller godskrives totalkvoten året etter.

Det er i skrivende stund uvisst om kvotefleksibilitetsregimet blir videreført i 2022. Årsaken er at det i gjeldende avtale mellom Norge, EU og Storbritannia er et vilkår om at ordningen skal suspenderes dersom SSB er estimert til å være lavere enn B_{pa} i to år på rad.

Sett hen til at SSB i 2021 og 2022 er estimert til å være lavere enn B_{pa} legger Fiskeridirektoratet til grunn at ordningen suspenderes i 2022. Dette spørsmålet avgjøres imidlertid etter forhandlinger mellom Norge, EU og Storbritannia.

Forutsatt at kvotefleksibilitetsregimet likevel videreføres i 2022 foreslår direktoratet å videreføre årets reguleringsopplegg, som beskrevet nedenfor:

Kvotefleksibilitetsregimet kommer per i dag ikke til uttrykk i reguleringsforskriften, noe som gjør at det ikke kan legges opp til et bevisst under- eller overfiske av den norske seikvoten. Dersom en skal ha denne muligheten må det i så fall komme klart frem i reguleringsforskriften hvordan et slikt overfiske skal belastes. Grunnet svært ulik grad av kvoteutnyttelse og høy overregulering vil det ikke være aktuelt med kvotefleksibilitet på fartøynivå.

Fiskeridirektøren foreslår at fiske utover totalkvoten i 2022 skal belastes totalkvoten i 2023.

Fiskeridirektøren foreslår at et gjenstående kvantum på inntil 10 % av Norges kvote i 2022, før eventuelle overføringer og kvotebytter, kan godskrives totalkvoten i 2023.

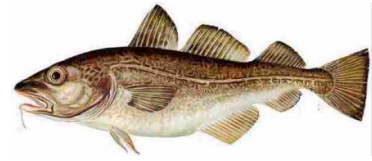
Av hensyn til god utnyttelse av Norges totalkvote anbefales det at kvotefleksibiliteten mellom grupper videreføres.

Fiskeridirektøren foreslår at dersom det gjenstår mer enn 10 % av en fartøygruppes kvote, kan den overskytende kvoten refordeles til de andre fartøygruppene innen samme kvoteår.

Sak 8/2021

Regulering av fisket etter torsk sør for 62°N i Nordsjøen og Skagerrak i 2022

**REGULERING AV FISKET ETTER TORSK I
NORDSJØEN OG SKAGERRAK I 2022**

Torskebestanden og flere andre bestander i Nordsjøen har siden slutten av 1980 tallet vært forvaltet i fellesskap av EU og Norge. Etter at Storbritannia forlot EU 1. januar 2021 blir disse bestandene forvaltet av Norge, EU og Storbritannia. I skrivende stund er det uklart hvordan forhandlingene blir organisert, men det forutsettes at de tre partene forhandler om totalkvoter og fordeling, mens adgang til å fiske i hverandres soner og kvotebytte blir forhandlet bilateralt. Norges andeler av fellesbestandene i 2021 var på tradisjonelt nivå. Forhandlingene for 2021 ble forsinket av flere grunner, og trepartsavtalen og bilaterale avtaler mellom Norge og EU ble først undertegnet 16. mars 2021. Norge og Storbritannia ble ikke enige om bilateral avtale om soneadgang og kvotebytter for 2021. Norske fiskere har dermed ikke adgang til å fiske i britisk sone i 2021.

Det vises til forslag til ny forskrift om fiskeritillatelser og kvotefaktorer som er sendt på høring med frist 12. februar 2022. Det legges til grunn at høringen ikke får virkning for reguleringen for 2022.

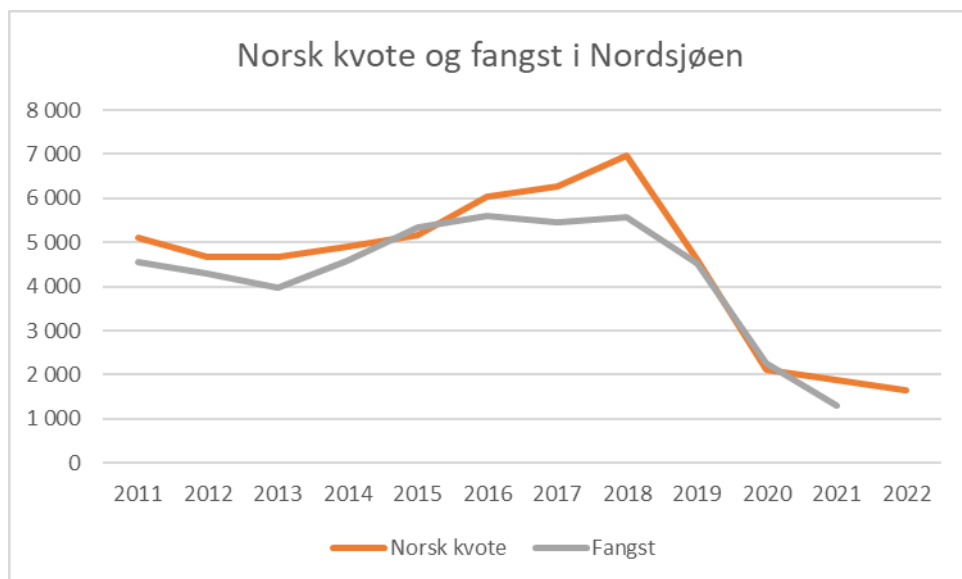
1 SAMMENDRAG

International Council for the Exploration of the Sea (ICES) tilrår 10,3 % reduksjon i «Total Allowable Catch» (TAC) for torsk i Nordsjøen, Skagerrak og Den engelske kanal i 2022 sammenlignet med 2021. Dette innebærer en TAC-anbefaling på 14 276 tonn.

I henhold til tradisjonell områdefordeling vil kvoten bli 11 885 tonn i Nordsjøen og 1 699 tonn i Skagerrak. Etter tradisjonell fordeling (17 %) blir Norges kvote i Nordsjøen 2 020 tonn, før overføring til tredjeland. I Skagerrak vil den norske kvoten bli 55 tonn. Norge og EU har tradisjonelt avtalt at Norge skal overføre 382 tonn torsk til EU (Sverige). Etter denne overføringen, vil den disponible norske kvoten i Nordsjøen være 1 638 tonn i 2022.

I figur 1 vises norske kvoter, etter overføringer til tredjeland, og fangst i Nordsjøen fra 2011. Figuren viser det dramatiske fallet i kvoter fra toppåret 2018 til 2022. Kvotenedgangen er 73 % i nevnte periode dersom rådet fra ICES følges for kvoteåret 2022. Store nedjusteringer over en kort tidsperiode gjør det utfordrende å tilpasse regelverket slik at totalkvoten ikke overfiskes samtidig som den tilgjengelige kvoten fordeles slik at fisket etter andre arter kan fortsette på en rasjonell måte.

De kraftige nedskjæringene er en reaksjon på bestandssituasjonen, og redusert fiskepress vil bidra til å bygge opp bestanden til høyere nivåer. Reguleringene som fastsettes i denne perioden må derfor anses som midlertidige inntil bestandssituasjonen blir bedre.

Figur 1. Norske kvoter og fangster i Nordsjøen fra 2011. Kvoten for 2022 er basert på råd fra ICES. Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister 10. september 2021

På bakgrunn av erfaringene som er gjort i 2020 og 2021 foreslår Fiskeridirektoratet at fartøy med adgang til å fiske direkte etter torsk reguleres med lave maksimalkvoter ved reguleringsårets start i 2022. Fiskeridirektoratet vil øke maksimalkvotene i juni 2022 dersom det foreligger kvotemessig dekning for dette. Øvrig fiske vil bli regulert med bifangstbestemmelser tilsvarende som i 2021. Dersom det i løpet av året viser seg at totalkvoten risikerer å bli overfisket vil Fiskeridirektoratet iverksette tiltak for å forhindre dette, som å stoppe fisket på maksimalkvoter og/eller redusere tillatt bifangst.

Dersom Norge, EU og Storbritannia fastsetter en kvote som avviker fra forutsetningene i dette dokumentet kan direktoratet revurdere det foreslåtte reguleringsopplegget.

2 FISKET ETTER TORSK I NORDSJØEN OG SKAGERRAK I 2020

Etter overføringer var Norges kvote 2 120 tonn i Nordsjøen i 2020. I Skagerrak var Norges kvote utenfor grunnlinjene 68 tonn. I Nordsjøen ble det totalt tatt 2 250 tonn torsk. I Skagerrak ble totalfangsten 94 tonn, hvorav 32 tonn ble tatt utenfor grunnlinjene.

I august ble det klart at kvoten ville bli oppfisket tidlig om høsten dersom ytterligere begrensninger ikke ble innført. Derfor ble tillatt bifangst halvert for de fleste grupper den 22. august, og 15. september ble maksimalkvotene for fartøy med adgang til å drive direktefiske etter torsk satt til et lavt nivå, tilsvarende garantert kvote.

3 FISKET ETTER TORSK I NORDSJØEN I 2021

3.1 REGULERINGER

De siste års reguleringer har hatt som mål å bevare og gjenoppbygge bestanden ved å redusere det totale uttaket. Samtidig har det vært en målsetting om ikke å legge for store hindringer i veien for fiske etter andre arter i samme område. Tilnærmingen har derfor vært først å avsette et kvantum som dekker behovet for bifangst av torsk i andre fiskerier. Dersom norsk kvote i tillegg gir rom for et direkte fiske etter torsk skal dette være forbeholdt fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper.

I den trilaterale avtalen med EU og Storbritannia som ble undertegnet 16. mars 2021 ble det totale uttaket av torsk i Nordsjøen i 2021 fastsatt til 13 246 tonn. Norges andel er 2 252 tonn. Etter avsetning til tredjeland disponerer Norge en totalkvote på 1 870 tonn inneværende reguleringsår. Historisk lav torskekvote og manglende adgang i britisk sone, har hatt en sterk innvirkning på norske fartøys muligheter til å fiske torsk i 2021.

På grunn av lav norsk kvote i 2021 og erfaringene fra 2020, foreslo Fiskeridirektoratet i den skriftlige høringen høsten 2020 at det i 2021 ikke ble åpnet for direkte fiske etter torsk i Nordsjøen og Skagerrak, men at alt fiske skulle reguleres med bifangstbestemmelser. Videre ble det foreslått å videreføre tiltakene som ble innført i 2020 om å stenge bestemte gytefelt og oppvekstområder for torsk. Fiskeridirektoratets forslag ble tatt til følge.

Det var til en viss grad uklart hvilken innflytelse slike reguleringer ville ha på fisket og deltakelsen. Samtidig ble det lagt til grunn at det ville være nødvendig å overvåke fisket og justere reguleringene dersom utviklingen i fisket tilsa dette. I januar ble det åpnet for direktefiske for fartøy under 15 meter som har adgang til å delta i lukket eller åpen gruppe med konvensjonelle redskap. I lukket gruppe ble fartøykvoten satt til 5 tonn mens den ble satt til 2 tonn i åpen gruppe.

I løpet av våren ble det klart at fisket var redusert med om lag 50 % sammenlignet med 2020, og at færre fartøy deltok. Særlig gjaldt det fartøy som fisket med garn og line. Disse, og særlig linebåter, hadde i tillegg til lav torskekvote ikke adgang til å fiske lange og brosme i britisk sone. Flere av fartøyene, som historisk sett har vært blant de mest aktive i torskefisket, fisket tidlig opp sine kvoter. Begrensningene i torskereguleringen gjorde det vanskelig for fartøyene å fortsette å fiske i Nordsjøen. Fiskeridirektoratets vurdering på dette tidspunktet var at det ville være en reell mulighet at den lille kvoten som Norge disponere ikke ville bli fisket opp. I mai ble maksimalkvoten for fartøy over 15 meter fastsatt til 3 tonn. Dette viste seg å være for forsiktig og i juni ble kvoteenheten for alle fartøy i lukket gruppe satt til 10 tonn og til 3 tonn for fartøy i åpen gruppe. Garantert kvote for fartøy over 15 meter ble satt til 3 tonn, 5 tonn for fartøy under 15 meter og 2 tonn for fartøy i åpen gruppe.

Tabell 1: Garanterte kvoter og maksimalkvoter i lukket og åpen gruppe i 2021

	Garanterte kvoter (tonn)	Kvoteenhet (tonn)	Kvoteenhet (tonn)	Kvoteenhet (tonn)
Lukket gruppe		Fra 15. januar	Fra 11. mai	Fra 20. juni
0 - 14,99 meter	2 (fra 20. juni)	5	3	10

>15,00 meter	5 (fra 20. juni)	-	5	10
Åpen gruppe	2 (fra 20. juni)	fartøykvote	fartøykvote	maksimalkvote
	2	2	2	3

Tabell 2: Antall aktive fartøy i lukket gruppe i 2021¹

Fartøygruppe hjemmelslengde	Antall 2020	fartøy	Fangst (tonn)	2020	Antall 2021	fartøy	Foreløpig fangst (tonn)	2021
Fartøy under 15 meter		16		117		14		60
Fartøy 15-21 meter		0				0		
Fartøy 21-28 meter		10		491		6		259
Fartøy over 28 meter		13		806		9		466
Totalt lukket gruppe		39		1414		29		784

¹Kilde: Fiskeridirektoratets deltaker- og merkeregister og landings- og sluttseddelregisteret 13. september 2021.

Fartøy uten adgang til å fiske direkte etter torsk er i 2021 regulert med bifangstbestemmelser.

Fartøy som fisker med andre konvensjonelle redskap enn snurrevad i Nordsjøen kan ha inntil 20 % bifangst av torsk i de enkelte fangster og ved landing. Bifangstprosenten var 25 % ved årets start.

Fartøy som fisker med snurrevad i Nordsjøen kunne ved årets start ha inntil 5 % bifangst av torsk i de enkelte fangster og ved landing. Tillatt bifangst ble 20. juli økt til 8,5 %.

Fartøy som fisker med stormasket trål i Nordsjøen, unntatt fartøy med nordsjøtråltillatelse eller avgrenset nordsjøtråltillatelse, kan ha inntil 5 % bifangst av torsk i de enkelte fangster og ved landing.

Fartøy med nordsjøtråltillatelse eller avgrenset nordsjøtråltillatelse som fisker med stormasket trål med en minste maskevidde på 120 mm kan ha inntil 5 % bifangst av torsk i de enkelte fangster og ved landing ved fiske i Nordsjøen.

Fartøy som fisker med rekestrål i Nordsjøen og Skagerrak kan ha inntil 2,5 % bifangst av torsk i de enkelte fangster og ved landing.

Fartøy som fisker med småmasket trål eller småmasket snurrevad, unntatt rekestrål, i Nordsjøen og Skagerrak kan ha inntil 0,5 % bifangst av torsk i de enkelte fangster og ved landing.

3.2 FANGST

Tabell 3 viser norsk fiske etter torsk i Nordsjøen fordelt på konvensjonelle redskaper og trål.

Sammenlignet med samme periode i fjor (uke 36) er totalfangsten rundt 650 tonn lavere i år. Trålfangstene er 100 tonn lavere, i det konvensjonelle fisket er det tatt om lag 550 tonn under det kvantum som var tatt på samme tid i fjor.

Tabell 3: Norsk fiske etter torsk i Nordsjøen (tonn.) Kvoter etter overføringer til tredjeland.

År	Kvote	Trål	Konvensjonell	Annet	Totalt	Utnyttelse
2012	4 659	648	3 648	3	4 300	92 %
2013	4 659	834	3 138	1	3 973	85 %
2014	4 911	1 392	3 190	2	4 584	93 %
2015	5 175	1 437	3 907	16	5 359	104 %
2016	6 025	1 321	4 271	35	5 627	93 %
2017	6 285	1 025	4 433	12	5 470	87 %
2018	6 995	1 080	4 495	1	5 577	80 %
2019	4 622	1 140	3 391	4	4 536	98 %
2020	2 120	610	1 641	2	2 253	106 %
2021	1 870	404	898	3	1 305	70 %

Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister 10. september 2021. Etter overføringer til tredje land og inkl. CCTV-kvotetillegg (CCTV avviklet f.o.m. 2017).

Tabell 4 gir en oversikt over fisket etter torsk med konvensjonelle redskap i Nordsjøen fordelt på redskapsgrupper. Garnfisket utgjør 60 – 70 % av det konvensjonelle fisket.

Tabell 4: Konvensjonelt fiske etter nordsjøtorsk (tonn)¹

År	Autoline	Annen line	Garn	Snurrevad	Annet	Totalt
2012	872	107	2 326	248	93	3 649
2013	728	131	1 992	211	75	3 137
2014	797	144	1 938	215	96	3 191
2015	958	205	2 536	156	52	3 907
2016	874	184	2 920	250	43	4 271
2017	786	159	3 134	306	48	4 447
2018	753	315	2 712	665	50	4 495
2019	673	82	2 117	484	37	3 393
2020	147	36	1 001	418	38	1 479
2021	78	22	494	290	17	901

Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister 15. september 2021.

Tabell 5 viser hvor mye torsk som er tatt i Nordsjøen av fartøy i lukket gruppe i kystflåten og havfiskefartøy med adgang til å delta i det direkte fisket med konvensjonelt redskap.

Tabell 5: Fangst av torsk (tonn) i Nordsjøen tatt av fartøy med adgang til å delta i lukket gruppe¹

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Lukket gruppe < 500 m³	2 474	1984	2 210	2 599	3298	3 424	3 559	2 603	1 268	658
Havfiskefartøy med adgang til å delta	437	463	359	435	405	333	423	332	147	44
Totalt	2 911	2 447	2 569	2 984	3 703	3 757	3 982	2 935	1 415	702

¹Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister 15. september 2021

4 FISKET ETTER TORSK I SKAGERRAK I 2021

4.1 REGULERINGER

Totalkvoten for torsk i Skagerrak i 2021 er 1 893 tonn. Norges kvote utenfor grunnlinjen i 2021 er dermed på 61 tonn.

Direktefiske etter torsk er forbudt i Skagerrak, men begrenset bifangst er tillatt.

Fartøy som fisker med andre konvensjonelle redskap enn snurrevad i Skagerrak kan ha inntil 10 % bifangst av torsk i de enkelte fangster og ved landing

Fartøy som fisker med stormasket trål kan ha inntil 2,5 % bifangst av torsk.

Fartøy med nordsjøtråltillatelse eller avgrenset nordsjøtråltillatelse har ved fiske i Skagerrak adgang til å ha 2,5 % bifangst ved fiske med stormasket trål med en minste maskevidde på 120 mm, og ved bruk av seleksjonspanel med maskevidde ned til 90 mm eller med maskevidde ned til 70 mm hvis det benyttes kvadratmasker i fiskeposen.

Tillatt bifangst for fartøy som fisker med snurrevad i Skagerrak er 2,5 %.

Fartøy som fisker med reketrål kan ha 2,5 % bifangst av torsk.

Andre fartøy som fisker med småmasket trål eller småmasket snurrevad kan ha inntil 0,5 % bifangst.

4.2 FANGST

Tabell 6 gir en oversikt over norsk fiske etter torsk i Skagerrak. Fangstene er fordelt på trålere og konvensjonelle fartøy. Fangstene er også fordelt som fisket innenfor eller utenfor grunnlinjen. Norge og EU er enige om at det kun er fangst av torsk utenfor grunnlinjen som er kvoteregulert i henhold til «Skagerrakavtalen». Tabell 7 viser blant annet at det som følge av en streng bifangstregulering har vært en sterk reduksjon i snurrevadfisket utenfor grunnlinjen de siste årene.

Tabell 6: Norsk torskefiske i Skagerrak (tonn)¹

Redskapsgruppe	Konvensjonell				Trål				Total			
Fangstområde/År	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021

Innenfor grunnlinjen	54	38	18	9	126	76	44	17	180	114	62	26
Utenfor grunnlinjen	57	7	4	2	50	31	28	9	108	38	32	11
Totalt	111	45	22	11	176	107	72	26	288	152	94	37

¹Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister 14. september 2021.

Tabell 7: Norsk torskefiske utenfor grunnlinjen i Skagerrak (tonn)¹ etter redskapstyper

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Garn	10	6	1	-	4	1	2	2
Line		-	23	85	25	-	-	-
Juksa	37	32	34	20	15	5	2	1
Bunntrål	16	16	29	8	2	5	4	-
Reketrål	49	37	46	63	48	26	25	8
Snurrevad	23	8	11	9	7	-	-	-

¹Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister 14. september 2021.

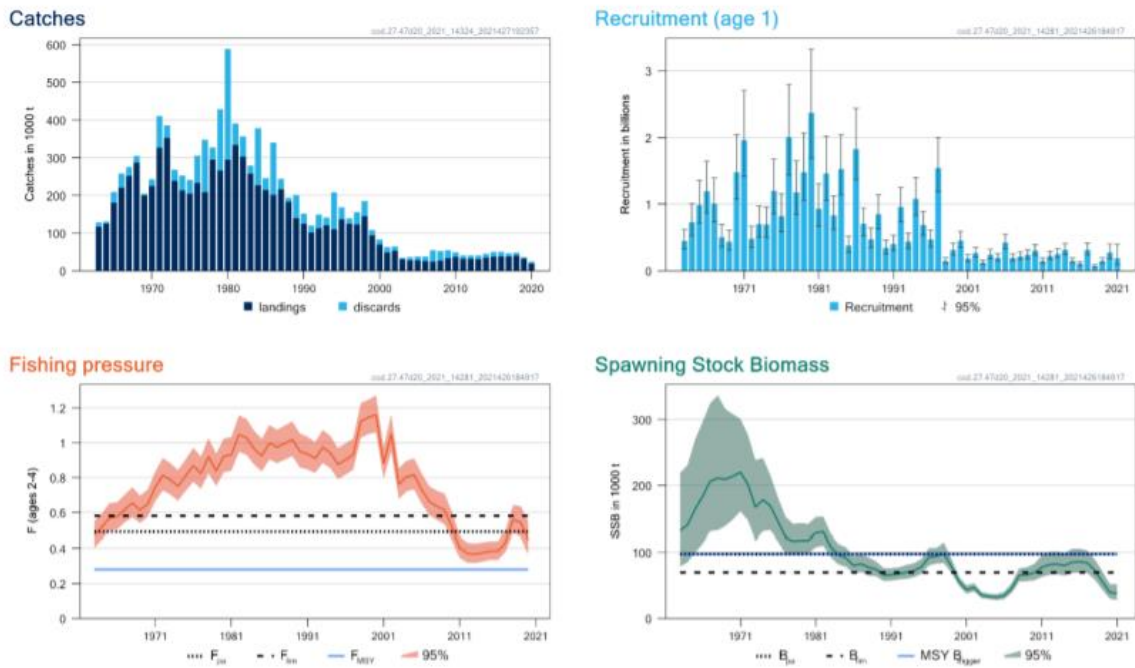
5 BESTANDSSITUASJONEN FOR TORSK I NORDSJØEN, SKAGERRAK OG DEN ENGELSKE KANAL

Norge, EU og Storbritannia forvalter torskebestanden i Nordsjøen i fellesskap. Partene har ikke klart å oppnå enighet om en forvaltningsplan som danner grunnlaget for forvaltningen av torsk i Nordsjøen og Skagerrak. Årets kvoteråd fra ICES er derfor basert på en MSY-tilnærming.

ICES tilrår at TAC i 2022 blir redusert med 10,3 % i forhold til TAC i 2021 og settes til 14 276 tonn. Dette kommer etter at TAC har vært redusert med 70 % fra 2018.

I figuren under vises ICES sin oppsummering av torskebestandens tilstand. Kort sagt er den dårlig, og ingen av opsjonene som ICES presenterer vil føre til at gytebestanden vokser nok til å rekke målet MSY $B_{trigger}$ i 2023.

ICES har påpekt at det er indikasjoner på at forskjellige underpopulasjoner av torsk holder seg i forskjellige områder i Nordsjøen. Generelt er rekrutteringen lav, men mye tyder på at den er bedre i de nordlige områdene.

Figur 2. Sammendrag av rådet fra ICES for 2022.

Utkast av torsk har vært stort og er nå estimert til å være rundt 23 %.

I tabell 8 vises utviklingen i avtalt TAC for Nordsjøen og Skagerrak og innrapportert fangst i de områdene.

Tabell 8: Torsk i Nordsjøen og Skagerrak, avtalt TAC og fangst (tonn)¹

År	Avtalt TAC		Registrert fangst	
	Nordsjøen	Skagerrak	Nordsjøen	Skagerrak
2012	26 475 ²	3 783 ³	21 011	3 928
2013	26 475 ²	3 783 ³	20 299	3 879
2014	27 799 ⁴	3 972 ⁵	22 623	4 220
2015	29 189 ⁶	4 171 ⁷	23 503	4 132
2016	33 651 ⁸	4 807 ⁹	33 883	4 603
2017	39 220	5 744	34 088	4 526
2018	43 156	7 995	35 631	5 144
2019	29 437	4 205	27 863	3 222
2020	14 718	2 103	15 706 ¹⁰	1 518 ¹⁰
2021	13 246	1 893		

¹Sammenlagt for Norge og EU. Statistikk lagt frem under forhandlinger.

² I tillegg kommer en kvote på 3 177 tonn for å utvikle kontrolltiltak

³ I tillegg kommer en kvote på 454 tonn for å utvikle kontrolltiltak

⁴ I tillegg kommer en kvote på 3 336 tonn for å utvikle kontrolltiltak

⁵ I tillegg kommer en kvote på 477 tonn for å utvikle kontrolltiltak

⁶ I tillegg kommer en kvote på 3 503 tonn for å utvikle kontrolltiltak

⁷ I tillegg kommer en kvote på 501 tonn for å utvikle kontrolltiltak

⁸ I tillegg kommer en kvote på 4 038 tonn for å utvikle kontrolltiltak

⁹ I tillegg kommer en kvote på 576 tonn for å utvikle kontrolltiltak

¹⁰ Lagt frem 15.03.2021.

6 REGULERING AV FISKET ETTER TORSK I NORDSJØEN I 2022

6.1 REGULERINGSBEHOV

Det er usikkert hvilken kvote Norge vil disponere i 2022. Dette vil avgjøres i forbindelse med forhandlingene mellom Norge, EU og Storbritannia som avholdes i høst. Dersom partene fastsetter en kvote som avviker fra forutsetningene i dette dokumentet vil direktoratet revurdere det foreslåtte reguleringsopplegget.

I reguleringen av fisket etter torsk i Nordsjøen har det tradisjonelt vært avsatt et estimert kvantum til å dekke bifangst av torsk for fartøy uten adgang til å drive direkte fiske (trålfiske og fiske for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap etter andre arter). Formålet er å legge til rette for fiske etter andre arter enn torsk. Det resterende kvantumet har blitt allokert til den delen av flåten som har adgang til å drive direkte fiske med konvensjonelle redskap. Dersom det fastsettes en kvote i tråd med rådgivningen fra ICES blir norsk disponibel på et så lavt nivå at det tradisjonelle reguleringsopplegget ikke kan videreføres i 2022.

ICES tilrår 10,3 % reduksjon i TAC for torsk i Nordsjøen, Skagerrak og Den engelske kanal i 2022 sammenlignet med 2021. Dette innebærer en TAC-anbefaling på 14 276 tonn.

I henhold til tradisjonell områdefordeling vil kvoten bli 11 885 tonn i Nordsjøen og 1 699 tonn i Skagerrak. Etter tradisjonell fordeling blir Norges kvote i Nordsjøen 2 020 tonn, før overføring til tredjeland. I Skagerrak vil den norske kvoten bli 55 tonn. Norge og EU har tradisjonelt avtalt at Norge skal overføre 382 tonn torsk til EU (Sverige). Etter denne overføringen, vil den disponible norske kvoten i Nordsjøen være 1 638 tonn i 2022.

Utviklingen i fisket har de siste årene tendert mot at en større andel av kvoten tas i sommerhalvåret. Dette skyldes delvis reguleringene og at disse justeres i løpet av året.

Det er Fiskeridirektoratets vurdering at forbudet mot direktefiske for alle flåtegrupper som ble innført ved årets start i 2021 bidro til redusert deltakelse og uttak av torsk i Nordsjøen. Etter hvert ble det åpnet for et begrenset direktefiske, noe som sannsynligvis har gjort utviklingen av fisket mer smidig samtidig som totalkvoten forventes å bli utnyttet fullt ut.

På denne bakgrunn foreslår Fiskeridirektoratet at det åpnes opp for et begrenset direktefiske etter torsk i Nordsjøen i 2022 for kystfartøy som har adgang til å fiske torsk i lukket og åpen gruppe, og at andre fartøygrupper reguleres med bifangstbestemmelser.

Uavhengig av hvilken kvote som blir fastsatt i forhandlingene for neste års TAC vil det være nødvendig med flere reguleringsiltak enn fastsettelse av TAC for å bygge opp torskebestanden.

6.2 BIFANGST

På bakgrunn av forventningene om en ytterligere reduksjon i totalkvoten mener Fiskeridirektoratet at adgangen til bifangst av torsk må holdes på et lavt nivå.

Fiskeridirektøren foreslår at tillatt bifangst for fartøy som fisker med snurrevad i Nordsjøen fastsettes til 5 %.

Fiskeridirektøren foreslår at tillatt bifangst for fartøy som fisker med stormasket trål i Nordsjøen fastsettes til 5 %.

Fiskeridirektøren foreslår at tillatt bifangst for fartøy som fisker med rekestrål fastsettes til 2,5 %.

Fiskeridirektøren foreslår at tillatt bifangst for fartøy som fisker med småasket trål, unntatt rekestrål, fastsettes til 0,5 %.

Fiskeridirektøren foreslår at tillatt bifangst for fartøy som fisker med andre konvensjonelle redskap enn snurrevad i Nordsjøen fastsettes til 15 %.

6.3 REGULERING AV FISKE MED KONVENSJONELLE REDSKAP

Fiskeridirektøren foreslår at det ved reguleringsårets start fastsettes en kvoteenhet på 5 for fartøy med adgang til å fiske direkte etter torsk. Forutsatt at det er kvotemessig dekning innenfor totalkvoten vil kvoteenheten bli økt 1. juni. Øvrige fartøy vil bli regulert med bifangstbegrensninger. Dersom det viser seg at totalkvoten nærmer seg å bli oppfisket før årets slutt vil det bli vurdert å stoppe fisket på maksimalkvoten og/eller redusere tillatt bifangst.

7 REGULERING AV FISKET ETTER TORSK I SKAGERRAK I 2022

Vi vet ikke hvilken torskekvote Norge vil disponere i 2022 før Norge og EU har sluttforhandlet «Skagerrakavtalen» for 2022. Siden torsken utenfor grunnlinjen i Skagerrak antas å være en del av samme bestand som nordsjøtorsken er beslutning om TAC i Skagerrak en del av beslutningen om TAC i Nordsjøen.

Dersom kvoten fastsettes i tråd med ICES sine anbefalinger vil den norske kvoten i Skagerrak antakelig bli 55 tonn. For å begrense det norske fisket vil det være nødvendig med strenge bifangstregler i alt fiske etter bunnfisk i Skagerrak.

Fiskeridirektøren foreslår at tillatt bifangst for fartøy som fisker med snurrevad i Skagerrak fastsettes til 2,5 %.

Fiskeridirektøren foreslår at tillatt bifangst for fartøy som fisker med stormasket trål i Skagerrak fastsettes til 2,5 %.

Fiskeridirektøren foreslår at tillatt bifangst for fartøy som fisker med rekestrål fastsettes til 2,5 %.

Fiskeridirektøren foreslår at tillatt bifangst for fartøy som fisker med småasket trål, unntatt rekestrål, fastsettes til 0,5 %.

Fiskeridirektøren foreslår at tillatt bifangst for fartøy som fisker med andre konvensjonelle redskaper enn snurrevad i Skagerrak fastsettes til 10 %.

Fiskeridirektøren mener at det generelle forbudet mot et direkte torskefiske i Skagerrak bør videreføres i 2022. Likevel vil Fiskeridirektøren foreslå å videreføre muligheten for mindre

fartøy til å fiske torsk direkte. Dette er en gruppe fartøy som ikke har tatt store fangster gjennom årene, og som derfor kan gis mulighet for å fiske torsk direkte selv om totalkvoten er lav.

Fiskeridirektøren foreslår fartøy som i 2004 fikk dispensasjon fra forbudet mot å fiske direkte etter torsk i Skagerrak utenfor grunnlinjene, maksimalt kan fiske og lande 6 tonn torsk i Skagerrak utenfor grunnlinjene. Andre fartøy med største lengde under 11 meter, kan i perioden fra og med 1. april til og med 30. juni maksimalt fiske og lande 3 tonn torsk med juksa i Skagerrak utenfor grunnlinjene dersom eier/hovedsmann er registrert på blad B i fiskermanntallet og fartøyet ikke har adgang til å delta i lukket gruppe i fisket etter torsk med konvensjonelle redskap i Nordsjøen.

8 STENGTE OMRÅDER I NORDSJØEN

8.1 GYTEOMRÅDER FOR TORSK

I forhandlingene for 2020 ble EU og Norge enige om å forby fiske i nærmere definerte områder i EU-sonen og NØS i gyteperioden for torsk. Områdene som helt eller delvis var i NØS ble stengt i henhold til avtalen med EU.

Tilsvarende områder ble også stengt i 2021.

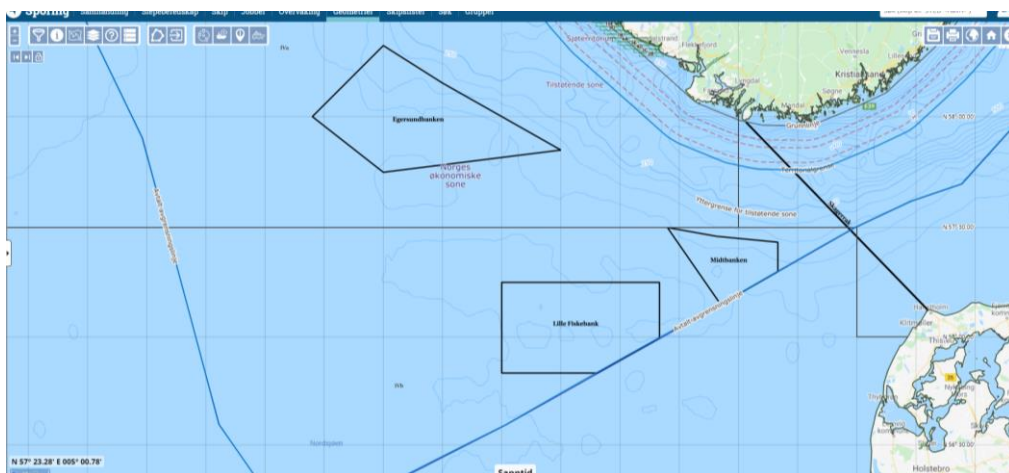
På bakgrunn av bestandssituasjonen foreslår Fiskeridirektoratet at stengingene videreføres i 2022.

8.2 OPPVEKSTOMRÅDER FOR TORSK

EU og Norge ble i kvoteavtalen for 2020 også enige om å innføre ytterligere tiltak for å verne om både småfiskområder og redusere torskefiske i områder der det kan forventes at mye torsk samles. En felles arbeidsgruppe ble nedsatt for å definere mulige tiltak. I gruppens rapport datert 1. februar 2020 kommer frem at det med stor grad av sannsynlighet er noen områder i NØS med større ansamlinger av småtorsk i årets siste halvdel. Tilsvarende ansamlinger av større torsk var ikke forventet i NØS.

Rapporten fra den felles arbeidsgruppen la grunnlaget for avgrensningen av områdene. I tillegg studerte en arbeidsgruppe med representanter fra Fiskeridirektoratet, Norges Fiskarlag, Pelagisk Forening, Havforskningsinstituttet og Kystvakten informasjon om fiske i disse områdene for mer detaljert utforming. Det ble lagt vekt på å legge til rette for andre fiskerier i områder hvor det ikke var dokumentert større konsentrasjoner av småtorsk. I tillegg ble det lagt vekt på at stengningene ikke skulle ramme et fiskeri på en slik måte at dette fiskeriet ikke kunne gjennomføres utenfor de stengte områdene.

Basert på denne informasjonen ble det vedtatt å stenge tre områder i NØS i perioden 1. juli-31. desember 2020, se figur 2. Stengningen gjaldt ikke fiske med ringnot etter sild, makrell eller hestmakrell eller fiske med pelagisk trål etter sild og makrell. Forbudet gjaldt heller ikke ved fiske med garn med en minste maskestørrelse på 160 mm.

Figur 2. Småtorsk områder 2020.

Tilsvarende områdestengning ble vedtatt i 2021 med virkning fra 15. september til 31. desember. Sammenlignet med 2020 er området «Egersundbanken» noe justert. Det nordligste punktet er flyttet sørover nærmere 150 meter dybdekoten. Øvrige områder er uforandret.

I tilknytning til det såkalte IBTS Q3-toktet gjennomførte HI 12 hal i og ved de stengte områdene i midten av august 2021. Resultater fra disse halene viser at det er småfisk i disse og nærliggende områder. Foruten torsk ble det også påvist innslag av andre arter som hyse, hvitting og sei, samt sild og makrell.

Fiskeridirektoratet mener at resultatene fra HI sin prøvetaking harmonerer med dokumentasjonsgrunnlaget for øvrig, som underbygger at det i disse områdene er større konsentrasjoner av småtorsk enn i øvrige deler av Nordsjøen.

Fiskeridirektoratet anbefaler at områdene som ble stengt for å verne småtorsk i NØS i Nordsjøen i 2021 («Egersundbanken», «Lille Fiskebank», «Midtbanken») videreføres i perioden 1. juli – 31. desember 2022.

Sak 9/2021

Regulering av fisket etter

- a) bunnfisk ved Grønland i 2022
- b) torsk i NAFO-området i 2022

A) REGULERING AV FISKE ETTER BUNNFISK VED GRØNLAND I 2022

Det vises til forslag til ny forskrift om fiskeritillatelser og kvotefaktorer som er sendt på høring med frist 12. februar 2022. Det legges til grunn at høringen ikke får virkning for reguleringen for 2022.

1 SAMMENDRAG

Forutsatt at Norge etter kvoteforhandlingene med EU og Grønland får tildelt kvoter av bunnfisk ved Grønland, vil Fiskeridirektøren tilrå at reguleringsopplegget utformes i samarbeid med Norges Fiskarlag. Det vil særlig bli lagt vekt på at reguleringsopplegget i størst mulig grad ivaretar mulighetene for å utnytte de disponible kvotene ved Grønland.

For å legge til rette for størst mulig lønnsomhet i fisket og utnyttelse av kvotene, er deltakelsen i fisket i stor grad regulert ved ulike rulleringsordninger. Disse er basert på enighet i næringen og organisert og administrert av Fiskebåt.

2 GENERELT

Kvotene i Grønlands økonomiske sone (GØS) er tildelt gjennom to separate kvoteavtaler. Tradisjonelt har Norge i årlige avtaler med EU fått tildelt kvoter av kveite og blåkveite for fiske i grønlandske farvann, og siden 1991 har vi i tillegg hatt separate kvoteavtaler med Grønland. Kvotene har vært forbeholdt line- og trålfartøy.

3 FISKET I 2020

Etter forhandlingene mellom henholdsvis Norge/Grønland og Norge/ EU hadde norske fartøy i 2020 til disposisjon kvoter slik de fremgår av *Tabell 1*.

Tabell 1: Norske kvoter og fangst i 2020 fordelt på Øst- og Vest-Grønland

Fiskeslag	Område	Kvote Grønland	Kvote EU	Sum kvote	Fangst	Restkvote
Torsk	Øst- og Vest-Grønland	1 350		1 350	1 332	18
Kveite	Øst-Grønland	30		30	3	27
Blåkveite	Øst-Grønland	275	575	850	780	70
	Vest-Grønland	900	575	1 475	1 404	71
Uer ¹	Øst-Grønland		561	792	748	25
Uer ²	Øst-Grønland	1 000		1 000	1 057	-57
Brosme	Øst-Grønland	340		340	119	221
Skolest	Øst-Grønland	100	25	125	17	108
	Vest-Grønland		40	40	3	37
Andre arter	Øst-Grønland	150		150	86	64

Kilde: Innmeldte fangster til Fiskeridirektoratets kvotekontroll per 31. desember 2020

¹ Pelagisk uer kan fiskes i internasjonalt farvann slik at kvoten har blitt fisket i Irmingerhavet. I tillegg kommer norsk andel av kvote fra NEAFC på 212 tonn. På grunn av negativ balanse fra 2019 utgjorde stoppgrunnlaget for norske fartøy 691 tonn.

² Kan fiskes med bunntål eller line.

4 FISKET I 2021

Også i inneværende år har norske fartøy hatt til disposisjon kvoter i samme størrelsesorden som tidligere.

Kvoter og foreløpig fangst fremgår av Tabell 2 nedenfor.

Tabell 2: Norske kvoter og foreløpig fangst i 2021 fordelt på Øst- og Vest-Grønland

Fiskeslag	Område	Kvote Grønland	Kvote EU	Sum kvote	Fangst	Restkvote
Torsk	Øst- og Vest-Grønland	1 350		1 350	1 373	-23
Kveite	Øst-Grønland	30		30	21	9
Blåkveite	Øst-Grønland	275	650	925	832	93
	Vest-Grønland	900	550	1 450	1 445	5
Uer ¹	Øst-Grønland	1 000		1 000	1 002	-2
Brosme	Øst-Grønland	340		340	412	-72
Skolest	Øst-Grønland	100	25	125	150	-25
	Vest-Grønland		40	40	6	34
Andre arter	Øst-Grønland	150		150	73	77

Kilde: Innmeldte fangster til Fiskeridirektoratets kvotekontroll per 6. oktober 2021.

¹ Kan fiskes med bunntål eller line.

4.1 DELTAKELSE I FISKET

Det er etablert rulleringsordninger for samtlige norske fiskerier i GØS. Ordningene er organisert og administrert av Fiskebåt, og er basert på enighet i næringen.

4.1.1 Linefartøy

Interessen for å delta i linefisket ved Grønland har økt de siste årene, og fartøyene har i stor grad utnyttet kvotene. Det er fra grønlandsk side ikke satt begrensinger på antall deltagende fartøy.

Tre fartøy har deltatt i torske- og blåkveitefisket, og i tillegg har seks fartøy fisket etter brosme.

4.1.2 Trålere

I henhold til kvoteavtalen med Grønland kan seks trålere delta i blåkveitefisket ved Vest-Grønland. Av hensyn til en rasjonell utnyttelse av kvoten og i samsvar med tilrådning fra Fiskebåt har likevel deltagelsen de siste årene vært begrenset til tre fartøy. Alle tre fartøyene deltok i fisket og har utnyttet sine kvoter.

5 UTVIKLINGEN I FISKET

5.1 TORSK

Norske fartøy har i en årrekke hatt adgang til å fiske torsk i GØS. Fisket har tradisjonelt vært forbeholdt linefartøy, og regulert med fartøykvoter. Kvotene har de siste årene blitt godt utnyttet, se *Tabell 3*.

Inneværende år ble norske fartøy tildelt en kvote på 1 350 tonn torsk i den bilaterale avtalen mellom Norge og Grønland. De siste årene har grønlandske myndigheter satt særlige vilkår ved tildeling av denne kvoten. Vilkårene er akseptert i forståelse med den norske næringen, og formålet har vært å få samlet informasjon om den biologiske utbredelsen av torskebestandene på hhv. Øst- og Vest-Grønland. Fisket var også underlagt tids- og områdereguleringer.

I samsvar med tilrådning fra Norges Fiskarlag ble en kvote på 1 100 tonn torsk fordelt til linefartøy og regulert med fartøykvoter til de tre deltagende fartøyene. Det ble avsatt 250 tonn torsk til bifangst for trålfartøy som fisket blåkveite og uer ved Øst-Grønland. Kvoten er utnyttet i år.

Tabell 3: Kvote og fangst av torsk fordelt på redskap

År	Redskap	Kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Restkvote (tonn)	Utnyttelse
2011	Line	500	502	-2	107 %
	Trål	250	298	-48	
2012	Line	750	757	-7	106 %
	Trål	0	36	-36	
2013	Line	1 229	1 240	-11	101 %
	Trål	21	21	21	
2014	Line	1 150	1 216	-66	107 %
	Trål	50	73	-23	
2015	Line	1 100	1 154	-54	106 %
	Trål	100	120	-20	
2016	Line	1 100	887	213	82 %
	Trål	100	97	3	
2017	Line	1 100	1 119	-19	101 %
	Trål	100	97	3	
2018	Line	1 100	1 106	-6	93 %
	Trål	100	12	88	
2019	Line	1 100	1 001	-99	99 %
	Trål	100	188	88	
2020	Line	1 100	1 100	0	99 %
	Trål	250	232	18	
2021	Line	1 100	1 120	-20	102 %
	Trål	250	253	-3	

Kilde: Innmeldte fangster til Fiskeridirektoratets kvotekontroll per 6. oktober 2021

5.2 KVEITE

Kveitekvoten er i henhold til kvoteavtalen forbeholdt lineflåten. Kvoten er de siste årene redusert på grunn av lav utnyttelse og er nå bare disponibel ved Øst-Grønland. Fisket er regulert som et fritt fiske innenfor totalkvoten.

Det gjenstår 9 tonn av kvoten på 30 tonn kveite.

5.3 BLÅKVEITE

Tabell 4: Kvote og foreløpig fangst av blåkkeite i 2021 fordelt på redskap

Område	Redskap	Kvote	Fangst	Restkvote
Vest-Grønland	Trål	1 450	1 445	5
Øst-Grønland	Trål	390	354	36
	Line	535	478	57
	Sum	925	832	93

Kilde: Fiskeridirektoratets kvotekontroll per 6. oktober 2021

5.3.1 Øst-Grønland

Den totale kvoten av blåkkeite ved Øst-Grønland er på 925 tonn. Kvoten var fra årets begynnelse fordelt med 390 tonn til trålerne og 535 tonn til fartøy som fisker med konvensjonelle redskap. Kvoten til trålerne ble gitt som fartøykvoter til to fartøy.

Lineflåten ble regulert med maksimalkvoter på 178,33 tonn innenfor kvoten på 535 tonn. Tre fartøy har deltatt i fisket.

Det var ved etableringen av reguleringsopplegget forutsatt at det kunne bli aktuelt å refordele lineflåtens blåkkeitekvoter ved Øst-Grønland mellom line- og trålgruppene på et tidlig tidspunkt, dersom utviklingen i fisket tilsa dette. Dette ville eventuelt kunne bidra til å legge til rette for en bedre utnyttelse av det totale kvotegrunnlaget ved Grønland. Gruppekvoteene ble opphevet 23. september, men det gjenstår fortsatt kvote på blåkkeite, se *Tabell 4*

5.3.2 Vest-Grønland

Gruppekvoteen på 1 450 tonn blåkkeite til trål ble fordelt med kvoter på 483,33 tonn til tre fartøy. Kvotene ble utnyttet.

Fiske etter blåkkeite med trål ved Vest-Grønland kan bare foregå sør for 64°30'N.

5.4 UER

Inneværende år har norske fartøy hatt adgang til å fiske inntil 1 000 tonn bunnlevende uer ved Øst-Grønland. Kvoten ble fordelt med 900 tonn til trålerne og en avsetning på 100 tonn til bifangst for lineflåten. Trålerne kvoter på bunnlevende uer har avhjulpet problemene med innblanding av uer i fangstene av blåkkeite.

To trålfartøy fikk delta i direktefisket etter bunnlevende uer med fartøykvoter på 450 tonn. De to fartøyene har rapportert til sammen 889 tonn og har utnyttet kvotene sine godt. I inneværende år er det også registrert 113 tonn bunnlevende uer tatt som bifangst i linefisket. Kvoten på bunnlevende uer er dermed overfisket med 2 tonn.

Inneværende år har norske fartøy ikke hatt adgang til å fiske pelagisk uer.

5.5 BROSME

Kvoten på 340 tonn brosme er forbeholdt lineflåten i et fritt fiske innenfor totalkvoten. Kvoten er utnyttet av seks deltakende fartøy.

6 REGULERING AV FISKET I 2022

Vi legger til grunn at de årlige kvoteforhandlingene mellom Norge og Grønland og mellom Norge og EU vil være gjennomført i løpet av desember d.å.

Det må kunne påregnes at norske kvoter ved Grønland blir i samme størrelsesorden som inneværende år, og at gjeldende redskapsbegrensinger vil bli videreført. Dette innebærer blant annet at det ikke vil være adgang til å fiske med garn i grønlandske farvann.

Fiskeridirektøren vil understreke nødvendigheten av at fisket ved Grønland reguleres på en måte som muliggjør en lønnsom utnyttelse av de disponible kvotene, og vil foreslå følgende:

Fiskeridirektøren vil i samråd med Norges Fiskarlag utforme reguleringsopplegget for norske fartøys fiske ved Grønland i 2022, herunder spørsmålet om en hensiktsmessig deltakerregulering.

SAK 9b/2021

B) REGULERING AV FISKET ETTER TORSK I NAFO-OMRÅDET I 2022

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår en videreføring av gjeldende regulering der adgangen til å fiske torsk i NAFO-området 3M deles slik at trålere og linefartøy får adgang annethvert år.

Fiskeridirektøren foreslår at ett linefartøy får adgang til å delta i fisket etter torsk i underområde 3M i 2022.

2 FISKET I 2021

På årsmøtet i NAFO i september 2020 ble det fastsatt en totalkvote på 1 500 tonn torsk i 3M for 2021. Med en andel på 9,25 % av TAC til Norge utgjorde den norske kvoten 139 tonn torsk, en kraftig reduksjon sammenlignet med tidligere år.

Fisket i NAFO-området 3M var lenge preget av et «olympisk fiske». På bakgrunn av økt interesse for fisket i området foreslo Norges Fiskarlag at fisket i 2016 skulle reguleres ved en rulleringsordning og loddtrekning. Denne ordningen ble innført da, og videreført senere. Ett trålfartøy fikk adgang til å delta i fisket i 2021, men ingen trålere meldte seg og linefartøyene fikk derfor muligheten til å delta, forutsatt at dette ikke fikk betydning for rulleringsordningen som allerede var innført.

I 2021 ble det fisket 138 tonn torsk, i august.

Tabell 1: Fangst og deltakelse i fisket etter torsk i 3M i årene 2012-2021

År	Kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Antall fartøy
2012	859	826	1
2013	1 305	1 320	1
2014	1 343	1 348	2
2015	1 276	1 281	4
2016	1 289	1 318	3
2017	1 289	1 240	2
2018	1 031	1 043	3
2019	1 619	1 643	2
2020	789	786	2
2021	139	138	1

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet per 2. november 2021

3 REGULERING AV FISKET I 2022

På årsmøtet i NAFO i september 2021 ble det fastsatt en totalkvote på 4 000 tonn torsk i 3M for 2022. Med en andel på 9,25 % av TAC til Norge utgjør den norske kvoten 370 tonn torsk.

På grunn av bestandssituasjonen ble det besluttet at 3M skal være stengt for fiske etter torsk i perioden fra midnatt 31. desember 2021 til midnatt 31. mars 2022. Fiske etter torsk i 3M kan derfor tidligst starte 1. april 2022. Videre ble det besluttet å innføre krav om sorteringsrist med minste tillatte spileavstand på 55 millimeter. I tillegg vil gjeldende krav til bruk av sorteringsrist ved fiske etter torsk gis anvendelse her.

Den kraftige reduksjonen i totalkvoten i 2021 medførte en økt risiko for ulovlige landinger. NAFO har derfor vedtatt strengere krav til landing og kontroll. Kravene er knyttet til fartøy som har over 1250 kg torsk fra 3M om bord og innebærer at disse bare kan lande i særskilt utpekte havner. Fiskeridirektoratet ber av den grunn om tilbakemelding på hvilke havner som bør pekes ut for landing av torsk fra 3M. Listen med utpekte havner kan oppdateres med en 15 dagers frist, slik at direktoratet kan peke ut nye havner dersom fartøyet som skal fiske etter torsk i 3M ser behov for det. For at en norsk havn skal pekes ut, er det imidlertid nødvendig at havnen er lett tilgjengelig for inspektører fra Fiskeridirektoratet, og at disse kan gjennomføre kontroll av landinger der.

Det ble også vedtatt at fartøy med over 1250 kg torsk fra 3M om bord skal informere om estimert ankomsttid og mengde torsk fra 3M og eventuelt andre områder om bord senest 48 timer før estimert ankomsttid til havn. I tillegg skal samtlige landinger fra slike fartøy kontrolleres. Fiskeridirektøren viser til diskusjonen i forkant av reguleringsmøtet høsten 2015, og foreslår at fisket etter torsk i NAFO-området i 2022 begrenses til ett linefartøy.

Fartøy som skal delta i fisket i NAFO-området må ha observatør om bord når fisket begynner. Fiskeridirektoratet planlegger, som tidligere, å engasjere det kanadiske firmaet Sea Watch til å stille observatører til disposisjon om bord på norske fartøy. Kostnadene belastes det enkelte fartøy.

Fiskeridirektøren foreslår at ett linefartøy gis adgang til å delta i fisket etter torsk i NAFO-området i perioden fra og med 1. april 2022 til og med 31. desember 2022.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøyet kan fiske 370 tonn torsk i NAFO-området 3M i 2022.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy som ønsker å delta i fisket etter torsk i NAFO-området 3M i 2022, må sende skriftlig påmelding til Fiskeridirektoratet.

Sak 10/2021

Regulering av dyphavsarter i internasjonale farvann i 2022

REGULERING AV FISKET ETTER DYPHAUSARTER I INTERNASJONALT FARVANN I NEAFC REGULERINGSOMRÅDE I DET NORDØSTLIGE ATLANTERHAVET I 2022

Det vises til forslag til ny forskrift om fiskeritillatelse og kvotefaktorer som er sendt på høring med frist 12. februar 2022. Det legges til grunn at forslaget ikke får virkning for reguleringen for 2022.

1 SAMMENDRAG

Reguleringer om fiske etter dyphavsarter i internasjonalt farvann i det nordøstlige Atlanterhavet fastsettes av den regionale fiskeriforvaltningsorganisasjonen NEAFC (North East Atlantic Fisheries Commission). Dette er i NEAFCs reguleringsområde og omfatter ICES statistikkområdene 1a, 2a1, 2b1, 5b1a, 6b1, 7c1, 7k1, 8c1, 9b1, 10b, 10a1, 12a2, 12a1, 12c og 14b1. Årsmøtet i NEAFC avholdes 9-12. november, slik at reguleringene ikke er klare når dette høringsdokumentet ble utarbeidet.

Fiskeridirektøren forutsetter at norsk regulering blir i samsvar med NEAFC sitt vedtak på årsmøtet.

2 INNSATSREGULERING OG FORVALTNINGSPRINSIPP

NEAFC vedtok på årsmøtet i november 2002 at innsatsen, i form av fiskedøgn, i fisket etter dyphavsarter i NEAFC reguleringsområde skulle "fryses". De ulike partene skulle således begrense sitt fiske til det høyeste nivået en hadde hatt i løpet av de to siste årene. Den norske innsatsen i dette fisket har vært regulert i samsvar med vedtakene i NEAFC. Til grunn for reguleringene ligger antall fartøy og antall fiskedøgn, som er enkle og målbare reguleringstiltak. Den største norske aktiviteten var i 2001.

NEAFC vedtok med virkning fra 2007 å begrense innsatsen i fisket ytterligere. Rammen for den norske innsatsen var i utgangspunktet satt til 782 døgn. Den ble redusert med 30 % i 2006 og med 35 % i 2007. Norske fartøy hadde således i 2007 til disposisjon 508 fiskedøgn i internasjonalt farvann. Innsatsreguleringen ble videreført til og med 2018.

På årsmøtet i NEAFC høsten 2016 fastsatte Kommissjonen nye prinsipper for bevaring og forvaltning av dyphavsarter i NEAFCs reguleringsområde. Formålet er å få mer målrettet og bedre reguleringer av fiske etter dyphavsarter i internasjonale farvann. De nye prinsippene består blant annet av fire kategorier av dyphavsarter hvor det er tilknyttet ulike forvaltningstiltak. De fire kategoriene er:

1) Artsspesifikke reguleringer

Dette er for bestander hvor ICES gir artsspesifikke kvoteråd og fangsten i sin helhet eller i betydelig grad er fisket i NEAFCs reguleringsområde

2) **Reguleringer som forbyr direktefiske og at bifangst skal minimeres**

Dette er forvaltningstiltak for bestander hvor ICES tilrår at det ikke foregår et direkte fiske og bifangst minimeres, og hvor det ikke foreligger et kvoteråd.

3) **Forvaltningstiltak for nye fiskeri etter dyphavsarter hvor fiske foregår i NEAFCs reguleringsområde**

Dette gjelder tiltak relatert til nye fiskeri rettet mot arter som tidligere ikke har vært utnyttet. Formålet er å forhindre uregulert utnytting av slike dyphavsarter før informasjon har blitt samlet og ICES har et tilstrekkelig datagrunnlag å kunne anbefale reguleringstiltak. I påvente av råd fra ICES skal slike fiskeri bli regulert med en forevar kvotebegrensning.

4) **Forvaltningstiltak for fiskeri som primært finner sted innenfor de nasjonale soner**

NEAFC forvaltningstiltak kan i slike tilfeller være et tillegg til forvaltningstiltak fastsatt av en kyststat.

Det har de senere årene blitt fastsatt flere artsspesifikke kvotebegrensninger (se avsnitt 3) samt reguleringer som forbyr direktefiske (se avsnitt 4) i NEAFCs reguleringsområde. Fra og med 2018 ble det innført en regulering med forvaltningstiltak for nye fiskeri etter dyphavsarter i NEAFCs reguleringsområde (i henhold til prinsippene i punkt 3 ovenfor).

3 KVOTEBEGRENSNING PÅ ARTSSPESIFIKKE DYPHAVSARTER

Når det gjelder skolest (*Coryphaenoides rupestris*) er fisket i 2021 begrenset av følgende områdekvotes:

- a) ICES statistikkområde 6b1, 7c1, 7k1, 12b og underområde 5b1a: 2 620 tonn
- b) ICES statistikkområde 10b, 12c og underområdene 12a1 og 14b1: 574 tonn

All fangst av arter i skolestfamilien (*Macrouridae*) skal avregnes kvotene av skolest.

4 FORBUD MOT DIREKTEFISKE

I 2011 innførte NEAFC et forbud mot direktefiske etter dyphavshaier i NEAFC-området for 2012. Forbudet har blitt videreført og det er vedtatt videreført frem til og med 2023. Dersom det tas hai som bifangst i andre fiskeri, skal disse søkes levende gjenutsatt.

I 2017 innførte NEAFC et forbud mot direktefiske etter tre skatearter¹ og tre havmusarter². Forbudet har blitt videreført og det er vedtatt videreført frem til og med 2023.

¹ rundskate (*Raja fyllae*), isskate (*Raja hyperborea*) og svartskate (*Raja nidarosiensis*)

² Staighnose rabbitfish (*Chimaera monstrosa*), blåvinget havmus (*Hydrolagus mirabilis*) og havmus (*Rhinochimaera atlantica*)

5 ØVRIGE FORVALTNINGSTILTAK

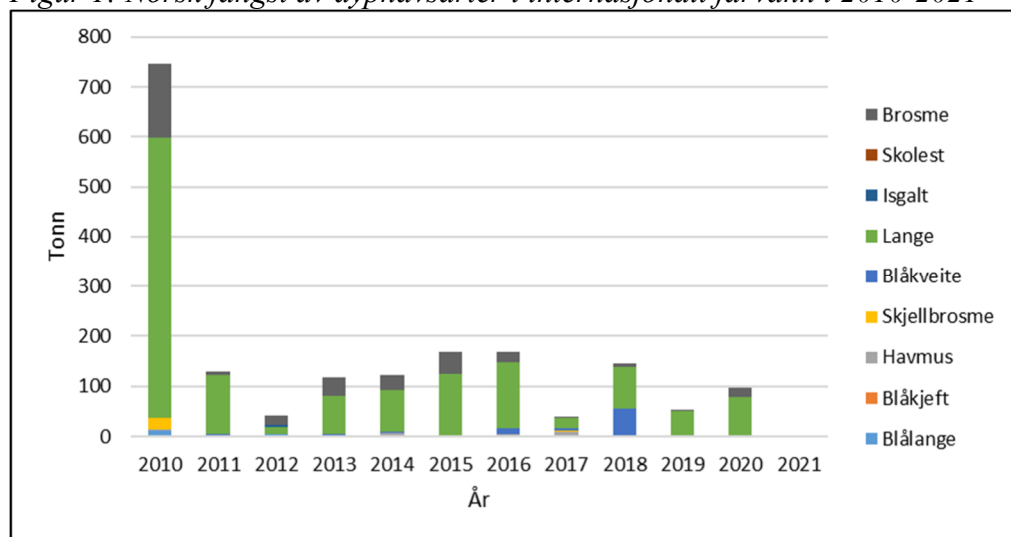
I 2006 vedtok NEAFC at det er forbudt å sette garn dypere enn 200 meter.

NEAFC vedtok høsten 2020 en videreføring av reguleringen som forbyr fiske med bunnredskap (bunntrål, bunnline og bunngarn) i perioden 15. februar til 15. april innenfor et område i ICES statistikkområde 14. Formålet er å beskytte et gytefelt for blålange. Forbudet gjelder til og med 2023.

6 FANGST I PERIODEN 2010-2021

Fangsten av dyphavsarter i internasjonalt farvann har gått fra et nivå på ca. 700 tonn i 2010 til under 200 tonn i perioden 2011 til 2020. Dette har vært linefiske etter lange og brosme som har utgjort hovedvekten av fangstene i perioden. Så langt i 2021³ er det ikke fisket dyphavsarter i internasjonalt farvann. Figur 1 gir en oversikt over norsk fangst av dyphavsarter i internasjonalt farvann for årene 2010 til 2021.

Figur 1: Norsk fangst av dyphavsarter i internasjonalt farvann i 2010-2021

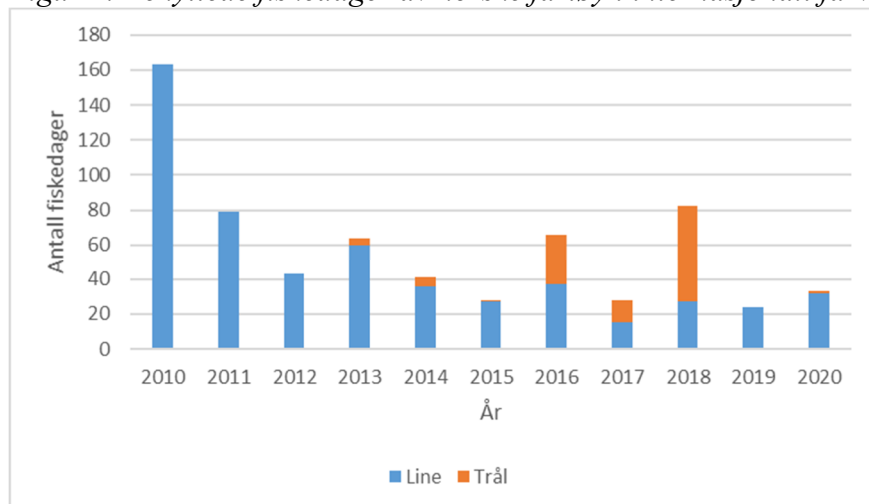
Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister pr. 1. september 2021

7 INNSATS I PERIODEN 2010-2020

Figur 2 viser norsk aktivitet målt i antall fiskedager i fisket etter dyphavsarter i internasjonalt farvann for perioden 2010 til 2020. Det er en nedadgående trend i den norske aktiviteten. Den høyeste fiskeaktiviteten i perioden var i 2010 med 166 fiskedøgn. I 2019 og 2020 var det under 40 fiskedøgn. I årene 2013 til 2018 ble det fisket et marginalt kvantum blåkkeite som bifangst i trålfisket etter torsk og reker i ICES-området 1a.

³ Pr. 1. september 2021

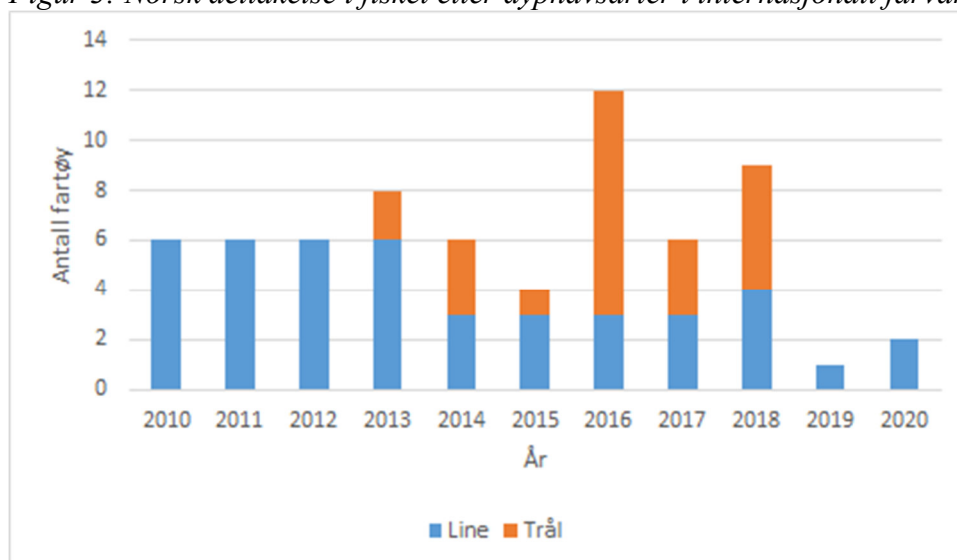
Figur 2: Benyttede fiskedager av norske fartøy i internasjonalt farvann i 2010-2020

Kilde: Fangstdagbøker/ Fiskeridirektoratets elektroniske fangstrapportering per 1. oktober 2021

Figur 3 viser antall deltakende fartøy per år i fisket etter dyphavsarter i internasjonalt farvann i perioden 2010-2020. I løpet av perioden har antall linefartøy som deltar i fisket blitt redusert. Det var 6 linefartøy som deltok i fisket i 2010, mens det i 2020 kun var 2 linefartøy som fisket. Som tidligere nevnt er det så langt ingen fartøy som har fisket dyphavsarter i internasjonalt farvann i 2021. I perioden 2013 til 2018 fikk et begrenset antall trålfartøy bifangst av blåkveite i fiske etter torsk og reker i ICES-området 1a.

Figur 3: Norsk deltakelse i fisket etter dyphavsarter i internasjonalt farvann i 2010-2020

Kilde: Fangstdagbøker/ Fiskeridirektoratets elektroniske fangstrapportering per 1. oktober 2021

8 REGULERING AV FISKET I 2022

NEAFC sitt årsmøte i 2021 avholdes 9. - 12. november, slik at reguleringene ikke er klare når dette høringsdokumentet ble utarbeidet.

Fiskeridirektøren legger til grunn at fisket etter dyphavsarter i internasjonalt farvann i 2022 reguleres i samsvar med NEAFCs vedtak.